

ప్ర
రమ
దును
హిం
విశ

వ త్రి ది న చు వ్ర క టి ం వ ం బ దు ను

Post Box No. 212.

312

Telephone No. 212

సంపుటము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 21-వ తేది శనివారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర బాద్రపదమాస బహుళ తృతీయ

సం. ౧౪౩
No 143

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. చెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొను
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నవా నీపా 1-4-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0

ప్రతియింట ముఖ్యముగా ఉండవలసినది
అమృతాంజనం
6, 7 తంబు శెట్టిబిళ్ళ, ముద్రాపా
లేక

109, ఫ్రీరిరోడ్డు, భోపాల్, బా. పో. ౨౦.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్

లి మి టెడ్.,

30-9-29 తేదిన వాటాల

జాబితా ముగింపగును.

ఈ 1 కి రు 100 ధర గలవి అమృతమునకు గలవు.

ప్రాసెక్టసు, దరఖాస్తుఫారములు కంపెనీ రిజిస్టర్డు

కార్యాలయమునందు దొరకును.

హిందూదేశ మందంతటను ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా

వారి యే కార్యాలయమునందైనను దొరకును.

ముఖ్యగమనింపు:—ఈ త్తరములు కార్యదర్శిపేరనే వ్రాయవలెను.

రిజిస్టర్డు ప్రేమదూర్కు

వెద్దాపురం శిల్కుబట్టలు.

నాణ్యమైన సరకులు!

సరసమైన ధరలు!!

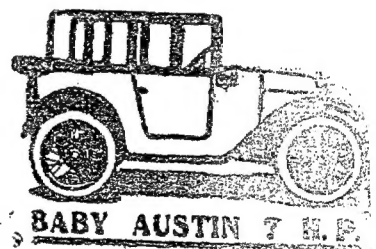
మా పేరుగల ప్రేమదూర్కుల శిల్కు-బట్టలు యితరుల శిల్కు-బట్టలకంటే నాణ్య
మైనవనే సంగతి తెలుసుకొందరకు తెలిసిన విషయమే.

మావద్ద అన్నిరకములలోను శిల్కు-కండువాలు, ధోవతులు, పేటాలు, చీరలు,
బాట్టలు, శిల్కులున్నూ పొత్తిపంచలు వేపుశిల్కురకములున్నూ ఉన్నవి. అన్నిరకముల
వెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలున్నూ మావద్దనే కరగలవు. వివరములకు యీ దిగువ అడ్రసుకు
ప్రశ్నించు.

మలిపెద్ది సుబ్రహ్మణ్యం

శిల్కు క్లాత్సు మేన్యూఫేక్చరర్, వెద్దాపురం, (తూర్పుగోదావరిజిల్లా.)

ఆస్టిన్ 7 అమోఘమైన కార్లు

BABY AUSTIN 7 H.P.

అవి లెక్కలేని పేటెంటులచే నూతనమైనవి.

ఆస్టిన్ ఫ్యాక్టరీవారసుండి లై సెన్సుకు హామీ అమెరికా,
ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేనవేల
కారులు తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైళ్ళ దూరము అంతకు
వైగానే పోవును. అది అంత నమృతమైనదిగా ఉండుట
చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియానందు వేనవేల కారులు
నడుచుచున్నవి.

బెంగళూరు, మైసూరు, ఉదకమండల మొదలగు స్థల
ములందు ఒక దఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట
నిజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము మేలైన స్పిరింగ్ తో తయారైన మాడె
లులు చెడుబాటలకు తగినవి.

కచ్చితముగా పంతుప్రకారము కారులు యివ్వబడును.

The South Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

సీమకములు నమృతమైనవి. ఇవి మృత్యువునకు
నివాసము. సీమకములు యివ్వ
బడును. కచ్చితముగా ఇవ్వబడును.
బొంబాయి, మద్రాసు, ముంబయి, పోర్టు
బ్లెయిర్, బాచురు రోడ్డు,
సీమకములు, మద్రాసు.

మద్రాసుటాను ప్లానింగుచట్టము

సవరణ బిల్లుయొక్క ఉద్దేశములు, కారణములు

మద్రాసు టౌన్ ప్లానింగు చట్టము 1920 సం॥ లో ప్రవేశపెట్టబడిన కొద్ది సంవత్సరములలోనే అది సవరింపబడవలసిన యవసరము గాన్పించెను. మాంబకం టౌన్ ప్లానింగు స్క్రీము సందర్భమున ఈ చట్టము ననుసరించుటలో అనేక చిక్కులు తలపడినవి. సవరణ స్క్రీము మద్రాసు టౌన్ ప్లానింగు చట్టము చేత తయారుచేయబడెను. కాని అందుకు తగిన ద్రవ్యమును చేకూర్చుటకు తగిన స్థితిలో లేనందున, సవరణ స్క్రీమును మద్రాసు కార్పొరేషనున కొప్పగింపవలసివచ్చెను. బ్రష్టుచే తయారుకాబడు స్క్రీమునకు కావలసిన ద్రవ్యసహాయ మొసగబడుటకు చట్టములో నెట్టి నిబంధనము లేదు. స్క్రీమును బ్రష్టునుండి యొక స్థానిక సంఘమునకు గాని, లేక యొక స్థానిక సంఘమునుండి బ్రష్టునకు గాని యే సమయమునందునను ఒప్పగించుటకు గాన చట్టములో నెట్టి నిబంధనయు లేదు. ఇందువలన బ్రష్టుచే తయారు కాబడియుండిన కొన్ని స్క్రీములు వెనుక పెట్టబడవలసివచ్చెను. ఇట్టి చిక్కులు లేకుండ చేయు నుద్దేశముతో 1924 సం॥ లో నొక సవరణ బిల్లు ప్రభుత్వము వారిచే ప్రవేశపెట్టబడెను. కాని యీ బిల్లు సెలెక్టు కమిటీచే విచారింపబడక పూర్వమే యింకను మరికొన్ని సవరణలు అవసరముగా దొరకెను. కాబట్టి 1924 సం॥ బిల్లు విడిచిపెట్టబడి ప్రస్తుతసవరణబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినది.

ప్రస్తుత చట్టములో వైన జెప్పబడిన లోపములే గాక యింక ననేకవిధములగు లోపములుగూడ గలవు. “టౌన్ ప్లానింగు” అను పదమునకును “టౌన్ ఇంప్రూవుమెంటు” అను పదమునకును అనవసరము భేదము గల్పింపబడియున్నది. వీరలకును, పనివాండ్రునకు మాత్రమే గృహనిర్మాణ మేర్పాటు చేయబడినది కాని, యితర విధముల పెద్ద గృహనిర్మాణ స్క్రీములకు చట్టములో ఏర్పాటు చేయబడలేదు. స్క్రీములను తయారుచేయుటలోన, స్థానిక సంఘములగునైతే ప్రత్యక్షములు జరుగుటలోన, కాలహరణము అధికమయినది. ఒక స్క్రీము ఆమోదింపబడిన వెంటనే అది ప్రారంభింపబడుటకు

తగిన యేర్పాటు చట్టములో లేదు. స్క్రీముయొక్క వివిధ భాగములు వివిధ సమయములందు నిర్వహింపబడుటకు గూడ అధికార మొసగబడలేదు. ఒక స్క్రీము విషయమున ఆర్కిటెక్టురు పని ముగియక పూర్వమే స్థానిక ప్రభుత్వముచే ఆమోదింపబడుచున్నది. జెటర్మెంటు కంట్రీబ్యూషను పొందు హక్కులను నిర్ణయించుటకు ప్రకటన గావింపబడిన తేదీనుండి ఆరు నెలల అత్యధిక కాలపరిమితి నిర్ణయింపబడినది. చట్టము ప్రకారము ఆర్కిటెక్టురుయొక్క తీర్మానము మార్చబడుటకు విలులేదు.

పైన వివరింపబడిన లోపములును, ఇంక ననేక యితర లోపములును తీసివేయబడుటయే యీ సవరణ బిల్లుయొక్క యుద్దేశము.

ఈ బిల్లు మూలమున, చట్టములో ప్రవేశపెట్టబడిన మార్పులలో యీ క్రిందివి ముఖ్యములు.

- (1) టౌన్ ప్లానింగులో టౌన్ ఇంప్రూవుమెంటు చేరి యుండులాగున టౌన్ ప్లానింగు అనుపదము నిర్వచింపబడుట.
- (2) ఒక స్క్రీముగాని, లేక అందలివివిధభాగములుగాని యితరభాగాదులచే నిర్వహింపబడగలగుటకు తగినయేర్పాటు.
- (3) అన్నివిధములగు గృహనిర్మాణమునకును తగిన యేర్పాటు.
- (4) జనసంఖ్యానిర్ణయము లేకుండ అన్ని మ్యునిసిపాలిటీలందును గల అన్ని భూములకును సాధారణ టౌన్ ప్లానింగు స్క్రీములు తయారుకావడుట.
- (5) స్క్రీములను తయారుచేయుటలోన, స్థానిక సంఘముల మధ్య ను తీరప్రశ్నోత్తరములు జరుగుటలోన, కాలహరణము గాకుండజేయుట.
- (6) ఆమోదింపబడిన స్క్రీములు వెంటనే నిర్వహింపబడుట, స్క్రీముయొక్క వివిధభాగములు వివిధ సమయములలో నిర్వహింపబడుటకు విలునట్లు యేర్పాటు చేయుట.
- (7) ఆర్కిటెక్టురు పని పూర్తి యయిన పిమ్మటనే స్క్రీము అంత్యముగా నిలిచియుండుట.
- (8) ప్రకటన గావింపబడిన పిమ్మట స్క్రీములను మార్పుటకు ప్రభుత్వమున కధికారముండుట.
- (9) జెటర్మెంటు కంట్రీబ్యూషను పొందు హక్కులను నిర్ణయించుటకు అత్యధిక కాల పరిమితి గాక మిక్కిలి తక్కువకాల

- పరిమితి నిర్ణయింపబడుట.
10. ఆర్కిటెక్టురుయొక్క నిర్ణయము మార్చబడుటకు ప్రభుత్వమునకు ఆప్పీలు చేయు నధికారము ఏర్పాటుచేయబడుట.
 11. బ్రష్టులకు ద్రవ్యసహాయము మ్యునిసిపల్ రెవెన్యూనుండి నిర్ణయింపబడుట.
 12. స్క్రీము ఏసమయమున గయింపను ఒక యధికానండి యింకొక యధికారి కొప్పగింపబడుటకు యేర్పాట్లు చేయబడుట.

సారూప్య పథ శాస్త్రము

హోమోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు-కాల్చికోబైండు-వెల రు. 3-0-0

ఈ గ్రంథము యీ శాస్త్రముందు కాకినాడలో ఎక్కువ ప్రఖ్యాతి పొందిన డాక్టరు లంక రామరావు హెచ్. ఎం. బి. గారిచే మిగుల సులభతైలిని వ్రాయబడినది. ఇందు యీ శాస్త్రముయొక్క మూలసంగ్రహమున్ను, 101 మూలికలు, 12 లవణములయొక్క తత్త్వమును తెలియజేయు వస్తుగుణాదీపికయు సాధారణముగా వచ్చు అన్ని రోగములన్ను, వాటియొక్క చికిత్సయు, అన్ని అవయవములయొక్కయు రోగలక్షణములు వాటి చికిత్సావిధానమును తెలియజేయు సముదాయమంబియు విపులముగా వ్రాయబడినది. ఇందుతో యీ గ్రంథములో వ్రాసిన 118 ఔషధములు వీరి సిద్ధాంతములు 7 ను వెరసి 120 ఔషధములు ఒక చక్కని టేబుల్ పెట్టెయందు దమర్చబడినవి. ఖరీదు రు. 19-0-0 లు. పుస్తకముతో సహా ఒకే సారి కొనువారికి రు. 21-0-0 లు. 60 ఔషధముల పెట్టె రు. 10-0-0 లు. పుస్తకముతో కొనువారికి రు. 12-0-0 లు. పుస్తకముఖరీదు రు. 8-0-0 లు. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

వలయువారు:-

డాక్టరు లంక రామరావు, హెచ్. ఎం. బి.

హోమోపతిక్ మెడికల్ హాలు,

మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

కేన్

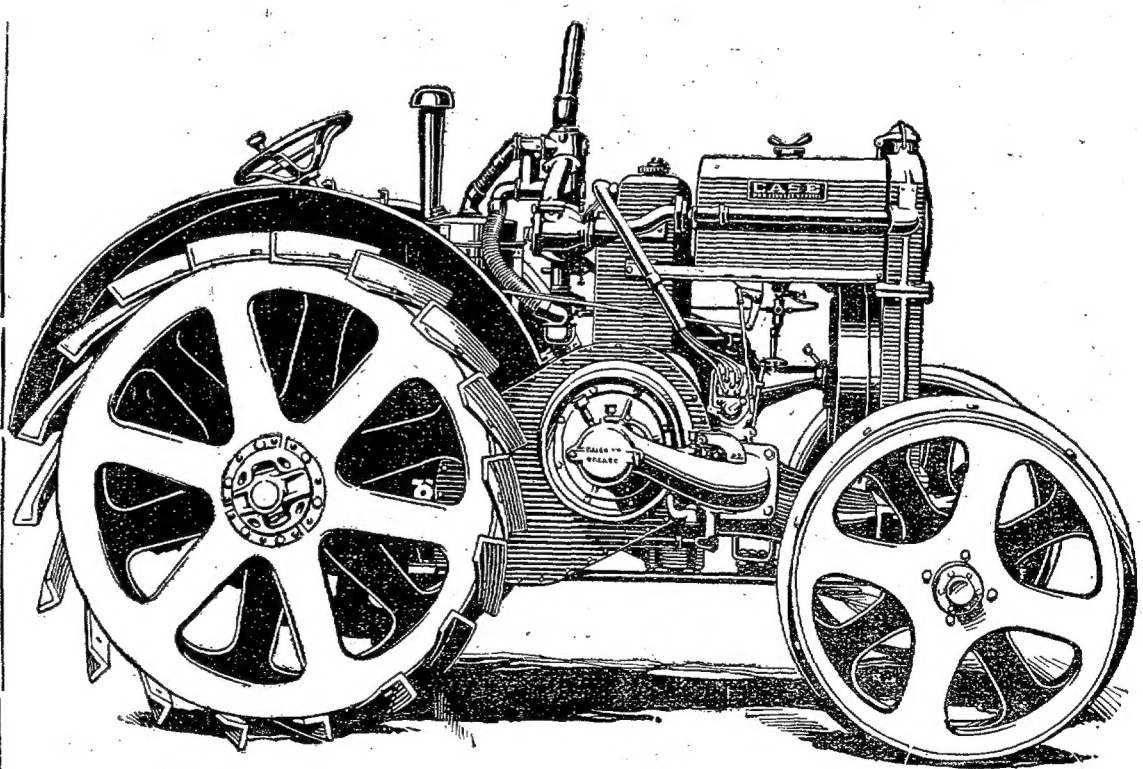
కొరోసిన్ ఆయిల్
ట్రాక్టర్లు

భూస్వాములకు చాల
యువయు క్తమైనవి.

ట్రాక్టర్లు నువయోగించిన ఎక్కువ లోతుగాను త్వరితముగాను చక్కగాను భూమిని దున్నుకొనవచ్చును

కేన్ ట్రాక్టర్ల నువయోగించిన ఎట్టి గట్టి నేల లందైనను సులభముగా దున్నవీలగును

మంచి గిలక నొకదాని నువయోగించిన వివిధ పనుల కువయోగించును.

పూర్తి వివరములు, ధరలు గోరువారలకు చిత్రలిఖితమైన కేటలాగులను పంపిండు.

మా స్పీ ఆండు కో లి మి టె డ్

ఇంజనీర్లు

పోస్టుబాక్సు నెం 60, మద్రాసు.

విజన్ సీలు:-బెజవాడ, కాకినాడ.

చెన్న పురి హిందీవిద్యాలయము

దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచార సభా కార్యదర్శి యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు—హిందీవిద్యనేర్చుకొనుటకు గత సంవత్సరమున దక్షిణ దేశవాసు లనేకులు అధికోత్సాహము జూపినందున ఫలితముగా హిందీప్రచార సభవారు చెన్న పురిలో నొక హిందీ పాఠశాలను తెరవ నిశ్చయించుట ప్రజల్లెల్లరకును తెలిసిన విషయమే. దక్షిణ దేశమందలి నాలుగు రాష్ట్రములనుండియు దరఖాస్తులు పిలువబడెను. మొత్తము మీద నుమారు 80 దరఖాస్తులు కేసు. నెల ఒక్కంటికి 10 రూప్యములవిద్యార్థి వేతనముపైని ౬౦ గురు ఎంచబడిరి. కాని, వీరిలో కొందరు విద్యాలయమును చేర జాలకుండిరి. విద్యార్థి వేతనము పొందకుండ తమ స్వంత ఖర్చులతో విద్య నభ్యసించుట కిష్టపడిన దరఖాస్తులు కూడ అనేకముగా చేరియుండెను. వీరిలో కొందరుకూడ చేర్చుకొనబడిరి. వీరికి విద్యయును, వసతియును, ఉచితముగా నేర్పాటు చేయబడెను. ఇేడు విద్యాలయము 21 మంది యువకులతో నిండియున్నది. వీరిలో 8 గురికి విద్యార్థి వేతన మొసగబడుచున్నది. వీరిలో 10 మంది కేరళరాష్ట్రమునుండియు, 6 గురు ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండియు, ముగ్గురు తమిళరాష్ట్రము నుండియు, యిద్దరుకర్నాటకము నుండియు, వచ్చిరి. వీరిలో 6 గురు బ్రాహ్మణులు. తక్కిన వారందరను బ్రాహ్మణేతరులు ఈ విద్యార్థులందరను కలిసి భోజనమున కొక్కచోటనే గూర్చుందురు. ఎట్టి విభేదములనుగూడ పాటించక, యేకకుటుంబమువలె మెలగుచుందురు. వీరిలో 19 సంవత్సరముల ప్రాయము మొదలు 35 సంవత్సరముల వయసు గల వారున్నారు. వీరందరును విద్యాలయమున చేరకపూర్వమే కొంతవరకు హిందీభాషా పాండిత్యమును గడించియుండిరి. వీరిలో ననేకులు అంతకుపూర్వమునుండియే అనేకవిధములగు ప్రజాహితకార్యములలో పాల్గొనుచుండిరి.

తిరువళ్ళిక్కేణి పెద్దవీధిలోనున్న హిందీ ప్రచారసభా కార్యాలయమునకు సమీపముననే విద్యాలయము స్థాపింపబడియున్నది. విద్యాలయము విశాలమగు ఆనందాలోను, ముందుభాగమున నొక విశాలమగు బయలుప్రదేశముతోను గూడియున్నది. ఇందొక భాగమున శివాజీ వ్యాయామమండలివారు తమ విద్యార్థుల నేర్పరుచుకొనియున్నారు. ఇందువలన హిందీ విద్యాలయమందలి విద్యార్థులకు శాస్త్రోక్తముగ కేరళవ్యాయామ విద్యను పొందుటకుగూడ మంచియవకాశ మున్నది.

విద్యార్థులు రెండుతరగతులుగా విభజింపబడియున్నారు. హిందీ విద్యార్థిభోధనమందు చాల అనుభవము గల పండితులే విద్య గరపబడుచున్నది.

విద్యార్థులందరను ప్రాతఃకాలము 5 గంటలకు నిద్రనుండి మేల్కొని ప్రాతఃకాలావసరములను దీర్చుకొని, కేరళ పరిశ్రమ, స్నానము, మున్నగు పనులను పూర్తి గావించికొని 7-80 గంటలకు పాఠశాలకు హాజరగుచుందురు. ఉదయము 7-10 వరకును మధ్యాహ్నము 1-3 గంటల వరకును విద్య నేర్చుకొందురు. మరి 2½ గంటల కాలము హిందీ పఠనమునకు వినియోగింపబడుచుండును. ప్రతి ఆదివారమందును విద్యార్థులు ప్రత్యేకముగ సమావేశమయి హిందీ భాషలో సుపన్యాసములను చర్చలను, జరుపుచుందురు. ఈ సమావేశమును “వాక్యార్థ నిసభ”యని విద్యార్థులు పిలుచుకొనుచుందురు. “మిత్ర” యను పేరుగల యొక లిఖిత మాసపత్రికను ప్రకటించుటకుగూడ నిశ్చయింపబడినది. విద్యార్థులకు రచనాశక్తి సభ నృద్ధిగావించుటకే యీ పత్రిక యుద్దేశింపబడినది. విద్యార్థులు విద్యార్థిభోధనమునం దనుభవము సంపాదించుటకుగాను నగరములో నెలకొల్పబడియున్న హిందీ తరగతులను కొంతవరకు విద్యార్థుల కొప్పగించుటకు సభవారుద్దేశించుచున్నారు. హిందీ ప్రచార సభవారు ఈ విద్యాలయము నొక స్థిరమగు సంస్థగావించుటకు ప్రజల సహాయమున కేదురుచూచుచున్నారు.

నవీన జర్జను చికిత్స

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములలో మిక్కిలిఖ్యాతి చెందినది. ఈచికిత్సలో ప్రాణభీతికలుగు ఆపరేషనులున్ను ఇంజక్షనులున్ను లేవు. క్రియలు అత్యున్నతము. సకలమైనవ్యాధులు కుదుర్చబడును. మాయొక్క పోప్టువ్వారా చికిత్సలు చాల ఘనతచెందినవి. విగతవివరములగురించి ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.
DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)
BIO-CHEMIST,
40, Central Avenue, Calcutta.

[కొత్తకూర్పు] తెలుగు [1927 సం॥ పు]

హిందూ లా

రెంటాలవెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు

11 బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథకర్త. 4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులుగారు

బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథనిర్మాతకర్త.
మంచి అచ్చు, దళసరి కాగితములు, గట్టి కాలికోబైండు, పై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు, 480 పేజీలు, వెల రు. 6-0-0. పోస్టుఖర్చు నహారు. 6-8-0. విక్రయ డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

అభివృద్ధియే ప్రజాభిమానమును నిరూపించునన్న విషయము హిందూదేశపు మిక్కిలి గొప్ప లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ, ఓరియంటల్ యొక్క ప్రస్తుతస్థితి వల్ల విస్ఫుటముగ ఉదహరింపబడుచున్నది.
అభివృద్ధి

నూతన వ్యాపారము				ప్రీమియం ఆదాయం			
1925	...	రు. 296	లక్షలు	1925	...	రు. 93	లక్షలు
1926	...	రు. 391	"	1926	...	రు. 106	"
1927	...	రు. 468	"	1927	...	రు. 122	"
1928	...	రు. 585	"	1928	...	రు. 140	"

ప్రజాభిమానమే అభివృద్ధికరమైన లాభములను చేకూర్చుచున్నది.
పూర్తి జీవ భీమాపట్టాలపైన బోనసులు ప్రకటించబడును.

1918	...	1000 కి సం॥నకు	రు. 10	1924	...	1000 కి సం॥నకు	రు. 22½
1921	...	"	" 10	1927	...	"	" 25

గ ను క

మీరు మీజీవితమును భీమాచేయుటకై మొదటిదశా లేక మరియొకసారి ప్రయత్నించునప్పుడు ప్రజలమోదమును బడసినట్టియు, అభివృద్ధిలోనున్న ఈ ఆఫీసునకు వచ్చిన మీకు లాభకర మగును.
పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు
T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS, Post Box No. 8, MADRAS.
Bangalore Branch: No 1 South Parade, Bangalore. Trivandrum Branch: Trivandrum MGAZAPATIA SUB-BRANCH, VIZAGAPATAM. TRICHINOPOLY SUB-BRANCH, TRICHINOPOLY

మీరు చెల్లించువైకమునకు తగిన

ఉభయములు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచారింపి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలభావము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందే బేరముచేసి, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజేందిన ఈదిగువవర్గమున కే దయచేయుడు.

ఉమ్మడి రాంసయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఇదివరలో మాత్రం లావాదేవి చేసినవారి అభిప్రాయమును గమనించితిరా? మేము తయారుచేయుచున్న పలురకముల పప్పురమెట్లు విదేశీసరకులను మించినవనియు, అమోఘమైనవనియు, ప్రజల ఆమోదము బడసినదని తెలిపి పడేపడే పెద్ద ఆర్డరుల నిచ్చుచుండుటయే మానరకు శ్రేష్ఠతకు ప్రబల నిదర్శనము. ధరలు తగ్గించబడినవి. స్వదేశాభిమానమును క్రియారూపముగా చూపుడు.
డిపో:—56, బందరువీధి, మద్రాసు.
ది ఈస్టరన్ కన్ థెక్స్ నరి మార్ట్స్, 16 ఆదియప్పనాయక వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

USE ALWAYS
STANDARD INKS
Best for Writing
WANTED STOCKISTS
STANDARD INK WORKS, MADRAS

విజెంట్లు కావలెను:—మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు ఫ్యాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైన అన్నిగంపుల సిరాలు ధరలు తగ్గించి స్పష్టమయ్యెనుచున్నాము. వివరములకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయుచు నరసింహం అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆర్మీనియ్కోవీధి, మద్రాసు

గొప్ప శాస్త్రీయ పరిశోధనము రసాయన బంగారపుగాజులు

ఈ గాజులను మంచి బంగారుగాజుల దగ్గర పెట్టిచూచి వీని భావమును గమనింపుము. ప్రముఖులను కొనెడివారే సుక్తింపబడిన బంగారుగాజులని భ్రమపడి యె 200 కిన్నులకట్టిరి. అన్ని కొరముల పరీక్షయొనర్చిచూడుదు. కల్లుమకానునామమును. స్త్రీలచేతుల కలం కరించి వ్రాయుదు. ప్రకాశమానముగాను, ఆకర్షణీయముగా నుండును.

12 గాజుల పెట్ వివిధ డిజైనులు. రు 4/8
(5 లింగ్ కెయింక. 8 సైజులలో సైజునకు 4 చొ॥
సప్లయ చేయబడును).

కంకాహళి జత మంచిరాళ్లు, సీమకములముతో నమర్చి
వది. 1 కి రు 2/8.

4 గుండీలు, చేతిగుండీల జత కలసి పెట్. రు 4/8.
కంకాహళిము, మంచి నగిషీపనిగలది. రు 7/-

పాకొలను, మంచిడిజైనులో పెండెంటుతో సహా.
రు 4/-

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం

అమృతమునకు సాంపిల్ కేసు

2 విజన్ గాజులు (వివిధ సైజులు, డిజైనులు గలవి)
2 సీమకముల దగ్గుల జతలు, ఒక కంకాహళిము, ఒక
మెడనీలము, ఒక సాదాగొలుగు, ఒక పెట్ గుండీలు, పెర
ర అయిజోడు, కలసి అద్భుతముగా డబ్బువేసినవార్కి-
రు 24 -లకు. పింగా పంపిన 24/12- పంపబడును.

కొలది కేసులు మాత్రమే కలవు

ఆర్డరుచ్చినప్పుడు గాజు మధ్యకొలతను తెలుపుదు
మీరు సచ్చిన డిజైనుల మేము పంపెదము. ఆ భారము మా
మీద నడులుదు. ఉత్తరములు యింగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
తేనివో గమనింతుము.

అడ్రసు, స్వప్రముగా వ్రాయుదు.

D. M. MASTER,

Dept., A. P. Bandra, Bombay.

రక్తముయొక్క హీనత అనగా

నేమి?

దాని నెదిరించు తెట్టు?

రక్తముయొక్క హీనత అనగా రక్తములో ఇ
నుకూలతలేకుండుట. అందువలన పాంశురోగము,
నిన్నట్లు, నరకంబలబహిసత మొదలగునవి కలిగి
మీ రక్తంలోకమునకు పోయినట్లు తలపించి జీవిత
మత్యామీనకర మనిపించును. రక్తము న కినుమును
విస్తారముగా లభింప చేసి దానిని సారవంతము
గను, ఎక్కుగ నుండునట్లు చేయుటవలన ఆస్తితి
తో పోయిన, ఇందలకు శ్రేష్ఠమైనమార్గము రక్త
ము యొక్క హీనత జర్జించిపోయినగల ఇనుము రూ
పము మరలగ నేదించుటకు సులభ మగుటయే గాక
చాకయై ఖరన్ జెలాయిడ్ను నేవించుటయే.
14 దినములకు నెరవేడునది రు. 1. 40 రోజులకు
నరిపింపునది రు. 2. 12-0 లు. అవి నాలుగురక
ములుగా రాయుచేయబడినవి. నెం. 1. పండ్రెం
డు సంవత్సరముల లోపు బాలు రకును, నుకురూ
రిణులకు స్త్రీలకును. నెం. 2. వయసువచ్చిన వా
రికి. నెం. 3 (వ.) పురుషులకు ప్రత్యేకము నెం.
3. వి శేష రుచిరకము.

వ్యాధి క్రమముగ నేవించుదు అందువన మీ
రు విచారించు.

మౌనముగ నెదిరించుదు మార్కెట్ అండ్

మోడర్న్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ప్రశ్న

విద్యార్థులు సంపాదించ 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
భిక్కు 1-0-0; ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాల
మును తెలుపవలెను.

గాంధీ బోధిపనిలయం, తిరుత్తణి

శ్రీరామకృష్ణసమాజము

ఆంధ్రశాఖ

(పిన్నింటి సుబ్బారావుగారు)

ఆంధ్రదేశములోని నాయకులు యిటీవల బెజవాడ యం
దు గుమిగూడి, ఆంధ్రసంఘమునందు లోటుపాట్లను సరిచే
యుటకు ఒక దైవజ్ఞ కళాశాలను స్థాపించి దానిమూలమున
ప్రచారకుల తయారుజేసి, హిందూమతమును ప్రచారము
చేయించ వలయుననియు, బైబులువలె, గీతను విరివిగ వ్యాపింప
జేయవలయునని తీర్మానించుకొనిరి. ఈ యాహ్వా మంధిరియే
యైనను, యిట్టి సత్కార్యమును నెరవేర్చుటకు శ్రీయుత వల్లూ
రి సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు చెప్పినట్లు అధ్యము
రెండులక్షల రూపాయలైన ను కావలసియున్నది. ఆంధ్రనాయకు
లీరితీ చేయుటకంటె స్వల్పత్వాగముతో వి శేష ఫలమునిచ్చు మార్గ
మునుచేపట్టుట మంచిది. శ్రీరామకృష్ణ సమాజసంఘమును నొకదా
నిని మన యాంధ్రరాష్ట్రమున నెలకొల్పుట శ్రేయోదాయకము.
ఆంధ్రులలో విద్యావంతులైన ప్రతివారను, చివరకు విద్యార్థి
మొదలు, హూణభాషా సంపర్కములేని రైతువరకు, శ్రీరా
మ కృష్ణుని నామమును, స్వామి విశేషానందుని నామమును వి
నియుండురు. వీరల పవిత్ర యువదేశములను, వీరల మతమును,
ప్రతిగ్రామమునకు, ప్రతిగృహమునకు గొంపోవుటకన్న ముఖ్య
ముగ నేవయు, మత ప్రచారము యింకొకటిలేదు. నేడు ఆంధ్రు
లు యభిలషించుచున్న సంస్కరణము లన్నియుసమాజమున
గలవు. హిందూదేశమునకు నేటికాలము ననుసరించి నిజమగు మత
మును, యాసమాజము యుపదేశించుచున్నది. వీరలు చేయు
ప్రజాసేవకునమైనది. ఈసమాజమందు తరిగిదుకొందు విద్యార్థులు
నిజమగు మానవత్వమును గలిగియుండురు. మద్రాసునందలి శ్రీరా
మకృష్ణవిద్యార్థిగృహమును చూచుచో తెలియగలదు. ప్రచా
రకులకు వలయు కాంతము, ప్రేమ, పని నేర్పు, పట్టుదల, యు
త్సాహము, యాసమాజమున కాననరు. ఈసమాజమందలి స
న్యాసులను గాంచుచో, వారి తియ్యనీ, ముద్దులొలుకు మాటలచే
వారికి సామర్థ్యములువెల్లడి కాగలవు. నిజమగు దైవిసంపత్తు
బడవలయు నని దలచుచో, యాశ్రీరామకృష్ణశ్రమము దప్ప
యింకొకటి తోడ్పడవలదు.

మన మదరాసు రాజధాని యం దు చెన్న ప
ట్టణములో యాసమాజము చాలకాలము క్రిందటనే స్థాపింపబడి
నది. ఈసమాజమునకు ప్రపంచమున 504 బ్రాంచిలుగలవు. దక్షి
ణదేశమున కొన్ని శాఖలు ఏర్పాటు చేయబడియున్నను, ఆంధ్రు
లలో చాలమంది విద్యావంతు లీసమాజమందలి యుత్సాహి
భావములను గుర్తించియు, యిట్టి బ్రాంచిని ఆంధ్రదేశమున స్థా
పింపకుండుట కోచనియును. మద్రాసు పట్టణమందలి శ్రీరామ
కృష్ణసమాజస్థాపనకు కారకులగువారిలో మనఆంధ్రులు ఏకొలది
మందైనను యుండురని నమ్మకములేదు. విద్యార్థి గృహమందు
మాత్రము కొంతమంది ఆంధ్రవిద్యార్థులు గలరు. శ్రీరామ కృష్ణ
సమాజమందలి సన్యాసులలో గాని బ్రహ్మచారులలోగాని,
ఆంధ్రులు ఏ ఒకరిద్దరో మాత్రమండిరి. ఆంధ్రులకు యీ సమాజ
మందు విశేషమగు తావులేదు. దీనికంతటికిని మన ఆంధ్రులకు,
యాసమాజమయెడ గల మూగభావముతప్ప వేరుగాదు. ఆంధ్ర
సంఘమునకు చాలసేవచేయుటకు కుతూహలపడుచున్న, యీ
శ్రీ రామకృష్ణసమాజము యొక్కలాభమును మనము గుర్తించె
దముగాక.

ఈ శ్రీ రామకృష్ణసంఘమువారు శరీర మానసికములకు
తమ సాధకముల నిచ్చుటలో అగ్రగణ్యులు. సన్యాసమునలననే
మోక్షముగలుగు ననియు, యోగమునలననే మోక్షముగలుగునని
యు కర్మవలననే మోక్షముగలుగు ననియు భిన్నమననే మోక్షము
గలుగుననియు చెప్పెడి యగ్రము తెలియని మతబోధకులవలెగాక
యాశ్రీరామకృష్ణసంఘమువారు, సరియగు, దేహ, మన సత్త్వముల
గ్రహించి, వాని కనుకూలమగురీతి, బోధించుచు, విరారాధకు
లను తయారుచేయుచుండిరి. వీరికి ప్రజాసేవయే ముఖ్యకార్యము.
ఇట్టి శ్రీరామకృష్ణసమాజమును మన ఆంధ్రదేశమున తప్పక స్థా
పింపవలసియున్నది.

ఇటీవలకొందరు ఆంధ్రవిద్యార్థులు యీశ్రీరామకృష్ణ
సమాజమునొక ఆంధ్రశాఖను స్థాపింపవలయునని ప్రయత్న
ములు చేయుచుండిరి. శ్రీరామకృష్ణసమాజమువారుగూడ,
యాంధ్రులలోకినను సఫలీకృతముచేయుటకు సిద్ధమగునండిరి.
దీనికి ప్రాతిపదికముగ బెల్లూరు మతమువారు స్వామిసునానం
దలను ఆంధ్రదేశమందు సంచారము చేయుటకై పంపియుండి
రి. శ్రీస్వామివారు గుంటూరును చూచుకొని యిప్పుడు నెల్లూరు
నందు సంచారముచేయుచుండిరి. వీరు మొనట శ్రీరామకృష్ణ
పరమహంసులవారి యుపదేశములను వారిసాధనగ్రంథములను,
శ్రీవిశేషానందస్వామిలవారి యుపదేశములను, యుపన్యాసులను
పూర్తిగ తెనుగునం దమృతేయించుటకై ప్రయత్నములు చేయు
చుండిరి. కొన్ని గ్రంథములు తర్జుమయైచుచున్నచేయుటకు సిద్ధము

గానున్నవి. ఈసమకార్యమునకై అధ్యము రు 15వేలు కావ
లసియున్నది. శ్రీసునానందస్వామిలువారు, ఆంధ్రదేశమునందా
యాతావుల సంచారముచేయుచు యాంధ్రులు వీరికి తోడ్పడె
దరని నమ్మెదను. ఈసమాజమువారు క్రమక్రమముగ రామకృ
ష్ణసమాజమందలి గ్రంథము లన్నియు తెనుగున నమ్మ
వే యుటయే గాక ఆంధ్రదేశమునందు, ఎవ్వ
రైన యుదారవంతులు శ్రీ రామకృష్ణశ్రమమును స్థాపించుట
కొకగృహమును ఖాళీపలమును ఏబిస్తీయందైనను యిచ్చినచో
యీ సంఘమువారు, అచ్చట యీ సమాజమును స్థాపించుటకు
సిద్ధమగు నుండిరి. ఒక్కగృహమును, స్థలమును యిచ్చుచో మి
గతా పనులన్నియు, యీ సమాజమువారే స్వప్రయత్నముపై
చేయుటకు యత్నించెదరు. మొదట నెలకొల్పుటకు తావుండిన
చాలును. ఇట్లువీతావుననైనను స్థలము లభించుచో దానినియూం
ధ్రదేశమునకు ముఖ్యస్థానముగ నేర్పరచి, యాంధ్రరాష్ట్రమున
ఒక బ్రాంచిని స్థాపింపగలరు. ఇట్లు స్థాపించి, యాంధ్రదేశము
నకు వారు చాల సహాయము చేయగలరు. శ్రీరామకృష్ణుని యు
పదేశములగూర్చి యొక మాసపత్రికను నెలకొల్పి దానికిపందా
సంలికు 1-0-0 మాత్రమే పెట్టి, యీ యమూల్యసందేశమును
ప్రతిగృహమునకును. నందచేయుదురు. ఇదియట్లుండ, ప్రచార
కులను తరిగిదుజేసి, ప్రతిగ్రామమునకు బంపి, హిందూమతమును
బోధించెదరు. ఆంధ్రసంఘమునకు నేనచేయగలరు.

ఆంధ్రులలో విద్యావంతులకును; శ్రీ రామకృష్ణ సమా
జమువారికిని, మనరాష్ట్రములో యొకసంఘమును స్థాపింపవల
యునని కుతూహల ముండుటచే, యీతరుణము చెడగొట్టక, ఈ
దారస్యభావు లీకార్యమునకై ప్రయత్నింప గోరుచున్నాను.
ఇట్టి పవిత్రకార్యమునకై చేయుత్వాగము ఏర్పిస్తాయిగ నుం
డగలదు. ఆంధ్రవిద్యావంతులలో చాలమంది, యీ సమాజము
పై యభిమానము గలిగియుండిరి గావున వారైనను, అధికముగ
ధనమునిచ్చి యీ శ్రీ రామకృష్ణ ఆంధ్రశాఖను స్థాపించుటయో
గ్యము. శ్రీ రామకృష్ణ సమాజముపై యభిమానముగలవారు,
ఆంధ్రులలో ముఖ్యముగ విద్యావంతులలోను, అధికారులలో
ను, జమీందారులలోను, ధనికులలోను గలరు. వీరందరు ఒక్కొ
క్కరు రు 100. చందావేసికొని నచో, శీ శ్రు కాలము
లో యీ సంకల్పము నెరవేరగలదు. ఆంధ్రులు వేరువేరు సమా
జములు సృజించక, యిట్టిత్వాగమును జూపి యీ సమాజమును
నెలకొల్పి ప్రార్థితులు.

నాశీ రామకృష్ణ సమాజముతో చాలకాలమునుంచి
పరిచయముగలదు. ఆంధ్రరాష్ట్రములో, యీ సమాజమున కొక
శాఖ లేకుండుట, రాష్ట్రమున కంతటికిని చాలలోపమని తెలిసి
కొంటిని. ఈసంఘమువలన, ఆంధ్రులకున్న 2 మతమందలి యాక
యములు నెరవేరగలవు. ఆంధ్రులు ముఖ్యముగ మతమందు రుచి
గలవారుగనుక, యీ సమాజమువలన పెక్కులాభములు బడ
యగలరు. ఆంధ్రనాయకులలో, సంఘమును బాగుచేయవలయు
నని సంకల్ప ముదయించుటచే, యీ సమాజమును, ప్రతిష్ఠించు
టకు తగు కృషిచేయుదురనితలచెదను. భగవానుడగు శ్రీ రామ
కృష్ణ దేవుడు ఆంధ్రుల కీసత్సంకల్పమును పుట్టించి, సంఘాభివృ
ద్ధికై తోడ్పడుగాక. ఆంధ్రు లీసంగతిని గ్రహించి ప్రత్యేక
మతసమాజములను సృజించకుండురుగాక.

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము

భూత భవిష్యత్ వర్తమానకాలములయొక్క సంగతి
గొప్పయోగి అని పేరొందిన స్వామి ప్రేమానందజీ వారియోగ
సాధనవల్ల తెల్లబడును. ఇండియా భర్తా సిలోను నందంతటను
12 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచినది. దర్శనభాగ్యముబట్టి
వార నేకులవల్ల యోగ్యతాప్రత్యములను పొందియున్నది. 5 ప్రశ్న
లకు రు 1. సంవత్సరపు జీవితం నెలవారిగా చెప్పుటకు రు 2
వారములవారిగా చెప్పుటకు రు 5. జీవితమును వ్రాయుటకు
పరీక్షరునుము రు 5. పూర్తి జీవితము పుట్టినదాది చచ్చువరకు
వ్రాయుటకు రు 10. విశి చార్జీలు ప్రత్యేకము. పుట్టినతేది లేక
వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

PROF. S. N. BOSE, B. A.
Swami Premananda Asramam, 8, Beadon Street
P. O. Box 11418, Calcutta

WANTED.

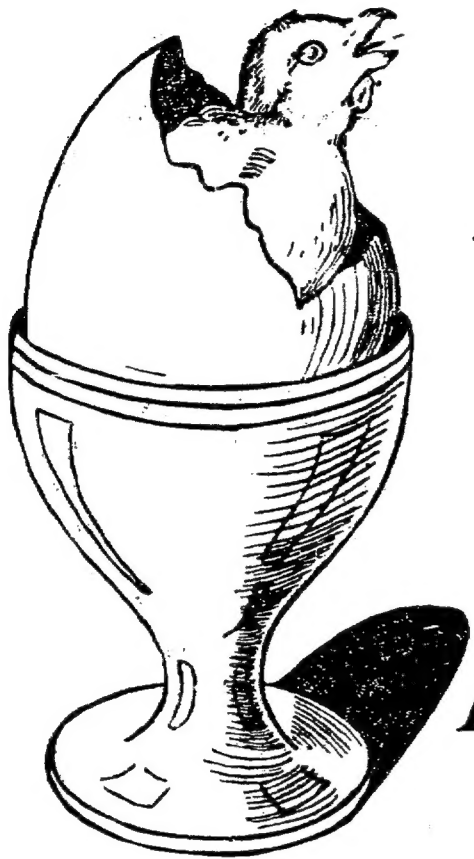
DOCTOR for Mission Dispensary in the
Nizam's Dominions.

Apply to Rev.—C. G. EARLY,

LUXETTYPET,

Nizam's Dominions.

*You take
a chance*

*with
an egg at
breakfast*
BUT

*you can't
go wrong
if you insist
on having*

**POLSON'S
FRENCH
COFFEE**

the ideal breakfast coffee

A PRESENT TICKET IN EVERY 1lb. TIN

ప్రాతఃకాలమున కోడిగుడ్డు దొరకుట దుర్లభమైనప్పటికి, పాల్సన్స్ కాఫీని నమ్మకొనినయెడల ఎప్పటికి తప్పిపోదు. ఉదయమున త్రాగుటకు మిగుల ఆహ్లాదరకమైనది. 1 పౌను డబ్బీలో ఒక బహుమతి టికెట్టుండును.

హత్యలు
(ఒకవిలేఖరి)

లావనూరు గ్రామం

పులివెందుల తాలూకా సింహాద్రి పురమునకు ఛేరిన 45 పంపత్తరములు పయస్సుగల అశ్వార్థరెడ్డిగారి అశ్వార్థరెడ్డి ఆనునతడు సింహాద్రి పురమునుండి కొండాపురం కైల్వే స్టేషన్ కు బం

డి రోలుకొని వచ్చుచుండగా లావనూర్ కోడూడగర (కడప జిల్లా) హత్యకావించబడెను. బండిలో—ఒక స్త్రీయును, ఒక మహమ్మదీయుడును, సింహాద్రి పల్లెనుండి కొండాపురం కైల్వే స్టేషనుకు ప్రయాణము చేయుచుండిరి. బండిలో యుండిన స్త్రీ యొడ్డనుడు వైకమున్న కొన్ని సాత్తులున్న అపహరింపబడెను. హత్య కాబడినవాని మృతక శేబరమును చాల కష్టపడి పోలీసువారు పత్రాతీసిరి. హత్య కారణము తెలియలేదు. ఎవరిని అరెస్టు చేయలేదు, పోలీసు విచారణజరుగుచున్నది.

వేరాల గ్రామము

రోగల కులమునకు చేరిన చిన్నమాని మంతయ్య అను 16 సంవత్సరములు ఈడుగల యువకుడు తనగృహములో నేతనీసి కొనుచుండగా సాయంకాలమువేళ హత్య గావించబడెను. ఏదో కోడిపంఠమునకై జరిగిన మనస్తాపమే ఈ హత్యకు కారణమని తెలియుచున్నది. జమ్మలమడుగు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు నేర కులమునకు విచారణకై వెళ్లియుండిరి. పోలీసువిచారణ యింకను జరుగుచున్నది. ఎవ్వరిని యింతవఱకు అరెస్టు చేయలేదు.

ఒక ఆదర్శనీయమైన

సహకారపద్ధతి

మీ వర్తకము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య
యెట్టియు మున్నగువాని నిమిత్తము

పడ్డి లేకుండా ఋణములు

రు. 5,000 వరకు.

ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు

చేయవచ్చును

ప్రవేశము రూ 1/- మాత్రమే

ఈ తరగతి ప్రవేశము లింగ్లీషులోనే నాయవలెను.

అడ్మిషను ఫారము కొరకును, తదితర వివరముల
కొరకును అ. 0-4-0 తపాల బిల్లులను పంపవలెను.

Messrs A. P. VINCE & Co.,

Managing Agents,

Ferozepore City

(Punjab.)

తంజివిలాసము:- మొదట పి.వి. వైస్ అండు కో

గ్లోబ్

మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్

ఔరంగాబాద్ నెం. 222.

ఫిరోజ్ పూర్, పంజాబ్.

BREAK PILLS

మునలివాండ్రును యావన వంతులుగా జేయును

పలుచ బడిన పి
ర్యమును గట్టి పు
చును. ఎక్కువ
పు బలమును కలు
గజేసి పంపా సా
ఖ్యమును అవకా
శ విచ్చును, కఠిర
మునకు లేజన్సు క
లుగ జేయును.

టునంటి ముఖమందలి మైన కాడ్మియం వైషమ్య తేరబాలవు. 1
గంటలో ఏటి కద్దుత శక్తినికవరచి అనగనమును కలుగ
జేసి శ్రీ పురుషులను తనివి కొందించు తై రాగిచిటిక రస
విషగంధకాదులు కలిపితరు.

20 మాత్రము సీసా రు 2-0-0 60 మాత్రము సీసా రు 5-0-0

ఆర్య వైశ్య ఆశ్రమం

చికాకోట్ నీటి, (గంజాంజిల్లా.)

వ్యాధి పీడితులకు వర్తనాదమగు కిమందులను
జ్ఞాపక ముంచుకొనుదు

స్టేర్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరమాత్రము

జ్వరములకు నిష్ఠుల ముపయోగించును. పెద్దదయిన
జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టేర్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

వంటనే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టేర్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి

పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

మాదీఫలరసాయనము

సర్వవైద్యములకు సంజీవి వంటిది. గర్భిణీ
శ్రీలకు చాల మంచిది. నోట నీరుగుట, వికా
రము, గుండెలో మంట, తల తిరుగుట, ఇత్యాది
దుర్గుణములను బోగొట్టును. వెల బుడ్డి 1 కి 1-8-0.

ఆర్డరసాయనశాల,
ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

సంగీత సభ

ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ గారి గానము

“అంధ్రనటప్రకాశిక” నిర్వేత (వసుమతి యజ్ఞనారాయణ
శాస్త్రి గారు)

మద్రాసునందలి ‘గోకేట్’ హాలులో “ది మ్యూజిక్ ఎకా
డమి” వారి యజమాన్యమున ది 1-9-29వ తేది సా॥ 5 గం॥ కు
పూనావాస్తవ్యులు ముప్రసిద్ధ సంగీతవిద్వాంసులు అను శ్రీయు
త, ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ గారు, గాత్రమున గానము
నర్పియుండిరి. ఏతదవరమన గన్నట్టి గాంధర్వవిద్వారహస్య
ములు, కేవల ధ్వనియాలాపన ప్రాగల్భములు అంగ్యంగంపం
బంధిసరససామరస్యములు, గాయకలోక మంతకును మిక్కిలి
తెలియదగినవి. అందలి ఒకకొన్ని ఆలాపనపద్ధతులు, ఎల్ల సంగీత
విద్వార్థులు ముఖ్యముగ గ్రహింపదగిన వనుటయు సత్యమారము
కాదు.

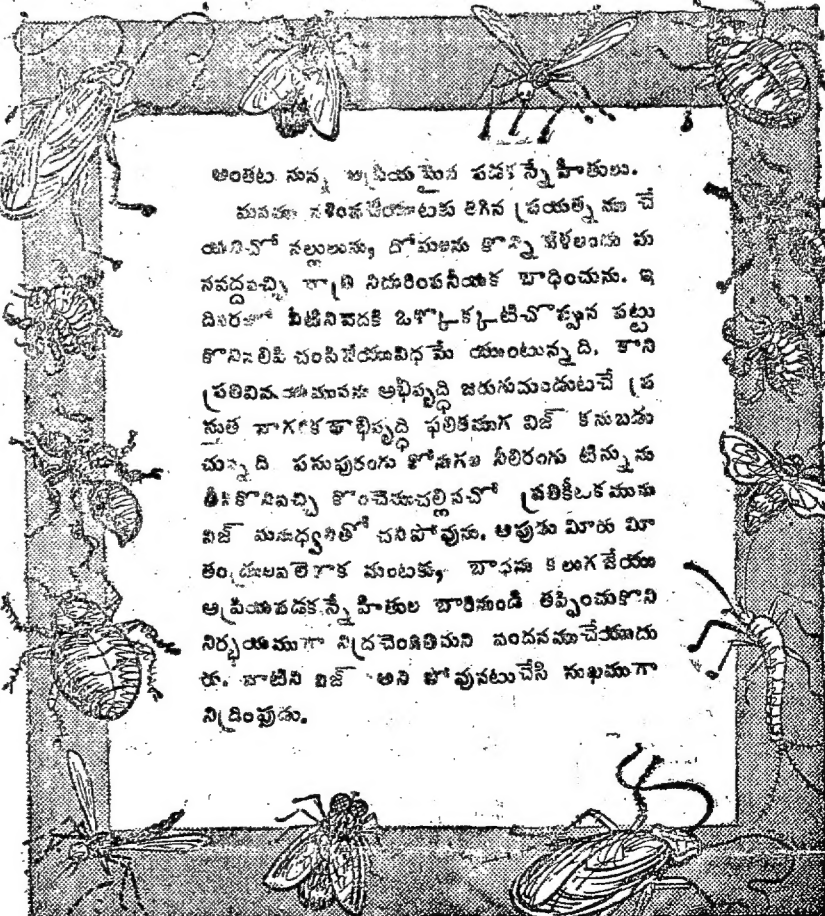
శ్రీయుత అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ గారు దాదాపు నలువది వ
త్సరముల ప్రాయమును గలిగియుండురు. పూనా మహాపట్టణము
లోని ఆర్ష గానకళాశాలనుండి పిన్సిపాల్ పదవి నలంకరించి
తాముగ్రహించిన సంగీతవిద్వారహస్యములనెల్ల అప్పటివిద్వార్థి
బృందముల కుపదేశించుచున్నారు. భారతదేశమందంతట, అశే
షక్తి రివి బడిసియుండే సంగీతమహావిద్వాంసులయిన బండిల్ ఖా
న్ గారిని వేరించి, గవాయిగాంధర్వమును సాంగ్ పాంగముగ
నర్పించుటయేగాక, అంధ్రదక్షిణాది వివిధదేశములందు సహిత
ము సంచారమునన్ని, ఆయా వివిధ దేశీయ గాన
నై ఖరు ల ను వాని వాని ఆలాపనలను
ములను, మఱియు గలుగు నానాధమయిన శాస్త్రము
సిద్ధాంతములను గూడ, అమధించి యున్నారు. అత్యున్నతమైన
హా ఆయా ఆలాపన మార్గములకు, గమకాదిభేదములకు, నిఖిల
రాగాగోహతావరోహములను, తత్సంబంధి విజాతీయరాగాది
స్వరూపములను, తమగాత్రమున నాలాపించియు నేర్పరుగలరు.

అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారు సంగీతవిషయమున
చేసిన సాధనలు, నేర్పిన పాటలు, పడసిన అనుభవములు ము
న్నగునానికి జేరిన యెల్ల తెలుపులు చేరి, నిఖిలలోకాదర్శప్రా
యము, నిర్మలానందప్రదము నగు నొక అపూర్వాలాపనమార్గ
మునుబ్రతిపించుటకు ముఖ్యకారణము లగుచున్నవి. సంగీతసభ
యందు స్వరములు, స్వరవర్ణాంకము లగు పెన్సింగీతికలు,
పల్లవులకంఠే, శుద్ధవికృతిస్వరభేదాత్మకము లయిన ధ్వన్య
శేకములు విన్యసింపబడు గూలమున నేర్పడు నానమయమైన
కేవల రాగాలాపనమే, భావరాగ తాళప్రతిపాద్యము, తేర్య
త్రికాత్మకమును సవ్యః ఫలభాజనమునను సంగీత స్వరూపమును
సాక్షాత్కరింపవలసియుండుననుభవమునుపునరుచుచున్నవి.
మఱియు గాంధర్వవేదోపద్ధతము కేవలధ్వన్యత్వద్వయము నైన
భారతీయ సంగీతమునందు “హిందుస్థానీసంగీతము, కర్ణాటక
సంగీతము” అను నిభేదములు స్వార్థ పరులగు కొందఱు దేశీయు
లచే ముఖ్యముగ గల్పింపబడినవే. కాని నిజమైనసంగీతాస్త్రము

రము నెంతమాత్రము జేరులలో విభజించునట్టివి కావనియు
దేటపఱచుచున్నవి. ఏతాదృశ నవ్యభావానేకములను
బ్రదర్శించునట్టి ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ గారి
సభను జరిపించి ‘మ్యూజిక్ ఎకాడమి’ నారు గాన
కళాభిమానులకు ఎంతయో మహోపకారమును బొనర్చియున్నా
రనుట కావంతయు సందేహ ముండదు.

ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారి సభలో
శ్రుతివాద్యక ప్రధానము లగు నొకరెండు ‘తంబుర’లు మాత్రమే
గాయకుల యిరుపార్వములందును బనిజేయుచుండెను. తంబు
రలు వాయింపువారిలోనొకరు, సమయము పట్టున, నొక్కొ
కప్పుడు, ఒక్కొంతకాలము గాయకులు చేయునాలాపమును బు
రస్కరించుకొని, అనుగమించుచుండురు. ‘తంబుర’ అనబడు
నొకానొక దేశీయవాద్యపాంగము సహితము గాయకులసాన్ని
ధ్యము నలంకరించియుండునగాని, అది యూరక చక్షుశ్రాతి
గతియందు, చాటురూపమున, ఏంధ్రమైన సందర్భమునజేయక
గాయకార్థమున గలసిమెలసి యెటు లో ఎం దో ఛాయా
మాత్రబోధకమై దాగుదుమూతలాడుచుండును. ఈ విధమైనమి
త్రోపాంగములలో ప్రధానాంగమై నెగడుగాయకుల ఆలాపనా
ర్థము సర్వము సరసగలిగి శ్రోతల దనియించుచుండునగాని “ఆ
లియెల్లక ఆటువదియేండ్లు, ముగుడు ఒక్క ముప్పదియేండ్లు,
బాలప్రాయము పడేండ్లుగలిగిన శతాయుషవరిమాణ మందే పటా
పంగులగు చందమున, హాస్యోగీ అటపులలో గొంత భాగము,
తంబుర తిరుగులో గొంతభాగము, ఫిడెలు పటపటాత్కార
ములలో గొంతభాగము, మద్దెల్ల ధ్వజభాత్కారములలో గొంత
భాగము, ఇంకను బాలక దుర్ఘట సుఖాదికవిభదవాద్యోపాంగ
ములలో గొంతభాగము, వస్త్రవ్యంశమైన నా ఆలాపనార్థ మంత
యు మినహాయంపబడగా నికమిగతెడుపండితులకుద్ధకర్ణాబకపు
పడికట్టు తాళ్లలోనె, ఆరాధాంతపు సంగీతపూర్ణానుస్థాన
సామ్రాజ్యముమాత్రమే సాక్షాత్కరించుచందము కన్పింపదు.

సంగీత విద్వార్థానకలకు ‘సరి, గ, మ’ లు భాషాపం
బంధి ‘రీ, న, య, ల’ లను బోలిన వర్ణములుగ నెంచదగినవి. పిల్లారి
గీతములు, రాగస్వరాగోహజావరోహములను ఒకింతటిలఘు
మార్గమున విద్వార్థుల కలవాటుచేయ నువ్వమించునట్టివి. ఇకనా
‘చిన్న, పెద్ద’ సంజ్ఞలతో గూడిన ఆదితాళములు, అటతాళ
నర్ణములు ముఖ్యముగ రాగస్వరూపములను బ్రసన్న పఱచునట్టివి.
కృతులు మున్నెనవి, రాగతాళ నిభదములై గాయక భావి
తార్థమున, చిత్రచిత్రితాలాపనాదికములలో విస్తరించుమూల
మున శ్రోతల శ్రవణేంద్రియములను, అందుండి రసజ్ఞులస్థా
యములను, గ్రమముగ నుఖపెట్టియు, కరగించియు సాక్కిం
చునట్టివి ఎన్నియున్నను, సంగీతము ముఖ్యముగ ధ్వనియయ
నాదభాజన మైన దగుటచేతను, గీతముసహితము నాదప్రధాన
మైనదగుటచేతను, సంగీతభలలో మనసాంతములందు సర్వ
సాధారణముగ నాలాపింపబడుచుండిన స్వరము, కృతి, స్వరము

అంతట నున్న అద్రియమైన వడకన్నే హితులు.
మనము నశించేదెలాటకు దిగిన ప్రయత్నము చే
యనినో నల్లులును, దోమలను కొన్ని శత్రులందు మ
నవద్దవిచ్చి కాని నిరురింపనీయక బాధించును. ఇ
దిగరలో వీటినివడక ఒక్కొక్కటిచొచ్చున పట్టు
కొనినలిపి చంపివేయవలెనను యుంట్లున్నది. కాని
ప్రతివిషమమునను అభివృద్ధి జరుగుచుండుటచే ప్ర
స్తుత బాగోకతాభివృద్ధి ఫలికముగ విజ్ కనుబడు
చున్నది పసుపురంగు కొడగల నీలిరంగు టిన్నును
తీకొనివచ్చి కొంచెముచల్లినచో ప్రతికీటకమును
విజ్ ముఖ్యునితో చరిపావును. అప్పుడు మీరు మీ
తండ్రులలెగొక మంటకు, బాధను కలుగజేయు
అప్రియవడకన్నే హితుల బారినుండి తప్పించుకొని
నిర్భయముగా నిద్రచెందితిమని నందనముచేయుదు
రు. బాటిని విజ్ అని పోవునటుచేసి నుఖముగా
నిద్రించును.

ఆర్. యమ్. హాలింగ్స్ పాడ్ కంపెనీచే తయారుచేయబడినది.
కామడెన్ యన్. జె., యు. ఎస్. ఎ.
మదరాసులో నరకుగల వారు మార్బిన్ అండు హారిన్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

మున్నగువాని అవశ్యకతనుగూర్చియు, వానిచే నొదవు ప్రయోజనమునుగూర్చియు, ఎంత యాలోచించినను భావజ్ఞులొకటిని దృష్టిపఱచు సమాధానము లేవియు స్ఫురింపవు. ప్రాఫెసరు అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారు ఏర్పరచుకొనిన కేవలరాగ పూర్వకము, ధ్వనియాలాపనప్రధానము నైన యాగానకార్య ప్రణాళిక యొక్కటి, పూర్వోక్తసంఘములను జాలవఱకు సర్దుపాటు చేయగలదని, దాని ననుభవించినవారెల్లరు ఒప్పి కొనకమానరు.

ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారి ప్రణాళికా పూర్వభాగ మంతయు పర్టీవ్ గారి ధూప్ కమాన్ కాఫీ ముల్తాన్ జోగా ధూపాల్ అనబడు నీరాగములతో మాత్రమే కూడియుండెను. అని పొడినపిమ్మట నొక పది నిమిషముల కాలము విశ్రాంతి కొఱ పుట్టెననిపించెను. దాని అనంతర మున శుద్ధ సావేరిరాగములోని 'కాలహరణ' అను త్యాగరాయ కృతి యొకటి తోడి రాగములోని 'సనిరహిత' అను అష్టపది యొకటి సారాస్త్రిరాగములోని నీ నామరూపములకు అను నీ త్యాగరాయ మంగళగీతిక యొకటి కలిగి ప్రణాళికాత్మక భాగము ముఖ్యముగ భారతీయ సంగీత సునివ్వయ్యాధుతసార సర్వస్వమును స్రుమిరించుచుండెను. ఈభాగమునందు ఆంధ్రులకు దాక్షిణాత్యులకు జిరాభ్యస్తములయిన శుద్ధసావేరి తోడి సారాస్త్రి అనబడు రాగములను యధాశాస్త్రముగ నున్నట్లుయిన తత్తదుచిత స్వరారోహణావరోహణముతోడను గ్రహము అంతయు న్యాసము మంద్రము తారము అపన్యాసము సన్యాసము విన్యాసము అల్పత్యము బహుత్యము అను నీ దశవిధాలాపన లక్షణములతోడను ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబు గారు జగన్మోహనముగ గానముచేయునట్టికి రసజ్ఞసభ్యులకు హిందుస్తానీ కర్ణాటకము అను నీ భేదములు వట్టిబూటకము లన్న రహస్యము కన్నులకు గట్టిపలులయ్యెను. సభ్యుల కాసమయమున గలిగిన ఆశ్చర్యముసహితము కరీమ్ ఖాన్ సాహెబు గారు జేసిన యొకపాటి శాస్త్రచర్చలన దొలగి మఱి కొన్ని విధములయిన సంగీతసాధన రహస్యములను ద్యోతము లయ్యెను.

ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారు పొడిన ప్రణాళికా పూర్వభాగమునకు జేసిన 'పర్టీవ్' రాగము, ఆరోహణమున స. గ. మ. ప. ని. స' అనియు, అవరోహణమున స. ని. ధ. ప. మ. గ. రి. స, అనియు నడచునట్టిది. మఱియు వాక్రమము, చతుశ్రుతి రివభము, సాధారణ గాంధారము, శుద్ధ మధ్యమము, శుద్ధ ధైవతము, ఆరోహణమున 'కైశి'నిషాదము, అవరోహణమున 'కాకల'నిషాదము, అంతరగాంధారమునై సం పూర్ణముగ నవరోహించు లక్షణమును గలిగియుండునట్టిది. ఇందలి 'చుడ్డు'ము గ్రహస్వరముగను, 'గాంధార' పంచమములు, అంశములగున నలరారునట్టివి. మంద్ర వడ్డుము 'న్యాస'స్వరము కాదగునది. మంద్రమున నాయాస్వరములు రాగాంకుర సదృశములగును, మధ్యస్థాయియం దని యొకంత రాగరూపవిస్తరణ కారణములగున, తారమున పూర్వోక్తరాగాంకురధ్వనులన్నియు గుణితోత్పన్నములగున మాటి, అనన్యసంచారచాతుర్యములతో గమకాదిక వివిధోచ్చారణ విలాసములలో, విదగ్ధమూర్ఖనాక్రమములలో అనిర్వచనీయనందమును బ్రసాదించునవనమండెను. గాంధారాది పంచమ పర్యంత సంచారమున నొకఖండము, సంచమాది తారస్వరపంచమ పర్యంత సంచారమున నొక ఖండము నేర్పడి, తన్మయమైన 'సన్యాస'మును ఆలాపన లక్షణమును బాటించుచుండెను. సాధారణాంతర గాంధారము లొక రెండును, కైశి కాకలీ నిషాదము లొక రెండును, రాగకళా సూచకమైన 'విన్యాస'మునబడు లక్షణమున కాశ్రయములై కన్పట్టుచుండెను. ఒకపరి 'కైశి'నిషాదము, వేటొకరి కాకలీ నిషాదము' అల్ప త్యము' నాదరించుచుండెను. ఆరోహణమున కైశి అవరోహణమున కాకలీ బహు త్యప్రతిపాద్యము లగుచుండెను. సలక్షణ లక్షితమైన, ఏ తద్రాగాలాపనమునుగాని, తన్మయానందమునుగాని, ఆశాస్త్రీయములయినవిగ నే మహావిద్యాంసుడు, వీ యపూర్వ శాస్త్రాధారములను బురస్కరించుకొని, సిద్ధాంత పఠనగలడో యూహించవలెను. ఇటులై గౌరీ రాగమునకు, శుద్ధపథము, అంతర గాంధారము, ప్రతి మధ్యమము, చతుశ్రుతి ధైవతము, కాకలీ నిషాదము తల్లక్షణ స్వరములై కన్పట్టుచుండెను. ఇక 'ధూప' అనబడునది కేవలము మన మాలాపించు మోహనరాగమునకు వలెనే, చతుశ్రుతి రివభము, అంతర గాంధారము, చతుశ్రుతి ధైవతములతోగూడి ఆరోహణమున స. రి. గ. ప. ధ. స, అనియు, అవరోహణమున స. ధ. ప. గ. రి. స అనియు గమించు చుండెను. ఇటులే యారాగమాలికయందు జూడబడిన. 'కమాచ్' కాఫీ రాగములను మన మాలాపించు ఫక్కిని అభేదమున వర్తించు చుండెను. ముల్తాక్ అనురాగము మన ధన్యానీ రాగలక్షణమును 'జోగా' అనునది మన సావేరి

అ దృష్ట మై న రో జు.

మీ బిడ్డ పుట్టినరోజు చాల అదృష్టమైనది. ఎవరు చెప్పగలరు? పెద్దవాడై, బలాధ్యుడైన యెడల, అందరిని మించగలిగినప్పుడు, మీరు ఎంత ఆనందముతో, గర్వముతో వానిని పరికింపనెందురు, అప్పుడు గదా మీరు మీపేరు, ప్రఖ్యాతిలు చిరస్థాయిగా నుండగలదని నమ్మగలరు.

మీరే తెలివగలవారైన యెడల, మీ బిడ్డకు గ్లాకో నిచ్చెదరు. రాజకుటుంబము లయిదింటిలో వాడబడుచున్నది యిది మత్రమే.

Glaxo

గ్లాకో, ఆరోగ్యకరమైన పోషక పదార్థము గలిగిన సాలాహారము.

ఆల్ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో., లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరేలు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

7306

రాగలక్షణమును, గలిగియుండెను. ధూపాల్ రాగము సహితము శుద్ధ రివభము, సాధారణ గాంధారము, శుద్ధ ధైవతములను బ్రకటించు చుండెను. ఇట్టి లక్షణములలో నాలాపించబడుచుండిన ఆ విదగ్ధదాయకుని నిరుపమానందప్రసమైన పరిశుద్ధ సంగీతమునందు హిందుస్తానీ అనబడు నాకృతిమందమెందు జూడగట్టగలదో, బుద్ధివంతులు దీర్ఘముగ యోచించవలసి యున్నది. మఱియు నదే లక్షణమును గల రాగములు మన ప్రాంతస్థులలో నెక్కుడుమంది ఆలాపించునప్పుడు ప్రాఫెసర్, అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారి నోట నాలాపించబడు నప్పటి పలుకు పెంపులను, పంపకపుసాందికలను బ్రదర్శింప లేకపోవుచుండుటగలకారణముగూడ పాఠకులు కనిపట్టవలసి యున్నది.

ఇంకొక రహస్యము. శారీర వైజిక మామ్యోత్తినాత్మ్యధ్వన్యత్వానక నాడీభేదములు, తిద్భవము లగు స్వరానేకములు, అటుండ, వడ్డ పంచమ విభాగజన్యము లయిన ద్వావిశేతి శ్రుతులు దేశ్యసంగీతమునకు ముఖ్యాధారములు, ఆశ్రయములు నై, భాషా ప్రాపణమునకు, 'ఓ, న్య, మ, లవలె, సంగీతము నేర్చుటకు దొడ్డదొల్ల దెలియదగినవని ప్రాజ్ఞుత్వెల్లరు ఒప్పొకనక మానరు. అవియే, వడ్డమున, 'తీన్ర, మముద్వతి, మంద, ఛందో' వతి' అను నొక నాల్గు విధములను, రివభమున, 'చయావతి, రజ్జని, రతిక' అను నొక మూడు విధములను, గాంధారమున, 'రొడ్రి, క్రోధి' అను నొక రెండు విధములను, మధ్యమమున 'వల్లిక, ప్రసారిణి, క్షేతి, మార్జని' అను నొక నాల్గు విధములను, పంచమమున, 'క్షీతి, రక్త, సందీపిని, ఆలాపిని' అను నొక నాల్గు విధములను, ధైవతమున 'మందతి, రోహిణి, రమ్య' అను నొక మూడు విధములను, నిషాదమున, 'డొగ్గ, ఖోభిని' అను నొక రెండువిధములను నేర్పొక యుండ ననుటయు గాదనజాలరు. ఇటులుండిన సంగీత ప్రతిపాద్యము లయిన ద్వావిశేతి శ్రుతులందలి నియతశ్రుతు లయిన, 'ఛందో' వతి, రతిక, క్రోధి, మార్జని, ఆలాపిని, రమ్య, ఖోభిని అను

నీ సప్త స్వరములు, తన్మయములు, వానికి గొండెము, 'హెచ్చి'యు లేక తగ్గియు నుండి వికృతస్వరము లనబడునట్టి కైశి నిషాదము, కాకలీ నిషాదము, చ్యుతవడ్డుము, అచ్యుతవడ్డుము, సాధారణ ఋషభము, సాధారణ గాంధారము, అంతర గాంధారము, చ్యుత మధ్యమము, అచ్యుత మధ్యమము, త్రిశ్రుతి పంచమము, కైశి పంచమము, చతుశ్రుతి ధైవతము' అను నీ పండ్రెండు స్వరములు గాక మఱియొక పదియూడవ స్వరమునేని మన ప్రాంతపు మహావిద్యాంసులలో నెందఱు పట్టి చూపుటకు జాలియుండురో పాతకు లూహింపవలసియున్నది, ఆపిమ్మట, ఓ. న. మ. లను బోలిన యా యిరువదిరెండు శ్రుతులును సహితము సాధించి యెఱుగనివారు, పదాశ్రయమైన సంగీత స్వరూపమును గాని, తన్మను బ్రహ్మానందమునుగాని యెటులు ప్రసన్నపఱుపగలరో విచారించవలసియున్నది.

ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ ఖాన్ సాహెబుగారు ప్రాచీన భారతీయులయొక్క లక్షణదర్శనములలో ఆధునిక హృదంతరములందలి స్వస్వరూపములను విరుర్యనపూర్వకముగ సందర్శించినాడు. స్వరాసాదితసంగీతమునకు గల నాచ ప్రాధాన్యమును నేర్చుమెయి బరిపక్షించినారు. నాభ్యాది కపాలపర్యంతము లయిన నూమ్యోత్తి నూమ్యూచాడీ భేదములను బురస్కరించుకొని కల్పింపబడినదియు గాత్రముతో నన్ని విధముల ననుగమింప జాలునదియు, మిక్కిలి ప్రాచీనమైనదియు, విశేషించి నేద ప్రసిద్ధమైనదియు. నను బీణియు నాధారపఱచుకొని ద్వావిశేతి శ్రుత్యంతరములను, తన్మయప్రస్తారలాలిత్యములను, సక్రమముగ ననుభవించినారు. పకలాహసములను గారణమై యొప్పెడు భావము, భావమును విస్తరించురాగము, దాని ననుగమించు తాళము ప్రాఫెసర్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారి సభయందు దీర్చిదిద్దినటులు ప్రత్యక్షములగుచుండును. ఆవిధమున బ్రత్యక్షము లగు భాన, రాగ, తాళముల ముఖ్యముగ సాహెబుగారి

సంగీతాధ్యయనమును బ్రతిపాద్యములై నెగడుచుండును. ఆ కారణముననే, ఆనాటి రసజ్ఞ పథ్యులెల్లరు జాతిమతాధిక భేదములను సహితము మఱచి ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారి అనన్యవిద్యా విశేషమునకు జోహారునర్పియుండిరి. మఱియు, చెన్నపుర శాసనసభాసభ్యులు, రసజ్ఞ శేఖరులనగు డాక్టర్ యు. రామరావుగారు, సాహెబుగారిని సభాసభ్యులను బుష్కలాలంకృతులుగ జేసి, యెంతయు గొనియాడి యుండిరి. వీరినలెనే తత్సభాకార్యదర్శులు సహితము ప్రాఫెసర్ సాహెబుగారియందలి ఆసాధారణ ధీశేషములను ఆలాపనవైద్యులను, మిక్కిలి వర్ణించుచు కృతజ్ఞతను జాటియుండిరి.

ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారు చేసిన సాధనలు ముఖ్యముగ నాదబ్రహ్మసభ్యమును మాత్రమే సంపాదించునవికాని స్వరాడంబర సంచారచాతుర్యముల నేకరువు పెట్టుట కుద్దేశింపబడిన వెంతమాత్రమునకావు. ధ్వనిమయరాగాలాపన స్వరూపసాక్షాత్కారమున బృచ్చకుల దనియించుపట్టున మాత్రమే యాయారాగ స్వరాగోహణావరోహణ స్వరములను సాహెబుగారు గాత్రమునబాడి వినించుచుండురు. మనోభావ ప్రేరణానుగ్రహముగ ప్రస్తరింపబడుచుండిన రాగచ్ఛాయలను తనవ్యక్తలైన సమదాయములను (సంగతులనబడునవి) గూడ, జలయువారి కప్పుడప్పుడు స్వరసాహాయ్యమున నుపదేశించుచుండురు. కల్పాటకము లని తలపబడునట్టి మోహన, తోడి మున్నెనవి, ఉత్తరసాంద్యసానీయలనోట ఆలాపింపబడునప్పుడు ప్రకటించుచుండునట్టి పలుకు భేదములన్నియు ముఖ్యముగ వారసుభవింపుచున్నవి. శ్రుతితత్త్వాసాదితములుగ ప్రాఫెసర్ గారు నిరూపించి ప్రకటించినప్పుడు, ఆనాటి రసజ్ఞ సభ్యులు సాందిన ఆశ్చర్యానందములు ఎర్ఘ నాతీతములు.

ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారు మంచి విద్వాంసులు. శాస్త్రము, స్వానుభవమున సమసింపబడుకాని, తదంతరస్థులముల నేనామను బాటింపరు. కావుననే, పాటకచ్చేరి అనుటతోడనే భారతీయులెల్లరు నేకరువు పెట్టునట్టి, ఆబాల్యాధీత పాఠ్యములయిన, వర్ణములుకాని, స్వరములుకాని, పాటలుకాని, గజల్లుకాని, లాల్కాయిటప్పాలుకాని, ఈ ప్రాఫెసర్ గారు పాడుట కంగీకరింపరు. అటులే శక్యము సహితము నేర్చుకొనినవి నేర్పినటులే సభలందంతట బ్రవర్తంపబడదనవి కాని ఎంతమాత్రము కావని వీరి దృఢమైన నమ్మకము. ఏల యందులేని, ఒకానొక కారణమున జరించు హృదయవికారమును బురస్కరించుకొని, కవినోబుండి నెలునుడునట్టి గద్యపద్యకేయములు వలెనే గాయకుని నుండియు, భక్తి, శాంతి, ఉత్సాహము, రతి, ఇత్యాదిస్థాయులను బురస్కరించుకొని రాగతాళనిబద్ధములయిన కృతులు మున్నెనవియు బుట్టుచున్నవి. అట్టివన్నియు వస్త్రవస్త్రమును ఒకవిధముగ సూచించునవేకాని తదర్థ సర్వస్వమును సాక్షాత్కరించునవిమాత్రము కానేరవు. వ్యాఖ్యాత లాయర్లమును తమతమ అనుభవవిస్తీర్ణమునుబట్టి వేయివిధముల విస్తరించుచుండురు. ఇటులే ఒకానొక రూపకమున గవితే స్పష్టింపబడిన పాత్రము, ధీమంతుడైన నటుని అభినయవ్యాఖ్యానములలో బెక్కురూపములను బ్రదర్శించుచుండును. అటులు కానిచో ఒక్క పాత్రమును బలువురు అభినయించునపుడెల్ల చూడవలసిన యవసర మెవ్వరికిగాని యుండదు. ఒక్క కావ్యమునకు బలువురు వ్యాఖ్యానములు వ్రాయు ననసరమును ఉండదు. ఇటులే ఒకకృతిని సహితము పలువురినోట వినవలసిన పని యుండదు. ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారు ఈ సత్యమును జక్కగ కనిపట్టినారు. నేర్పినదాని నేర్పినటులు, మంగలి మొదలు మహావిద్వాంసులు ఐతడు నుండువా రెల్లరు సభలలో నొప్పజెప్పునట్టి మూఢాచారశృంఖలములను తమయొక్క ధీకుతారమున జించి చెందాడినారు. గానకళావ్యాప్తికి గారణమైన కాలానిక ప్రస్తార ప్రాగల్భ్యములలో కృతార్థమును విచ్చలవిడిగ వెదజల్లినారు. కృత్యలంకృత రాగతాళములు, తన్ని బద్ధార్థమైన సాయిభావము దక్క, కడవు సంచారములు సర్వము స్వయంకృతములు, సరసానందదాయకములునై ఆనాటి పండిత బృందములచే ఎంతయో శ్లాఘింపబడినవి.

సంగీతసాధనలు ముఖ్యముగ రెండు విధములనుండునట్టివి. అందొకటి కేవలము స్వరస్వాతంత్ర్యమును సాధించునదియు, నేతోకటి నాదస్వరూప సాక్షాత్కారమును జూనర్చునదియు ననదని యుండునవి. ఈ రెండువిధములయిన సాధనలు పూర్వపుణ్యశీమమున నొదవిన గాయకుని సుకుమారసుందర గాత్రస్వభావ సౌలభ్యముల ననుసరించి, నిష్కలంకము, నిర్దుష్టము, స్పష్టమునైన ఆలాపన విధానములలో నయింపబడి పెంపొందదగినవి. అట్లులును శారీరసంపత్తున బడయని దురదృష్టవైతటి మహా విద్యార్థులములను బ్రదర్శించు చుండినను అవి యన్నియు అనపాజములు, కృత్రిమములు, అస్థిర

ములునై నాదోపాసనపరులకు శోతపుట్టింపకమానవు. కొందఱు చేయుసంగీతాలాపనములందు గన్పట్టునట్టి, పండుబిగియబట్టుట, ముక్కుతోబాడుట, బావురునునిజులుట, పెద్దదొడచేయుట, శరీరావయవముల నూరకకదలింపుట, చూచుటకసన్యాముగ ననోరుచుట, నాలుక బయటపెట్టుట, మొదలు నిగిడించుట, నములుట, హారధ్వనులను బుట్టించుట, మున్నెనవిన్నియు పూర్వోక్తదురదృష్టల నేర్పఱచు ప్రధానలక్షణములుగ దలియదగినవి. ఇట్టివెన్నో మంత్రోహీనస్వరతో వర్ణతోవా, మిథ్యాప్రయుక్తోనత మర్థమాపా, సవాగ్యత్రోయజమానంహింసస్తి, యథేంద్రశక్త్య స్వరతోపరాధాత్ అనుధర్మము ననుసరించి శ్రోతలచే ముఖ్యముగ బహిరంపదగియు నుండునవి. ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారు చక్కని గాత్రసౌలభ్య మొదవిన వారు. ఆపైన వారుచేసిన సాధనలు కేవలము ధ్వనిమయసంపాదనలైత్యమును ప్రతిపాదించునట్టివి. సాహెబుగారు చేయు నాలాపనము లాద్యంత మాకారణములచే నాభ్యంతరసానమునుండి మాత్రమే బయలుపడిలునవై యుండినవికాని, దవడలనుండియు, దంతములనుండియు, ముక్కునుండియు, మూత్రనుండియు కంఠము నుండియు, గాద్యద్వాలనుండియు, గృత్రిమవైఖరిగలవిగ నేమాత్రము కన్పట్టలేదు. శాస్త్రీయజీవనాదోత్పాదకమైన వీణీయనుండి వచ్చు సులలితసుందర ధ్వని మయ సౌకుమార్య మె ప్రాఫెసర్ గారి ఆలాపన నుండునట్టి బ్రహ్మమై యుండినదనుట కావంతయు సందేహములేదు.

(హాస్యనియము) గాంధర్వపేటిక ప్రస్తుతము మనము చూచెడు సంగీతసభలందు సహితము శ్రుతివాద్యోపాంగముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. ఇయ్యది ముఖ్యముగ ఆరోహణావరోహణములతోగూడిన కేవల ధ్వనులనుమాత్రమే పలుకునదై, ఆపదతి సంగీతము నాదరించు పాశ్చాత్య జంతవికారదులచే నూతనముగ మనదేశమునకు దిగుమతిచేయబడిన యట్టిది. జీవరహితమైన దీని కుమ్మ-స్వరాడంబరములలో ఏదో యొకభంగి తమ ఆలాపన పటాటోపములను గలిపి అట్టహాసము చేయుట కలవాటుపడినవారు, జీవముతోగూడిన ధ్వనిలాత్య సౌకుమార్యములను జిందించుచు, మామృతినూత్నమై శ్రవణోత్సవము నించు నా ప్రాచీనోపాంగమైన, శాస్త్ర సిద్ధమైన తంబుర నాదముతో తమ ఆలాపనమును మేళింపజాలరు. అటులు మేళింపుటకు సర్వసాధారణమైనవారల మిడిమిడి స్వరజ్ఞానములను జాలవు. ఆడంబరమును బాసినగాని నాదమునకు సౌకుమార్య మేర్పడదు. సౌకుమార్య మేర్పడినగాని శ్రవణములను గుఖ పెట్టదు. అవి సుఖయించినగాని హృదయములు కరుగవు. హృదయము కరిగినగాని గాయక భావితనయార్థమున శ్రోతల సత్త్వములు సమసింపవు. అటులు సమసింపినగాని ఎట్టి బ్రహ్మానందముగాని చిరకలుకాకానందముగాని జనింపదు. ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్

కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారు ఆరహస్యమును సహితము గ్రహించిన వారను సంకతిని వారుపయోగించిన తంబుర తేచాటగలవు. ఇటులే సాహెబుగారి సభయందు తాళముసహితము, ఏ యితరవాద్యుల చప్పట్లను, లేక, గాయకాంక తాడనములలోను వినవారికి తలదిమ్ము ఘటింపక, తబలావాని వాద్యస్వరములందుమాత్రమే ఆద్యంతము తొలకరించుచు, ఎంతయు ముచ్చట నింపుచుండెను.

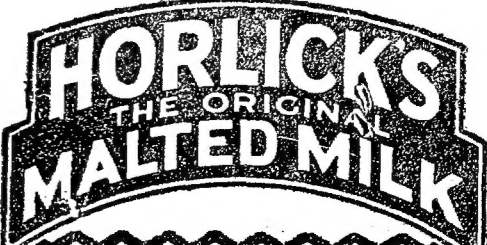
ప్రాఫెసర్ అబ్దుల్ కరీమ్ ఖాన్ సాహెబుగారి కచ్చేరి పూర్వోక్తవిధమున నాద్యంతము రాగమయమై యుండినంత మాత్రమున, తదితరములయిన మఱియెట్టి స్వరసంచారాధిక చాతుర్యములుగాని లేవని యేరును దలంచుటకవకాశములేదు. సాహెబుగారు మొదటినుండియు చతుశ్రజాతికి జేరిన ఏకతాళమును బురస్కరించుకొనియే యారాగములన్నియు నాలాపించుచు వచ్చినారు. స్వరకల్పనము, తన్మయసంచారము, గమకము, ధ్వనిగుడికరణము, మూర్ఖనాప్రస్తారము, అనన్యతాళానుగమనము, మున్నెన యశేషలాపన వైద్యులులను ముద్దగా జేసి యారాగములందంతట మూర్తీభవంపజేసివారనినను అతిశయోక్తి కానేరదు.

పాఠకమహాశయులకు ఒకమనవి

ఆంధ్రుల నాట్యకళాప్రాశస్త్యమును బ్రకటించుకొనుట నేనుద్దేశించి వ్రాసిన “ఆంధ్రనటప్రకాశిక” తత్కళాభిమానులయిన ఆంధ్రమహాజనుల దయచేతము, సాహాయ్యముచేతను సచిత్రముగ ముద్రింపబడి, వైడిండున కీయబడినది. ఇటులే ఆంధ్రుల గానకళాప్రాశస్త్యమును సహితము ప్రకటించు, తలంపుగాని “గాయకప్రకాశిక” అను చేరున మఱియొక గ్రంథమును వ్రాయుచున్నాను. ఏతత్కార్య సౌలభ్యముకొనుట వివిధ దేశములందలి విద్యవృత్తహాళయుల ఆలాపన పద్ధతుల ననుభవించు బనిగొనియు నున్నాను. నాగ్రహించిన విషయముల యొక్క మంచి చెడ్డలు, లోకము తెలియుకొనుట గతమాసము 28 వ తేదీ నుండియు ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించుచున్నాను. ఇటులే యికముందును ఎప్పటియనుభవము లప్పడప్పుడే బ్రచురించుచుండ నిశ్చయించుకొనియు నున్నాను. గ్రంథరచనా వసరమునకై పలుతావులనుండిన గాయక మహాశయులయొక్కయు, తత్సంబంధి వాద్యులయొక్కయు, ఇతర పెద్దలయొక్కయు వృత్తాంతములను, మఱియు వారి చాయాచిత్రములను సంపాదించి గాన కళాభిమానులు నాకనుగ్రహించుకొనుట పని నయమున వ్రాధించుచున్నాను.

“మా కాలమునం దుండిన మేక సాడిగారు, లాహోరి కవిపుంగవుం డగు కిషిం సాహెబుగారు నిజముగా తెలుపునది యేమనగా— రెండవకముల స్త్రీలు గలరు. మనయింద్రియం దుండు గృహిణులు పురుషులకు ఆహారము నిచ్చి, మంచి పుష్టిని గలిగించుచు న్నారు. మఱి కొందరు వారికి గల పుష్టిని పోగొట్టుచు న్నారు. ప్రతి డాక్టరు హాకీము, వైద్యు, కవిరాజు మొదలగువారు, వారికి హార్లిక్స్ మాల్టెడు మిల్కునే యివ్వవలె నని తెలిపినప్పుడు మనపని ప్రస్తుతము చాల సులభమగుచున్నది.”

పశుచికిత్సాప్రచారము

బందరుతాలూకా

ది 11-9-29వ తేదీని బందరుతాలూకా చివరసముద్రపు టొడ్డుననున్న కృత్తివెన్ను, సంగమూడి, గొల్లపాలెం, పల్లె వాండ్రపల్లెలు, మాట్లం, గరిసెపూడి, చందల మున్నగు గ్రామాదులలో పశువులకు జబ్బులు ఎక్కువగానున్నవని కొందఱురైతులు నావద్దకురాగా ఆప్రాంతములందు ప్రచారముగావించియున్నాను. ఈ ప్రాంతములలోగూడ పశువులకు పెద్దరోగములు తగిలి ఆధికముగా నున్నటుల తెలియుచున్నది. చాల పశుసంతతి నష్టమైనదని అచ్చట రైతులుచెప్పిరి. నేను ప్రచారముచేసిన గ్రామాదులలో నున్న పశువులమెడలలో కుక్కశల ఎముకలు, చేపతలఎముకలు కట్టియున్నవి. దేనికి ఈఎముకలు కట్టితిరని రైతులను ప్రశ్నించగా? గంగానమ్మ మమ్మలను కట్టిననిపూనినది. అందుచే మావైపు గ్రామాదులవారందరము కట్టితిమి. అప్పటినుంచి వ్యాధులంతగా రావడము లేదనిచెప్పిరి. వారికి తగిన సమాధానముచెప్పి పశువులకు తగిన చికిత్సలుచేసి బోషధములిచ్చి, మాపశుచికిత్సాలయమునకు బ్రాంచిఅఫీసుగా నొకదాని నేర్పాటుచేసి వచ్చితిని. ఈసంవత్సరము పశునష్ట మింతయనిచెప్పుటకు నలవిగాకున్నది శ్రీ కృష్ణ భగవానుడు పశుసంతతిని గాపాడుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

కృత్తివెన్ను దేవాలయము

ఈ దేవాలయము సముద్రమునకు దగ్గరగానున్నది. పూర్వము 60 సంవత్సరములక్రింద వచ్చిన ఉప్పెనకాలికి ఈ గ్రామములోనున్న దేవాలయము శిథిలమైనది. ఇదియొక మహాపుణ్యక్షేత్రమై యున్నది. ఈ దేవాలయమునకు నాగేశ్వరస్వామి దేవాలయమని పేరుపెట్టబడినది. శిథిలమైన దేవాలయమును శ్రీయొత దేవోద్ధారక కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు 50 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి చాలశ్రమగారముగా కట్టించుచున్నారు. నల్లకొండు రాయంత యిక్కడనే యున్నదని చెప్పవచ్చును. ప్రతి సంవత్సరము మహాశివరాత్రికి ఇక్కడ నొకగొప్ప ఉత్సవము నాలుగుదినములు జరుగునట. అనేకవేలయంద్రప్రజ తీర్థమునకు వచ్చుదురట. శ్రీయొత పంతులుగారే వచ్చిన ఎవరికితగినట్లు వారికి సమారాధనలు చేయించి సంతోషాంబుధిలో భుంచ్చుదురని ఆవైపురైతులు చెప్పిరి. వీరుచేయు దానధర్మములకు, సత్కార్యములకు మనము మిగుల కొనియాడవలసి యున్నది.

దేవోద్ధారకుని వ్యవసాయము

గొల్లపాలెం, మాట్లం, గరిసెపూడి, చందలమున్నగు గ్రామాదులు శ్రీ పంతులుగారు కొని వ్యవసాయము చేయించుచున్నారు. ఈ సంవత్సరపు వ్యవసాయము చాలబాగుగానున్నది. వీరు ప్రత్యేకముగా కొన్నిభవనము లేర్పరచి తగినసిబ్బందినుంచి వ్యవసాయము చేయించుచున్నందులకు మనముకొనియాడవలసి యున్నది. రైతులకు వారియం దింతింత ప్రేమయున్నదని చెప్పుటకు నలవిగాకున్నది.

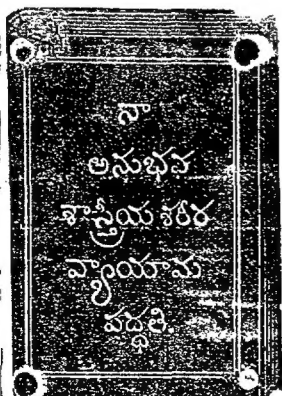
యేజెళ్ల శ్రీరాములు చాదరి.

ఉచితము.

ఉచితము

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులను విషయములు పూర్తిగచర్చింపబడినవి. ఇందు నాయొక్కయు, నాశిష్యులయొక్కయు, పెక్కుపద్ధతులను నూచించు ఛాయాపటములు గూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని నావ్యాధులను పర్థమిమిగుల బాగుగా బోధపడ

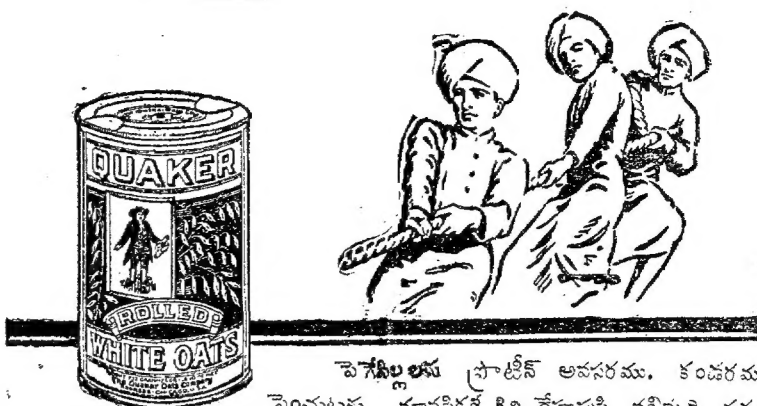
గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనోత్సాహమును శరీరవ్యాధులనుసక్తియు కలిగి తీరును. తపాలాఖర్చుకు మాత్రము రూ. 0-2-0 రెండవరూ. పంపితేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మీజీవయాత్రయందు నిష్ఫలతయునుగ మార్పు గలిగితిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలముల ననుభవించుతురగాక.

ప్రాఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధులమార్గదర్శి, పోస్టుబాపవకాగుడి, బెంగళూరు సిటీ

1/2

గోధుమకంటె ప్రాటీన్

ఎక్కువ గలదు

పెగెట్లయ ప్రాటీన్ అవసరము. కండరముల పెంచుటకు, మానసికశక్తిని దేహపుష్టి నభివృద్ధి పరచుటకు ముఖ్యమైనదియై.

క్వేకరుట్టునందు 16% ప్రాటీన్ ఇతర ఆహారపదార్థము లన్నిటికంటె ఎక్కువ గలదు. శక్తిని ప్రసాదించు కార్బోహైడ్రేట్లు, ప్రోవ్యూపదార్థములు, రెండు ఇందు అధికభాగములుగా నున్నవి. మినరల్స్, విటామిన్స్ అధికముగా కలవు. రఫేజి జీర్ణశక్తికి సాయపడును. క్వేకరుట్టునందు అన్నియు సమభాగములుగా చేరి యున్నవి. బాల్య, యౌవనదశలందు పురుషులకు, స్త్రీలకుగూడ ఆరోగ్యమును పెంపొందించునట్టియు, శక్తిని ప్రసాదించునట్టియు గుణములుగల క్వేకరుట్టు ప్రతివానికి అవసరము. క్వేకరుట్టు బహుభుజ్య మైనది. కులభముగాను నయముగాను తయారొనర్పబడును. మీనిత్యభోజనములో నొకభాగముగా జేర్చుకొనుడు. అప్పుడుబాగుగా నుండెదరు.

క్వేకరుట్టు డబ్బీనే కొరడు. మీకు పరిచితమైనక్వేకరుట్టు పేరును, బొమ్మను గమనింపును.

Quaker Oats

2053

భిషగ్గర్భి పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆతేపకరవస్తువు లెవ్వియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తంబూలముతోగాని నిడిగాగాని త్రుణ్ణియు ఉపయోగించితివేని ఎటువంటి కఠినతరాహరమునైనను జీర్ణీకరించి, గాలి నీళ్లస్వభావము మారుటవలన పెక్కుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు మువ్వలివారి వరకు అందరి హరిదము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాల్లులాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, తక్కుల యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణకాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, బ్వరము, క్లేను ఇక్షోవులయంగా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరి నును. స్త్రీలు ప్రసవించిననాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) హస్తాశ్రలు 4-5 ను 2-3 తమలపాకుల నమలి మ్రొంగనలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యద్యుధాంగుల యరు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనుపానపత్రమున చూడుడు. 1000 మాత్రలు గల సీసా 1-5 ఆంధ్రపత్రిక ప్రతిపాపులోపలకు దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 6 పేగాలు రూ 1-3-0. 12 సీసాలు రూ 3-0-0. 25 సీసాలు రూ 5-8-0.

సారస్వతానందం

మొదడుకు బలమును కలిగించి, భూపకశక్తిని పృథ్విచేయును గావున, మొదడు దుర్బలమునలన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరణులను ముంచిత్రాను. కక్షవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతం బుకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడను పొడను పుష్కలము నింపుచు, మహిమలైన స్త్రీలకు నెత్తినడు (నెత్తి నోర దూలా మెత్తగా పుండుటవలన) మాట్లాడను నదునను కానిపిల్లలకు పంజీవలెటిని. 6 టోన్సుల సీసా 1-5 రూ 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

91

శ్రీసీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

“ఆనంద” వచన గ్రంథరత్న మాల

శ్రీమదాంధ్ర వచన మహాభాగవతము

వ్యాసప్రోక్షమైన శ్రీ భాగవతము తెలుగు వచనములో తేటగా నీటు గలుగునైతిని శ్రీధరీయము, తిలకము మొదలైన అనేక వ్యాఖ్యల యందుగల విశేషాంశములను జేర్చి పటములతో ముద్రింపబడినది.

సంపూర్ణప్రతి 8 సంపుటములు. డబ్బిల్ కోడా 16 పేజీలు పైజు క్యాలికోబైండు. సంపుటము 1 కి మెల రూ 1-4-0.

8 భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి రూ 9-0-0.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందు కో,

అనందముద్రణాలయము, మద్రాసు.

పశువైద్యనిలయము - అంగలూరు

“రైతు బాగుపడిన రాజ్యము బాగున, రైతుచేడిన చెడును రాజ్యమెల్ల రయితువృద్ధితోన రాజువృద్ధి ఘటిల్లు రయితు మేలుగోరు రాజురాజు...” అనియొక యాగ్యునికమహా కవి నుడివినట్లు హిందూదేశాభివృద్ధియంతయు రైతుమీదనే యాధారపడియున్నది. పోలీసుఉద్యోగిని రు 10-0-0 పది రూపాయలు మొదలగుని యిండియా వైస్రాయిగారు తిను రు 20000-0-0 ఇరువదివేల రూపాయల ధనమునకును చీద రైతులేదే. రైతుయొక్క వైతికార్థికాభివృద్ధిల పశువులమీదనే యాధారపడియున్నది. రైతుబిడ్డ తనవ్యవసాయఫల మంతయు నతివృష్టి ఆనావృష్టులచే నశించినను అంతగా దుఃఖింప బోడు. కాని తాను అల్లాముద్దుగా బెంచుకొనిన పశురాజము చనిపోయినను లేక రోగవంతమైనను మిగులవృత్తలపాతాననుట కు సంధియునులేదు. నేటి మనయాంధ్రదేశమున బారమార్థిక దృష్టితో మిగుల ననుభవముతో బతుకులకు జీతినీచేసి వాని దుష్ఠి తిని బోగొట్టుచున్న గోసేవకుడైన మహానుభావుడు కానరాడు. అట్టి పశువైద్యుడొకడైనను లేమింజేసి ప్రతిగ్రామమునను కలరా మున్నగువ్యాధులు పశువును రూపుమాపుచున్నవి. గవర్నమెంటువారు తమవృద్ధియంతయు రైతుమీదనే యాధారపడియున్నను వారు పోక్యము కలుగజేసికొనవలసిన యవసరము కన్పించదు. ఇట్టి నిస్వహానుస్థిలో బతుకులను రక్షించు నుపాయాంతరము లేనిసమయమున అంగలూరు గ్రామవాసులైన శ్రీయుతులు యేజెళ్ల శ్రీరాములు చౌదరిగారు తమ గ్రామమున నొక యుచిత పశువైద్యాలయమును నెలకొల్పియు రేయుంబవల్లను నెడతెరిసిలేక పత్రికలయందు వ్యాసములు వ్రాసియు బత్రికలువెళ్లని పల్లెటి గ్రామములయందు కరపత్రముల మూలమునను పెద్దపెద్ద పుస్తకములు రచించియు దాము స్వయముగా సంచారము చేయుచు నచట నచట రైతులకు సలహాలనిచ్చుచును ఎట్లు గోమాతనీక జేయుచున్నదియు బత్రికా పాఠకులకును రైతులకును విశేషమే. రైతుయొక్క పురోభివృద్ధికి గోసంరక్షణ మవసరమగుటచే గాక హిందూమత ధర్మప్ర

ధాన మాత్రమలలోనొకటి గోవునుపూజించుట యెయున్నది. ఎన్ని యుగములు గలిగించినను ఎందరిదేశమును బరిపాలించినను నీ మాత్రరాజమునకు మాక్కులేదు, నూర్పుజరగబోదు. అట్టిహిందువులకు బవిత్రమై రైతునకుముఖ్యాంగమైన గోమాతనేవశేయుచున్న శ్రీరామచౌదరిగారు ఆంధ్రమహాజనుల గౌరవమునకు బాతులు. చౌదరిగారు నేటివరకు పశువైద్యచింతామణి పశు ప్రాణిత్వ పశుసేవచిత్వ అను మూడు పశువైద్య గ్రంథములను రచించి మాద్రించి స్వల్పగరలకు విక్రయింపగా నవి యమ్మడువోయెను. ఇంకను పశువైద్యసూచిపిక 251 పేజీలు గలది (కృతభర్తలు శ్రీ చల్ల పల్లి రాజాదొర వారు. పశు పోషణ (కృతభర్తలు శ్రీ దేశ్కోధారకులు కా॥ నాగేశ్వరరావు పంతులవారు) 200 పేజీలు గల పాడి పరిశ్రమ అను గ్రంథములను రచించిరి. త్వరలో నాంధ్ర లోకమునకు సమర్పింప నున్నారు. మరియు నిదివరకే యమ్మడు పోయిన 200 పేజీలు గల పశువైద్య చింతామణి యనుగ్రంథమునకు 500 పేజీలవరకు పెంచి ముద్రింప నున్నట్లు నాతోనుడివిరి. వారిపశువైద్యనిలయమునకు వెళ్లి సందర్శించగా నిట్లు నుడివిరి. నేనిప్పుడే యేలూరుతాలూకాలో కొన్నిగ్రామములకు పశుచికిత్సవై వెడలియుంటిని. నాకెంతమాత్రమును తీరు బడియుండుటలేదు. నిరంతర ప్రయాణములచే నలసట కలుగుచున్నది. ఆంధ్రదేశమందలి పెక్కు దూరగ్రామములనుండి వైత మాహ్యములనువచ్చుచున్నవి. వెడలజాలనందుకు విచారించుచు రోగములకు సలహాలను వ్రాసి పంపుచుంటిని. సరియైన వైద్యులు లేక గ్రామములందు నోరెరుగని పశువులు నేలకొడిచని పోవుచున్నవి. కొన్ని గ్రామములందు పశువైద్యనిలయమునకు కాఖులను నెలకొల్పితిని. ప్రతిగ్రామముందును పశువైద్యకాఖులను నెలకొల్పి స్వయముగా మందులను తయారుచేయుటయే నావృత్తము. ఆంధ్రదేశమందలి యువారు తనవైన జేయూత నొసగిచవో 1800 పదమూడు వందల పేజీలు గల గొప్ప పశువైద్య గ్రంథమును తయారుజేయుగలను. వారు జనవరి మొదలుకొని జూన్ నెలఖరు వరకు 277 పశువులకు చికిత్స చేయగా 12 పశువులు మాత్రమే చనిపోయినవి. జూలై ఆగష్టు

నెలలలో 240 పశువులకు చికిత్సచేయగా 10 పశువులు మాత్రము చనిపోయినవి. ఇంకను పశురక్షణమాలిమూ, లోకక్రిమిసంహారిణి, గోమారితైలము, పశుసేత్రాంజనము మున్నగు పశువులకు కుపకరించుమందులను స్వయముగా తయారుచేసిస్వల్పగరలకు విక్రయించుచు బీదల కుచితముగ నిచ్చుచు పశుసేవచేయుచున్నారు. ప్రస్తుతకాలముందు చౌదరిగా రీగ్రామముల కరుదెంచినపుడు “డాక్టరుగారు వచ్చారు మాగడే జబ్బు నయమైపోయింది మాత్ర జబ్బు నయచువుతుంది” అని రైతుబిడ్డలు హర్షధ్వను లొనర్చుచు వారికి దీవెన లిచ్చుచున్నారు. చౌదరిగారికి భగవాను డాయు రావోగ్యముల నొసగుగాత.

ఉప్పలపాటి రాధాకృష్ణయ్యచౌదరి. కొవ్వలి.

హిందూ మతము గొనిపోవు

మీకేమి కావలసినను ఆన గా కెమరా, ఫిల్మ్స్, ప్లేట్ లేక ఇతర యే పరికరము ఫోటోగ్రాఫీకి కావలసిన ఎప్పుడును మావద్దకు రా ప్రార్థితులు.

AUTHORISED AGENTS

MAHOMED EBRAHIM & Co.

Stationers, Paper Merchants, Photographic Dealers, 26-27, Rattan Bazaar, Madras.

ఈనోస్ “ఫ్రూట్ సాల్ట్” వైద్యుల సలహా

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ శరీరమునుండి చెడు పదార్థములను సులభముగా తొలగించునని వైద్యులకు తెలియును. అందువలననే విరోచనమునకు అపాయకమైన భేదిమందులను యివ్వక ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ వాడుడని సలహా నిచ్చుచున్నారు. ఇది నిరసాయకమైనది. నిత్యము ఉదయం ఒక గ్లాసును నీళ్లలో కొంచెము ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ వేసుకొని త్రాగుట మంచిపద్ధతి.

ENO'S "FRUIT SALT"

అమ్మకం ప్రశీనిధి:—

టి. యస్. ఆర్ గిల్లెట్,

1-17 ఆరీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

తయారగునప్పుడు చేతులతో తాకబడదు.

రెండు సైజులలో ఎల్లెవోట్లను దొరకును.

నమ్మకమే మా దిగ్విజయమునకు మూలకారణము

నమ్మకమైన నగలను వారికి సరఫరా చేయగలమనియు, అన్ని విధములవారికి లాభమును మేము చేకూర్చగలమనియు నూర్చుకొనిది కాతాదారులకు. మాయందు నమ్మకముగలదు. మా కంపెనీ నమ్మకను గలిగియున్నది. ఒకేధర ప్రకారము విక్రయించబడునట్టి గౌరవనీయమైన పద్ధతిని ఇదివర కప్పుడు తప్పియుండలేదు. యెట్లునను అమ్మకము గలుగుటకై తప్పుగా తెలియపరచడము, లేక తక్కువ రకము నగలు యివ్వడము మొదలగు పద్ధతులను మే మవలంబించుటలేదు. మా ఒకేధర మీ అమూల్యమైన కాలమును, శ్రమను, ధనము కూడుదల చేయుచున్నది. మేమిచ్చు పూచీయందు మేము తెలుపునంత మంచిది లేదని మీరు కనుగొనినవాటిని వాపసిచ్చుటకై వీలుగలదు. మీరు భద్రముగాను, లాభకరముగాను తపాలాద్వారా కూడ మాలో వ్యాపారము చేయవచ్చును. మావద్దయున్న సరకు, మా నేన, మా సాహాయ్యము వగైరాలపై మీరు నమ్మకముంచవచ్చును. మాకాతాదారుల లాభము మా స్వంత విషయమువలెనే తలచుచున్నాము.

సురాజమల్ లల్లుభాయి అందు కో.,

ప్రజాసమ్మతమైన నీమకములములు, బంగారు, వెండినగలు, శిల్పములు వర్తకులు, 313 ఎస్సనేడ్, మద్రాసు.
మా కార్యాలయములు ఈదిగువ స్థలములందుకూడ గలవు.

బొంబాయి,
359 కాల్బడేవి, రోడ్డు.

కలకత్తా,
12 లాల్ బజారు వీధి.

రంగూన్,
134 మొగతేవీధి.

తిరుచునాపల్లి,
135 బిగ్ బజారు వీధి.

ద్వంద్వప్రభుత్వము

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి నివేదిక

సెయిన్ కమిటీతో చేరిన బొంబాయి రాష్ట్రీయ ఉప సంఘ సభ్యులకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణముల విషయమై పంపిన నివేదిక మెయోరాండము ప్రకటింపబడినది. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు పై నివేదికలో గావించిన సూచనలలో ప్రస్తుతపరిపాలనావిధానము ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగా లేదనియు, ద్వంద్వప్రభుత్వము చాల లోపభూయిష్టముగా ఉన్నదనియు, అందువలన ద్వంద్వప్రభుత్వమును పూర్ణముగా ఆపుదల చేయవలెననియు కోరిరి. ఈ సూచన ఎంతయు సమంజసముగా యున్నది. జాతీయవాదు తెల్లరు ఈ సూచనగావించినందులకై బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిని అభినందించెదరు. కాని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు అంతటితో తృప్తి నొందక ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నకు బదులు అయిదుగురు సభ్యులు గల ఒక క్యాబినెట్ ఏర్పరు పవలయుననియు, ఆ అయిదుగురుసభ్యులు కాసనసభలకు ఎన్నుకొనబడిన ప్రజాప్రతినిధులుగనే ఉండవలయుననియు, క్యాబినెట్టు సభ్యులను ఏర్పాటుచేయు అధికారమును మాత్రము రాష్ట్రీయ గవర్నరు గారి కే వుండవలయుననియు తెలిపిరి. క్యాబినెట్టు సభ్యులకును ప్రభుత్వమువారికిని తగు బాధ్యత యుండుటకై ప్రధానమంత్రి తీర్మాన నలుగురి క్యాబినెట్టు సభ్యుల నామములను గవర్నరుగారి ఆమోదమునకు పంపవలయునని సూచించిరి. ఈ సూచనలన్నిటిని దీర్ఘముగా యోచించిన బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వముపై గల అభిమానమువల్ల అనుచున్నది. ఇంతమాత్రము తృప్తి నొందక వ్యాయశాఖ పోలీసుశాఖ ల్యాండు రెవెన్యూశాఖలను కాసన సభ్యులకు బాధ్యత వహించు మంత్రిులపరము చేయకూడదనియు, అటుల ఒకవేళ వైశాఖలను మంత్రిులపరము చేయునందర్భములలో గవర్నరుగారికి పై శాఖల పరిపాలనావిషయములలో యిష్టానుసారముగా ప్రవర్తించుటకు సంపూర్ణ హక్కు ఉండవలయుననియు, లేక యిద్దరు మైండ్ల సభ్యులు యిద్దరు ఆంగ్లేయసభ్యులు గల ఒక గవర్నరు కమిషన్యుండి ఆ కమిషన్లు అధ్యక్షులుగ గవర్నరుగారి యుండి మంత్రిులపరము గావించిన శాఖలలో జరుగు లోపములను దిద్దుటకు సంపూర్ణ హక్కు నై నా కలిగియుండవలయుననియు, లేక భారతకాసనసభపై కమిషన్ ఆఫ్ ట్రేడు ఏకీకరితము చేలాయించుచున్నదో అదేవిధముగా ప్రతిరాష్ట్రీయ కాసనసభపై ఒక కమిషన్లు ఉండవలయుననియు, కమిషన్ ఆఫ్ ట్రేడుకు ఓటర్లుఅనుటకు ఏ హక్కులు వుండవలెనో అదేహక్కులుగలిగిన ఓటర్ల చే రిష్టీయ కాసనసభలపై నుండు రెండవకమిషన్లు సభ్యులు ఎన్నుకొనబడవలయుననియు ఉద్దేశించి. ద్వంద్వప్రభుత్వమును అంత్యముందించి కాసనసభలకు బాధ్యతవహించుచు మంత్రిులమును ఏర్పరుపవలయునని గావించిన సూచనయొక్క మూలసిద్ధాంతమును (1) గవర్నరుగారికి మంత్రిులపరముచేయు శాఖలలో పరిపాలనావిషయములలో తనిఖీచేయుటకు రెండవకేంబర్ గాని (2)

గవర్నరుకు సర్వహక్కులు గల ఒక ప్రత్యేక కమిషన్లుగాని లేక (3) (లా, ఆర్డరు, ల్యాండురెవెన్యూ) వ్యాయశాఖ, పోలీసుశాఖ, ల్యాండురెవెన్యూ శాఖలు మంత్రిులపరము గావించగూడదనియు, గావించినసూచనలు తలక్రిందుగ చేయుచున్నవి. ప్రస్తుత మములనందుండు ద్వంద్వప్రభుత్వములో కాసనసభ్యులకు బాధ్యతవహించు మంత్రిులును, గవర్నరుగారి ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిషన్లుగలరు. లా ఆర్డరు ల్యాండురెవెన్యూశాఖలు ప్రభుత్వమువారి వశములోనే యున్నవి. కాసనసభ తీర్మానములను వీటోచేయు అధికారము గవర్నరుగారికి గలదు. ఇటువంటి ఏర్పాటులు గల ద్వంద్వప్రభుత్వము లోభూయిష్టముగా నున్నదని అంగీకరించిన బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు లా ఆర్డరు, ల్యాండురెవెన్యూశాఖలను ప్రభుత్వమువరముగనే వుంచవలయుననియు, లేక గవర్నరుగారికి సర్వ హక్కులు చేలాయించు అధికారముతో నలుగురు సభ్యులు గల ఒక కమిషన్లు వుండవలయుననియు, లేక రెండవకేంబర్ అయినా వుండవలయుననియు సూచనలుగావించుటవలన నామభేదములతో మరలా ద్వంద్వప్రభుత్వమునే కోరుచున్నారు. ప్రజాప్రతినిధులను వారి చే ఎన్నుకొనబడిన లేక వారి నుండి ఏర్పాటు చేయబడిన మంత్రిులమును విశ్వసించ జాలక ద్వంద్వప్రభుత్వమును ఏర్పాటు గావించి యున్నారు. ఎంతకాలము ప్రజాప్రతినిధులను నమ్మక సంపూర్ణ బాధ్యత నొసక, తమకు చెబుకు అధికారమును ఎప్పటి రీతిగనీ నిరంకుశముగ జరుపవలయునని తలచిన ఏ భారతీయుడను సంతృప్తి నొందజాలడు. కాసనసభలకు నామినేటెడు సభ్యులు ఉండకూడదనియు, కాసనసభ సభ్యులెల్లరును ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన వారుగనే యుండవలయునని, గావించిన సూచనను సార్థకపఠుపవలయునన్న మంత్రిులనుం ప్రభుత్వమువారు కాసనసభలకు సంపూర్ణ బాధ్యత వహించు నటుల ఏర్పాటులు గావించవలయును. సంస్కరణములు వచ్చినప్పటినుండి దేశము ఆర్థికవిద్యా విషయములతో ఎంతమాత్రము మార్పు చెందలేదని భావించి, ఆభావముపై ఎన్నిక హక్కులను (Franchise) ఎంతమాత్రము విస్తరింప కూడదనియు, విస్తరింపజేయ నవసరము లేదనియు గావించినసూచన బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి సంకుచిత దృష్టిని విశదము చేయుచున్నది. 1919 సంవత్సరము మొదలు 1929 సంవత్సరము నుండు దేశములో గలిగిన మార్పులు భారతదేశము బ్రిటీషుప్రభుత్వము వారి పాలనములోనికి వచ్చినది యనలు 1919 సంవత్సరము నుండు గంగ తీరదేవి డెలువులు కనేకదృష్టాంతము లున్నవి జాతీయ చైతన్యము దేశయులను నిద్ర నుండి మేల్కొల్పినది. రాజకీయ ఆర్థిక రంగములలో దేశము నిమిష నిమిషమునకును ముందంజ వేయుచూ పరుగిడుచున్నది. ఇది అంతయు ప్రభుత్వము వారికి చెలిసియు దేశము ఆర్థిక విద్యావిషయములతో ఎంతమాత్రము మార్పు గాంచలేదనియు ఆ సమయపై ఎన్నికహక్కులను విస్తరింపకూడదనియు డెలువులప సాహసంవత్సరములకు జరింపకూడదు. ఇదియు

గా దేశము ఆర్థిక విద్యావిషయములలో ఎంతమాత్రము అభివృద్ధి గాంచలేదని అంగీకరించుట వలన (ఒకవేళ ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయ ప్రకారము దేశము అభివృద్ధిగాంచలేదనుటవలన అందులకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులుగాని ప్రజలెంతమాత్రము బాధ్యులు కాజాలరు. దేశమును ఆర్థికవిషయములలో అభివృద్ధి నొందింపజేయుటయు దేశయులను విద్యావంతులుగా నొనర్చుటయు ప్రభుత్వసర్వము. వలయు ధనము అధికారము ప్రభుత్వమువారి వశములోనున్నది. ప్రభుత్వమువారు దేశములో ఆర్థికసమస్యను పరిష్కరించి దేశయులను విద్యావంతులుగా నొనర్చు సంకల్పించిన అడ్డగించువా రెవరుండురు. ఆర్థికసమస్యపైనే హాజీగారు కోస్తా వ్యాపార చట్టమును భారత కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టియున్నారు. ఈ చట్టముపై ప్రభుత్వమువారును బ్రిటీషువర్తకులను చూపుచున్న విముఖత్వము వర్ణింప సాధ్యమగునా? రేషియో సమస్య భారతదేశమునకు ఆర్థికముగా లాభకారియగునా? కనుక ప్రభుత్వమువారి యాదరణ ఎంతమాత్రము లేక, దేశీయ ఆర్థిక విద్యా విషయములలో అభివృద్ధి గాంచలేదనుటవలన ఏమి ప్రయోజనముండును. ఇటులనే ఎన్ని సంకల్పములన్నను దేశము అభివృద్ధి గాంచజాలదు. దేశము అభివృద్ధి గాంచుటకు పరిపాలనావిధానములలో తగు మార్పులను గావించిన గాని లాభముండును ఎన్నికహక్కులను విస్తరింపజేసినగాని కాసనసభ్యులు నియోజకవర్గమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతను వహింపరు. ఎన్నిక హక్కులను గురించియు జాతీయ విషయములకు అనుగుణ్యమగు పరిపాలనా విధానములలోని ముఖ్య విషయములలోను బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలు ఏ భారతీయుని తృప్తి పఠుపజాలవు.

వెల్లూల రామకృష్ణ.

వైద్యరత్న
పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతము

“దారుణమైన దగ్గుచే బాధపడుచున్న పోవునని యెంచుకొనబడిన ఒక పిల్లకు తమ శివాశ్రమమును వాడితిని, ఇది నేపించిన పిదప దగ్గుపోవుచు మంచి రక్తము వచ్చి, బలముచేసి, మంచి ఆంధ్ర శిల్ప గుర్తుపట్టుటకు వీలులేకుండ నున్నది.” - బిచ్చా మునిగారు వ్రాసిరి. వెల సీసా 1 రు 4-0.

లయు ర్వే హా శ్రమము,
151 గోవిందప్పనాయకవీధి, మద్రాసు

నానాజాతుల వివాదపరిష్కారము

మధ్యవర్తులద్వారా జాతులమధ్య నుదయించు వివాదములను పరిష్కరించుకొన నంగీకరించుటలో, ఇంగ్లండు కడు విశాలదృష్టిని జూపుచున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటును, కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమువారు అధికారమునకు రాగనే, తీరస్కరించి యుండిరి. జనీవా ఒడంబడికకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు సమ్మతి జూపియుండ, కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమువారు అధినివేశరాజ్యము లిందు కంగీకరింప వని పేరు బెట్టి మధ్యవర్తుల పరిష్కారసూచనను తలక్రిందుల జేసిరి. ఛేంబర్లెనుగా రవుడు దెలిపిన యుక్తుల నిట వివరింప బనిలేదు. వీరు విదేశమంత్రగ నుండనంత కాలము, ఇంగ్లండు కీర్తికి కళంకము వాటిలెను. నూతన దృక్పథము ఇంగ్లండు నావహింపలేదనియు, ప్రపంచకళ్యాణమునకు ఇంగ్లండు తోడ్పడబోదనియు, ఇతరజాతు లభిప్రాయపడుస్థితి సంభవించెను. కాని లేబరు ప్రభుత్వము అధికారమునకు రాగనే విదేశ విధానమును త్రుటికాములో మార్చివైచిరి. అమెరికాతో నౌకా నిర్ణయపు టేర్పాటును వీరు చర్చించసాగిరి. రుష్యాతో సంధి జేసికొన బ్రయత్నించిరి. ఈజిప్టుకు స్వాతంత్ర్య మియ నిశ్చయించిరి. తుదకు ఇరాకుకు గూడ స్వాతంత్ర్య మొనగట కిప్పుడు పూనుకొనిరి. జర్మను నష్ట పరిహార సమస్యను పరిష్కరించిరి. చైనాలెండు ప్రదేశమును విడిచిపెట్టుటకు, ముందడుగు వైచిరి. ఈ రీతిని, విదేశ విధానముపట్ల మాక్స్ నాల్డు ప్రభుత్వమువారు విశాల మార్గముల నవలంబించి, బ్రిటిషు ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రు లగుచున్నారు.

లండను కార్పరేషనువారు మాక్స్ నాల్డు మృతి గాకిని, స్నేహను మంత్రిగాకిని గౌరవ పురస్కరముగ బిరుదల నొసగ నెంచుట జూడ, బ్రిటిషు ప్రజలెట్టి కృతజ్ఞత జూపుచున్నారో గ్రహింపవచ్చును. భారతీయులవిషయమున మాత్రము వీరికిను కదలిక జూడలేదు. హిందూదేశ సమస్యను పరిష్కరింపక బోయినను, ఇబ్బందిలేదని వీరి రెంచియుండును. ఇట్టి ఉపేక్ష పనికిరాదని బ్రిటిషు మంత్రులకు గోచరింపజేయు శాశ్వత భారతీయులపై నిలిచియున్నది. హిందూదేశ సమస్యనుగూడ పరిష్కరింపక తీరదని వారు గ్రహించుకల, ఒక్కనిముసమయినను వారాసింపరని ఎంచుచును. లేబరుపక్షముతోబాటు ఇతరపక్షములుగూడ, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యము విషయమై ఆతురము జూడకపోవు. అట్టి స్థితి ద్వారాలో నడుచుచు గాక యని కోరుకుంటుంటే, ప్రభుత్వమువారు మారదృష్టి బలపి, కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమువారు వెనుక నిరాకరించిన మధ్యవర్తి

పరిష్కారమును తీర్చి జైటికిదెచ్చి, ఇంగ్లండు దీని నంగీకరించు నని తెలియజేయుటచే, నూతన పరిస్థితులుదయించినవి. యుద్ధములద్వారా వివాదములను పరిష్కరించుకొనుపద్ధతిని మానినపుడు, మధ్యవర్తులద్వారా పరిష్కరించుకొను పద్ధతిని ఆమలులోకి దేశ తప్పదు. ఇందు కింకను వెనుకాడుట, యుద్ధ విముఖతకు నిదర్శనము గాజాలదు. మొన్నటిదినము హెడ్డరుననుగా న్యాయస్థాన పరిష్కారపు ఏర్పాటుపై సంతకము బెట్టి ఇంగ్లండు గౌరవమును కాపాడిరి.

హెడ్డరుననుగా రంగీకరించిన ఏర్పాటు పదిసంవత్సరములవరకు తప్పక యమలులో నుండును. కాని పిమ్మట దీని సంతరింపజేయవలెననుకోర్కె వెలువడనియెడల, అది మున్నందు గూడ ఆమలులోనే యుండును. ఒక్క మినహాయింపు మాత్రము గలదు. ఇంగ్లండుకును అధినివేశరాజ్యములకును మధ్యగాని, అధినివేశ రాజ్యములలో ఒండొరుల మధ్యగాని, జనించు వివాదములను పరిష్కరించుటకు, మధ్యవర్తిన్యాయస్థానమున కధికారముండదు. ఇది నూతన రాజ్యాంగసమస్య నుదయింపజేయుచున్నది. అధినివేశరాజ్యములు గూడ, నానారాష్ట్ర సంఘమున సభ్యులగుటచే, అధినివేశ రాజ్యములమధ్య జనించు వివాదములను గూడ హేగు న్యాయస్థానమునకు బంపుటయే మేలగును. దక్షిణాఫ్రికాతరపున సంతకము బెట్టిన లొగారు, ఇట్టి వివాదములు ప్రత్యేకన్యాయస్థానమునకు బోవలయునని కోరుచున్నారు. కాని, వీరి యుద్దేశ్యము, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యభాగముల మధ్య జనించెడి వివాదములు గూడ, అంతర్జాతీయస్వభావము గలవనియే. దక్షిణాఫ్రికా మొదటినుండియు నిట్టి యుద్దేశ్యమునే చూపుచున్నది. ఇంగ్లండుతోపాటు దక్షిణాఫ్రికాకు సమాన అంతర్జాతీయస్థాన ముండవలయు ననియే కోరుచున్నది. మున్నందు, అధినివేశరాజ్యసంబంధము స్థిరపరుపబడును. అప్పుడు, క్రొత్తమార్పు జరుగక మానదు.

న్యూజిలెండు తరపున సర్ జేమ్సు పారు గారును, హిందూదేశముతరపున సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారు సంతకము బెట్టిరి. హబిబుల్లాగారి సంతకమునకు, అధినివేశరాజ్య ప్రతినిధుల సంతకమున కుండు విలువ యుండజాలదు. కడపటివారు, తమ ప్రజల యభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుచున్నారు. హబిబుల్లాగా రన్ననో, ప్రజాభిప్రాయమును గాక, ఇండియా ప్రభుత్వాభిప్రాయమును వెల్లడిజేయుచున్నారు. ఒక్కొక్కమారు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రభుత్వాభిప్రాయమును ఏకముగనున్నను, పలుసార్లు భేదముగ నుండుట సహజము. అందుచే, హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛ యొసగనిది, ఆదేశము తరపున ఎట్టి ఒడంబడికలపై సంతకము బెట్టినను ఒక్కటియే యగును. వాపింగుటను సమావేశము నందు, ఇండియా ప్రభుత్వప్రతినిధి పాల్గొని యుండును. ఇటులనే, ఇంపీరియల్ సమావేశములందును, నానారాష్ట్ర సంఘసమావేశములందును, ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి పాల్గొనియుండును. అక్కడ జరుగు ఒడంబడికలపై సంతకము బెట్టుచుండును. ఇటీవల జరిగిన ప్రపంచశాంతికి సంబంధించిన కెల్లాగు ఒడంబడికపై గూడ సంతకము బెట్టెను. మొన్నటిదినము

యుద్ధపరిష్కారపు ఒడంబడికపై సంతకము బెట్టి ముండునాని, ఈ సంతకములకు విలువ యే

యుద్ధపరిష్కారమునకు గాని, ప్రపంచశాంతికిగాని, జాతులవివాదపరిష్కారమునకుగాని, తోడ్పడు స్థితిలో హిందూదేశ మున్నదా? హిందూదేశము తన స్వతంత్రబుద్ధి నుపయోగించి, తగిన యేర్పాటులను సూచించు స్థితిలో నున్నదా? లేదనుట నిర్వివాదాశయము. కారణము విదితమే. మిగిలిన సభ్యులందరును స్వతంత్ర దేశములవారు. హిందూదేశసభ్యులటుగాక, పరాధీనదేశమువారు. వీరు ప్రభుత్వప్రతినిధులుమాత్రమేగాని, ప్రజాప్రతినిధులు గారు. ఇట్టి స్థితి ఎంతత్వరలో మార్పు జెందిన, హిందూదేశమునకును లోకకళ్యాణమునకు గూడ సంతమేలు. హిందూదేశము గాంధీమహాత్మునివంటి మహాపురుషుని గనినది. కాని లాభమేమి? లోకకళ్యాణమునకు మహాత్ముడు అనుకూలమార్గములను సూచించుస్థితిలో లేదు. పరాధీనమగు హిందూదేశమునకు బాహ్యులంకారము లెన్ని చేకూరిన నేమిఫలము? ఎన్ని అంతర్జాతీయసంఘములలో సభ్యత్వము లభించిన నేమి ఫలము? ఎన్ని ఒడంబడికలపై సంతకముబెట్టిన నేమి లాభము? ఇంగ్లండు ఎటుల జెప్పిన నటుల తల యాడించుట దప్ప, ఇండియాప్రతినిధి చేయగలిగిన దేమియు లేదు. మధ్యవర్తిపరిష్కారము ఇంగ్లండు బనికిరాదనిన, హిందూదేశ ప్రతినిధియు పనికిరాదనవలసి వచ్చెను. ఇప్పుడు పనికివచ్చుననిన, పనికివచ్చుననవలసి వచ్చెను. ఇంతియగాని, ఏ విషయము గూర్చి యైనను, స్వతంత్రాభిప్రాయ మిచ్చి, దానిని సాగించుస్థితిలో హిందూదేశము లేదని చెప్పవచ్చును.

ఇతర దేశములప్రతినిధు లటుగాక, తమ పంతమును చెల్లించుకొనగల స్థితిలో నున్నారు. న్యూజిలెండు ప్రతినిధియు, దక్షిణాఫ్రికాప్రతినిధియు క్రొత్త ఒడంబడికపై సంతకము బెట్టిరి. ఆస్ట్రేలియా, కెనడా ప్రతినిధు లింకను సంతకములను పెట్టలేదు. త్వరలో వీరి క్కార్యమును సలిపెదరని తలంప వచ్చును. ఐర్లెండు ప్రతినిధిగూడ ఒడంబడిక సంగీకరించెను. వీరు గాక, ఫ్రెంచి, పేరూ, జెకోస్లావికా దేశముల ప్రతినిధు లీ యొడంబడిక నామోదించిరి. మిగిలిన దేశములవారును గూడ తమ యామోదమును త్వరలో దెలిపెదరనుటకు సందియములేదు. ఆయుధ విసర్జనపు ఏర్పాటు గుదురుట కిందవలన అనుకూలవాతావరణ మేర్పడు చున్నది. పోరాటములను న్యాయస్థానముల ద్వారా పరిష్కరించుకొన దలచినపుడు, ఆయుధములను విసర్జించుటగాని, తగ్గించుకొనుటగాని, సులభసాధ్య మగును. యుద్ధ బహిష్కారాదర్శము, ఇట్టి సంచలనము సంతను ప్రేరేపింప గలదు. నూతనాయములు, నానారాష్ట్ర సంఘమును ప్రేరేపించుచున్నవి. ఇది శుభచిహ్నమే యయినను, ఇంకను కొన్నిలోపములు గలవు. వివిధజాతుల స్వయంనిర్ణయాధికారము విషయమున గూడ ఈ సంఘము పట్టుదల జూపినగాని, జాతుల మహాస్పర్థ లంతరింపవు. యుద్ధసమయమున స్వయం నిర్ణయసూత్రము పైకివచ్చెను. కాని, ఏకాగ్రము చేతనో, నిది యదృశ్య మయ్యెను. పరాధీనదేశములు స్వాతంత్ర్యమును గోరు నను భయము, పాశ్చాత్య జాతుల నావహించి యుండును. అట్టి భయమును విడనాడి నానారాష్ట్ర సంఘ మిసూత్రమును మరల పైకి దెచ్చుచో, ప్రపంచశాంతికి బలమగు పునాదు లేర్పడగలవు.

ఇంగ్లండు : మద్యపానము

ఇంగ్లండునందు 1928 సంవత్సరమున మద్య పానము చాలవరకు తగ్గినట్లు, హాం కాంక్షలయపు ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. పదునైదు సంవత్సరములలో బీరుపానము, నూటికి 55 వంతునను, స్పిరిట్ల త్రాగుడు 42 వంతునను తగ్గెను. దీని కనుగుణముగ సాంఘికస్థితి గూడ చక్కబడెను. ఇంగ్లండునందు త్రాగుడుశిక్షలు 172000 నుండి ఏబదియైదు వేలకు తగ్గెను. త్రాగుడువలన గలుగు మరణములు అయిదువేలనుండి రెండువేలకు దగ్గెను. ఒక్క సంవత్సరములలో శిశుమరణముల సంఖ్య పండ్రెండువందలనుండినాల్గువందలకు తగ్గెను. నమ్మెల రోజులుగూడ తగ్గెను. 1928 సంవత్సరమునందు అన్ని సంవత్సరములకన్న నధికముగ త్రాగుడునేరముల శిక్షలు తగ్గిపోయెను. మరికొన్ని వివరములు తెలిసిన బాగుండును. కాని, ఇప్పుడు బయల్పడిన వివరముల బట్టి, త్రాగుడు తగ్గుకొలదియు, ప్రజల దారిద్ర్యము గూడ తగ్గి, సాభాగ్యము పెరుగుననియు, నేరముల సంఖ్య తగ్గి క్రిమినలు న్యాయస్థానములకు బని తగ్గుననియు, ప్రజల ఆరోగ్యముకు దుటబడి, త్రాగుడువలన కలుగు మతిభ్రమణము, ఉన్మాదము మున్నగు జాడ్యములు తగ్గిపోవుననియు, రూఢిగ జెప్పవచ్చును. త్రాగుడు తగ్గుచో, మద్యపు రాబడి తగ్గునని భీతిజెంద నవసరములేదు. మొదట కొంతభగనప్రముగనుపించినను, ప్రజలకు గలుగుచున్న ద్రవ్యనష్టమును, ఆరోగ్యనష్టమును తొలగి, దేశసంపద క్రమముగ వృద్ధిగాంచును. పిమ్మట ధననష్టము తొలగి, ధనసంపద పెరుగును. అమెరికాలో గలిగిన పరిణామ మిందుకు నిదర్శనము. త్రాగువారల కుటుంబములు ఘోషిల్లుచుండ, వారల బట్టి ఇల్లు గుల్లయగుచుండ, ప్రభుత్వమునకు చేకూరు రాబడివలన, ఇసు మంతయు లాభ ముండునా? అట్టిరాబడిద్వారా గలుగులాభములు తొలగినంతమాత్రాన, విచారింప నవసరములేదు. తాత్కాలికభగనప్రమును భరించుచో, భావ్యభివృద్ధి వేయిమడుంగు లధిక మగును. హిందూ దేశమునందు, మద్యపాన నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుచో, ప్రజలు దీనిని ఆశురముతో చేపట్టి, అమెరికా ప్రజలకన్న త్వరితముగ నభివృద్ధి గాంచగలరు. కాని, యంతవరకు అనుకూలమార్గములు అవలంబింపబడియుండలేదు. కల్లుపాటలు ముగిసి, రాబడి చేకూరిన పిమ్మట, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు చేయ నెందిన ప్రచారమువలన ప్రయోజన ముండదని తెలుస న వ న ర ము లేదు. ప్రచారమున కనుగుణముగ లోకలు ఆప్తను పద్ధతి నయినను ప్రవేశపెట్టి కొనసాగించిన గాని, అనుకూలఫలము గలుగదు. కల్లు రాబడి తగ్గుకుండ నేర్పాటులగావించి, శుష్కప్రచారము గావించిన మాత్రాన, ప్రజలు మద్యాకర్షణమునుండి విముక్తు లయ్యెదరని భానింప వీలులేదు. కల్లంగడుల నయినను తగ్గించుట కొంత మేలగును. అసహాయోద్యమసమయమున కాంగ్రెసు ప్రచారకులు మనఃస్ఫూర్తిగ నలిపిన నిషేధ ప్రచారమువలన, కల్లురాబడి ఎటుల తగ్గెనో దెలుప సక్కరలేదు. ఇకముం దయినను, కాంగ్రెసు ప్రచారమువలన ప్రజల నుండి యిట్టి దురభ్యాసమును తొలగింప వలయును. నిషేధప్రచారక సంఘము వారియత్నముల కెల్లరును తోడ్పడి, త్రాగుడును పారద్రోలుటకు తోడ్పడ గోరెదము.

రెండవమరణము

ఫోంగీ విజయ అను భౌద్ధసన్న్యాసి, రంగూను జయిలు ఆస్పత్రిలో మరణించుటవలన, నిరాహార వ్రతావలంబులలో మరయొక మరణము తటస్థించినది. వీరు రెండు పర్యాయములు రాజద్రోహ నేరముక్తింద శిక్షితు లయిరి. వీరు కోరినకోర్కెలు వివరితమయినవి గావు. అనుకూలాహారము నొసగ వలయుననియు, మానమునకు రెండు పర్యాయములు ఉపవాసవ్రతమున కంగీకార మొసగవలె ననియు, పండుగదినములందు కామాయవస్త్రములను ధరింప నీయవలయుననియు, వీరు కోరియుండిరి. ఇట్టి స్వల్పపు మితమగు కోర్కెలను గూడ బర్మా అధికారులు తిరస్కరించిరి. ఫోంగీ విజయగారు, నాల్గూసములకు పైగ నిరాహారవ్రతము నవలంబించి అనువుల బాసియుండిరి. జతీంద్రనాథదాసుగారికి పిమ్మట ఫోంగీ విజయగారు మరణించుట సంభవించెను. ఇంకను ఎంద రిట్లు నిరాహారవ్రతమున కామృతి గావలసియున్నారో తెలియదు. ఇకనయినను రాజకీయ నిర్బంధితుల కష్టములను దీర్చుటకు, ప్రభుత్వమువారు త్వరపడనియెడల, భావి పరిణామము సందిగ్ధముగ నుండకమానదు. హాంమెంబరగు సర్ జేము క్రేరారుగారు, కారాగృహ ఫరిపాలనగూర్చి తయారుజేసిన చిత్తు నిబంధనలను చర్చించు నిమిత్తము వివిధపక్ష నాయకుల సమావేశము నేర్పరచిరి. రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల కీనిబంధనలు సంబంధించుట. వీని స్వభావ మెటు లుండునో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారెంత త్వరలో వీనిని అమలులోనికి దెచ్చెదరో, చెప్ప వీలులేకున్నది. ఆలస్యము జరిగిన కొలదియు, పరిస్థితులు విషమ మగుట దప్పవేరు ఫలితము గలుగదు. జతీంద్రుని మరణము పట్ల సానుభూతి జూపుచు, మాక్ స్వీనిగారి కుమార్తె పంపిన సం దేశమునందు, మాక్ స్వీని మరణమునకు బిమ్మట ఖర్చెండుకు స్వాతంత్ర్య మెటుల సిద్ధించెనో జతీంద్రుని మరణమునకు బిమ్మట, హిందూదేశమునకు గూడ స్వాతంత్ర్య మటులనే సిద్ధించునని, సూచింపబడెను. ఇట్టివారల ఆత్మార్పణము వ్యర్థముగాదని విశ్వసింపవచ్చును.

రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల

చెన్నపురిలోని సెంట్రలు జయిలునుండి రాజద్రోహ నేరముక్తింద తొమ్మిదినెలల కాలమువరకు శిక్షింపబడిన నైనియప్పపిళ్లగారును, కోయంబత్తూరు జయిలునుండి అట్టి నేరముక్తిందనే తొమ్మిదిమాసముల కారాగృహశిక్ష ననుభవించిన యం. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారును సన్నటిదినము విడుదలయయిరి. నైనియప్పపిళ్లగారికి, కాంగ్రెసుసభ్యులు స్వాగత మొసగి, వారిపట్ల గౌరవము జూపిరి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు రేపటిదినము కోయంబత్తూరు నుండి చెన్నపురికి విచ్చేసెదరు. వీరికిగూడ కాంగ్రెసు సభ్యులు ఘన మగు స్వాగత మొసగెద రని నమ్మదము. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు రెడవర కొకమారు శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానము నలర్థకరించెయిండిరి. ఇట్టివారి బాధానుభవము, దేశస్వాతంత్ర్యమునకు బునాదియగునని నమ్మవచ్చును. వీరిని గౌరవించుట యనిన, స్వాతంత్ర్యదేవత నారాధించుటయేయగును. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో, దేశభక్తులకును, దేశసేవకులకును, గమ్యస్థానము కారాగృహమే యగుచున్నది.

వీరి మూలమున, కారాగృహ నిర్బంధముల న్యూనత దొలగుటయే గాక, అట్టివారి గౌరవ మినును దించుచున్నది. త్యాగమహిమ వెల్లడియగుచున్నది.

విశాఖపట్టణపు రేవు

హార్బరు నిర్మాణము ప్రారంభమయినపిమ్మట, విశాఖపట్టణపురేవు ఎక్కువప్రామాణ్యము బడయచున్నది. దీని ఫరిపాలనము, హార్బరు నిర్మాణాధికారి యగు బెంగాలు నావపూరు రైల్వే ఏజెంటు గారిచే నిర్వహింపబడుచున్నది. వీరు బోర్డు కన్సర్వేటరుగ బనిచేయుచున్నారు. గత సెప్టెంబరునెలలో పడవవాండ్రనమ్మె జరిగెను గాని, పడవల రేటును 2-4-0 నుండి 2-8-0 కు పెంచుటచే, సమ్మె యంతరించెను. విశాఖపట్టణ వాణిజ్యము నివేదన సంవత్సరమున చాల వృద్ధిగాంచెను. దిగుమతులు 1797 టన్నులనుండి 4106 టన్నులకు పెరిగెను. ఎగుమతులు 39966 టన్నులనుండి 72875 టన్నులకు పెరిగెను. రాబోవు సంవత్సరములందు విశాఖపట్టణపు వాణిజ్య మింకను పెరుగు ననియు, హార్బరు నిర్మాణమునకు బిమ్మట, మద్రాసు, బాంబాయి, కలకత్తాల వాణిజ్యముతో నిది తులదూగు ననియు, నమ్మవచ్చును.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయకార్మికసమావేశము

జనీవాలో జరిగెడి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కార్మికసమావేశమునందు, యంత్ర యజమానుల సలహాదారులుగ బ్రౌనుగారనునొక యూరపియనులు నియమింపబడిరి. ఇట్టి నియామకము సరిగాదనియు, భారతీయులనే యిందుకుగాను నియమింపవలయు ననియు భారత వాణిజ్య సంఘమువారు ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రభుత్వానికి దెలియజేసిరి. జనీవాలో జనుగుకార్మిక సమావేశము, భారతదేశపు యజమానులకు గాని కార్మికులకుగాని లాభించునని తోచదు. యూరపియను కార్మికులు, ఆసియాకార్మికుల కోర్కెలను గౌరవింప రని, జనీవానుండి యిటీవల నరుదెంచిన పి. శివరావుగారు సూచించిరి. అందుచే, ఆసియా కార్మికసమావేశమును ప్రత్యేకముగ గూర్చవలసిన యవసరము గలుగుచున్నది.

ఇమిటేషన్ ఆచార్యులవారు

మధురలో జయప్రదముగ ప్రదర్శనము గావించుట

డాక్టర్ గాత్యులు ప్రశంసించుట

(ఒకవిలేఖరి)

మధుర, సెప్టెంబరు 19:— ఆంధ్రదేశమున మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందిన విజయనగరం ఇమిటేషన్ ఆచార్యులవారు మధుర కేతించి మిక్కిలి జయప్రదముగ నొకప్రదర్శనమును గావించిరి. పర్షియన్లకు వర్ణించుచున్నను ప్రజలు ఆచార్యులవారి ప్రదర్శనమును కనుగొని యానందింపుటకై వేరువేరుగవచ్చిరి. ప్రదర్శనము కల్యాణమంటపమున ఏర్పాటు చేయబడెను. ఆ మంటపముందు రి సేకంటె నధికముగ ప్రజలు పట్టకపోవుచే ప్రదర్శనమును గాంచుకూహూలై యేతెంచినవారిలో ననేకులకు తావులేక నీరసాహముతో వెనటిపోయిరి. మంటపముండు యిక్కిరిసి యుండెను. ఆచార్యులవారు హిందూస్తానీ, కర్నాటకము మున్నగు భాషలలో గానము సలిపి సభికుల నానందపరచుటను గావించిరి. వారిహాస్యమునకు సభికులు కురుపుబట్టు నవ్వ జొచ్చిరి. చిత్రాలు వాయించుచు పాడుటతో ఆచార్యులవారు అద్భుతీయు లని చెప్పవచ్చును. ప్రైవేట్ ప్రదర్శనము బహు జయప్రదముగ జరగవలె నని చెప్పబడు ఆనందించుచున్నాడను.

గ్రామపంచాయితీలు

శ్రీయుత కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు గత మంగళవారమునాడు భారత శాసనసభలో "వివిధ రాష్ట్రములలోని గ్రామముల స్థితిగతులను విచారించి ఒక్కొక్క గ్రామమునకుగాని లేక సమదాయమునకుగాని పంచాయితీల నేర్పాటు గావించుటకు తగిన మార్గములను సూచించుటకు ఒక సంఘము నేర్పరచి, ఈ పంచాయితీలకు ప్రజలందరిచేతను ఎన్నుకొనబడు హక్కును, (Adult Franchise) గ్రామ పంచాయితీల వ్యవహారములను చూచుకొనుటకును, కోర్టు వ్యవహారములు చూచుకొనుటకును తగిన ద్రవ్యసమతుల్యము, అధికారములను ఒకపక్షమున నని ఒక తీర్మానమును ఉపపాదించగా సర్ ప్రాంక్ నాయిస్ గారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ఎదిరించుచూ వై తీర్మానము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను నిర్మూలించుటకు సహాయపడుననియు, పంచాయితీలు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు లోబడి యుండవలయుననియు చెప్పిరి. ప్రాంక్ నాయిస్ గారు గావించిన ప్రసంగమును దీర్ఘముగా యోచించిన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన ఏ విషయమునందును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలగజేసికొన మాడదనియు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు నానికి సంబంధించిన వ్యవహారములలో సంపూర్ణ అధికారమును చెలాయించ వలయుననియు తేలుచున్నది. భారత దేశమునకు గ్రామములే పరిపాలనా వ్యయభారమును వహించుటకు ముఖ్యంగము లనియు, గ్రామముల పరిస్థితులను దీర్ఘముగా కొంతము శ్రద్ధతో యోచించిన సనాతన కాలమునుండి పంచాయితీల పరిపాలనమునకు లోనై మత, సాంఘిక, విద్య, వ్యవసాయాది వ్యవహారములను ఏయే గ్రామమునకు సంబంధించినవో అయా గ్రామములే విచారించుకొనుచు, తగవులను కూడ పూర్తు గ్రామములవారికి తెలియకుండ వారే పరిష్కరించుకొనుచు, రాజ్యాధికారము వహించినవారికి గ్రామ కప్పములను చెల్లించుచు, రాజ్యాధికారులలో ఎన్ని మార్పులు గలిగినను, భారతదేశమున ఏ విధేయులు దండెత్తి ఆక్రమించినను గ్రామ పరిపాలనాపద్ధతులయం దణుమాత్ర మైనను మార్పులు లేక గ్రామప్రజలు జీవించుచుండి రని హిందూదేశ ప్రాచీన మైన రాజ్యాంగపద్ధతులను, హిందూదేశ చరిత్రను చదివిన పాఠకుల కెల్లరికి తెలిసిన విషయమే. భారత దేశములో 100కి 98 మంది ప్రజలు వ్యవసాయాది వృత్తులను అభ్యసించి గ్రామములలోనే జీవితములను గడుపుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారికి వచ్చు పన్నులలో భూమి శిస్తులు చాల ముఖ్యమైనవి. ఈ శిస్తులను చెల్లించువారు విశేషముగా గ్రామ ప్రజలుగనే యున్నారు. ప్రతిఒక్కొక్కరయితూ చెల్లించు భూమిశిస్తునుండి ఏదోకొంత చిన్న భాగమైనను ఉన్నతోద్యోగుల వేతనములకింద ఖర్చుచున్నది. కనుక భారతదేశ పరిపాలనావ్యయములో ఎక్కువభాగమును చెల్లించుచున్న గ్రామ ప్రజల పరిపాలనా విధానములో కొన్ని మార్పులను గలిగించి గ్రామముల పూర్వపు దౌర్జన్యమును బొంది సజీవముతో వెలుగవలయు నని కోరిన గ్రామపంచాయితీలను పునరుద్ధరించి పంచాయితీలకు కొంత అధికారమును పరిపాలనా భారమును నిర్వహించుటకు కొంత ద్రవ్యమును ఒకసగిన కాని నెరవేరజాలరు. పంచాయితీలకు నిజమున అధికారమును నిర్వహించుటకు తగు ద్రవ్యమును ఒకసగిన గ్రామప్రజల కెల్లరిని స్వపరిపాలనా వ్యవహారములలో ప్రభుత్వమువారు తరిగిదుచేసినవారగుదురు. గ్రామప్రజలు దేశపరిపాలనా వ్యవహారములను యోచించుట కశక్తులే యున్నందునను పరస్పర సఖ్యతతో మెలగు కత్తిని కోలుపోవుట వలనను కత్తికి విచ్చిన పన్నులభారమును విశేషవ్యయమునకులైన పరిపాలనా కాఖ్యలను ఉన్నతోద్యోగుల వేతనభారములను వహించుచున్నారు. గ్రామపంచాయితీలకు తగు అధికారమును ద్రవ్యమును యొసగిన గ్రామప్రజల పురోభివృద్ధియు స్వపరిపాలనావిధానమును నిర్వహించుకొన గల శక్తియు అచిరకాలములోనే చేపరుగునట్లు నిర్వహదాంశము. అయితే శ్రీయుత కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానముపట్ల ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చూపిన విముఖ్యమును చూడ గ్రామపంచాయితీవిధానమును పునరుద్ధరించుటకు నిరంతర పరిపాలనావిధానమునకు కాలక్రమేణ లోటు చూపుటకు గ్రామపంచాయితీలు పునాదులుగా పరిమించు చేసా అను భిము మున్నటులు తోచుచున్నది.

వెల్లాల రామకృష్ణ.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- సేలం జంక్షన్

గి సం॥ అంటుమూమిశీచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర, టిఫిన్, బామ, దాల్చి, అంజూరు, అంగూర్, గులాబి, త్రావన్, పూర్వెట్లు డిజిటల్ రి. స్వదేశీ తర్కారీ, పూలవిస్త్రలు, స్వదేశీ తర్కారీ, ఫలవృక్షవిత్తులు, ప్రతిదినును 24 పాకెట్లు రు 25. Ditto 12 పాకెట్లు రు 12. క్యాటలాగ్ ఇవా.

Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

జయశ్రీ కుసుమహర నాథజీ

ఆంధ్రదేశమున

శ్రీ హరనాథ స్మారక మందిరము నెలకొల్పుట

శ్రీ కుసుమహరనాథ బాబా మహాశక్తుడు. తికాలవేది. "సకలపాపములును అనగా మహాపాతకపాతకాదులు నైతము శ్రీరామకృష్ణాది భగవన్నామములను నిరంతరమును భక్తివిశ్వాసములతో స్మరించుచుండుటవలననే శ్రీ లగ్నావును. పునరావర్తిరహితమగు ముక్తినిబడయుట కింతకంటె శ్రేష్ఠమును సులభమునగు సాధనము మరేదియును లేదు. ఈ రీతిగా హరినామస్మరణ చేయుటకు చండాలాది సకల వర్ణములవారును కూడ వర్తతేగాన నెట్టిహారపాపములను చేసినవారైననుకూడ నిరాశనుచెంద నవసరము లేదు. రండు నా మాట నమ్ముడు. వెంటనే శ్రీ కృష్ణ పరమాత్ముడు స్వస్వపర్యాయము గావింపుడు. అతడుతప్పక విముక్తినిచ్చును. "కృష్ణేతాః కృష్ణయనుస్మరంతి, రాత్రౌచ కృష్ణంపునరుద్ధితాయాః, తే భిన్న దేహాః ప్రవి శంతి కృష్ణం, హవిర్యధా మంత్రహతం హతాశ్చ" అని భగవత్పూజ్యమునకు పాత్రులైన మహాశక్తులు నుడివి గాన సంకయింపకుడు. "సంకయాత్మా విశక్యతి" అని శ్రీకృష్ణుడే భగవద్గీతలో అర్జునున కుపదేశించెను. కలియుగమున హరినామ సంకీర్తనముకంటె తరుణోపాయము లేదు. ముమ్మాటికిని లేదని"లోకమునకు ఘంటాపథముగా చాటిన మహానుభావులలో హరనాథ బాబా యొక్కడు. ఇతడు మన శకము వాడు. ఇతడు మన లోకమును విశిషి మూడేండ్లుకూడ కాలేదు. ఇతనిని దర్శించ గలిగినవా రెందరో యీమహానీయుని దర్శన స్మరణ సంభాషణాదులవలననే పునీతులైరి. అట్టివారిలో మన ఆంధ్ర సోదరులకూడ కొందరున్నారని చెప్ప గలిగినందులకే నేను మిక్కిలి యుష్మాకులను గుఱులు పి. రామదాసుగారు, పి. వెంకటేశ్వరరావుగారు (కాకినాడ), వంతుడు

అమ్మిరాజుగారు (రాజమండ్రి), పోలికెట్టి సుబ్బారాయుడుగారు, పి. పుల్లయ్యగారు, నూచి నరసింహం గారు(పిఠాపురం), ఎస్. శ్రీనివాసరావుగారు, (రైల్వే జిల్లారిజిస్ట్రారు గుంటూరు), ఎస్. భర్తారావుగారు (సబురిజిస్ట్రారు, టెక్నో-లి, గంజాం జిల్లా), వడ్డపట్ల లింగరాజు శర్మగారు(పూర్ణ, ఏలూరుతాలూకా, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా) దేవరగారు పి. సత్యనారాయణగారు (పూర్ణ), ఎం. సం. సె. ం. గ. రా. వు. గారు (పుల్లెటికుర్తి), మున్నగునాంధ్ర సోదరులు హరనాథబాబాజీ సేవను ప్రత్యక్షముగకో పరోక్షముగకో సలిపి. ధన్యులైరిని వ్రాయగలుగునట్టి అదృష్టము మాత్రమే నాకు లభించినది. శ్రీ బాబాజీ జీవితసంగ్రహమును 1928 ఏప్రిల్ 26, 27 తేదీలలో వెలువడిన ఆంధ్రదినపత్రికలో ప్రకటించునంతమాత్రమున నల్ప తమభాగ్యము శ్రీబాబాజీ అనుగ్రహమువలనను తదంతర్యామియగు శ్రీ మధ్వశర్మభి శ్రీబాలకృష్ణదేవుని అనుగ్రహమువలనను నాకు గూడ లభించినది. అందులకు పి. రామదాసుగారే కారణభూతులు. తద్విషయకములగు గ్రంథము నన్నిటిని వారే దయతో నాకు పంపిరి. శ్రీ కూచి నరసింహం గారు బాబాజీ సందేశము నాంధ్రీకరించిరి. దానిని పి. పుల్లయ్యగారు ప్రకటించిరి. బాబాజీ సంక్షిప్త జీవనమును శ్రీయుత పోలికెట్టి సుబ్బారాయుడుగారు గ్రంథమున రచించిరి. దానిని కాకినాడలో హరనాథతత్వప్రచారిణి సేనవారి పక్షమున పి. రామదాసుగారు (నూర్యారావుపేట, కాకినాడ) ప్రకటించిరి. శ్రీ కుసుమహరనాథ ప్రభు అను నాంధ్ర కరపత్రముకూడ కాకినాడ సేనాసంఘమువారిచే ప్రకటింపబడెను. దీనిలో దివానబహదరు దురీశేటి శేషగిరిరావు పంతులు, శ్రీయుతులు శ్రీ కాకుళపు వేంకటరావు, గమిని శ్రీరాములు, కొమ్మిరెడ్డి శేక విరామమూర్తి నాయుడు, మాదిరెడ్డి ఏకాంబరం నాయుడుగార్లు సంతకములు కలవు, బాబాజీ 25-5-1927 వ తేదీని భౌతిక శరీరమును పరిత్యజించి బృందావన గతుడయ్యెను. కలకత్తాలోను బొంబాయిలోను ఆంధ్రదేశమున యంతరంకు నాకు తెలిసిన మట్టుకు కాకినాడలోను సేనాసంఘములు కలవు.

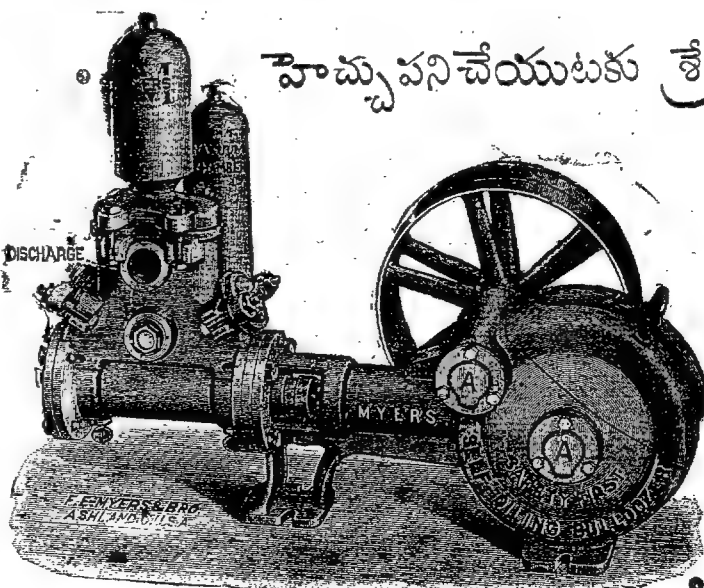
ఇంగ్లీషు కవరు, ఫ్రేములతో ముప్పన ఎంపైర్ హల్లులు, ఈగిల్ బర్లు టైప్ హల్లులు నెం 1, 2, 3, 7, 8 కి కావలసిన విడిభాగములు విరివిగా స్టాకులో నున్నవి. అన్నిటిలోకి ముఖ్యముగా చిన్న జల్లెళ్లలో "కార్బి" మార్కు కలిగినవి చాల శ్రేష్ఠమైనవి. చిరకాలము మన్నన వని గ్రహింపదగినవి.

జల్లింగులు, ఇంగ్లీషు, అమెరికన్ తోట్లు వివిధ సైజులు, కార్ట, బ్లౌక్ సాలిడ్ వోవెన్ యం. సి. యం. సింగిల్ చిక్కున లావైనవి, ఎక్కువ మందము గలవి, రెడ్ సూయన్ కార్టన్, సింగిల్ ఎక్స్ లావైన వెంట్రుకలు, పుల్లీలు, మ్యాష్లింగ్ ప్లమ్మర్ బ్లాకులు, స్టాన్ ఫేసింగ్ సిమెంటు, కెమికల్ సాల్సు, మెగ్నీషియం క్లోరైడ్ పిన్ లైన కార్ట ఎమెరి, పర్ ఫెరేటెడ్ స్టీల్ షీట్లు, అన్ బెప్టెన్ షీట్లు, స్టీల్ వైర్ క్లాత్ మొదలైనవి రైసెమిల్లునకు వలయుసామాను లన్నియు గలవు.

P. O. Box 1265.
Telegrams, Welknown,

A. MOHAMED & Co.,
313, Linghi Chetty St., MADRA

మైయర్స్ సెల్లు - ఆయిలింగ్
బుల్ డజన్ పవర్ పంపులు.
హెచ్చుపనిచేయుటకు శ్రేష్ఠతరమైన పంపులు.

బావికి వైభాగమున లోతై నట్టియు, బాగుగా పనిచేయునట్టి మొదటి భాగమునుంచి, ఎంత లోతునుండియైన నీళ్ళను లాగు వచ్చును.

ఇండియాకు, సోల్ ఏజెంట్లు:— లిమాయి బ్రదర్స్, లిమిటెడ్.,
1/173 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు నెం. 202, మద్రాసు

ద్వారకా తిరుమలలో హరినాథ స్మారకమందిరమును నెలకొల్పట

సంవత్సరము సామగ్గనను అహర్నిశలు యిరువది నాలుగు గంటలును హరినామస్మరణ నిరంతరాయముగ జరుగుటకును అతిథి అభ్యాగతులకు అన్నదానము జరుగుటకును బాబాజీ జన స్తోత్రవాది | ఉత్సవములు జరుగుటకును తగిన యేర్పాట్లతో ద్వారకాతిరుమలలో నొక మందిరమును నిర్మించుటకు పద్దపట్ల లింగరాజుకర్మగార పూనుకొనిరి. వీరు పదియకరముల భూమిని గూడ కొనిరి. అచట నొక మందిరము నేర్పరచిరి. ప్రవేశోత్సవమును జయప్రదముగా పాగించిరి. వీరు స్వయముగా శ్రీ బాబాజీని సందర్శించిరి. వీరికి మొదట బాబాజీ యం దెట్టి నమ్మకమును లేదు. అనటికి వెళ్లిన పిమ్మట గూడ కొన్ని రోజుల వరకును వీరు పరీక్షించుచునే యుండిరి. గాని క్రమముగా నా మహానీయుని మహిమతీయము వీరిని పునీతులను గావించెను. ఈ మహాత్కార్యము సకలాంధ్ర మహాజనుల సహాయ ముండినే గాని కొనసాగదు. ఇట్టి పరమ పవిత్రమగు ధర్మ కార్యమునకు తృణమోఘనమో యథాశక్తిని ఆంధ్రులందఱు స సు ర్విం చి శ్రీ కుసుమహరవాధుని కటాక్షమునకును తదంతర్యామి ద్వారకా తిరుమల శ్రేత్రనాథుడు శ్రీ ముఖ్యప్రాణపతి శ్రీ లక్ష్మీ వేంకట రమణదేవుని అనుగ్రహమునకును పాత్రులై తిరింతురగాక! పరమ దయామయుడగు హరనాథస్వామి వాసియును బైష్ణవ మధ్యకార్యిత శ్రీ కృష్ణ దేవు డట్టి సత్ప్రేరణ నొనరించుగాత. ఈ భజనమందిరమునుగూర్చి యిటీవలనే ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడినది. ఇంకొకవ్యాసమున దీనినిగూర్చిన వివరములు మున్నగువానిని వివరించెదను. శ్రీ హరనాథస్వామిదేవతః మహాస్వామిదేవతః సర్వస్వామి శ్రీహరఃశోభత శ్రీబాలగోపాల కృష్ణాయ నమః.

ఇట్లు భగవద్భాగవతారాధకుడు, వెదురుమూడి శేషగిరి.

రాజమహేంద్రవర బాలవిద్యోగసభవారి రామదాసునాటకప్రదర్శనము, ప్రొద్దుటూరు (క. జి.)

గీతములు

బాలరసు పేరెకాని పెభానోనెభాను
హృదయముగ నాటకము ప్రదర్శింపఁబడియె
గానకళయందు భావప్రకాశముందు
బ్రోడతేకాని కనుగాయ లేదులేదు.
అర్చకుడే వహా! నీకంత మట్టే ప్రణవ
నాదమయములు భూనభోంతరము నిండి
గీతకళ సభాసదుల నట్టుత లూచె
బాలదా! మహాత్మకవీరు పాత్రధారి!
తల్లి చాటుబిడ్డవు జగ మెల్ల బామల
పైన నాడింపఁజాలిన దైన నేర్పు
అలవడిన దెట్లు నీవు మహానభావ!
తొల్లినీ నొక యోగసిద్ధుడవు నిజము
అన్న! యోగవిద్యామూర్తి! నిన్ను గన్న
బ్రిటిష్ మనయంద్ర మాతకును నీవు
కైకొనిన నాటకకళ కఖండధన్య
వాదములు నీ నిదే సమర్పణము నేతు
భక్తిమూర్తిభవించిన పగిది దోహద
దనుపఁ జాలె సభ్యుల రామదాసుపాత్ర
కనుల నీరూరఁ గరఁగింపఁ గలిగి స్తాత్ర
పాత్రమయ్యెను కమలాంబ పాత్రధారి.
కామికాక్రూరు బలిబలే! గట్టివాడు
చెప్పలేదేమి యందురో - చెప్పలేమి
ఆధునికసాభాసరహస్యములను
వెల్లడించుచు జాల నవ్వించినాడు.
అర్చక బ్రాహ్మణుని పాత్ర యైన బుడుత
గట్టివాడనఁ దనపిల్లజుట్టు ఛాంద
సమున కాయువుపట్టన సంభ్రమించి
స్వాతికయ ముట్టిపడునట్లు భీనయించె.
ఇంచు మించు ప్రశంసించి యిట్లు కొన్ని
నవనములు పలుకఁజే కాదు వారికింత,
ద్రవ్యమిచ్చుటెకాదు ప్రదర్శకులకు
గౌరవమునేత వేటొందు కలదు కలదు.
గారడీవలె నాటకకళవిసేద
మాత్రమేకాదు ప్రేక్షకమానసములు
ధర్మవిష్ణులు లగుట ప్రదర్శకులకు
ఉభయతారకనాటకయోగఫలము.

బాలకవి కసిరెడ్డి వేంకటసుబ్బారెడ్డి.

హిందూ సాంప్రదాయముల కనువగు చక్కని నగలు

సవరన్ బంగారము

కొనువారల స్వంత బంగారముచేతను, రాళ్లచేతను తయారొనర్చి యిప్పించబడును

డి 4818 దిద్దులు రవ్వలచే
కూర్చబడినవి. జత రు. 2090
పట్టిన కంపులచే కూర్చిన
జత రు. 875.

డి 4909 సాంప్రద గజ. జతకు రి నుంచి
5 సవరములవరకు పట్టును. చేదారం 5% కూలి
జతకు రు. 22.

డి 4815 దిద్దులు రవ్వలచే
కూర్చబడినవి. జత రు. 925
పట్టిన కంపులచే కూర్చిన
జత రు. 175.

డి 5029 ఉంగరం రు. 5.
బంగారు పూతపూసిన ఎలి
ఫెంటు హెయర్ రింగ్.

డి 4910 చక్కని గజ. జతకు రి-5 సవరముల
బంగారు కూలి రు. 22. చేదారం 5%.

డి 5034 ఉంగరం రు. 2.
బంగారు పూతపూసిన ఎలి
ఫెంటు హెయర్ రింగ్.

రవ్వలు కూర్చిన కంకణములు

డి 4925 రవ్వలచే కూర్చబడినది. రు. 775. జత
పెట్టెలతో నమర్చినది. రు. 1550. కూలి 1-కి 100.

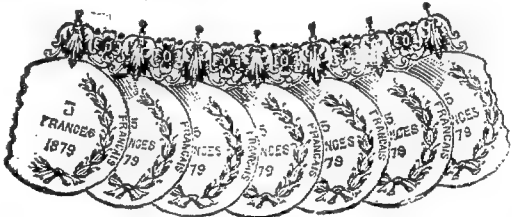

డి 4835 రవ్వలచే కూర్చబడినది. రు. 1500
పెట్టెలతో పెట్టబడిన జత 3000 కూలి 75.

కాశీమాల

3

క్రింద కనువగచిన
ఫార్మీలు కొనువారలే
భరింతుకొనవలెను.

స్వంత బంగారు
స్వంత రాళ్లు.

డి 4988 కాశీమాల 70 (5 ఫ్రాంకుల
నాణెములు).
మాలకు కావలసిన బంగారం

డి. 4988 కాశీమాల 60 (5 ఫ్రాంకుల
నాణెములు).
మాలకు కావలసిన బంగారం

నవర్యుల మొత్తం సుమారు 14. డి 5004 రవ్వలచే కూర్చబడినది. నవర్యుల మొత్తం 12. చేదారం 5% కూలి రు. 100 నాణెములు 18 క్యారట్ రు. 90. 22 క్యారట్ 5% కూలి రు. 90. నాణెములు బజారు బజారు ధర. రు. 95. కూలి రు. 20.

Post Box No. 317. P. ORR & SONS, Ltd., Mount Road, Madras.

వేదమర్యాదలు - ఉపన్యాసములు

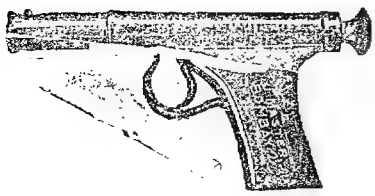
(బందరుకోట రోడ్డుమీది)బృందావనమందిరములో
మక్ల భాగవద బ॥ 3 శనివారము 21-9-29 మొదలు
ఆగ్నేయ కు॥ సప్తమి గురువారం 10-10-29 వరకు.
ప్రతిసాయంత్రము 6 మొదలు 8 గంటలవరకు
ప్రాచీన భారతచరిత్ర వేదమర్యాదలు
గూర్చి పలువురు విజ్ఞులచే సుపన్యసించ బడును.
"అవంత శాస్త్రం బహువేదితవ్యం ఆల్పశ్చికాలో బహువశ్చ
విష్ణుః యత్యాతభూతం తదుపాపితవ్యం"
ఈకాశీక శుద్ధ విదియనుండి బహుశ్రీ పుత్రులారి గణ
పతిశాస్త్రిగారిచే వేదార్థమును చెప్పించు ప్రయత్నములు సాగు
చున్నవి. వారు వచ్చులోపల శ్రోతలకు వేదార్థసంస్కారమును
కొంత కలిగించి, అనుభూల మనసితి యేర్పరచుట వచిదిగా
తోచినది. అందులకు ఈదిగువ జేర్కొనబడిన పెద్దలవలన మన
న్యాసములు ఏర్పరచబడినవి.
గాన ప్రాచీన భారత విభూతి సరయగోరెడువా
రెల్ల విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.
సభాసంధ్యార్,
పురాణం సూరిశాస్త్రి
కార్యక్రమము
బ్ర॥ శ్రీ॥ చిట్టా సుందరరాయయ్య బి. యె.బి. యెత్
గారు 21-9-29, 22-9-29 23-9-29 24-9-29 :- [వేదకాలము
మొదలు విద్యారణ్యులవరకు గల భారత చరిత్రను మత సాంఘిక
విపర్యయములనుగూర్చి] బ్ర॥శ్రీ॥ ముదిగొండ బుచ్చయ్యలింగశా
స్త్రిగారు.
25-9-29:- [వేదము భారతీయ ధర్మములు] శ్రీ
మాణ్॥ బి. వి. యెత్. సరసింహోచార్యులు ఎమ్. ఏ. ఎల్.టి.
గారు.
26-9-29- 27-9-29, 28-9-29:- పాశ్చాత్య శండి
తుల వేద విమర్శనము గూర్చి,
బ్ర॥ శ్రీ॥ నావిలాల వెంకట శివానంద గారు

29-9-29, [వేదభాష్యమును 30-9-29, వేదాంత గ్రం
థములు, 1- 10-29 భాగవతసారము]
బ్ర॥ శ్రీ॥ శిష్టా సరసింహశాస్త్రిగారు
2-10-29, [పూర్వమిహంసా ప్రయోజనము.]
8-10-29:- [వేదము పద్ధత్యములు]
శ్రీమాణ్॥ అగ్ని హోత్రం విజయసారధిగారు
4-10-29, 5-10-29, - [వేదములోని ఆయుర్వేదములు]
బ్ర॥ శ్రీ॥ నావిలాల వెంకటశివానందగారు
6-10-29, :- [మహాభారతాంతరార్థము. 7-10-29 శ్రీమద్రామా
యణ సారము]
బ్ర॥ శ్రీ॥ హరి నాగభూషణముగారు బి. ఏ. ఏ.
8-10-29. వేదప్రామాణ్యము-9-10-29:- వేదము సంగీతము
వేదము రామాయణము
బ్ర॥ శ్రీ॥ పురాణం సూరిశాస్త్రిగారు
10-10-29- వైదికశిల్పము.
ఆంధ్రరాష్ట్ర) హిందీమహాసభ-విజయవాడ
నవంబరు నెలలో జరుపబడు ఆంధ్రమహాసభలతోబాటు
హిందీమహాసభనుగూడ జరుపుటకు "జెజవాడ హిందీప్రేమి
మండలి" వారు నిశ్చయించినారు. ఆహ్వానసంఘమును యేర్పా
టుచేయుటకు తన ప్రయత్నములు సలుపబడుచున్నవి. ఆంధ్ర
మహాసభలకు పద్మవారును తదితరులును హిందీభాషాభివృద్ధికి
తోడ్పడి ఆహ్వానసంఘమునందు సభ్యులుగా చేరి సభను జయ
ప్రదముగా జరుపగలందులకు హిందీభాషాభివృద్ధిని లండనిని
ప్రార్థించుచున్నాను.
కామేశ్వరసోమయాజి,
20-9-29. హిందీప్రేమిమండలి-విజయవాడ

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్న

మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల
రకములన్నా యితర ఫల, పుష్ప, పత్రజాతులు ఆమృ
తసంధ్యగా నన్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.
రావు చిన్నారావు డి సన్సు,
కాంత్ సర్కర్, కోయూ, హూబ్ గోదావరిజిల్లా.

జేబులో నిముడుకొత్తపాకి

ఇది జేబులో చక్కగా నియును. 50 సం॥ ప్రేల్పు నిచ్చును. త్వరితముగా పనిచేయును. చేతిలో నియును చిన్న ఆయుధము. గురినేర్చుకొను వారలకు మంచిసాధనము. పిస్టల్ తో కూడ 30 సం॥ ఉచితముగా పొందుదును. టై సెస్సు అన సరము లేదు. ధర రు 7/- మాత్రం.

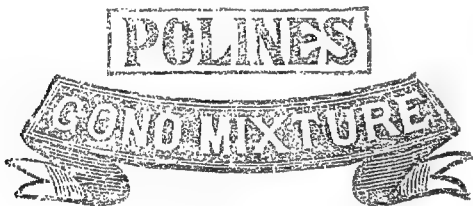
సం॥ ప్రత్యేకము 50-కి రు 1.

THE MASTER WATCH Co.,
136, Bhuleshwar, Bombay 2.

GREAT MUSICAL DEPT.,
16, Parsi Church Street,
(Teritta Bazaar, Calcutta).

ఒక హార్మోనియమును కొనుగట్టి ప్రతియొక్కరికి ఒక సారం వాద్యము (వైయోలిన్) యినామగా యివ్వబడును. విగ్రహములక బానిసలలో ఈదిగువవిలసమునకు వ్రాయుదు.

CHATTADDY & Co.

“పాలిన్స్
గనోమి కచర్”

గనోమియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధి నమూనముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి థోస్ తో వెంటనే విముక్తిగలుగును,
2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

ఒకమారు వాడిమూచిన, దాని అద్భుతగుణ మునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 జోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3.

పోస్టేజ్ ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన

జర్మనీ గనోరియా క్యాపుయెల్లు

భయంకరమయిన సెగ్నోగములను ప్రపంచములో

అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంత కాలమునుండి కాపుర మున్న రోగమును 9 టూబులతో ఆరోగ్య సంతులుగా జేసి దొడ్డునవలమును గలిగించి రక్తమును శుద్ధ పరచును. ఈ క్రివాళమునుండి నెలవకు ప్రవహించు నిలికి శయ్యను, మంట పట్టించును. స్త్రీలకు గర్భముచేడి టెంపు నివారముగా పని చే, మాత్రసంబంధమును యితర జాడ్యములు బర్మా గనోరియా, లునుభవించే సెగ్నో మును పూర్తిగా మాగుచున్నవి. సం దోగించిన వాగ్గో వంతులు కాలేదు. విస్తారంగాగడ లనవసరము.

80 క్యాపుయెల్లు అమరియుండు

పెట్టె రు 2-9-0, 8 పెట్టెలు రు. 6-12 0!

DR. A. S. MURTY COY.
Chicacole City, Ganjam Dt

బాపట

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బాపట్లవట్టణ కాంగ్రెసుసంఘం అవసరసమావేశము

కొన వెంకటరావుసంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద 19-9-29 తారీఖున 6 గంటలకు సమావేశమయినది. ఈ క్రింది తీర్మానములు సభయందు చర్చింపబడి సభనామ అంగీకరింపబడినవి.

(1) క్లాసునీయమైన సంపూర్ణ స్వార్థత్యాగముతో దేశసేవ చేయుచూ తన కాదణములేకదే, చెరగానబడి, తోటిరాజ కీయనిర్మంధిగుల కష్టముల బాపుటకై నిరశనవ్రతము పూని, తదేకదీక్షతో దేశమాతకు తుపాక్షితులను అర్పించిన జతీంద్రనాథ దాసుగారి అకాలమరణమునకు చింతిల్లుచూ, దీనికంతకునూ కారణభూతమగు ప్రభుత్వమువారి చర్యల నిరసించుచూ, తమ పూర్వమును సానుభూతిని స్వర్గస్థులకు ‘జీతేంద్రనాథ దాసు’ గారి కుటుంబమువారికి తెలియపరచుట యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(2) తమ చిన్ననాటనుండియు జీవితమంతయు దేశ సేవయందే గడపి దేశభక్తులలో నొకరగు వైశ్యరత్న శేషగపల్లి రామస్వామి గుప్తగారి ఆకస్మిక మరణమునకు చింతిల్లుచు వారియొడ గల తమ సానుభూతిని వారికుటుంబమువారికి తెలియపర్చుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(3) ప్రభుత్వమువారు నూతనముగా చట్టముగా నిర్దింప తలపెట్టిన నిరాహారవ్రత ప్రతిఘటన చట్టము భారతీయులకు అనుమానకారియై భారతజాతియొక్క సహజమైన హక్కులకు కూడ భంగకారయై భారతజాతివలన పరిపూర్ణముగా గర్హింపబడిన కృత్రిమ చట్టమని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(4) స్వరాజ్య స్థాపనోద్ద్యమమునకు ముఖ్యసాధనమగు ‘ఖద్దరు ధారణము’ను అభివృద్ధిగావించుట కవకాశము కలిగించుటకై, కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులందరునూ విధిగా ఖద్దరుధరించుచు ఖద్దరువ్యాప్తికై తమ చేతనైవంతవరకు పాటుపడవలసినదిగా యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(5) మహాత్మాగాంధీ మహాశయుని జన్మదినోత్సవమును భక్తిపరిపూరితముగా నొనర్చు నిర్ధారణ చేయుచు, సదరు మహాశయుని ఆవశ్యకములగు యేర్పాటు నొనర్చుటకు ‘వర్కింగ్ కమిటీ’ వారిని కోరుచున్నారు.

(6) చాలకాలముననే బాపట్ల గ్రామమున ఖద్దరుసాపును నెలకొల్పబడవలసినదిగా చేయబడిన యేర్పాటును వెంటనే కార్యరూపమున పరిణమింపజేయవలసినదిగా కోరుచు, శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాభిషిక్తరామయ్యగారు వెంటనే తెలుపవలసినదిగా యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(7) గుంటూరు జిల్లా కాన్సర్వేయొక్క అధ్యక్షతపడ వికి గుంటూరు వాస్తవ్యులను, గుంటూరు పురపాలకాధ్యక్షులును యగు శ్రీయుత ‘నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహాపుగారిని’ నూచించ వలసినదిగా సభవారు కోరుచున్నారు.

(8) మహాత్ముడు అధ్యక్షపదవిని అంగీకరింపకుండుటయే తప్పనిచో, బాబ్బోలి సత్యాగ్రహ సంఘనాయకుడగు శ్రీయుత వల్లభభాయి పటేలు మహాశయుని, యీ సంవత్సరము అఖిల భారత మహాసభాధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనమని అఖిల భారతీయ సంఘమువారిని వేడుచున్నారు.

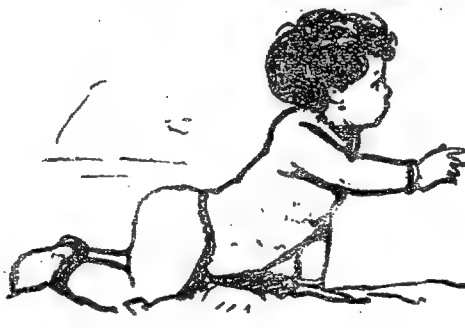
(9) ఈ సంఘసభ్యులెరును తమతమ కక్షిసామర్థ్యమును తగినట్లు కాంగ్రెసు ఉద్దేశ్యములకు బోధచేసి, కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులుగా చేర్చుటకు ప్రయత్నింపవలసినదిగా కోరుచు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(10) బాపట్ల తాలూకాలోని చాలా గ్రామములందును ముఖ్యముగా బాపట్ల పట్టణమునను కాంగ్రెసు సంఘముల సాపించి, సదరు సంఘసాపనల విషయమున, తమ స్వంత ప్రభుత్వమును వెచ్చించుటయేగాక, రాత్రింబవళ్లు శ్రమచేసి కాంగ్రెసుయొడ గల ఉత్సాహ గౌరవములను ఋజువుచేసి జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారిచే యేకగ్రీవముగా ఉపాధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత మల్లాది యజ్ఞ నారాయణగారిని యీ సభవారు అభినందించుచున్నారు.

(11) ఈ పట్టణమునుండి శ్రీయుత మాధవపెద్ది కాళిదాసుగారు, కొండా కోటయ్యగారు, కొన వెంకట్రావుగారు, చంద్రమౌళి రామరావుగారు, అవుటపల్లి జగన్నాథరావుగారు గుంటూరుజిల్లా సంఘసభ్యులుగా యెన్నుకొనబడినారు.

(12) ఈ పట్టణమునుండి కార్యనిర్వహణ నిమిత్తము కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగా 21 మందిని యెన్నుకొన్నారు.

అధ్యక్షులకు మల్లాది యజ్ఞ నారాయణగారి అభినందనములతో సభ సమాప్తి అయ్యెను.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ (రిజిస్టరు) చేయబడినది

బిడ్డకు రక్షణోపాయము

పసిబిడ్డలకు పాలు జీర్ణించుటకు తోడ్పడును. వారికి గలుగుచున్న ఉదరవ్యాధుల నన్నిటిని ఆపివేయును. మిక్కిలి గుణకరమైన టూనికు. పసిబిడ్డలకు గలుగునట్టివ్యాధు లన్నిటికిని ఇది నిరపాయకరమైన మందు. ఉపయోగించుట కడు సులభము.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ మాన్యుఫాక్చరర్స్ కంపెనీవారిచే తయారొనర్చబడుచున్నది మిగత వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయును.

DADHA & Co., Chemists & Druggists, 260, China Bazaar Road, MADRAS.

Mr. Shukur Haji Abdulla, Afrieen Shop, Bezwada.

భీమా వ్యాపారములో నుండు నకలవిధములగు సౌకర్యములను, మిక్కిలి చవుకలో మీ కొనంగిన

యూనిక్ భీమా కంపెనీ (కలకత్తా)లో

మీ ప్రాణములను భీమా చేసుకొనుడు.

రు 1000-కి రు 50 లాభము పంచబడెను.

ముందు మదింపునందు ఎక్కువ సూచనలు పొడచూపుచుండెను

వివరములకు:—సూపర్ రెన్ టెండెంటు, బ్రాంచి, బెజవాడ, లేక ఆర్గనైజరు, వాడేపుబదర్సు, పితాపురం.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

జాతీయ మహాసభ ప్రతినిధుల ఎన్నికలకై ఈ క్రింద నిబంధనలు ఆయా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములవారు ఆచుటలో పెట్టవలెను.

1. ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యులు అధికారరీత్యా మహాసభకు ప్రతినిధులుగాన వారిని ఎన్నుకొనవలసిన పనిలేదు.

2. దేశీయ మహాసభకు ఆభ్యర్థిగా నిలువదలచిన ప్రతిసభ్యుడును అక్టోబరు 10 వ తేదీలోగా రూ. 1—రూపాయి రుసుముతో ఆయా జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు పంపుకొనవలయును.

2. ప్రతి ఆభ్యర్థియు యీ క్రింది నమూనాను పూర్తిచేసి అక్టోబరు 10 తేదీలోపల జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు పంపవలయును.

1. పేరు, చిరునామా, 2. తండ్రి లేక భర్త పేరు, 3. ఏ. కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యుడు, 4. తాలూకా జిల్లా, 5. వయస్సు, 6. వృత్తి, 7. కులము, 8. స్త్రీ లేక పురుషుడు 9. తాను ఏసంఘములో సభ్యుడో ఆ సంఘములో మరి ఇద్దరి సంతకములు 10. తన సంతకము.

2. ఈనమూనా ప్రకారం ప్రతివారును దరఖాస్తువాసికొని పూర్తిచేసి పంపవలయును. అచ్చుఫారములు వేకలేవు. ఆదిమాంధ్రులు దరఖాస్తుతో నియ్యవలసిన రుసుమును ఇయ్య నవసరములేదు.

3. 1½ లక్షకు తక్కువ కానట్టియు, 2½ లక్షకు మించనట్టియు జనసంఖ్యగల ప్రదేశము ఒకనియొకవర్గ ప్రదేశముగా ఏర్పరచి, ఆ ప్రదేశమునకు ఎన్నుకొనవలసిన ప్రతినిధుల సంఖ్యను జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్ణయించవలెను.

4. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడుగాని, కార్యదర్శిగాని, ఈదరఖాస్తులను తనిఖీచేసి సరియగు దరఖాస్తుదారుల జాబితాను అక్టోబరు 15 వ తేదీకి ప్రచురపరుపవలెను.

5. ఈరాష్ట్రములో ఏజాతీయోప (గ్రామ లేక పట్టణ) సంఘమునందును సభ్యుడు కాకపోయినగాని, ఆసంపత్సరమునకు చెల్లించవలసిన చందా చెల్లించనియెడలగాని దరఖాస్తు నిరూపణసంతకములు లేకుండినగాని, దరఖాస్తుతో పంపవలసిన రుసుము పంపనియెడలగాని దరఖాస్తు నిరాకరింపబడును. ఈవిషయము వెంటనే దరఖాస్తుదారునికి తెలుపవలెను.

6. నిరాకరింపబడిన దరఖాస్తుదార్లు 25 వ అక్టోబరు తేదీలోగా జిల్లా కార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి మనవి చేసికొనవచ్చును. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు పరిష్కరించి సరియయిన ఆభ్యర్థుల జాబితాను 1 వ నవంబరు లోపల ప్రచురపరుపవలెను.

7. ఏజాతీయోప ప్రదేశమునకైనను నియమింపబడిన నియమిత సంఖ్యకన్న ఎక్కువ దరఖాస్తులు వున్నయెడల ఆయా ప్రదేశములకు ఎన్నికలు జరుపవలెను. నియమితసంఖ్యకు తక్కువదరఖాస్తులున్నయెడల ఎన్నికలు అనవసరమైతేకుండా వారిని ప్రతినిధులుగా ప్రచురింపవచ్చును.

8. అక్టోబరు 1 వ తేదీలోపల జిల్లాలోని కాంగ్రెసు సంఘముల సభ్యుల పూర్తిజాబితాను తయారుచేసి జిల్లాకార్యస్థానమున నుంచవలెను. సదరు జాబితాను జిల్లాసంఘ కార్యస్థానమున కార్యదర్శి అనుమతితో వీలైనసమయమున కావలసిన సభ్యులు చూడవచ్చును. నియోజకప్రదేశములకు సంబంధించిన సభ్యుల జాబితాలు ప్రత్యేకముగా ఆయా నియోజకప్రదేశములలో ప్రధానస్థానము నుంచవలెను.

9. (1) ఎన్నికలు 15 వ నవంబరు తేదీన కాంగ్రెసు సంఘముందు ప్రతిగ్రామము, లేక పట్టణమందు జరుగవలెను. (2) ఎన్నికల ఫలితములు 25 వ నవంబరు తేదీలోపుగా ప్రచురపరుపవలెను. (3) ఎన్నికల యాజ్ఞాపకములు వారు వనంబరు 30 వ తేదీలోపల జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారికి తెలుపవలెను. దరిమిలా ఆజ్ఞాపకములు విచారించబడవు. (4) జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు ముగ్గురకుమించని జిల్లాసంఘసభ్యులను నియమింపవలెను. వారు డిసెంబరు 8 వ తేదీలోపల ఆజ్ఞాపకములను పరిష్కారముచేసి ఎన్నికలను నిరపరచవలెను.

10. ఎన్నిక ఫలితములు డిసెంబరు 8 వ తేదీలోపల జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారికి పంపవలయును.

మదరాసు, } కా॥ నాగేశ్వరరావు,
19-9-29. } అధ్యక్షుడు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము.

అజీర్ణబాధను

తక్షణమే తొలగించును

ఉదర సంబంధమైన బలహీనత, అజీర్ణము మొదలగువాటిచే బాధపడునట్టి వారందఱును ఉదరమునందు హానికరమైన కాడిచే గలిగిన పులుపు, వాటికి సంబంధించిన వ్యాధులచే బాధపడుచున్నారు. దీనిని అణచుటకు వైసులే టేడ్ మెగ్నీసియా "Bisurated Magnesia" కంటెను మించినదిలేదు. ఇది తక్షణమే గుణముగలిగించి, త్వరితముగానే ఆరోగ్యకరమైన జీర్ణశక్తిని గలిగించుచున్నది. మరియు దీనిచే బాధపడుచుండినట్టి పురుషుడుగాని, లేక స్త్రీగాని వారుకోరునట్టి దానిని తినవచ్చును. వైద్యులు ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులకు వైసులే టేడ్ మెగ్నీసియాను "Bisurated Magnesia" నిర్ణయించుచున్నారు, వైద్యులకు దీనిని పయోగించుచున్నది, దీనిని వాడుచున్నట్టి వారందఱును ప్రశంసించుచున్నారు, ఏలననగా 5 నిమిషములలోగా అజీర్ణబాధను తొలగించుటయందు యెప్పుడును తప్పలేదు.

'BISURATED' MAGNESIA

వైద్యులచే పాఠ్యచేయబడినది.

ఎప్పుడును అండాకారముగానున్న ఈ గుఱుతును గమనింపుడు. అసలు పొట్టుముకైన ఇదియుండును.

BISMAG

కృషన్ సాల్టులు

ఐరోపాఖండములో ప్రతి సంవత్సరమును వేలకొలది వ్యాధిగ్రస్తులు పోయి భూమినుండి ఉద్ధవింతు జలమును త్రాగు ప్రదేశములు కొన్ని కలవు. ఈ జలమునందు కొన్ని అమూల్యములైన ఖనిజములనుండి రోగుల కారోగ్యము నొసంగును. అమితభాగ్యవంతులు, యువరాజులు, వర్తకులు మున్నగు వారు మాత్రమే సుప్రసిద్ధములైన యీ చెలమ లున్న స్థలములకు పోగల్గుదురు.

కృషన్ సాల్టులందు గూడ యీ చెలమలందలి జలమునకువలెనే లోహసంబంధమైన ఉష్ణులు కలిసియున్నవి. ప్రతిరోజును ఉదయమున కృషన్ సాల్టులకు కొంచెము వేడినీరు చేర్చి త్రాగుచుండినచో ఐరోపాలో నట్టిజల ముండుస్థలములకు వేలకొలదిరూప్యములు ఖర్చుచేసి వెళ్లినపుడు కలుగునంత లాభమును పొందగలరు.

కృషన్ సాల్టులం దాటు విధములైన ఉష్ణులు కలియును. అవి ఉదరమునకు, కాలేయమునకు, కిడ్నీలకు, పేగులకు, నరములకు మేలు కల్గించును. మలబద్ధమునకు, అశక్తతకు, తలనొప్పికి, అజీర్ణికి, తిమురువాయువులకు, తుంటిలోని నొప్పులకుగూడ వానిని నేవింపవచ్చును.

మీరు వ్యాధి గలిగియున్నట్లు తోచినచో వేడినీటిలో కృషన్ సాల్టును కొంచెముగా కలిపి త్రాగుడు, కొలదిదినములలో మీరు సుఖమును, ఆరోగ్యమును పొందగలరు.

ఎగుమతి చేయనపుడు చేతితో తాకబడదు.

KRUSCHEN SALTS

ఇ. గ్రీన్విచ్ హార్బర్ లిమిటెడ్, స్థాపికము 1778.

హంచెస్, ఇంగ్లాండు.

అపూర్వమైన రకము

సీమకమలములకు, మణులకు
న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖద్దన మీరే
దయచేయుడు.

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ & సన్

తంజివిలాసము "హింద్" ఫోను నెం 2477

పార్కు-టౌను, మద్రాసు.

మీకు కావలసిన నట్లైన

1. ఋణములు వడ్డీ లేకుండలేక ఉచితమైన రొట్టెం జోస
స్కులు.

2. ప్రీమియం లేని భీమా తక్షణమే ఈ దిగువ విలాస
మునకు వ్రాయవలెను.

దక్షిణ హిందూదేశముం దంతటను ఏజంటు కావలెను.
కష్టపడి పని చేయునట్టివారికి, పలుకుబడి గలవారికి ధారాళ
మైన పద్ధతులు గలవు.

ఉత్తరము వ్రాసిన వరకులు, ఫారములు పంపబడును.

The Managing Agents:—

THE PREMIER BENEFIT SOCIETY LTD.,

The Mall, Cawnpore or the Branch Secretary

51 Peters Road, Royapettah, Madras.

ఉచితచికిత్స

కుష్ఠమునకు

ప్రత్యేక ఆహారనియమముపైన
అన్నిరకముల పుండ్లు శస్త్రచికిత్స లేక చికిత్స చేయబడును.

వృథాగా పైకము సెలవుచేయవద్దు

మొదట పరీక్షింపుడు. పిమ్మట కొనుడు

50,000 ఇనాం

ల్యూకోడర్మాకు తెల్లకుష్ఠకు

కాంపిలు పొట్లములు పంపబడును

ల్యూకోడర్మా లేక తెల్లకుష్ఠమునకు అమోఘమైన నివా
రిణి యగు పండిట్ కృపారామి 50000 కాంపిట్ పొట్లములు
ఇనాముగా పంచిపెట్టుటకై యేర్పాటు చేయబడినది. వ్యాధి
కుదుర్చు పీలుగలదని రుజువుపరచుటకే ఈ ప్రకారము చేయబడి
నది. ఒక అంగుళము స్థలమునందు కాంపిట్ ప్యాకెట్టు అద్భుత
మైన గుణమును గలిగియును. తక్షణమే వ్రాయవలెను.
పి. పి. పి. చార్జి నిమిత్తమే 0-6-0 చెల్లించవలెను.

PANDIT KRIPARAM

8, Nandibagan Lane, P. O. Salkhia,

Dist. HOWRAH.

గొప్పలాభము

"శిల్క వంటి మజిలిన్లు"

దొరలు విక్రీత శ్రీతిగా వాడుచున్నారు. ఆక్రర
లేనిచో డబ్బు వాడుకు పంపెదము. ప్రసిద్ధిచెందిన మజిలి
న్లని మీకు తెలిసియే యుండును.

12 గజముల తాను 6 కమిజులగును రూ 7-8-0

15 ,, మెడగల పనితనముగు 6 మిజులుగలపై 9-0-0

వట్టువి 5 కమిజులుగలపై 16 ,, మెడగలవి, 10-0-0

పోస్తేజీనేరు. క్యాటలాగుయినాం.

గుప్తా అందుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

ఆంధ్రకంవెనీని ప్రోత్సహింపుడు

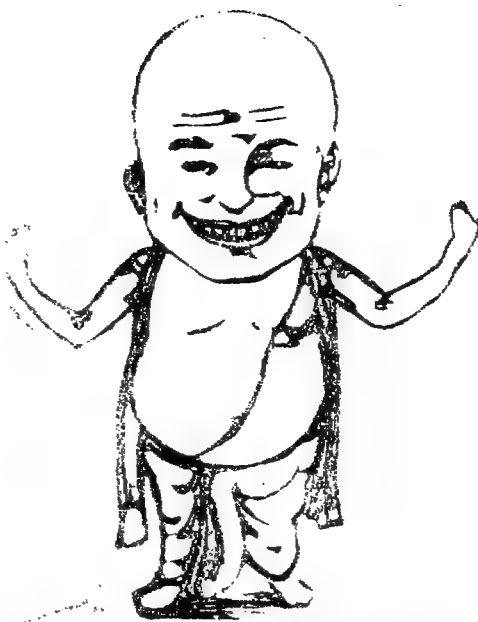

ప్రశస్తమయిన కండ్లజోళ్లు

చవుకైన ధరలు.

రాధాబ్రదర్స్,

174 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

తొమోషాలు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

గుర్తు

మేజిస్ట్రేటు:—నిన్ను కొట్టినవా రెవరో గుర్తింపగలవా?
ఫిర్యాది:—నాతలనిద కొట్టెటప్పటికి తలదీసి కింద
పడ్డానండి. అందుచేత గుర్తింపలేనండి. చుట్టె యింకోసారి దెబ్బ
తగిలి లేమాత్రం తప్పుకుండా గుర్తిస్తాను.

జబ్బు

భార్య:—అయ్యో, మీకు ఇన్సూర జబ్బుచేసిందే.

భర్త:—జబ్బు చెయ్యకపోతే, మనసు ఎవ్వరనుకుంటారు?

గొంతు

ఎల్లమ్య:—మా అమ్మాయికి, వాసం గీత పు గొంతు
వచ్చింది.

పుల్లమ్య:—ఈమూలంగా అయినా నీకది పోవడం
మంచిదే అయింది.

డబ్బు

ఒకడు:—నేను బదులిచ్చినడబ్బు ఇయ్యంటావా?

ఇంకోడు:—నే నేమో అననండి. ఊరుకుంటాను.

పొరబాటు

ఒకడు (కాఫీహోటలులో):—అయ్యో, మీదగ్గరవున్న
పంచదార యీ కాఫీలో కొంచెం వేస్తావా?

ఇంకోడు:—వోటలు నాకర్లను అడుగు.

ఒకడు:—పొర బాటు తుమించండి.

ఇంకోడు:—నేను నాకరు ననుకున్నావా?

ఒకడు:—లేదండి. పొరబాటున మీరు పెద్దమనుష్యు
లనుకున్నా నండి.

సంబంధం

ఎల్లయ్య:—మల్లయ్యకు చెప్పవట్నంలో గొప్పగొప్ప
నాళ్లతో సంబంధ ముండలే.

పుల్లయ్య:—ఉన్నది. తెలిపాడవ్వారా.

పెళ్లి

ఒకడు:—పుల్లయ్య వెనకటిపెళ్లాంచెల్లెలినే పెళ్లి
చేసుకున్నాడటే, నిజమేనా?

ఇంకోడు:—నిజమే. అత్తగారు మారకుండా ఉండ
డానికి అట్లా చేసుకొన్నాడు.

అనుకరణం

ఒకడు:—మొగ నాళ్లను అనుకరించే అడవాళ్ల విషయమై
నీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

ఇంకోడు:—నాళ్లు బుద్ధిలేనివాళ్లు.

ఒకడు:—అయితే అనుకరణం సరిగానే వున్నది.

అదృష్టం

విచ్చగాడు:—అయ్యో, నాకు తిండిలేదు. నాపెళ్లాం
నన్ను వదలిపెట్టిపోయింది. దిక్కుమాలినవాడ నయినాను.
ధర్మం చెయ్యండి.

పెద్దమనిషి:—అట్లా అంటావేమి? పెళ్లాం వదలిపెట్టితే
అదృష్టవంతుడివేగా?

మంతు

డాక్టరు:—ఏం రాసుయ్యా, ఇన్సూర అట్లావున్నావు?

రాసుయ్య:—వల్లభాగాలేదండి. దైవం ఎప్పుడు తీసుకు
పోతాడా అని కనిపెట్టుకొనివున్నాను.

డాక్టరు:—అందుకయినా, ముందుగా నానుందు తీసు
కో. ఆపైని నీకోర్కె ఫలిస్తుంది.

కొట్టడం

తల్లి:—నిన్ను కొట్టికొట్టి, నాచేతులు కాయలు గాసి
నయి. నీకు బుద్ధిమాత్రం రాలేదు నిన్ను నాన్నకు వప్పగిస్తాను.

బాలుడు:—నాన్నకు చేతులు కాయలు కాస్తే, అప్పు
డేంచేస్తావు?

శ్రద్ధ

భార్య:—నేను ఏంపని చేసినా, మీరు ఏమిటని చూడరు.
నేనంటే మీకు బొత్తిగా శ్రద్ధలేదు.

భర్త:—రాత్రి నాకుపెట్టిన రొట్టెతిన్న తరువాత వచ్చిన
వికారం ఇప్పుటికితగ్గలేదు. చాల్లో ఏం వేసావో అని తెల్ల
వాల్లు ఆలోచిస్తూనేవున్నాను. ఇంతకన్న ఏం చెయ్యమంటావు?

తొందర

యజమాని:—మధ్య కొత్తగా పనిలో ప్రవేశించావు.
పనిచేసే గంటలు తెలుసుకో. ఇక్కడికి దున్న తొందరగా
రానాలె.

గుమాస్తా:—అట్లాగే వస్తానండి. తొందరగా పోవచ్చు
నాఅండి?

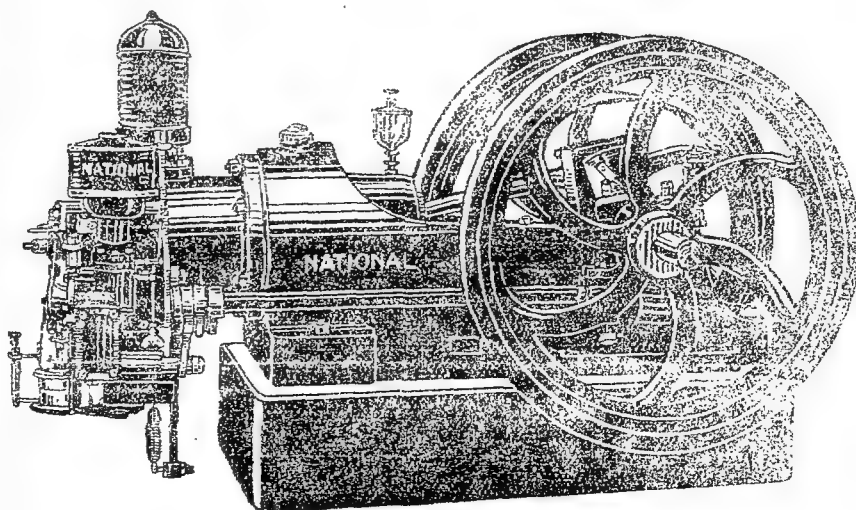
కన్నం

వేటలు:—నువ్వుగోడమీదికి ఎక్కలేనంటివి. గోడ ఎని
మది అడుగులు ఎత్తున్న దంటివి. అనతల జరిగింది ఎట్లా చూ
శావు? అబద్ధమాడుతున్నావా, లేదా?

సాక్షి:—అబద్ధం అడడం లేదండి, గోడలోకన్నంవుండం
డి, చాల్లోనుండి చూస్తే కనబడనండి.

నేషనల్ గాస్ ఇంజిన్ కో., లిమిటెడ్., ఆప్టన్ - అండర్ లైన్, ఇంగ్లాండు.

నేషనల్ ట్యూబ్ స్టార్టింగు క్రూడ్ - ఆయిల్ ఇంజనులు

నమ్మకమైనవి
మితవ్యయ మైనవి
సులభమైనవి

చౌకరకపు చము
రులు అతితక్కువగా
ఖర్చుగును. పనిచేయు
నట్టి భాగములు
కొన్ని యేకలవు.

నిర్మాణమునందు మిక్కిలి విలువగల వస్తువులే ఉపయోగింపబడియున్నవి.

ఆల్ ఫ్రెడ్ హార్ బెర్న్ (ఇండియా), లిమిటెడ్.,

ఏజంటు:— పారి శిః కో., లిమిటెడ్.,

— శస్త్ర లైన్ బీచ్, మద్రాసు

Sub Agents: THE ANDHRA ENGINEERING Co., BEZWADA.

for Ganjam, Vizagapatam, Godavary, Kistna, Guntur Districts.

పెన్నిలు

పోలీసుకాన్స్టేబులు:—నీదగ్గర పెన్నిలుంటే ఇయ్యి, మళ్ళీ ఇస్తాను.

బాటసారి:—ఇదిగో తీసుకో. దాని కేంభాగ్యం.

కాన్స్టేబులు:—నీ పేరు, ఇంటినంబరు చెప్పు. నువ్వు కోర్టుమీద అల్పాచూనం చేస్తుంటే చూశాను.

పుట్టడం

పల్లెటూరుకు వెళ్ళిన పెద్దమనిషి ముసలిరయితో ఇట్లా అనెను.

పెద్దమనిషి:—నువ్వు ఎప్పుడూ ఇక్కడే వుండేవాడివా?

రయితు జబాబు చెప్పలేదు.

రయితు భార్య:—అయిన అడిగేది తెలిసిందా? నువ్వు పుట్టకముందు ఇక్కడనే వుండేవాడివా, లేకపోతే ఇక్కడకు వచ్చింతరువాత పుట్టావా అని. ఏసంగతి చెప్పు.

వంకాయ

పూటకాళ్ళి యింట్లో, ఎల్లయ్య తన ఊరినించి వచ్చిన వంకాయలు ధర్మంగాయిచ్చి అందరికీ వేయించి పెట్టమనెను.

పూటకాళ్ళి వాడు:—ఇవ్వాలేనేనని వంకాయకూరకు అర పీసెను కమ్మనినెయ్యి పట్టింది. రూపాయన్నర ఇవ్వండి.

బండి

బండివాడు, పెద్దమనిషిమీదుగా పోనిచ్చి, ఆతనిని కింద బడేసెను.

బండివాడు:—జరిగినపనికి నాకు చాలావిచారంవేసింది. ఇంతకన్నా నేనేం చెప్పలేను.

పెద్దమనిషి:—ఏం చెప్పలేనా? నేను చెప్పుకలను. లేవు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో, నేను ఏం చెప్పేడి విందుగాని,రా.

దూరం

ఒకడు:—ప్రతికొలో నేయించిన ప్రకటనలో మీహాటలుకు రయిలు దగ్గి నమంచి అయిదునిముసలలో రావచ్చునని వున్నది. నేను గంటసేపు నడిచే నేనాగాని, రాలేకపోయానాను. అబద్ధం ఎందుకు ఆదాపయ్యి.

హోటలువాడు:—మేము నడిచేవాళ్ళ సంగతి ప్రకటించలేదు. మోటారుకారులలో నిచ్చేట్టయితే, అయిదునిముసలలో రావచ్చునని, నా ఉద్దేశం.

గది

కొత్తవాడు:—ఎల్లయ్యగారుండేగది చూపిస్తారా?

నాకరు:—(మేడమీదికి తీసుకొనిపోయి) ఇందేనండి.

కొత్తవాడు:—ఇక్కడ లేడే.

నాకరు:—మీరు వచ్చినపుడు, ఎల్లయ్యగారు వాకిట్లో కూర్చున్నారండి. నేనుచూపించింది, ఆయనగదిగాని, ఆయనను గాదండి.

ప్రకటన

ఒకడు:—మీసరుకుల విషయమై ప్రతికలలో ప్రకటన చెయ్యరే?

వర్తకుడు:—ఒకసారి చేస్తే, చాలా నష్టపడ్డాను.

ఒకడు:—ఏం నష్టం?

వర్తకుడు:—ప్రకటనచేసిన మరునాడే, జనం వచ్చి సరుకంతా కొనేకారు. ఆపిమ్మట, అమ్మడానికి కొట్టో ఏం లేకపోయింది.

అవమానం

స్వాయాధిపతి:—మీరు కొద్దిపట్ల అవమానం కనబరిచినందుకు, శిక్షిస్తున్నాను.

స్వాయావాది:—అయ్యో, నేను అవమానం కనబరిచ లేదండి. దాన్ని కనిపించకుండా దాచిపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేసానండి.

తెలివి

ఎల్లయ్య:—నా కుక్క ఏం పని చెయ్యలేదు. నీకుక్క ఇన్ని తరహాల మొగ్గలు ఎట్లా వేస్తుంది?

పుల్లయ్య:—మీదే లోపం. మీ కుక్కచేత మొగ్గలు వేయించాలెనంటే, కుక్కకంటేమీకు తెలివి ఎక్కువుండాలె.

పదంను

ఒకడు:—అయ్యో, మీ ఇంట్లో చానుల కయినా కత్తెల కయినా, పదును పెట్టాలెనా?

యజమాని:—పదును పెట్టాలిసనివి మా యింట్లో లేవు.

బుద్ధి కేమయినా పదును పెట్టగలనా?

ఒకడు:—మీకు బుద్ధి వుంటే, అట్లాగే పెట్టుతాను.

డబ్బు

నాచు:—నా పిల్లను డబ్బుకోసం పెళ్లి చేసుకుంటావా, దానిసరుకాలకోసం చేసుకుంటావా?

అల్లుడు:—మీరు ఎట్లా అనగడం తప్పండి.

నాచు:—ఎందుచేత?

అల్లుడు:—నేను నటుడను. వేషంవేసి డబ్బు పుచ్చుకోను. అట్లాంటివాడిని, డబ్బుకోసం పెళ్లి చేసుకుంటావా?

సోదె

ఎరికలది:—అమ్మా, మీ దో ప కె వ రో అడ్డం పస్తారు జాగ్రత్త.

ఎల్లమ్మ:—అడ్డం రావద్దని వాళ్ళతో నువ్వు చెప్ప గూడదా?

వయస్సు

ధనికుడు:—నాకు నాలుగోపెళ్లి చేసుకోవలెనని ఉన్నది. నాకు ఇప్పుడు డెబ్బయివీళ్ళున్నాయి, నలభైవీళ్ళని చెప్పితే, బాగుంటుందా.

న్నేహితుడు:—ఎనభైవీళ్ళని చెప్పితే వివాహం వెంటనే కుదురుతుంది.

ఎద్దు

బాలుడు:—నాన్నా, అమ్మను ఎద్దు పొడుస్తున్నది పరిగెత్తు.

తండ్రి:—అమ్మను పొడిచి ఎద్దు ఇంకా బతుకుతుందా?

స్త్రీ మగ

ఎల్లయ్య స్త్రీనరు ఉంతా చాచెను. అడుగుబాగానికి కంఠలండటం చూసి, ఎల్లయ్య ఇట్లా అడిగెను.

ఎల్లయ్య:—ఏనండీ, ప్రముద్రం అలలు పైకివచ్చినపుడల్లా యీకంఠలు చూసివేస్తారా ఏమిటి.

బరంపురం స్వర్ణకేతకీ భారామసాలా

బజారులో విక్రయింపబడు అన్నిరకముల కన్న ప్రశస్తమయినది. సువాసన, రుచి, పరిశుభ్రతలకు గ్యారెంటీ యివ్వబడును. పొగాకు పరిశుభ్రముగా కాస్తాక్రముగా శుభ్రపర్చి యున్నాము.

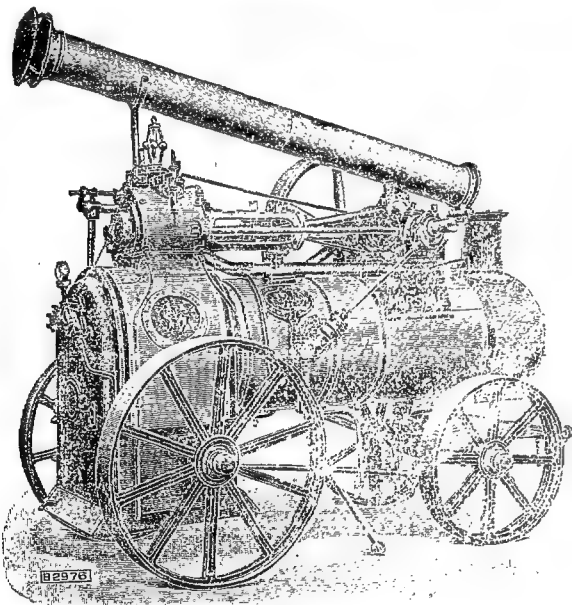
కు 40.లు పౌను 1 కి రూ 1-0-0

కు 10.లు గల డబ్బా రూ 0-4-0

విక్రయదారు, సుంకంధన్నానపొడి, మిఠానుసాలా వర్తకులకు మంచి కమిషన్ యివ్వబడును. మావద్ద దొరుకును.

కాళ్ళ నీతారామస్వామి.

బంగారు, వెండినగల వ్యాపారము బరంపురం (గంజాం).

“మార్షల్”

“యన్” తరగతి ఫోర్టబుల్ స్టీమ్ ఇంజను

నవీన పద్ధతులమీద తయారై,

దృఢముగానుండుటకు, చిరకాలము మన్నుటకు

వీలగునట్లు విశేషాంశములన్నిటిని పొందియున్నది

ఈ యింజన్లు రైసుమిల్లులకు, పిండి విసురుడు యంత్రములకు, రాళ్లు తయారొనర్చు యంత్రములకు గానుగ యంత్రములకు తారుపోసి గట్టియొనర్చు యంత్రములకు నెంట్రిఫూగల్ లేక యితర పంపులకు, కొయ్యపనియొనర్చు యంత్రములు, ప్రత్తియంత్రములు, యిండ్ల కట్టడ మునకు తదితరములైన పనులకు తగుమైనవి.

M 27 ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు

మార్షల్ సన్స్ అండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీర్లు:—

9. సెకండ్ లైను బీచ్, మద్రాసు.

బ్రాంచి — బెజవాడ.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 21-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

కొయ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరిని ,, డిటో 42	18 4 0	18 12 0
ఫిల్లి ,, డిటో 46	15 8 0	16 8 0
రాసులు ర. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
మత్తయి ,,	21 0 0	28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందుల బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
పెనలు ,, డిటో	15 8 0	17 8 0
పెనలు ,, డిటో	16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
జిలనలు ,, ర 185	9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

మత్తయినూనె బా 1-కి	185 0 0	145 0 0
నెయ్యి ను 1-కి	14 0 0	19 0 0
మేకునెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0-0
మేకునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 మినుగనూనె 118		
అముదము బా 1-కి	106 0 0	108 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	119 0 0	120 0 0
కూరపసుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	105 0 0	132 0 0
ధనియలు ,, బా 1-కి	82 0 0	45 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు వీలిమందు ముసుగు 1-కి రు 40	50	
కల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కా-వక్కెర బస్తా 1-కి	25 9 0	25 12 0
చింతపండు బా 1-కి	80 0 0	40 0 0

5. ఔషధము

చట్టారకం బా 1-కి	22 8 0	38 0 0
చురం	26 8 0	27 0 0
రవుడను	38 8 0	38 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహాయాలె	రు 7 12 0	
నం 6 ,, కటారి	4 12 0	
నం 24 ,, లో	5 10 0	
నం 40 బామ్రురు 10 పా	10 5 0	
నం 20½ రెట్టరేడి	7 4 0	
నం 40 రాడి	10 0 0	
నం 4 బెన్ని మసీదు	4 8 0	
44 చందో	10 18 0	

7. లోహములు

కండి 100 కులం 1-కి	రు 55 8 0	రు 59 6 0
బరగారు కులం 1-కి	21 4 0	21 12 0
పవరను 1-కి		18 8 8
ఇత్తడి బా 1-కి	257 0 0	258-0-0
కాగి బా 1-కి		380-0-0

8. రుద్రులు

అతిమేలు స్వీట్లరులాండు అలిజరయిక్ సింహంమార్పు		
సిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0		
సిరిరంగ 1 రు	1 10 0	
14 రులు	1 10 0	
28 రులు	1 9 0	
56 రులు	1 8 6	
1 అంచరు	1 8 0	
కమ్మలు పాస్తుస్కాబ్ లెట్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగో 8 డి	1 0 0	
పదరు 4 డి	1 2 0	

ధన్వంతరి

సంపాదకులు-విద్యాన్ కే. శేషశాస్త్రిగారు,

శృంగేరి, మైసూరు స్టేటు

కర్నాటకాయుక్తపక్షపత్రిక యగు ధన్వంతరి 5 వ సంపుటము, 21, 22, సంచికలు గల శ్రుస్తకము శ్రావణ శుద్ధ 12, బహుళ ద్వాదశిలో వెలువడినది. గర్భాధాన మయో నిర్ణయశాసనము, మైసూరురాష్ట్రీయ ఆయుర్వేద సంఘసభ, పెండకాయ, హిమాలయ ప్రాంతమునం దున్న నరరూప రాక్షసులు, మూలికలు శస్త్రవైద్యము, మున్నగువ్యాసము లిందు గలవు. సాలంచందా మూడు రూపాయలు.

సహకారవాచకము

గ్రంథకర్త - రావు సాహెబ్ ఎమ్. వి. అప్పారావు పంతులుగారు (రిటైర్డ్ ఎకస్ట్రో) అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు) బరంపురం, గంజాంజిల్లా.

ఈ గ్రంథము మదరాసు ప్రెస్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సమాజము రిజిస్ట్రారులన నామోదించబడినది. దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇందు గ్రంథకర్తపట్టు కలదు. ఉపాధ్యక్షమును సదభిప్రాయములను మాత్రము ఆంగ్ల భాషయందున్నవి. తక్కిన గ్రంథ మంతయు శాంధ్రభాషలోనే వ్రాయబడినది. ఇందు 25 విషయములకలవు. ఇందు సందర్భానుసారముగా 18 పటములుగూడ నున్నవి. మొత్తము ఆంగ్లభాషము 44 పేజీలు. అంత్యమున సహకారసంఘములనలన కలగు లాభములను తెలుపు నట్టి పాటకలదు. వెల ఆర్ధ రూపాయి. (8 అణాలు.)

ప్రతికా స్వీకారము

చెన్నపురినుండి శ్రీ.యంతులు దేశోద్ధారక కాశీనాథుని వాగ్దేవర రావుగారి సంపాదకీయమున వెలువడి మా గ్రంథాలయమున కుచితముగ పంపబడుచున్న ఆంగ్లపత్రికను అత్యంత కృతజ్ఞతాపూర్వకమునందుతో నందుకొంటిమి. ఆంధ్ర భాషయందు వెలువడు దైనికపత్రిక ఇదియొక్కటియే. ఇందలి పఠనీయతలు విశేషించి వాక్యచ్ఛ అనవసరము. ప్రతిదిన విశేషముల నరయ నిష్ఠపడు ప్రతి ఆంగ్లమును ఈ పత్రికా రాజమును తెప్పించుకొని వార్తల నరయచు లేమ మాతృభాషాభివృద్ధి గాంచుదురు గాకయని కోరుచున్నాను. ఇందు చారిత్రాత్మక వాక్యాయ సాంఘిక, రాజకీయ, ఇతిహాస, హాస్యసమగ్రము విషయములు ప్రతిపత్రికయందును కనవగు.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయము. } వా. వేంకటసుబ్బారావు, కల్యాణి } కార్యదర్శి

చ్యవన ప్రాశలేహ్యము

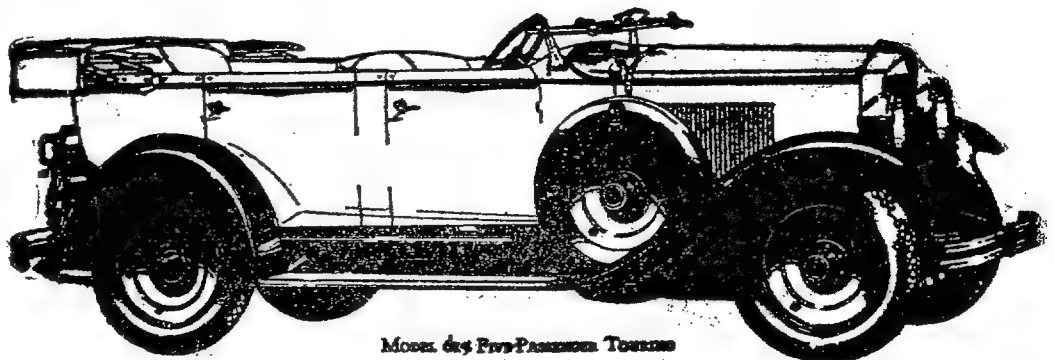
శ్రీ.యంతులు-ఉబ్బసము-అశ్వము-కఫము-పురాణాజ్యములు-మొదలగు వ్యాధులను ఖండించి బలమును కలిగించు ఔషధములలో యొత్తమయినది. 6 20 కులము దర్శి రు 1-4-0 వి. పి. చార్మిప్రత్యేకము పి-శి-వ అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం పెరిడేపి నెల్లూరుజిల్లా.

ప్రపంచమందున్న ప్రజల ఆమోదము బడి సినది

గ్రహం-పేజిలో రోడ్ డ్రైవర్ కార్లయొక్క లెట్లు, కూర్-సీట్స్, పీటర్స్, మాదిరిలు 5 ఛాసిస్లమీద 6, 8 సిలండర్ల ధరలో ఎక్కువ తేడాలు యుండునట్లుగా తయారైనవి. 125 మాదిరిలో తప్ప మిగత వన్నిటికి 4 స్పీడ్లు ఫార్వర్డ్ అమర్చబడినవి.

Joseph E. Graham
Robert E. Graham
Ray Graham

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ఫ్రాడన్ బర్గ్ అంధు కంపెనీ., 2/11, మాంటూర్డ్, మద్రాసు.

బ్రాంచిలు:— బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.
ట్రావెలింగ్ ప్రతినిధులు:— ఉత్తరజిల్లాలు:— టి. పి. వాట్సు ఎన్వైర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, విశాఖపట్నం.
దక్షిణజిల్లాలు:— టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎన్వైర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరుచినాపల్లి.
నీడెడ్ జిల్లాలు:— టి. హెచ్. పి. ఎవ్వర్లు, హెడ్ క్వార్టర్లు, బళ్లారి.
పెన్సికోస్టు:— కాప్టన్, పి. డబ్లింగ్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరువనంతపురం.

GRAHAM-PAIGE

హైకోర్టు (బరిజినల్ నైటు)

ఫీజు రూ॥

పార్టీ ఫీజు ఇవ్వనిచో ఏమి చేయవలెను?

హైకోర్టు మాస్టరు వైటుగారివద్ద, అడ్వకేటుగా నున్న వారికి రావలసిన ఫీజు పార్టీ ఇవ్వనియెడల, అడ్వకేటు ఏమి చేయవలెనను అంశము విచారింపబడెను. బరిజినల్ నైటు రూల్స్ ప్రకారము రికార్డుమీద నున్న అడ్వకేటును తీసివేసి, మరియొక అడ్వకేటును పార్టీ పెట్టుకొని తలచినయెడల, దానికి ఒక అప్లికేషను దాఖలు చేయవలెను. ఆ అప్లికేషను మొదట వకాలతు పొందిన అడ్వకేటుకు ఇవ్వవలసిన ఫీజు ఇస్తేనేగాని అర్జరు చేయరు.

అడ్వకేటును మార్చుటకు ఒక పార్టీ పెట్టవలసివచ్చెను. రికార్డు మీద నున్న అడ్వకేటు పార్టీ తమకు చెయ్యిగూపాయలు ఫీజు ఇచ్చుటకు ఒప్పుకొనెననియు, ఆఫీజు ఇప్పించుననియు, "బిల్ ఆఫ్ కాస్టుస్" దాఖలుచేసిరి. పార్టీ తరపున అతనికొత్త అడ్వకేటుచే, అడ్వకేటుకు ఒక జనల్ నైటు రూల్స్ ప్రకారము రావలసిన ఫీజుకంటే ఎక్కువ ఫీజు ఇచ్చుటకు పార్టీ ఒప్పుకొని, ఆ ప్రకారము పార్టీ ఇవ్వకపోతే, లీగల్ ప్రాక్టీషనరు ఫీజు ఆర్డరు (192వ సంవత్సరపు 21 వ ఆర్డరు భారతానవసభ ఆర్డరు) 4వ సెక్షను ప్రకారము దావావేసి కొనవలసినదే తప్ప, బరిజినల్ నైటు రూల్స్ ప్రకారం టాక్సింగు ఆఫీసరుదగ్గర ఆర్డరుకోరుటకు వీలులేదని వాదించిరి. రూల్స్ లో ఉన్నదానికంటే ఎక్కువఫీజు ఇచ్చుటకు పార్టీ ఒప్పుకొనినట్లు చెప్పేటప్పుడు - టాక్సింగు ఆఫీసరు, రూల్స్ ప్రకారము అడ్వకేటుకు రావలసిన ఫీజుకు కూడా, ఆర్డరువేయుటకు వీలులేదనిరి.

మాస్టరుగారు అడ్వకేటు, రూల్స్ ఇవ్వవలసినదా కంటే ఎక్కువఫీజు ఇచ్చుటకు పార్టీ ఒప్పుకొనినట్లు చెప్పే యెడల, దావా వేసికొనవలసినదేతప్ప, బరిజినల్ నైటు రూల్స్ క్రింద "బిల్ ఆఫ్ కాస్టుస్" వేయుటకు వీలులేదని, బిల్లును నిరాకరించిరి.

రికార్డుమీదనున్న అడ్వకేటుతరపున అడ్వకేటు కృష్ణ ఆర్యగారును, పార్టీతరపున కొల్లూరాజు శివరామకృష్ణ శాస్త్రి గారును వాదించిరి.

కృష్ణాపార్థసేన-బెబెవాడ

ఇందు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే పుస్తకాయుక్త్య దౌవధములు తయారుచేయబడుచున్నది. ఆది చాక. కోరినచో పీ. పీ. గ పంపబడును. కేటలాగు ఉచితము

25 6

సిజర్స్ సిగరెట్టు

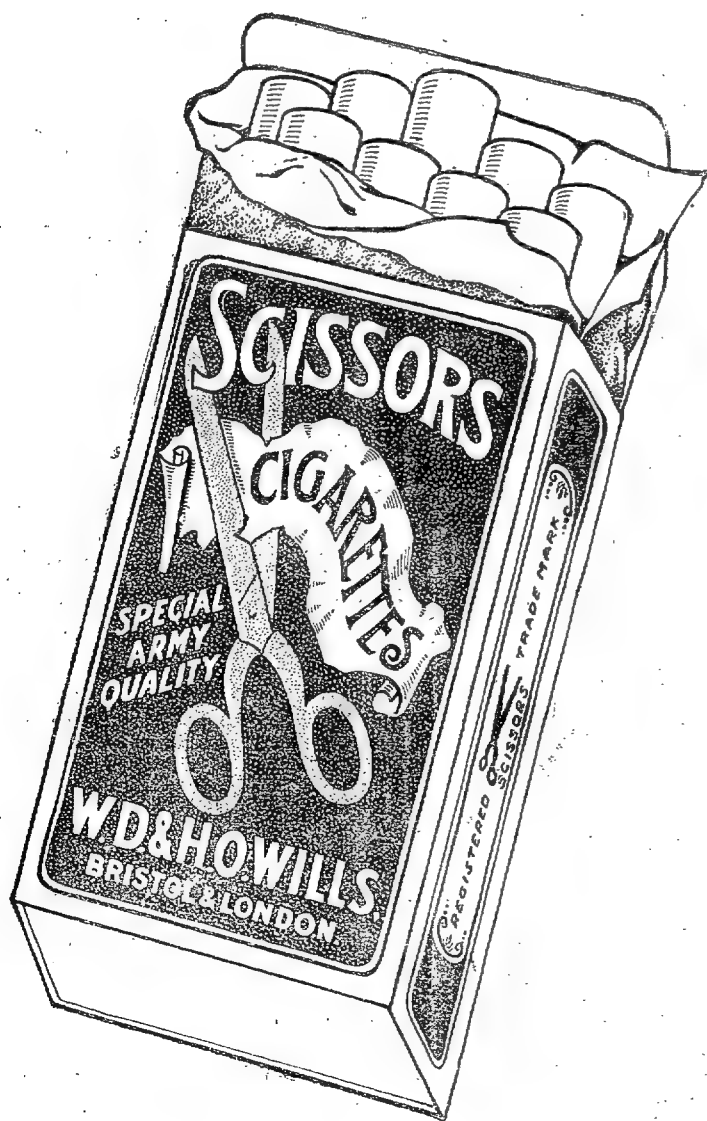
త్రాగువారలకు

ఉచితమైన బహుమతులు

సిగరెట్టు అమ్ము అంగడివారిని అడిగిన గాని, లేక పోస్టు

బాక్సు నెం 254 కలకత్తాకు వ్రాసిన గాని, అన్నివిధ

రములుగల బహుమతుల జాబితా పంపబడును.

పాసిమిలి బహుమతి టికెట్

ట్టు సిజర్స్ సిగరెట్టు ప్యాకె

ట్టులోనుంచ బడియున్నది.

4042

బహుమతి టికెట్లను జాగ్రత్తగా పెట్టు

వాతావరణస్థితి

1929-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 20-వ తేదీ శుక్రవారము

మార్పులు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప ఉష్ణము
కొంపల్లె	89	77	...	21.7	- 4.1
విజయవాడ	88	80	...	25.5	+ 5.7
కాకినాడ	87	79	...	21.0	+ 0.9
మచిలీపట్నము	88	78	...	19.7	- 2.5
కర్నూలు	91	76	...	10.7	- 6.8
బళ్లారి	84	70	0.5	4.7	- 4.5
అనంతపురం	7.0	- 6.0
కడప	91	75	...	10.5	- 6.4
నెల్లూరు	89	78	...	9.0	- 1.8
మద్రాసు	89	76	+	12.1	- 1.6
కడపూరు	88	75	0.4	17.9	+ 4.6
నెల్లూరు	92	75	...	7.5	- 11.0
సేలము	94	73	...	7.7	- 10.2
కొయంబట్టూరు	90	72	0.5	6.0	+ 0.9
తిరునావల్లి	92	73	0.2	5.0	- 4.8
నాగపట్టణము	89	76	0.9	10.3	+ 1.0
మధుర	95	70	0.7	4.1	- 6.7
సాంబల్	89	79	...	0.3	- 1.5
పాలంకోట	0.4	- 1.8
తిరువేండ్రము	83	76	...	31.9	+ 4.8
కొచ్చిన్	85	75	0.7	78.1	+ 7.7
కాళికట్టు	90	74	0.4	100.4	+ 15.1
మంగళూరు	83	76	+	122.9	+ 19.9
పెంగళూరు	86	67	0.4	9.5	- 7.4
మొరకూర	73	63	0.1	111.8	+ 10.8
కొండకనాథ్	65	52	2.2	19.8	- 1.8
హనుర్	70	59	0.2	11.6	- 1.8

సర్కారులు:—శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా నున్నది.

డక్కన్:—బళ్లారిలో 0.5" వర్షించెను. బళ్లారిలో పగటి వేడిమి 7 రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో 0.4" వర్షించెను. మద్రాసులో తుంపరబడెను. నెల్లూరులో మబ్బు పలవగా యున్నది. పగటివేడిమి 4 మొదలు 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,
పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కలెక్టరు.

ది గ్రేట్ ఈస్టరన్ లైఫ్

అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్ట్రీయిట్ నెటివ్ మెంట్లలో (ఇంగ్లాండులో ఏకాకాంపెనీలు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగా పోలీస్-పోలీసీని రద్దు చేయకుండును. ఇక్కడముగా పనికి రాకుండు చేయబడును. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.

గౌరవ మైన పద్మలక్ష్మి పనిచేయ వీజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజెంట్లు,

రిజిస్టర్డ్ హౌస్, వేకిరి, మద్రాసు

రుక్కంగదాచార్య,

హోమ్స్ వేటు, ప్రొద్దుటూరు

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

జంట్లు, తెలుగుజిల్లాకు గంపతి ముదలిగి,

తిరువల్లి క్రేజీ, మద్రాసు.

మ.భూగ.సంస్థ:—శ్రీ యు. త. క. సౌందర్యరాజ

మల్లెగూడెం మంజుజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నాడు.

అందులో ఉందిన విలాసమునకు ప్రాయవలెను. C/

మల్లెగూడెం నాడ.

దండేకారుగారు ఆగ్రా జైలులో నిరశన వ్రత నిరతులై యున్నారు

జైలులు ఆధికారులు నిర్లక్ష్యముగా నున్నారు జహ్వరిలాలు నెహ్రూగారి యాగ్రహము కాశీ, సెప్టెంబరు 18:—పండిత జహ్వరిలాలు నెహ్రూగారు కలకత్తాకు పోవుచుండగా పత్రికా ప్రతినిధి యొకరు వీరిని కలిసికొని మాట్లాడిరి.

ఆగ్రా జైలులో నన్ను దండేకారుగారిని గూర్చి జహ్వరిలాలు నెహ్రూగారిట్లు చెప్పిరి:—

జైలులో నన్ను ఇతర ఖైదీలతోపాటు దండేకారు గారిచేత జైలులు ఆధికారులు డ్రెస్సు (కవతు) చేయించుటవల్ల యీ నెలలోని రెండవ వారమునుండియు దండేకారుగారు ఆచారమును విస్మరించియున్నారు. ఈరీతిగా తన్ను జైలులో అమర్యాదగా చూచుచున్న సంగతి దండేకారుగారు గవర్న మెంటువారికి నివేదించిరి. దండేకారుగారు నిరశనవ్రతము చాలించి నయెడల యీ విషయమై ఆలోచించెదమని హాంమెంబరుగా నున్న బాటూరి నవాజుగారు బదులు చెప్పిరట. ఇట్టి రాజకీయ ఖైదీలకు జైలులో డ్రెస్సు అవసరములేదని గవర్న మెంటు వారు ఉత్తర విచ్చియుండినప్పటికిని దండేకారుగారిని యీ రీతిగా యగౌరవపరచుట విచిత్రముగానున్నది. దౌర్జన్య రహితమైన రాజకీయ నేరములకు శిక్షితులయినవారి కెట్టిసౌకర్యములు చెరసాలలో నుండవలెనో అట్టి సౌకర్యములే తమ కొసం గవలినదిగా దండేకారుగారు కోరుచున్నారు. గవర్న మెంటు వారు యీవిషయములో ఇంత మొండితనముగా నిర్లక్ష్యభావము వహించుటకు తప్పక సమాధాన మొసంగవలసియున్నది.

జహ్వరిలాలు నెహ్రూగారు దండేకారుగారిని దృష్టపూర్వకముగా చాల ఆవేశపూరితులయి మాట్లాడిరి. (ప్రీ.ప్రె.)

ఆస్థను యుద్ధము

కొహిస్తానీలు బాచ్చాగారి పక్షము దురానీలు నాదిరుగారి పక్షము పోరాడుచున్నారు కాంధహాంకోట ముట్టడి

సిన్హా, సెప్టెంబరు 18:—కాంధహాంకోట కోట ఇంకను కొహిస్తానీ పటాలముల చేతిలో నున్నది. దురానీ పటాలము లతో సంది చేసికొనవలెనని చూచుచున్నారు. కొహిస్తానీ పటాలములు హాషింఖానుగారి పటాలములతో పోరాడి ఖుర్దు కానూలు కొండకనునుగండా పోయి జహ్వరిలాను ఆక్రమించు కొని యున్నారు. నాదిరుఖానుగారి సోదరులకు హాషింఖాను గారి పటాలములు చెదరగొట్టబడెను.

బాచ్చాసాహుగారి పటాలములకును తూర్పు పరగణాల తెగలకును గండాలునంద పోరాటము జరిగినది. జలాలాబా వద్దనున్న నిల్వవద్దకు బాచ్చాసాహుగారి పటాలము చేరినది. హాషింఖానుగారు బ్రిటిష్ యొండియా సరిహద్దులలోనున్న పరచి నారుకు నేటియుదయము వచ్చిరి.

వజీరు తెగవారు పెద్దపటాలములుగా చేరి నాదిరుఖాను గారిపక్షమునకు వచ్చిరి.

కోస్తా తెగవారు వజీరులను ద్వేషించెదరు. వజీరు తెగ వారు కోస్తా తెగవారిని డిగ్రీని జయించి మాట్లాడు చేరిరి.

గార్డేజాకోట ముట్టడించుట కై కోస్తా యత్నము లేవియు జరుగ లేదు.

లోగారు కనుమకును, కోస్తానగరమునకును మధ్యనున్న అల్లిమూరును బాచ్చాసాహుగారి పటాలములు వశపరచుకొని యున్నవి.

YOUR EYE

DOES IT TROUBLE YOU? If so Try Seller's Lotus Honey, the safest, sure and most highly praised Nature's Cure for Eye-diseases. Cure-even Cataract Literature free. SPENCER & Co. Ltd., Madras.

మ లేరియా తదితర జ్వరములకు

పైరెక్స్

మంచి మందని అందరు చెప్పుదురు. దీనినుపయోగించి ఆరోగ్యమును పొంది న లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయ మిది. అందువలననే పైరెక్స్ యిదివ రలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.

పైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు.

వలయువారికి పద్ధతి తెలుపబడును.

ఇమిటేషనుల నుండి జాగ్రత్త ప్యాకింగు సరిగాచూచుకొనుడు.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS Ltd., CALCUTTA.

ఇనుప పెట్టెల వ్యాపారులలో శ్రేష్టత్వమును పొందినవారు హిందూదేశమంతటను ప్రఖ్యాతి జెందినవారు

అనేక ప్రదర్శనశాలలలో లెక్కలేనన్ని బంగారుపతకములను యోగ్యతాపత్రములను బహుమతిగ పొందినవారు

విశ్వనాథ్ అండు కో., నెం 131, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అనేక గవర్న మెంటు ఆఫీసులకు ను, బ్యాంకింగును, జిల్లాబోర్డులకును, మున్సిపాలిటీలకును, సంస్థానములకును చాలకాలముగ సఫలించుచున్న ఖ్యాతి జెందినవారు, గట్టిరకముపెట్టెలు, మంచి పనితనముగలిగిన పెట్టెలు, మేల్లైన తాళములు వేయబడినపెట్టెలు, బజారులో విక్రయముగనున్న ఇనుప పెట్టెలు, అన్నిటికంటే శ్రేష్టమైనవి.

బయటఉండి ఆర్ధరులు వెంటనే గమనింపబడును.

ద. ఇ. వ్యవసాయదారులు

“నూతనోద్యమమును ప్రారంభించును”

వ్యవసాయదారులందఱి కలయికయను పత్రికాసంపాదకులగు దండపాణిచెట్టిగారు మాకిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఇబ్బందులపాలగుచున్నను, ఎన్ని నిర్బంధములకును భారతదేశమున పారిశ్రామికోద్యమము అభివృద్ధి చెందును. లేదనియును నియామకము యీ యుద్యమానికి ఫలితమేయని చెప్పవలెను. ఈ యుద్యమ మభివృద్ధి చెంది పారిశ్రామిక పనిమండ్రునిగతులు చక్కబడునను నాశ కన్పించుచున్నది. కాని భారతదేశ వ్యవసాయకుల నితిగతుల పూర్వ కెట్టియాశయును కన్పింపకున్నది. వారిలో నెట్టియే కృత్రిమ గావింపబడుటలేదు. లేదనియును వారు పారిశ్రామిక సంస్థలగుర్తి విచారణ సలుపరు. భారతదేశము ముఖ్యముగా వ్యవసాయముపైనే ఆధారపడియున్నది. వ్యవసాయకుల సంఖ్య యీ దేశమునగల మొత్తము జనాభాలో మూడువంతు లుండును. వీరు భూస్వాములవలనను, మిరాశీదారులవలనను పొందుచున్న బాధ లపరిమితము. వీరినిగురించి భారతీయవాదులు తగిన శ్రద్ధాహించుటలేదు. వారిహక్కులు, వారికి గల సౌకర్యములు తొలగింపబడి వారు అపఖ్యాతిగ జీవనములను గడుచున్నారు. వారిలో విద్యావ్యాప్తి లేకుండుటచే తమనితిగతులు తాము తెలిసికొనజాలక పూర్వకర్మచే నిట్లు ఇడుములను గుడు నడుపినచేసిన వారు భావించుచు మూగవారివలె నష్టకష్టములను భరించుచున్నారు. ప్రస్తుతము వ్యవసాయదారులనుభవించుచున్న కష్టములను తొలగ జేయవలయుననినచో వారిలో సంఘముల నేర్పాటు చేయవలెను. వారి కష్టములు తొలగవరకును నిర్భయముగా నిరంతరాయముగా ఆందోళన సలుపవలెను. ఉత్తర హిందూస్థాన కార్మిక నాయకులు యిట్టి కార్యమును నెరవేర్చుటకు బూనుకొనిరి. కాని వారి కార్యము కొనసాగుట లేదు. కారణములను గురించి నేను యిచట చెప్పదలచుకొనుటలేదు. ఉత్తరహిందూస్థానము నందొక వ్యవసాయక సంఘముకూడ కడలని నేను వింటినిగాని ను నెట్టికార్యములను చేయలేదు. కార్మికనాయకుల నిర్బంధములను ఆసంఘకార్యములను చాల భంగకరముకలెను. దక్షిణ భారతదేశమున మన మింక యెప్పుడైన నిది రకుండు కెట్టియుండలేదు. ఇచ్చట వ్యవసాయదారుల నితి మిక్కిలి దుర్భరము. నున్న అట్టిదుస్థితిని తొలగజేయుటకు వారిలో కనిపించే యెట్లు చేయవలయున్నది. ఇప్పుడు ప్రజల వ్యవసాయదారుల సంఘమును నెలకొల్పుటకై బ్రయత్నములు ప్రారంభింపబడుచున్నవి. అట్టి సంఘమునందు చేరుకై వ్యవసాయదారులలో ప్రతిపట్టణమునందును పల్లెయందును తగిన యేర్పాట్లు గావింపవలెను.

ఇట్టి యేర్పాట్లుచేయు నాదేశముతోడనే నేను మరికొందరి స్నేహితులతోగూడి గత కొలది సంవత్సరములనుండియు ప్రయత్నించుచున్నాను. దక్షిణ ఇండియా గాని మద్రాసు రాజధానికి గాని యొకభూస్మితి నేర్పరుచుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈసమితివారు వ్యవసాయదారుల యభివృద్ధికి సక్రమాందోళన మార్గముల నవలంబించుటకు ఉద్దేశింపబడినది. ఇట్టి సమితి నేర్పరుచుట కొక సభ జరుపవలెనని నిశ్చయింపబడినది. అట్టిసభ ఎప్పుడు జరుపబడునో ముందు ప్రకటించెదను. ఈలోపున నెనైన సమయమున తగు చూచవలను గావింపదలచినచో నాకు వానిని తెలియజేసినయెడల వారికి నే నెంతయు కృతజ్ఞుడగుదును.

TEXACO

మేలైన రకము

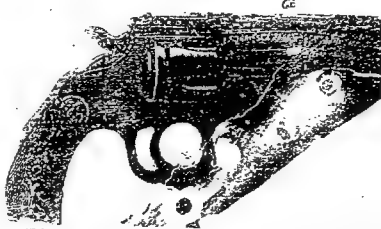
మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిప్సమ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, Etc.,

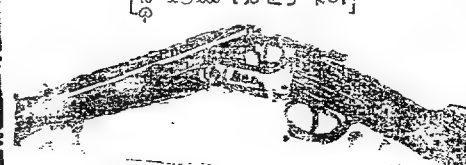
టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరనర్కారులకు సోల్ ఏజెంట్లు.

ఒంటినాశముతోటా తుపాకి సుప్రసిద్ధముగ కంపెనీవారిచే చేయబడినది.

ధ ర లు
సరసము.
క్యాటలాగు
ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు ఆరు లేక ఐదుతోటాబుయెక్కువని. [స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

నాశము ౩౨, ౩౪, ౩౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకొని గలిగినవికూడ దొరకును. (8068)
యం. వి. రామానుజం శ్రేణి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వెస్టర్న్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము - నతారా

13 వత్సరములో హిందూదేశపు కంపెనీలలో కెల్ల ఉన్నత స్థాన మాక్రమించినది. ఎక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగినది.
1000 కి సం॥ నకు రు 22/8 చొ॥ హాల్ లైఫ్ పాలసీల బోనస్, మీద యివ్వబడినది. చురుకుగా పని చేయగల అనుభవనీయులైన వారులకు మంచి లాభము కలదు. గ్యారంటీగా పని చేయువారులకు మంచి నడుపాయము కలదు,
వివరములకు:—

మనేజింగ్ డైరెక్టరునకు వ్రాయుడు.

భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., లాహోరు

స్థాపితము 1896. చైర్మన్: లాలా హరికిషన్ లాల్ గారు.

33 సంవత్సరముల నుండి జయప్రదముగ భీమావ్యాపారము చేయుచున్న పూర్ణమగు స్వదేశీ భీమా కంపెనీ

1923-వ సంవత్సరములో పాలసిదారులకు రు. 1,000/ లకు సం॥ 1 కి రు. 20 చొప్పున లాభము పంచిపెట్టినది. ఇంత పెద్దమొత్తమును లాభముక్రింద పంచిపెట్టగలిగిన మొట్టమొదటి కంపెనీ ఇదియే.

హిందూదేశమునందును సభాభిమానముగ నున్నందున	సం॥	97
అక్రమము	సం॥	47
సంస్కారము	సం॥	60
చెల్లించిన భీమామొత్తం	సం॥	150

1928 సం॥లో ఇచ్చిన కొత్తి పట్టాలు

సరసముగ ప్రీమియములేట్లు. కొత్త భీమాల పద్ధతులు. భారతీయుల సౌకర్యములు. స్త్రీలుకూడ భీమా చేసికొనవచ్చును. పనులు ఏజెంట్లు కావలెను. (వివరములగు వెంటనే వ్రాయుడు)

పి. కు స్వ స్వామి అయ్యర్, దంతుర్తి శాంతయ్య,
క్రాంతి సెక్రటరీ, కెంగుచెట్టిపేటి, నడరాసు. ఆగ్నేయ ఇన్సూరెన్సు, హిందూకోట.

న్యూ ఇండియా అసూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

(స్థాపితము బొంబాయి 1919)
చేర్మన్
సర్ దోరబ్ జె. తాతా, కెటి.

మూలధనము

అనుమతి బొందినది	రు. 6,00,00,000
చందాలు వేయబడినది	రు. 3,56,05,275
చెల్లించబడినది	రు. 71,21,055

“ఇండియాలోగల కంపెనీలలో అతిపెద్ద”
“జనరల్ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీయని మూల”
“ధనము నడుసరించిమాచిన ప్రపంచమందు”
“న్న ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలలో ఇది నొప్పవని”
“తెలుపుటకు ఆధారముగలదు.”

ఇండియన్ ఇన్సూరెన్సు జూన్ 1929

జీవితము భీమాచేయుట, అగ్ని, మారిన, మోటారుకారు, ఆపాయము మొదలగు రకరకలకుచేరిన ఏజెన్సీల గలవు. లేనిస్థములందు ఏజెన్సీలు యేర్పాటుచేయబడును.

బ్రాంచి మేనేజరు,
నెం. 4 ఫస్టులైఫ్, మద్రాసు.

మైనపువత్తులు, మైనము.

మినరల్ టర్ పెన్ ట్రైక్

విశాఖ-బర్మా ప్లాటోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్

రంగూన్

వారిచే తయారు చేయబడినది.

“నరస్వతి” మార్కు-మైనపువత్తులును

తెలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బండివత్తులను)

“కోడి - బీగము” మార్కు-

స్టియరైను వత్తులును

309 మినరల్ టర్ పెన్ ట్రైక్

అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును స్టాక్ లో నున్నది.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:— ప్రాసిన ధరలు తెలుపబడను.

ప్యాకెట్ అండ్ కో, లిమిటెడ్., మదరాసు.

ఆఫీస్ వాల్ అండ్ కో, లిమిటెడ్. కొచ్చి.

AMRUTANJAN

THE BEST
INDIAN PAIN BALM

AMRUTANJAN DEPOT
BOMBAY & MADRAS

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT

MADRAS & BOMBAY.

వింకన
కాలము
సాగిన
పురుషుడు

శ్రీరంగ

పాఠశాల కథా పటములు.

వెలనరసం

ఈపటములలో బాలరకు కథను వివరించు బొమ్మపటములు మరసగా అచ్చువేయించియున్నాము. బాలరకు పటములు చూచినప్పుడే, కథను గ్రహించునట్టి కోయిచ్చును. 24 పటములచేరిన కెట్టు 1-కి రూ 2-0-0. మూళ్ళ ద్రాయింగు చిత్రపటములు:—మృగములు, పక్షులు, వృక్షములు 24 పటములుచేరిన కెట్టు 1-కి రూ 1-0-0. కృష్ణా అండ్ కో, చిత్తూరుజిల్లా, తిరుత్తణి.

హనుమాన్ సబ్బు

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనికి సమానమైనది లేరులేదు. శుభ్రవ్యాధి కు సంజీవివంటిది. ఎచ్చటను వొరకును.

యస్. రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.

12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెల రు. 5

వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0. 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.

VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తమగు గ్రంథము వెల రు 0-8-0

వైరెండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చుపనులకు, బైండు, రబ్బరుస్టాంపులు, సీల్స్, ఎన్ గ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుదు.

122

67

వాణిప్రసాదబెజవాడ

ఆంధ్రపత్రిక

శనివారపురినుబంధము

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నెవ్వంబరు నెల 21-వ తేది

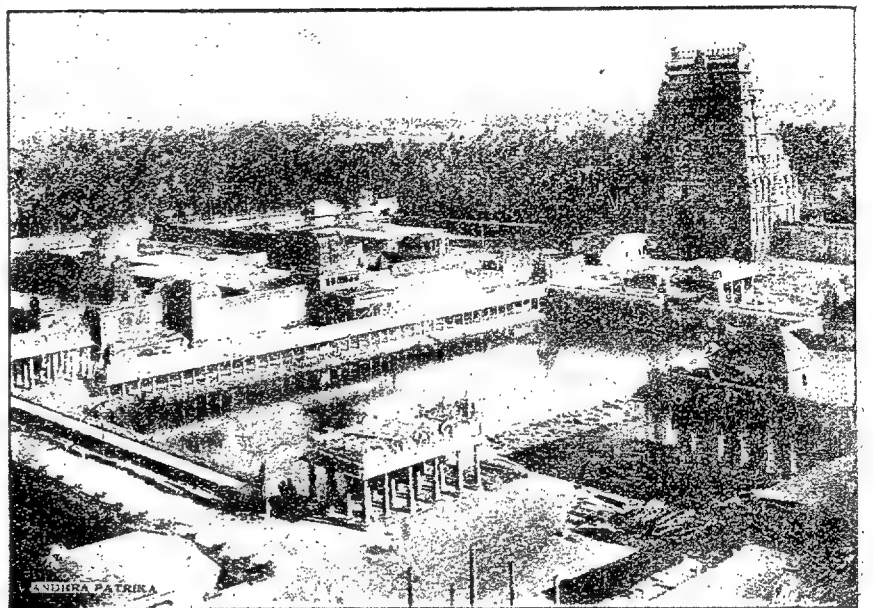
నైనియప్పపిల్లెగారి విడుదల

3 లక్షల దానము

సిన్న మధ్యాహ్నము మదరాసు జైలునుండి విడుదలకాబడిన కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు నయనియప్పపిల్లెగారిని పురజనులు పలువురు పోయి సన్మానించి తెచ్చుట.

(ప్ర. పో. బీ.)

చిదుబరములోనున్న తిల్లై గోపిదస్వామి దేవాలయము. దీనిని పునరుద్ధరించుటకు రాజా సర్ అణ్ణమలైచ్చెట్టిగారు రూ. 3 లక్షల నొసంగిరి

(ప్ర. పో. బీ.)

విడుదలైన కాంగ్రెసు ప్రచారకులు

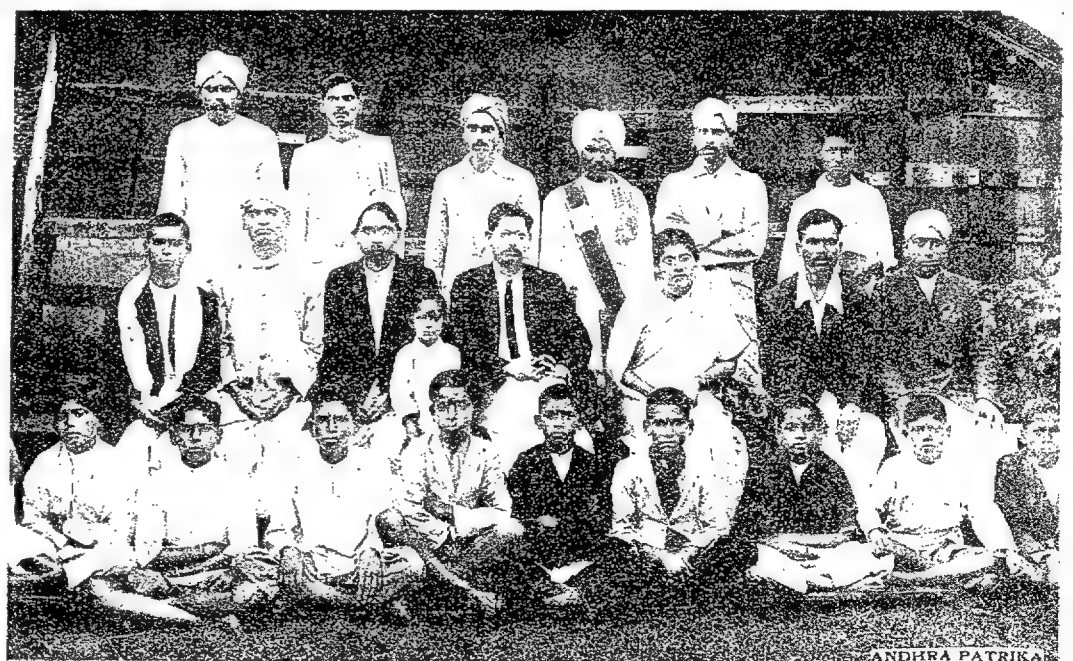
మదరాసునందు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు రాజద్రోహపు సేరముక్రింద శిక్ష ననభవించి విడుదలైరి.

ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కోయంబత్తూరు జైలునుండి 20 వ తేదిని విడుదలైరి.

నైనియప్పపిల్లెగారు:—మదరాసు జైలునుండి 20-వ తేదిని విడుదలైరి.

ప్రాథమికపాఠశాల విద్యార్థిసంఘము, విస్సన్నపేట. (కృష్ణాజిల్లా) అధ్యక్షతవహించిన పి. పూర్ణమ్మగారు బి. ఎ. ఎల్. టి. యింగులకు.

ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు

జైలునుండి విడుదలబడిరి

రేపుడయమునకు మద్రాసు వచ్చెదరు

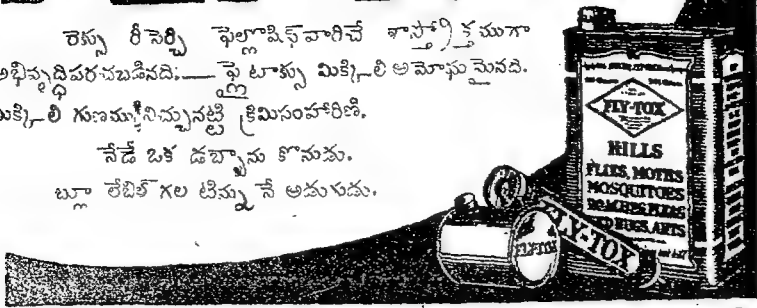
మద్రాసు, నెవ్వంబరు 21:—గత సంవత్సరమున రాజద్రోహసేరముక్రింద 9 నెలలు జైలుశిక్ష విధింపబడిన కాంగ్రెసు నాయకులగు ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు నిన్న కోయంబత్తూరు జైలునుండి విడుదలయైరి. వీరు రేపుడయమునకు మద్రాసు వచ్చెదరు. పెంట్రులు స్వేచ్ఛనువద్ద వీరికి స్వాగత మొసగుటకు పౌరులు రేపుడయము అచ్చటకు వందలకొలది రావలె నని యొకవిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

మారిషసు ఆంధ్రులు

మారిషసు ఆంధ్రుల దురవస్థగూర్చి తే 11-9-28 ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురింపబడిన లేఖలోని విజ్ఞాపనకు ఫలముగ ఆంధ్రులు పలువురు తాము మారిషసుకు ప్రచారకులుగ నెడలెదనుని తెల్పుచు మాకు ఉత్తరములు వ్రాయుచున్నారు. మాకు చేరిన లేఖలను మారిషసునందలి ఎస్. కె. రామస్వామి వైడయ్యగారికి, (రోజుజెలి పోస్టు, మారిషసు,) పంపియుంటిమి. ఇకమీద వైడయ్యగారితోనే అధ్యర్థులు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిపి తమవరతులను వారికి డెబువులు యుక్తము. ఇక మీద మా కార్యాలయమునకు యీవిషయమై లేఖలను పంపి ప్రయోజనముండదు. (ఆ. సం.)

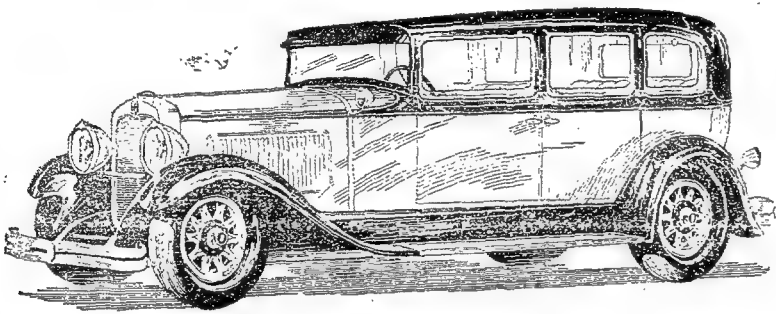
FLY-TOX

తన్న రీసెర్చి ఫెల్లోషిప్ వారిచే శాస్త్రీయముగా
అభివృద్ధిపరచబడినది. — ఫ్లై టాక్సు మిక్కిలి అమోఘమైనది.
మిక్కిలి గుణముగలదిగా క్రిమినాశకం.
నేడే ఒక డబ్బాను కొనుడు.
బ్లా లేబిల్ గల టిన్ను నే అడుగుడు.

సోల్-రిసెర్చి టేటివ్:—డాక్టర్ & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

మద్రాసునందు పంపకదారులు:— సి. సోముమొదలి & కో, ఎన్. దేవాయ గౌండ్ & కో, దాదా & కో, రాజాడిమానె & కో, టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ సభక్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబ్ & కో, సి. రంగయ్యకెట్టి & సన్స్, సి. చుహమ్మదు సాతెగ్య వాహెబ్ & కో, చిల్లరగా నమ్మనారలను ఉపయోగించువిధమును తెలుపకొగడ.

మిక్కిలి దివ్యమైనవాటినే

ఉపయోగించునట్టివారికి తగిన కారు

నావ్ నందుగల మితిలేని లాభములు, నూతననావ్ “400” మిక్కిలి విలువ
మైన కారులతో పోల్చిచూచినప్పుడు తక్షణమే విశదమగును.

మిక్కిలి ధరగల కారులకుగల లాభము లన్నియు అనగా, డివ్యమైన శిల్ప
పనులు, మిక్కిలి మేలైన సామానులు, అభివృద్ధిచేయబడిన లక్షణములు అనగా
మధ్య భాగమునందు ఛాసిస్ లూబ్రికేషన్, హైడ్రాలిక్ పాక్ అబ్జార్బర్స్,
అజేమాదివి గలవు.

దీనియందు నాజుకైన, నూతన, తక్కువగ ఊగునట్టి ఫక్కిగలదు. డివ్య
మైన మోటారుకారులు మెచ్చటకూడినను దీనిపై శ్రద్ధగలుగుటకు, మిక్కిలి గొప్పగా
ప్రశంసించుటకు ఇదియే కారణమగుచున్నది.

దీనియందు ట్యూక్-ఇగ్నిషన్ మోటారున మితమైన శక్తిగలదు. మోటారు
నందు దీనిని ప్రవేశపెట్టుట ఇదియే ప్రథమము. ఈశక్తి ప్రపంచమందన్న అమోఘ
మైన పందెలు, దోరియో ఎంజనులందు మాత్రమే గలవన. అమోఘమైనవాటి నుప
యోగించునట్టివారికి నావ్ నూతన “400” బహుకరించుచున్నది.

నూతన

నావ్ “400”

మద్రాసునకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

మోటారు రికండిషనింగ్ స్టేషన్

161, మాంట్యురోడ్డు, మద్రాసు.

TEL:—ALL MOTOR.

బొంబాయి సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

ఎయ్ మిలా ఆటో మోటార్ కంపెనీ.

క్విన్సరోడ్డు, బొంబాయి.

బెంగళూరు, మైసూరు, కూర్నూరుకు సబ్ ఏజెంట్లు:—

ఎమ్. హనుమంతప్ప అండు కంపెనీ,

20, నవ్రత్ నరేడ్, బెంగళూరు.

శాస్త్రవిమర్శనములు

ఈ కాలము బహుశోధ్యమైనది. సర్వత్రాసర్వదా ఖా
ర్యకాల ధర్మములకును బూర్య సంప్రదాయములకును విలక్షణం
బలగు ధర్మములును సంప్రదాయములును ముఖ్యముగ మన యా
ర్యావర్తమున బ్రబలుచున్నవి. ఇట్టి పరిణామములు శ్రేయో
దాయకములలో ప్రేయోదాయకములలో నేను జెప్పజాలను. నా
బుద్ధికి మాత్రము విపరీతములగు దోచెడిని. తక్కిన సంగతులు
అటుంచుడు. గానాది శాస్త్రముల గూర్చి బల విమర్శనములు
పలు విమర్శకులు వ్రాయుచున్నారు. ఇందుగల వైలక్షణ్యమే
మో కొంచెము పరికించెము గాక? విమర్శనము అను భావమే
మన వాఙ్మయమునకు విలక్షణమని చెప్పక తప్పదు. మన వాక్పి
పంచమున వ్యాఖ్యానములు భాష్యములు వార్తికములు మన్న
గునరి యున్నవి. కాని విమర్శనములనుజేరన బరగు వాఙ్మ
యము గానింపదు. “విమర్శనము” అనుభావము కేవలము పా
శ్చాత్య వాఙ్మయ ప్రపంచమున బహిష్కరించినది. వ్యాఖ్యాన
ములు అనగా “కామెంటరీ” అనియు విమర్శనములు అనగా
“క్రిటిసిసిజం” అనియు నింగ్లీషు భాషయందు వాడబడుచున్న
టులు అందఱకు తెలిసియే యున్నది. ఇక భాష్యములు వార్తి
కములు అనువానికి సమానాధికపరములు గాని సమాన ప్రతి
పన్న భావములు గాని ఆంగ్లమున గోచరింపవు. మఱియొక సంగ
తి, ఒక శాస్త్రమును గూర్చి గాని విమర్శను గూర్చి గాని కళ
ను గూర్చి గాని విమర్శించు విమర్శకుడు ఆశాస్త్రమునందును
విమర్శయందును గళయందును బరినిశ్చయముగ నుండవలెనా య
ను పక్షమున నుండ నవసరము లేదు అనెడు భావము బహిష్క
ర్యతమగుచున్నది. అనగా విమర్శకుడు వేరు. శాస్త్రజ్ఞుడు
విద్వాంసుడు కవి గాయకుడు వేరు అనియెడు సిద్ధాంతము
ప్రబలుచున్నది. అనగా గవిత్వమును గూర్చి గాని గానమును
గూర్చి గాని వాటి దోచిదొడ్డు శాస్త్రమును గూర్చి గాని విమ
ర్శింప నెంచువాడు ఆయా విమర్శనీయంశములందు
పాండిత్యము గలవాడుగ నుండ నవసరము లేదని చెప్పుచు
న్నారు.

ఇట్టి పాశ్చాత్య వాఙ్మయ సంప్రదాయము ననుసరించి
మేము గానాదికమును విమర్శింప నర్హులమని చెప్పుచు కొంద
రు విమర్శకులును విమర్శనములు వ్రాసి పత్రికలలోఁ బ్రచు
రించుచున్నారు. ఇట్టి విమర్శనములు జదువు పాఠక మహాశ
యులందఱును పండితులే అని చెప్పుటకు వీలులేకున్నందునను
బంధితులకంటె వానరులే ఎక్కువమంది యుండుటంజేసియు
బండితులయ్యెను. విమర్శనీయవిషయంబునఁ బాండిత్యము లే
కుండువారగుటచే బ్రాహ్మణ పరప్రత్యయనేంగిరులగుచుండు
టుంబట్టియు విమర్శకుని విమర్శనము పాఠకలకు, ఆదర్శ పా
త్రంబు లగుచుండు విషయ కమలార గాంచుచున్నారను. ఇట్టి
విమర్శనములు వ్రాయు విమర్శకులు ప్రాయశః పండితులు
గాకుండుటయును కేషించి స్వార్థపరులును స్వప్రయోజనములనుగ
నుండుటయును దాము కీర్తి గంచుటకో తాము దృష్టిించు పం
డితుల నిరసించుటకో తాము ప్రేమించు పండితుల నుగ్గడించుట
కో విమర్శనములు వ్రాయుచుండురనిమాడ గ్రహించదగియు
న్నది. ఇట్టివో నిట్టివిమర్శనములు వ్రాయదల మహాశయు లెవ
రో ఏ విమర్శనములు జేదలనిడికొన బాత్రములలో ముఖ్యము
గ గానాదికమున విమర్శనములు ఎట్టివారు రచింపనగునో
ఈ వ్యాసమున విమర్శింప నెంచివాడను. పాఠకులు సానుభూతి
తోడను సానిధానముగను జదుచ బ్రాధితులు.

‘విమర్శనములు’ అనెడి వాఙ్మయ విశేషము మన భా
షా ప్రపంచమున సంతక గోచరించుటలేదని నెనుక నే మనవి
చేసియుంటిగాదా! వ్యాఖ్యానములు భాష్యములు వార్తికములు
అనునవి మనకు సుపరిచితములు అనియు విన్నవించియుంటిని.
ఇట్టి వ్యాఖ్యానాదులు ప్రాయశః గ్రంథాధికములలోని పాశ్చాత్య
మును వెల్లడించి తత్త్వికంబాంతుల ప్రతి
పాదించి తీవ్రహాస్యములను గూఢార్థములను
అవిష్కరించుచుండురు.

శ్లో॥ పదచ్ఛేదః పదాఢ్యోక్తి ర్విగ్రహో వాక్యయోజనా
ఆతేషస్య సమాధానం వ్యాఖ్యానం పంచలక్షణమ్.

ఇయ్యది వ్యాఖ్యానలక్షణము.
శ్లో॥ నూత్రసం పరమాదాయ వాక్యేన్నూత్రససారిఖిః
స్వపదానిచ పత్యంతే భాష్యం భాష్యవిదోవిదుః.

ఇయ్యది భాష్యలక్షణము.
ఇట్టి లక్షణములను స్వీకరించి శ్రీ పతంజలి మహర్షి
సహాభాష్యమును, వ్యాకరణభాష్యమును, శ్రీ శంకరుడు,
శ్రీ రామానుజుడు, శ్రీ మధ్వాచార్యుడు ప్రస్తానత్రయ భా
ష్యంబులను శ్రీ విద్యారణ్యస్వామి సమస్తవేదవేదాంతములకు
ను ఇటులనే విమాంసా, తర్కాదిశాస్త్రములకు భట్టప్రభాకరా
దులును భాష్యంబులు రచించియున్నారు. మఱియు అట్టి
శాస్త్రములకును అట్టి భాష్యంబులకును ఇతరులు
తిరిగి వ్యాఖ్యానములు వార్తికములు వ్రాసి యు
రఘుున్నారు. వంశాదికాఙ్మయములకును కులయూనందము మున్నగు

నలంకారగ్రంథములను శ్రీమల్లి నాథుని మున్నగు వ్యాఖ్యాతలు వ్యాఖ్యానములు వ్రాసియున్నారు. ఇట్లు భాష్యములు వ్యాఖ్యానములు వ్రాసినవారు వాఙ్మయంబులను శాస్త్రములనే కాక సమస్తగీర్వాణవాక్యములను అధ్యయనము నేసి సర్వజ్ఞులనెడి బిరుదులనుపొంది ధర్మానుష్ఠానతత్త్వమును ధర్మజ్ఞతేజురులను అయి లోకసంగ్రహాదీక్షాపారశంత్రయమున శాస్త్రసిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించి శాస్త్రరహస్యములను నిరూపించిన మహర్షులను మహర్షి కల్పమును అయియున్నారు.

కావ్యవ్యాఖ్యాతలలో మల్లి నాథుడును అద్వైత భాష్యవ్యాఖ్యాతలలో ఆనందగిరి వాచస్పతిమిశ్రులును వ్యాఖ్యయ గ్రంథరచయితలనిగూడ భావించుట గలుగించిన మహాపురుషులని ప్రఖ్యాతిపొందియున్నారు. ఇటులనే ఇతరశాస్త్రవ్యాఖ్యాతలగుడ నాయాశాస్త్ర రహస్యంబుల యథార్థము లాగినవారని ప్రతిష్ఠ బడసియున్నారు. ఈకారణముననే ఆభాష్యకర్తల ఆవ్యాఖ్యాతల ఆవార్తిక కాదుల గ్రంథములు ఆసేతుహిమనగము ఇప్పటికిని రేపటికినిగూడ పండిత ప్రకాండముచే శిరసాహింపబడుచున్నవి. ఇట్టి భాష్యకర్తలు వ్యాఖ్యాతలు సర్వజ్ఞతేజువులు అయి వ్యాఖ్యానములు మున్నగు నవి రచించిరి. కాని అల్పజ్ఞు లయి వ్రాసినవారు కారు.

కాళిదాసునకు వ్యాఖ్యానములు రచించిన మల్లి నాథుడును శంకరునకు వ్యాఖ్యానములు రచించిన ఆనందగిరియుఁ గాళిదాసుశంకరులంతవారా కానేరరు; మల్లి నాథుడు కాళిదాసునివలె కాకుంతులాది నాటకములు వ్రాయఁగలఁడా, ఆనందగిరి శంకరునివలె నూత్రిభాష్యాదీకము వ్రాయఁగలఁడా; దానంజేసి వ్యాఖ్యాతలు అంతింతవారు కాకుండియు వ్యాఖ్యానములు వ్రాసియున్నందున విమర్శకులుగూడ విమర్శనీయవ్యక్తులంతటివారు కాకపోవచ్చు' నని నవీన విమర్శకులు అందుచేమో! ఇది కడుచాలాసము. మల్లి నాథుడు కాళిదాసువలె నాటకములు వ్రాయునేర్పును గాక, లేకుండునుగాక! ఆనందగిరి శంకరుడుపోలే భాష్యములు వ్రాయునేర్పుగాక లేకుండు గాక! వారు తలచినచో నోకరు నాటకములును ఇంకొకరు భాష్యములును వ్రాయఁగల సమర్థులే! అట్టి నాటకములును భాష్యములును వారి వ్యాఖ్యానములవలె పండిత పామరశ్రోతాహు పాత్రములే అయ్యెడివి అనుటకు ఏ మాత్రమును సందియము లేదు.

ఇక సంగీతమునకు వత్తుముగాక! సంగీతమునని గొందఱు (కళ) అనియు గొందఱు (శాస్త్రము) అనియు గొందఱు (శాస్త్రమును గళయు రెండును) అనియు నెఱి యిచ్చుచున్నట్లు వారు నెప్పుడున్నారు. దీనినిగూర్చి నాయభిప్రాయమును సంగీతోపన్యాసము అనేది యింగ్లీషువ్యాసములలో జర్పించి సిద్ధాంతీకరించియుంటిని. మరియువారు అందు మామకొవచ్చును. సంగీత మెఱుదయైనను అనుగాక! సంగీతమును గూర్చి 'సంగీత పారిజాతము' 'సంగీత రత్నాకరము' మున్నగు గ్రంథములు కార్తవేపును అహోబిలపండితుడు మున్నగువారు రచించి యున్నారు. ఇట్టి గ్రంథములకు చతురకల్లి నాథాదులు వ్యాఖ్యానములు రచించియున్నారు. ఇట్టి గ్రంథకర్తలగుడ సమస్తగీర్వాణవాగ్ద్రుపంతున సప్రతిహతపండిత్యము వహించినవారై సమస్తకళారహస్యంబుల గ్రహించి సంగీతమున గ్రంథములు వ్యాఖ్యానములు రచించిన మహాగాయకోత్తములు అయినట్లు వారి గ్రంథములబట్టి గోరించెడిని. సంగీతమును లక్ష్యలక్షణ పురస్కరంబుగ గ్రహించి సంగీతసమద్రమును దాటిన మహాపురుషులే పిరిందఱును. అంతియే కాని గాయకత్వము వేరు విమర్శకత్వము వేరు అని భావించి గాయకోత్తములుకాకయే గ్రంథములు వ్యాఖ్యానములు వ్రాసిన అల్పజ్ఞులు వీరు కానేరరు.

కళలనెడఁజేరున బరగు సంగీతము కవిత్వము మున్నగునవి పుస్తకములు చదివినంతమాత్రమున చెలిసికోదగి. వి కాపు. దీని యందు కూలంకషపండిత్యము వహించిన గాయకునకుగాని వీనిలోని గుణానుగుణములు దెలియుట కు వీలులేదు. ఇయ్యవి (ప్రాక్తికల్ ఆర్టు) అని అంగ్లమున జెప్పబడుచుండును. అట్టివో వానియందు ఉత్తీర్ణుడగు పండితుడే వానిలోని రహస్యముల గ్రహించుటకును గుణదోషంబుల నెఱుఁబుటకును సమర్థుడయ్యెడిని. కాని పుస్తకములు చదివినవాడును ఏకొలదియో నేర్పినవాడును వానిరహస్యముల గ్రహించుటకుగాని గుణదోషంబుల తెక్కించుటకుగాని చాలినవాడు కానేరడు. ఒకవేళనట్టివని చెయబూనినచో గుణమును దోషముగను దోషమును గుణముగను గ్రహింపవచ్చునెడిది. ఈ కారణముననే ననే ననేక గాయకులుగూడ గాయకంతునాల్గు మాత్రమే అనుచున్నారని యధార్థమున గాయకులు కానేరరు.

ఇందుమీద గొందఱు నేర్పరులు ఇటులనుడివెదరు. ఎంబు జేయలేనివాడు నంటకముల రుచిని విమర్శించి ఇది బాగుగాలేదు అని చెప్పబులేదా! అటులనే సంగీతము వినుకోతమాడ సంగీతముపాదుటకు సమర్థుండు గాయుండియు ఇదమిత్యుని చెప్పవచ్చును అని కొందఱునగలరు. కాని యీతర్కము యుక్త్యాభాసము కాని వేరుకానేరదు. రాజాగారి భోజనము ఎరుకలవానికి రుచింపవచ్చును. అరవవారి భోజనము తెలుగువారికి రుచింపదు; కారు

వైద్యుడు బార్లీనీటిని పుచ్చుకొనవలసినట్లు

అజ్ఞాపించినప్పుడు

వైద్యుడు బార్లీ నీటిని పుచ్చుకొనవలసినట్లు ఆజ్ఞాపించినప్పుడు దానిని రాబిన్సన్సు 'పేటెంటు' బార్లీతోనే తయారుచేయుదు. ఇది మిక్కిలి సులభము, ఏలనగా దీనినిదీర్చు కాలమువరకు నానపెట్టవలసినవనిలేదు, ఉడికించవలసినదిలేదు. ప్రతి డబ్బావైద్యుండు పద్ధతి ప్రకారము తయారుచేయుదు. కొన్ని నిమిషములలోనే బార్లీ నీరు తయారుగును. ఇది మిక్కిలయమహాదను. ఏలనగా పెరల్ బార్లీకంటేను 8 యింతులు గుణమిచ్చుచున్నది.

రాబిన్సన్సు 'పేటెంటు' బార్లీ ఎప్పుడును అప్పుడుగాను, నిర్మలముగానున్నది. ఇది తయారు చేయబడనప్పుడు చేతితోతాకబడుటలేదు. ఊక, పొట్టుపూర్తిగా తీసివేయబడి ఎక్కువపుట్టిని వున్నట్లుగాను, సులభముగా జీర్ణమగునట్లు తయారుచేయబడెను. జ్వరము, నెఱురుచేధులు, కలరా మొదలగు వ్యాధులచే బాధపడుచున్నప్పుడు దీనినిమించిన భద్రమైన ఆహారము లేదు.

ఎల్లప్పుడును దీనిని మీనద్ర నుంచుకొనుడు

ROBINSON'S
'patent' BARLEY

నిమగ్నచేయుట సులభము ఉపయోగించుటయందు మితవ్యయము.

M.S.

మెక్కుడుతినవారికి చప్పని పదార్థములు రుచింపవు; తీసి ఎక్కువతినవారికి గారము పులుసు రుచింపదు; దానఁజేసి వంట రుచినిగూర్చి భుజించువారు పలువిధముల నిశ్చయింపవచ్చును. ఇటులగుచో నెవరెరుచి యధార్థనివేదకుని చెప్పుదురు? కాన రుచి యనునది వ్యభిచరంచుచున్నది అని చెప్పకత్తప్పదు. ఇక సంగీతమున్నో అట్టిదికాదు. శిశుర్వేత్తి పశుర్వేత్తి వేత్తిగాన రసంభజి; అనువాక్యమును బట్టి గీతికామాధుర్యము వ్యభిచరించునది కానేరదు. దానంజేసియే నాదము బ్రహ్మస్వరూపమని సిద్ధాంతము నేయబడినది. ఇటులనుటచే గీతము సుస్వకోపేత మగుచో తప్పక నందఱును ఆనందపరవగు జేసియే తీరును. ఒకవేళ గీతము ఆంత్రికావ్యము కాకున్నచో నానందపారవశ్యమును గావింపలేకుండినను దుఃఖ ప్రదము మాత్రము గానేరదు. ఇటులనుటబట్టి గీతమాధుర్యము అన్యక్రమే సర్వజనామోదానమ మగుచున్నదని చెప్పనగును గాని అంతమాత్రమున దాని స్వరూప స్వభావంబులు దాని లక్ష్య లక్షణంబులును అందఱును గుఱింపవలసినవారని కాని విమర్శింప దగువారని కాని చెప్పదగుదు. బ్రహ్మ వస్తువు సర్వానుస్థిత మయ్యు సర్వప్రాణి ప్రత్యక్షంబయ్యును అపరోక్షంబయ్యును, తత్త్వరూప స్వభావంబులు లక్ష్య లక్షణములు అందఱు గుఱింపలేని చందమున నాదబ్రహ్మకమున సంగీతము మాడ సర్వప్రాణి హృదయంగమ మయ్యును, సర్వజనులచేత విమర్శనీయంబులగు స్వరూప స్వభావంబులు గగన్ద కానేరదు. ఇట్టిదియే కవిత్వము మాడ! ఒక మహాగాయకుడు పాడుచున్నప్పుడు,

చాలమంది గాయకులే ఆయన పాడుచుండెడు రాగమేదియో వేసెడు లయ యేదియో గ్రహింపనేరకుండురు. ఒకవేళ రాగ తాళంబులు గ్రహించిరిపో ఆరాగముయొక్క ప్రస్తారము విన్యాసాదీకము గ్రహమార్చువాడులు తాము గ్రహింపలేకుండురు. మఱియు లయతప్పక అయిదు నిమిషములేనియో దాళము వేయలేకుండురు. గాయకు లనుకొనువారి గతియే యిటు లండ గానమున బాండిత్యము వహింపని విమర్శకంతునయ్యని గతియేమో మీరే యూహించుకొనవచ్చును. అట్టివో విమర్శకుడు ఆ మహాగాయకుని రాగ తాళ విన్యాసాదీకములు గ్రహింపజాలనివాడయ్యు వాని గానమునుగూర్చి విమర్శింపదగినవాడనుటకంటె వ్యర్థ ప్రలాపము ఇంకొకటి యుండజాలదు.

ఇక మృదంగవాయులీనాదీవాద్యములగూర్చి విమర్శించుటకు గాయకు జేరియు సగదు. ఆనగా మృదంగవాద్యమును వాయించుట సమర్థుడను, వాయులీనాదీవాద్యంబుల గడతెరిన పండితుడును ఆ గూర్వాద్యుల నాద్యవిశేషముల లేకతః ఆరసి విమర్శింపదగువాడు కాని కేవలము గాత్రగానమునమాత్రము పాండిత్యము వహించిన గాయకోత్తములుగూడ ఆయా వాద్యముల నన్నివిశేషంబుల సువ్యగ్రంబుగ గ్రహింపలేదని చెప్పదగును. ఇక గానమే తెలియని కేవలవిమర్శకుడెటుల నావాద్య విశేషంబుల విమర్శింపజెల్లునో మీరే అరయుడు. శ్రోతలందఱు స్థూలార్థంబుల గ్రహించియో గ్రహింపకయో నాదము స్వతస్సిద్ధముగ నానందాత్మకమగుటచే సాక్షుఁడు. సోలుచుండ

నోపెడినది. గాయకులు అంభకంపై నూనెపండ్లముల గ్రహింప నోపెదరుకాక! మహాగాయకులు మహాగాయకుల గానమును మహావాద్యములు మహావాద్యముల వాద్యమును సులంకముగ గ్రహించి వాని నూత్నమంతములనుగూడ తెక్కించి విమర్శింపదగు సమర్థులు. కేవల విమర్శకుల మనుచారికి ఇట్టి పని యొప్పుటికి జెల్లదు. దేశిక అహంకారము వహించి విమర్శించు విమర్శకుల వ్రాతలు పండితులుగాని, ప్రాజ్ఞులగు పామరులుగాని స్వీకరింపనేరదు. ఇదియుమౌటికి నిజము.

దానంజేసియే కాళిదాసు 'ఆపరితో'వాద్యమునాం నసాగు మనో ప్రయోగవిజ్ఞానమ్' అని వాక్కుచిచ్చియన్నాడు. పండితులు విమర్శించి 'సాగు' అనుటయే కాళిదాసు గోరెనుగాని పండితులుగాని విమర్శకులవలన స్తోత్రపాఠంబుల నాత డాశింపలేదు. 'విద్యా'నేన విజ్ఞానాతి విద్యజ్ఞాన పరిశ్రమమ్' అనెడు చాటూజ్ఞియు నీయర్థమునే చెప్పుచున్నది.

పోనీ పాశ్చాత్యసంప్రదాయమునుబట్టియేని అపండితుడు విమర్శకుడుగ నుండవచ్చునని నిశ్చయించుచున్నదేమో విచారింతుముగాక, షేక్స్పియర్ మహాకవి మున్నగు కవుల నాటకాదుల విమర్శించిన విమర్శకులు అల్పజ్ఞులగు పండితులవలన గారు. అట్టివారు నాటకాదులను రచించినవారును రచింపకున్నను రచింపగలసమర్థులును అగ్గ భాషాజ్ఞానులును విమర్శనీయులముల నారిలేరన మహావిద్యాంసులును నయి యున్నారు.

అట్టివా విమర్శకుడు పండితుడుగ నుండ నక్కరలేదని యెటులు నిశ్చయింపనగునో తెలియకున్నది. ఈకాలము (అభిప్రాయ స్వాతంత్ర్యము - ఆచరణస్వాతంత్ర్యము) సర్వజనల హక్కు అనెడు భావము ఆవహించినది యగుటచేత అట్టి భావమునకు అపార్థము గల్పించి ప్రతి మనుజుడును తాను విద్యాంకుల విమర్శింపఁ దగినవాడ నని గర్వింపి ప్రసంగించెడివిగాని ప్రాచ్య పాశ్చాత్య సంప్రదాయములలో దేనివిబట్టి యుగూడ నిట్టి విశ్వంఖలప్రవృత్తి సమర్థింప వీలులేదు.

మఱియు నొక విషయము: పాశ్చాత్య విమర్శకులు వ్రాసిన విమర్శనము లైనను న్యాయంబులైనవే గ్రాహ్యములు గ నున్నవి కాని అన్యాయంబులయినవి యెవరును గ్రహించి యుండలేదు. తాము పండితులై క్రికొకటము ధనసంపాదనకొఱకును విమర్శనములు వ్రాసినను పాశ్చాత్యులు పరులయెడల ద్వేషమానిగాని పక్షపాతము నిహించిగాని విమర్శనములు వ్రాసి యుండగ. అట్టి విమర్శనము లేచైన నున్నను వానికిఁ బ్రచారములేదు. ఇక మన పూర్వపండితుల వ్యాఖ్యానాదులు కేవలలోకసంగ్రహబుద్ధితోడ రచింపఁబడిన యగుటచే నియ్యది అనవద్యమంబులని చెప్పియే తీరవలెను.

ఈ పైని వివేచించినదానినిబట్టి మేము గాయకులముగా వాద్యకులముగాను శాస్త్రజ్ఞులముగాను పండితులముగాను, కేవలవిమర్శకులము అని యున్నామనుచు గానమును గూర్చియు కవిత్వమును గూర్చియు, నాట్యకళనుగూర్చియు శాస్త్రంబులగూర్చియు విమర్శనములు వ్రాసెడు విమర్శకులు ప్రాచ్యపాశ్చాత్యసంప్రదాయబహిష్కృతములనియు వీరివిమర్శనములు వ్యాఖ్యానాది స్వీయసంప్రదాయాపేక్షములుగాని "క్రిటిసిజము" అనుపేరవరకు పరికియసంప్రదాయప్రవంబులుగాని కానేరనియు దానంజేసి యియ్యది స్వోత్పన్నాదికమునకేమింది వ్రాయబడిన స్వర్థప్రలాపంబులనియు నిట్టివి ప్రాజ్ఞులు గ్రహింపదగవనియు నిశ్చయింపదగను. ఇట్టి విమర్శన గ్రంథములు సమద్రవ్యమునగలవోలే తాత్కాలికవిలాసముల కాకరములయ్యె. ప్రాజ్ఞులు స్వీకరింపదగవని కావలెచే జరగజూయుటకానేరవు. కాన పాఠకమహాశయులను సేవకోరునదియేమన నిట్టివిమర్శనములు ఏమయిన సంగీతాది విద్యలగూర్చి గారి ధర్మకాస్త్రాది శాస్త్రంబులగూర్చిగాని గాయకాది పండితులగూర్చిగాని పత్రికలలో బ్రచురింపబడినప్పుడు విమర్శకుడు స నా మ థే యు డో అ నా మ థే యు డో పండితుడో ఆ పండితుడో లేక పండితులముడో న్యాయశీలుడో అన్యాయశీలుడో మున్నగు విషయంబులు పరిశీలించి అట్టివిమర్శనములు మన్నింపదగవనియు విమర్శకుని గూర్చిన యిట్టి విశేషంబులు పరిశీలించుటకు వలదు గానిచో నావిమర్శనార్థముల నజ్ఞగింపదగవనియు ఏకాశ్రయో ఏకేశ్వరయో అనెడి నేతివీరకాయనంటి బిరుదరాజంబుల సహించిన మాత్రనే విమర్శకుడు పండితుడు సుఖజలక్షి నుడు అని యెంచక న్యాయము అరయననునదియు దాత్యర్థము.

బండరు, వాగ్గేయకార హరి నాగభూషణము, బి. ప.

శ్రీ శ్రీ వైశ్యరత్న శనగవల్లి రామస్వామిగుప్తగారు

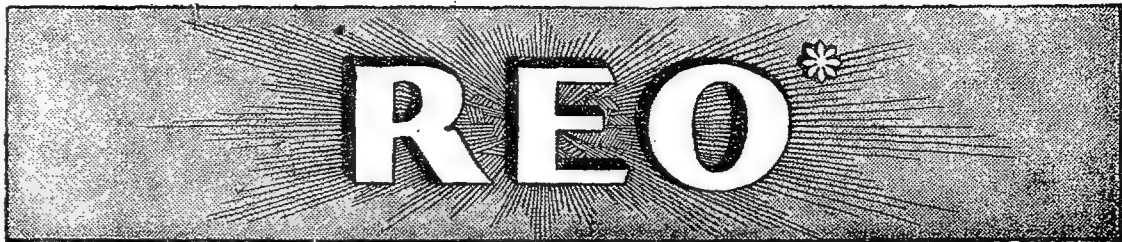
సానుభూతి సభలు

బాపట్ల మచిలీపట్నం నగరములందు పౌరసభలు జరిగెను. వైశ్యరత్న శనగవల్లి రామస్వామిగుప్తగారి మరణమునకు విచారము తెలుపుచు వారి దేశసేవను ప్రశంసించుచు తీర్మానములు గావించబడెను. (తంతివార్త)

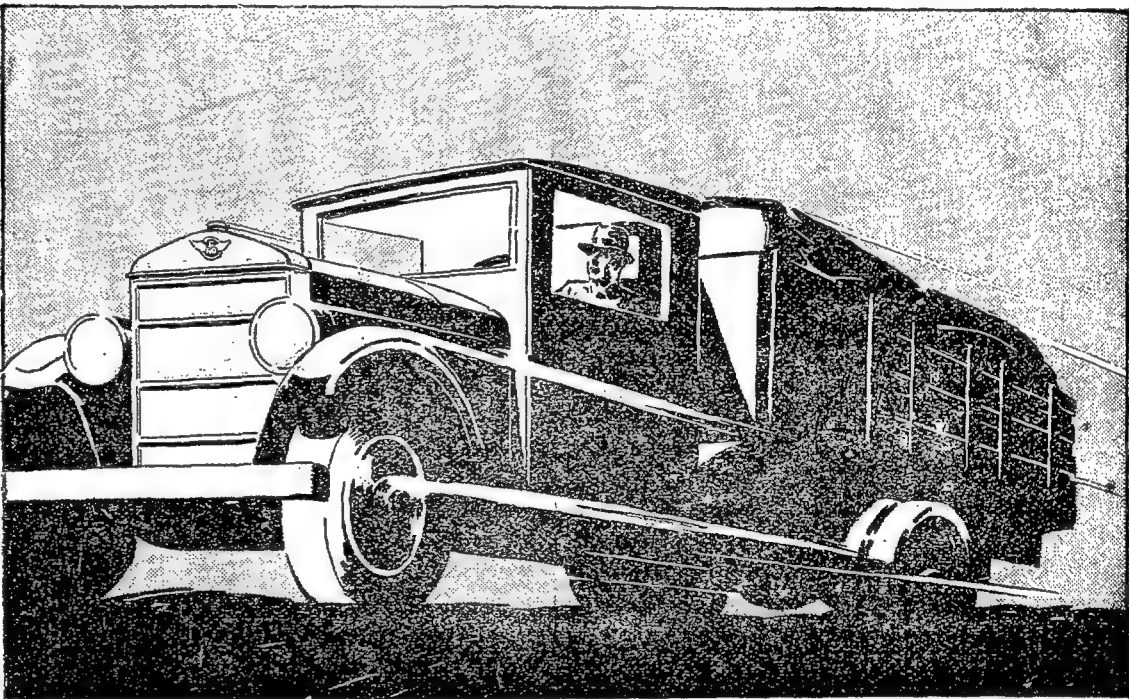
గుంటూరు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 21 :—గుంటూరు తాలూకా బోర్డు మంగళగిరి ఫిర్కా ఎన్నికలు ఈనెల 17-వ తేదీజరిగినవి. 18-వ తేదీన వోటింగు కాగితములను తెక్కిపెట్టవలసియుండెను గాని అధ్యక్షులు కొందరు మంహపం పోలింగు ప్రేషనుచు అక్రమములు జరిగినవని ఆక్షేపం గావించుటచే వోటింగుకారిత ము పెట్టెలు ఇంకను తెరువబడలేదు. (తంతివార్త)

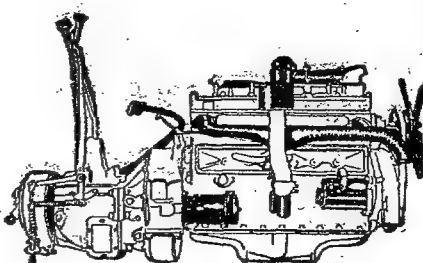
వర్తకవ్యాపారమునందు సరకులను గొంపోవుటకు
క్రొత్త అమరకము లేర్పడినవి
రియో గోల్డ్ క్రాన్ ఇంజను

ఎక్కువ బరువును గొంపోవుటకు, తొందరగా పోవుటకు, క్రొత్తమాదిరి యింజన్లు తయారైనట్లు తెలియవచ్చుచున్నది— నూతన రియో గోల్డ్ క్రాన్ ఇంజను.

స్వీడ్ వాగన్లు వచ్చినదాదిగా, ప్యాసెంజరు బస్సులకు, నరుకుల గొంపోవుటకు, వర్తక వ్యాపారము, అన్నిటికి దేశము దెల్లడల రియో ఇంజన్లు మీదనే అభిమానము చూపుచుండిరి. అది నూతనముగా అభివృద్ధి నొందినది. తక్కువ ఖర్చును గలిగించి, ఎక్కువ తొందరగాను, నిరపాయకముగాను గొంపోగలదు.

గత 20 వత్సరములు పరిశ్రమాశలినముగా స్వీడ్ వాగన్లకు గోల్డ్ క్రాన్ ఇంజన్లను కనిపెట్టుట క్రొత్త సంగతి. రియో డీలర్లు యీ

{ * ఆర్. ఇ. ఓ. అను అక్షరములు రావలెను ఇ. ఓ. ట్యూ అనువాని కేరళాని }
సంక్షిప్తాక్షరములు. ఇతడు రియో మోటారు కంపెనీ స్థాపకుడు. ప్రస్తుతము
బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్లకు అధ్యక్షుడు.

మదరాసు వేర్ హౌసు, మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు

క్రొత్త యింజనుయొక్క నూతన విశేషములను విశదీకరించుటకు బహు సర్దుగా నుందురు. విషయములు యీ క్రింద పొందుపరచబడినవి :

- (1) పిస్టన్ విషయములో ఎక్కువ హార్స్ పవరు గలిగియుండుట.
- (2) తక్కువ స్పీడులో సామాన్యమైన టారుగు గల్గియుండుట.
- (3) "వై కంప్రెషన్" నిలండుర హెడ్ ఉండుట వల్ల, తక్కువ ఫ్యూయల్ ఖర్చుగలు.
- (4) 7-టెరింగ్ క్రాంకుషాఫ్ట్, సమానమైన తూకము గల్గియుండుట—లాంకషైర్ టైప్ వైలే వక్ దాంపెనర్ వసుర్పబడుట.
- (5) అల్ట్రామినిమ్ ఆలాయ్ పిస్టన్లు—ట్రాక్కు ఇంజన్లలో క్రొత్తసంగతి. * * *

రియో క్రొత్తమాదిరి వాగన్లు, 18 హార్స్ పవరు, దృఢమైన చాసిస్ గల్గియుండుట, 98%, అన్ని పనుల కుపయోగించుట, 1 టన్ను, 1 టన్ను, 1 టన్నులు, 2 టన్నులు 8 టన్నులు బరువును మోయును. రియోతో మీరు అన్ని పను లావర్చుకొనవచ్చును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటు ఎన్నికలు

త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు గుంటూరు
స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధిగ ఎన్నుకోబడుట

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 21:—గుంటూరు జిల్లా స్థానిక
సింధు ప్రతినిధిగ త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు ఆంధ్ర
విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటు సభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి. నడిపల్లి
నరసింహారావుగారు ప్రత్యక్ష్యధిగ నుండిరి. రామస్వామి చౌదరి
గారికి నరసింహారావుగారికి 11 వోట్లు అధికముగ వచ్చెను.
(తంతివార్త)

మల్లిపూడి పల్లం రాజుగారికి సమర్పించిన స్వాగత పద్యరత్నములు

ఉ॥ త్రియుత మల్లిపూడి కుల శేఖర పల్లె మరాజు పండ్ల ! మా
కీయెడ సత్సంభంధము యేలను రాజున కేంద్రపాలితం
లీయిల నీదు నామమది యేలక కుండగు నూచనంబు కాం
తాయిత కర్మవీరడవు దక్షుడవన్నిట లోప మేదికన్॥
ఉ॥ పిన్న వయస్సువాడవయి పేదర బ్రతివలంబొందియుండనీ
యెన్నిక సభ్యులందు మును పెన్నెడు లేనివి శేషమద్దినీ
కున్నత స్థానమిచ్చుటది యోగ్యతకుండగు సాక్ష్యమయ్యెన్
గన్నధరి త్రిపురపయి కాంచుకుభోత్తుర లక్ష్మలక్ష్మలన్॥
తే॥ గీ॥ రూపమందునఁ జేరన రూఢి మెరయ

వర్ణనృత్యసమయ్యది వరలియున్న
రాజకీబంబునీకుసా ర్థక మెనుము
రమ్యగుణసాంధ్ర పల్లె మరాజు పండ్ల!

చ॥ గలగలలాడిచెట్టులను గట్టులధీకొని మండలకంపలన్
దలనిడిగోతులంబడుచు దారి నెఱుంగగ లేక వెట్టిపా
కలనడయాడిభీతినిడు కారునబోలక శత్రుధంబునక
జెలగివిహారముక సలుపు “జెప్పిన” బోలితి వీవునవ్వారే!

ఉ॥ స్వాగతమయ్యనీదు విలసత్కరుణారససాంధ్ర దృష్టికి
స్వాగతమయ్యభివ్యుత స్వాగతముగాని స్వదేశభక్తికి
స్వాగతమయ్యకాంతియుత సారియోదరహాసపంక్తికి
స్వాగతమయ్యనిర్మలవిభాసుర ఖాదిదుకూలధారికి॥

నీ॥ జన్మించితివీవు స్వచ్ఛమారై తాంగ
కులమునందున నుధా కలశముటుల
అభ్యసించితివీవు యశలంక శేముషీ
సారమావ్యవసాయ శాస్త్రమంత
గురించితివీవు బరుచై నపన్నుల
భారంబుచేగ్రుంగు భ్రాతృవరుల
ధరించితివి నీవు ధర్మబుడప్పక
కష్టజాలముఁబాపు ఖడ్గరేపుడు॥

తే॥ గీ॥ పరవ్రభుత్వంపుటువోగ సరణివిడచి
పూతగోదావరీమాత్రు పుణ్యధామి
కాధిపత్యంబుమీయించి యలరినావు
రమ్యగుణసాంధ్ర పల్లె మరాజు పండ్ల॥

మ॥ అసహాయోద్యమమూతగాఁగొనిన దే శారాధకుండంచువి
శ్వసనీయుండని రాష్ట్రపుంబ్రజలచే నస్మావళుంగాంచియీ
యసమానోన్నతమామహాపదవి కధ్యక్షుండవై తీవునీ
పసఁజూపింప స్వరాజ్యలక్ష్మీయిక లభ్యుండేలగాఁడెడికే॥

నీ॥ గాంధీదేవునియందు గలకర్మత్యాగంబు
నలనెహ్యుపండితు విలసనంబు
పంజాబు సింహంపు ప్రతిభావిశేషంబు
దేశబంధునిత్యాగ దీక్షతయును
లోకమాన్యనిదేశ లోలతావిభవంబు
సరగఁబటెలు సం స్తంభనంబు
కాశీనాథునియందుఁ గలధార్మికత్వంబు
శేంకటప్పయశాంతి వీరతయును॥

తే॥ గీ॥ అన్నియును శేర్చి పాలింపు-మయ్యవేగ
పూర్వగౌతమీయండల-పుణ్యధామి
సత్యసంధుండవడదేదీ-జంకకయ్య
రమ్యగుణసాంధ్రపల్లె మరాజు పండ్ల॥

తే॥ గీ॥ కాంతసమూర్తి కెల్లడ-జయముజయము
సత్యసంధున కెట్లనె న-జయముజయము
సర్వసాక్షాత్కృతి-జయముజయము
రమ్యగుణసాంధ్రపల్లె మరాజు పండ్ల॥

అశీస్సు

ఉ॥ గొల్లలఁగూడియాడుచును-గోవులఁగాయును గంతులేయు
చుక, మెల్లని నూటలాడుచును-మేలుగఁబాడుచువేలుపూడు
చుక, గొల్లతలక విరాళిఁగఁగొల్పెడి కృష్ణుడు మల్లె
పూడి శ్రీ, పల్లచరాజు పండ్లమును బాగుగ జూచుచు
బ్రోచుగావుతే॥

దంగేరు

అహస్వినసంఘము

రవీంద్ర నాథ ఠాకూర్ గారి గ్రంథములకు తెలుగు అనువాదములు

ఇంటా బయటా 426 పుటలనవల (క్యాలికో)	3-0-0	కథాగుచ్ఛము	1-వ భాగము	1-4-0
డిటో ర్వాపరు బైండు	2-8-0	కథాగుచ్ఛము	2-వ భాగము	1-4-0
గృహప్రవేశం (నాటకం)	0-12-0	పోస్టాఫీస్ (నాటకం)		0-10-0

నావిల్ల. రామస్వామిశాస్త్రిలు అందు సన్స్,

292, ఎన్.జె.నె.కె, చెన. బ్రి. ఈ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కమిటీ

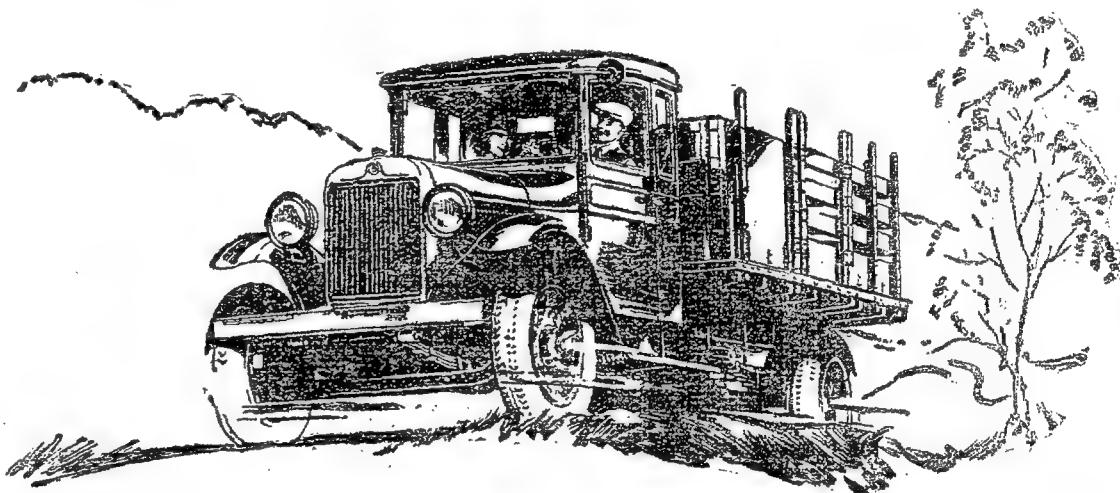
వచ్చిన భీమా
దరఖాస్తుల మొత్తం
సుమారు
రూ. 50 లక్షలు.

లిమిటెడ్

జారీ అయిన
భీమా స్వల్పాల
మొత్తం
సుమారు
రూ. 36 లక్షలు.

మచివీపట్టణం

మంచి ఏజంట్లు కావలెను
వివరములకు కార్యదర్శి పేర వ్రాయండి

మీ కు తగినది మీరే ఏర్పరచుకొనుడు

బస్సులలోగాని ట్రక్కులలోగాని మీ కనుకూలమైనది మీరే ఏర్పరచు
కొనుడు. మీ అవసరములకు ఎంత వవరు, ఎంత స్పీడ్ కావలెనో లేక ఎంతబరు
వును మోయగలదో విచారించుకొనుడు. తదుపరి డాక్ట్రబదర్స్ బస్సులను, ట్రక్కు
లను పరిశోధింపుడు. మీ కనువైన బస్సు లేక ట్రక్కు సులభముగా దొరకును.
మీ రుపయోగించి చూడుడు.

ఎట్టిపరిస్థితు లందైనను ఎక్కువవనిక తాళగలదు. ఎక్కువసొమ్ము సంపా
దించి యివ్వగలదు. అందువయోగించిన వస్తుసామగ్రి శ్రేష్ఠమైన దగుటచే ఏండ్ల
పర్యంతముకూడ చక్కగా మన్నును. లాభమును చేకూర్చి యిచ్చుచుండును.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

అడిసన్ అండు కో, లిమిటెడ్.,
మదరాసు.

X-T 133.

బెంగుళూరు, కల్కికోట, కొట్టయం, తిరుచినాపల్లి.

DODGE BROTHERS TRUCKS AND BUSES

మరియొక దేశభక్తుని ఆత్మార్పణము

సతీసు సేనుగారు పట్టుదల పదలకుండుట

జతీంద్రదాసుమరణములపట్ల సానుభూతి

ఫైదీలకోరికలను పంజాబు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుట

లాహోరు ఫైదీల స్థితి

రంగూను, సెప్టెంబరు 20:— తాదామత ప్రచారకు డగు యు. విజయగారు ఏప్రిలు 6 వ తేది రాజద్రోహపు శిర ముక్రింద శిక్షింపబడిరి. రంగూను పెంటలు జెయిలునందు జై దిగనుండుచేరి. కారాగృహమునందు రాజకీయ ఫైదీల కివ్వబడు చున్న ఆహారము సమముగ లేదని పేరు ఏప్రిలు 9 వ తేదీనుండి ఆహారము మానివైచిరి. కారాగృహాధికారులను మరికొన్ని మర కులను కోరిరి. బాధనాతమునకు కేరణవారికి పన్నటి ఉడుపుల నివ్వవలయుననియు, బాధనాతమునందు ఉపవాసమొన ర్చి ప్రార్థనలు సలుపుటకు సౌకర్యముల నొసగవలయుననియు పీ డహారి, ప్రభుత్వమువారు ఈ కోరికల నన్నిటిని నిరాకరించుటచే ఏప్రిలు 9 వ తేదీనుండి పిగ ఆహారము మానివైచిరి. పీరిపై వి ధింపబడిన శిక్ష ముగిసెను. ఈకోరికల నేటిపై మరియొక కేసు తేటజెను. పీరు మిగుల శుశ్మస్థితి యందుండుటచే మాజిస్ట్రేటు కారాగృహమునందు విచారణజరిపి విజయగారికి శిక్షనిధింపిరి. పీరు 19-వ తేది రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రాణము లను వదిలిరి. నేటిదినము ఉదయము కారాగృహాధికారులు శవ మును బాధనాతాధికారులను నొసగిరి. ఉచితగౌరవములతో అంత్యక్రియలు జరుగును. (అ. ప్రె.)

సతీసు సేనుగారి స్థితి

హైకోర్టువారు కేసును కలకత్తా ప్రేషింపి

మాజిస్ట్రేటు పైలునకు మార్పుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:— సతీసు సేనుగారిమీదను మరి 18 మందిమీదను తేటజెనుకేసును బారిసాలు జిల్లా మాజి స్ట్రేటు పైలునుండి మరియొక మాజిస్ట్రేటుకు మార్చవలయునను పెటిషనుపై కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమూర్తులను మిత్తరు, ప్రాప్తగార్లు ఈ క్రిందివిషయము తీర్పుచెప్పిరి:—

ఈ కేసును బారిసాలు జిల్లా మాజిస్ట్రేటుగారు విచారిం చుట న్యాయముకాదు. ఈ కేసును సంబంధించిన విషయము లపై కేసువిచారణయందు వివరింపబడు అంశములేకాక ఇతర అంశములు బారిసాలు మాజిస్ట్రేటుగారు ఈ కేసువిచారణ జరు పుట అనుచిమరి మా ఆభిప్రాయము. ఈ కేసు కలకత్తా ప్రధానరాజధాని మాజిస్ట్రేటు ప్రాంతము మార్చబడినది.

ప్రభుత్వమువారు జామీను పెట్టిననును

ఆక్షేపించెదరు

సతీసు సేనుగారి జామీను పెట్టిననుపై రాబోవు మంగ శవారమువారు హైకోర్టులో విచారణ జరుగును. ప్రభుత్వపు న్యాయవాది జామీను పెట్టిననును ఆక్షేపించెదరు.

సతీసు సేనుగారి స్థితి

బారిసాలు, సెప్టెంబరు 20:— సతీసు సేనుగారి స్థితి యు డెట్టి మార్గము కలగలేదు. నేటిదినము సేనుగారి సోదరుడు అతనిని సందర్శింప ప్రయత్నించెనుగాని కారాగృహాధికారులు అందుకు అంగీకరింపలేదు. ముందుదినమే సేనునంద్రుగారు మరి కొందరు బైదీని సందర్శించియుండుటచే నేటిదినము వారిని జామీనుకు ఎవరికి ఆనుమతి ఇవ్వబడదని కారాగృహాధికారు లు చెప్పిరి.

సతీసు సేనుగారి కేసు బారిసాలు మాజిస్ట్రేటుకోర్టునుండి కలకత్తా మాజిస్ట్రేటు కోర్టుకు మార్చబడుటచే, సేనుగారు జా మీనుపై కారాగృహము నవలీనమైనట్లు వారిని ప్రోత్సహిం చుటకయి సుబావిజోనుగారు మరల ప్రయత్నములు గావించు చున్నారు.

సేనుగారి విడుదలకోరుచు 22 వ తేది

నంగరాష్ట్రమునందంతయు సభలు జరుపబడును
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:— బారిసాలు కారాగృహ మున ఉపవాసప్రథమ చేయుచున్న సతీసు సేనుగారిని ఇతరుల ను విడుదల చేయవలయునని కోరుకు సెప్టెంబరు 22 వ తేదీన నంగరాష్ట్రమునందంతయు సెప్టెంబరు 22 వ తేదీన సభ జరుపవలయునని కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటనగావించు చున్నారు.

జతీంద్రదాసు సానుభూతిసభలు

మచిలీపట్నము

మచిలీపట్నము, సెప్టెంబరు 20:— నిన్నటిదినము నగర కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున జ. వెంకటేశ్వరరా వుగారి అధ్యక్షతన ఒక పౌరసభ జరిగెను జతీంద్రదాసుగారి త్యాగమును ప్రశంసించుచు ప్రభుత్వమువారి కారిత్యమును ఖండిం చుచు తీర్మానములు కావించబడెను.

బాపట్ల

బాపట్ల, సెప్టెంబరు 19:— నిన్న సాయంకాలము 6 గం టలకు కాలిదాసుపంతులుగారి అధ్యక్షతన పౌరసభ జరిగెను. స్వాగత్యర్థపరాయణు డగు జతీంద్రదాసుగారి ధైర్యమును త్యాగమును ప్రశంసించుచు తీర్మానములు గావించబడెను. ఆ హారనిరసన నిషేధపు బిల్లును ఖండించుచు మరియొక తీర్మానము గావించబడెను.

కోయంబత్తూరు

కోయంబత్తూరు, సెప్టెంబరు 20:— నిన్నటిదినము పుర మందిరమున ఒకసభ జరిగెను. జతీంద్రదాసుగారి మరణము నకు విచారము తెలుపుచు వారి త్యాగమును ప్రశంసించుచు తీర్మానములు గావించబడెను.

కలకత్తా

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:— ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ కమిటీలకు ప్రాధాన్యత నృపేంద్రచంద్రబెనర్జీగారు విద్యాధిభిరులందరు కలసి జతీంద్రదా సుగారికి యావద్భారత విద్యాధిభి సౌరకము నేర్పరచవలయు నని ఒక ప్రకటన గావించుచున్నారు. ఈ విషయమై సలహాల ను బెనర్జీగారికి (జి. బి. బెనర్జీ) వీధి గుర్తులు కలకత్తా) పంపవలెను.

ఇతరసభలు

పంజాబు శాసనసభయందలి జాతీయపక్షమువారు వార జాని మునిసిపలు బోర్డువారు, అలహాబాదు మునిసిపలు బోర్డు వారు ఇదేవిధమున తీర్మానములు గావించుటకు తలచివారై నవచ్చినవి. జతీంద్రదాసుగారి గౌరవార్థమై సోమవారమునాడు అలహాబాదు మునిసిపాలిటీవారి పరిపాలనమునందున్న పాఠశాల లన్నియు మూయబడును. (జి. ప్రె.)

భగత్ సింగు దత్తుగార్లు

ఆహారనిరసన దీక్ష

ఫైదీలకోరికలను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 19:— భగత్ సింగు దత్తుగార్లు విషయమై ఆహారనిరసనపు సమకమిటివారు పంజాబు ప్రభు త్వమువారికి క్రింది అభిప్రాయములను తెలియజేసిరి:— ఆకాలి నాయకుల కేసునందు 30 మంది విచారణయందున్న సిక్కు ఖయిదీలతోపాటు, నలుగురు శిక్షింపబడిన ఫైదీలు యుంచబడిరి. ఈ 34 రు ఆమృతసరం లాహోరు కారాగృహములందు ఒకటిగ 3 సంవత్సరములు కల సియున్నను కారాగృహపరిపాలనపు సౌక్యమునకెట్టి భంగము కలగలేదు. కావున ప్రస్తుతముకూడ భగత్ సింగు దత్తుగార్లును విచారణయందున్న ఇతర ఫైదీలతో సుంతులపట్ల ఎట్టి ఇబ్బంది కలగదని మా ఆభిప్రాయము.

పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ఫైదీల కోరికలను

అంగీకరించుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 20:— పంజాబు ప్రభుత్వపు హోంమెంబరు పంజాబు కారాగృహముల విచారణసంఘపు సభ్యులను లాహారునినందుగారికి ఈ క్రిందివార్త పంపిరి:— లాహోరు కుట్రకేసు విచారణముగియునంతవరకు భగత్ సింగు దత్తుగార్లు విచారణయందున్న ఇతర ఫైదీలతోపాటు యుంచబ డెదరు. ఇతరుల కివ్వబడుచున్న అన్ని సౌకర్యములను పీరు పొం డెదరు. గాని, పీరు ఫైదీల ఉడుపులను ధరించెదరు. పీరు ప్రస్తు తము పెంటలుజెయిలునందుండుడెదరు. కేసు-డిఫెన్సు తయారు

చేయుటకు న్యాయవాదులను ఇతరులను సందర్శించుటకు అవకా శము లివ్వబడును. పీరు ఉపవాస దీక్షనుకొనగానే ఈ సౌక ర్యములన్నియు పీరి కివ్వబడునని కారాగృహముల ఇన్స్పెక్టరు జెనరలుగారు భగత్ సింగు దత్తుగార్లకు తెలిపియున్నారు. (జి. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభ

సంస్కరణముల సంఘ నివేదికపైనను, పంజాబు ప్రభుత్వమువారు పైమను సంఘమునకు పంపిన

మొమోరాండంపైనను చర్చ

లాహోరు, సెప్టెంబరు 19:— పంజాబు శాసనసభవారు సంస్కరణముల నివేదికపైనను, పంజాబు ప్రభుత్వమువారిచే పైమను సంఘమునకు పంపబడిన మొమోరాండం పైనను చర్చ మరల జరిపిరి.

డా|| గోకులభంద్ నారంగ్ గారు సంస్కరణముల సం ఘముయొక్క అధికసంఖ్యాక నివేదికను సంస్కరణ సంఘ స భ్యులే తయారుచేసినట్లునుపదని నుడివిరి.

జఫరుల్లాఖాన్ గారు (సంస్కరణ సంఘ సభ్యుడు) యా ఆరోపణ సర్వాబధముని నుడివిరి.

ఈ సమయమున అధ్యక్షులు జఫరుల్లా ఖానుగాను క్రమ విరుద్ధమైన పదముల నుపయోగించుట ఆక్షేపించినవిడట, జఫ రుల్లా ఖానుగారు యా ఆక్షేపించబడిన పదముల ఉపసంహరిం చుకొనిరి. కేప్టను సిఖాందర్ రయాత్ ఖాన్ గారు సంస్కరణ సంఘాధ్యక్షులును ప్రస్తుత రివిన్యూమెంబరు డా|| నారంగ్ గారు చేయు ఆరోపణ నిరాధామైనదని చెప్పగా డా|| నారంగ్ గారు మరల తాను చెప్పిన విషయము యదారమైనదేమనియు సంస్కరణ సంఘముయొక్క అధికసం ఖ్యాకనివేదిక తయారుచేయడంలో ప్రభుత్వవారి ప్రేరేపణ విశదముగుడున్నదని నొక్కిచెప్పిరి. ఈ విషయముగూర్చి నా రంగ్ గారు మరియు మాట్లాడబోవు అధ్యక్షులు యా విషయము పైని చర్చ అంతరింపుమని నారంగ్ గారిని కోరిరి. అధ్యక్షుని ఇష్టానుసారముగ డా|| నారంగ్ గారు యా విషయము అంత్య మొనర్చిరి. డా|| నారంగ్ గారు మరియు ఉపసంహరించుచు ప్రస్తు త రాష్ట్రీయపరిపాసనా విధానమును చేయతగిన కొన్ని మార్పు లను నూచించిరి. ప్రత్యేకవర్గ నియోజకవర్గములు రద్దుగావించ వలెనని నూచించిరి. పంజాబు శాసనసభయందు మొత్తము సభ్యులు 15 మంది యుండవలెననియు వారిలో 125 మంది ఎన్నికొబడిన సభ్యులుగ నుండవలెననిరి. వర్గ బేధములనూత్రము లు అంతరించువరకు అధికారవర్గ సభ్యులు శాసనసభయందుం డవలెననియు, ఒక రాష్ట్రమునందు రెండుశాసనసభ లుండవలెన నియు చెప్పిరి. ప్రజారక్షణ అనుగుణ్యవిషయముల పరిష్కరిం చుటకు హిందువులను మహమ్మదీయులను ఉండు ఒకసంఘము ఏర్పరచవలెను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిపాలనా తనిఖీచేయునాకుక్కు కేంద్ర ప్రభుత్వము వారి కొసగవలెను. రాష్ట్రీ య శాసన సభలకు మ భారత శాసన సభకు ఎన్నికొబడుసభ్యులు ప్రజలచే ఎన్నికొబడినసభ్యులుగా నుం డవలెను. సింధురాష్ట్రము ప్రస్తుతముండునట్లులే బొంబాయి రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన భాగముగా నుండవలెను అని డా|| నారంగ్ గారు నుడివిరి.

గ్రేగారు మాట్లాడుచూ వర్గ భేదములు లేక మహమ్మదీ యులు హిందువులు ఎన్నికొనునట్లును హిందువులు మహమ్మదీ యుని ఎన్నికొనునట్లును అగు యాయొక్క హిందువులకోర్కె పట్ల కేసు నాయొక్క సానుభూతి తెలుపుచున్నాననిరి. కాని అల్పసంఖ్యాకల వర్గమువారి హక్కులనుమాత్రము లెక్కింపక బోవుట ధర్మముకాదు. అల్పసంఖ్యాకవర్గము వారి విషయము లందు వారియభిప్రాయముల నొసగుటకు వారికి అవకాశముగలు గజేయవలెను. అని గ్రేగారు చెప్పిరి.

జఫరుల్లాఖానుగారు, సంస్కరణసంఘసభ్యులు మాట్లా డుచూ శాసనసభ్యులందు అన్ని వర్గములవారికి ఆయావర్గముల జనాభా ననుసరించి ప్రతినిధిత్వము నొసగవలెనని అధికసంఖ్యా కనివేదిక రూపించియున్నది. కాని మహమ్మదీయులకు మాత్ర ము హెచ్చుగా ప్రాతినిధ్యము నొసగబడలేదు. ప్రభుత్వమువారి సలహాల ననుసరించి యాయొక్క అధికసంఖ్యాకనివేదిక తయారు గావించబడలేదని నొక్కిచెప్పిరి. అధికసంఖ్యాకనివేదిక ఆమో దింపబడిన హిందువులకు బాధయు, హానియు, మహమ్మదీయుల వలన కలుగునని డా|| నారంగ్ గారు తలచుచున్నారు. అల్పసం ఖ్యాకనివేదిక ఆమోదింపబడిన మహమ్మదీయులకు హిందువులవలన బాధ కలుగునని నేనెప్పుడును అనుకొనలేదుఅని జాఫరుల్లాగా రు నుడివిరి. పిదప సభ మరునాటివరకు వాయిదా వేయబడెను. పోలీసువారు శాసనసభామందిరము కాపుదారి చేయుచుండిరి.

లాహోరు, సెప్టెంబరు 20:— సెప్టెంబరు 20 వ తేదీని పంజాబు శాసనసభ మరల సమావేశమయ్యెను. సంస్కరణ సంఘ

నివేదికపై చర్చ మరల జరిగెను. ఈ విషయము గూర్చి సభ్యులెల్లరు మాట్లాడుటకు అనకాశము కలుగునటుల కాసనసభా సమావేశ కాలము హెచ్చుగావింపబడునా యని కైజర్ వామ గారు అధ్యక్షులను అడిగిరి. నివేదికపై చర్చ కొనసాగించుటకు గాను సమావేశపు కాలము అధికపరచిన, నివేదికపై కాసనసభ వారు గావించిన చర్చను నైమను సంఘమువారికి పంపుటకు అనకాశముండదని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

కాసనసభా కార్యక్రమ నివేదిక విమానపు టప్పా ద్వారా పంపనగునని ఒక సభ్యుడు నూచించెను. విమానపు టప్పా కొన్ని సమయములందు సరిగా చేరుటలేదు. ప్రభుత్వమువారి టప్పాను విశ్వసించరు అని అధ్యక్షులు పలికిరి. తుదకు సమావేశము రెండు గంటల కాలము అధికము జరుగనటుల నిశ్చయింపబడెను.

ఉజ్జావ్ సింగుగారు మాట్లాడుచు సిక్కులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము ఏర్పరపబడవలెనని, సిక్కులు హిందువులు గారు. సిక్కులు న్యాయముగా తమ హక్కులను వాంఛించుచున్నారు. సిక్కు యొక్క కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిన సిక్కుమతస్థులందు ఆందోళము ప్రజ్వలిల్లును-అధిక సంఖ్యాకనివేదిక పంజాబురాష్ట్రములందు ఆంగ్లేయ పరిపాలన కుబడులుగా ముస్లిముల పరిపాలనను స్థాపించు మార్గముల నివేదించి యున్నది అని సింగుగారు నుడిచిరి. మరికొందరు ఉపన్యాసకులు మాట్లాడిన పిదప పంజాబుకాసనసభ కాలనిర్ణయములేక వాయిదా వేయబడెను.

హేగుకోర్టు కాసనము

ఆప్షనలు క్లాజు

[వైరెస్]

రంగీ, సెప్టెంబరు 20:— గ్రేటుబ్రిటను ఆప్షనలు క్లాజును నవలంబించుటకు వ్యవధి 10 సంవత్సరములే కాని ఆపైన గూడ సాగింపవచ్చును. ఈలోపుగ దానిని ఆఖరు జేసిన తగాదాయే యుండదు.

ఈ సంతకములు ధ్రువపరపబడవలసియున్న దని హెండ్లర్నుగా రనిరి. ఈ విషయమును బ్రిటిషు పార్లమెంటులో ప్రకటించెట్లుటకు వీలగును. ముందు వచ్చు తగవులకే ఇది వర్తించును. పూర్వపు తగాదాలను ప్రత్యేకపూర్వబడిక ప్రకారము హేగు కోర్టుకే పరిష్కరించుటకు అధికార ముండును. మునుపటివలెనే హేగు కోర్టు పరిష్కరించును. బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ లో యున్న ఇతర రాజ్యముల తగవుల నిందు జేర్చలేదు. వారు అంతర్జాతీయలైనను వారందరను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నకే కట్టుబడి యుండుటచే వీరి తగవులను ఎత్తుకొన లేదు.

కనడా, ఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధులకు అంత్యము తీరవులు వచ్చుట ఆలస్యముగటచే సంతకముచేయు టావశ్యమాయెను. దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రతినిధిగూడ సంతకము జేసెను. కాని అంత స్పష్టప్రాజ్య తగవులను ప్రత్యేక న్యాయస్థానమువారు విచారింపవలెననిరి. ఎట్టి వరుతులు లేకనే విరిపు స్ప్రీట్టు సంతకము జేసెను. ఫ్రాంసు, పెరూ, జేకోస్లావియా ప్రతినిధులు గూడ సంతకము జేసిరి.

భారత కార్మికవిచారణ సంఘ సభ్యులు అధ్యక్షుని మార్చెయిల్స్ లో కలిసికొనెదరు.

బోయరుయుద్ధములో దక్షిణ ఆఫ్రికాలో లేడిస్మిత్తును గాపాడిన సర్ హ్యూడ్యర్టుమ్యూగారు 20 తేదీని చనిపోయిరి.

ముందుకు జాగ్రత్తపడవలెను

ప్రతి కుటుంబీకునికి భవిష్యత్తునకు కావలసిన ఏర్పాటును గురించి యోచనయుండును. ఇన్నురెన్ను పాలిసి ముసలితనము నకు అనుకూలమైన ఏర్పాటుగానున్నది. మతియు అకాలమరణము సంభవించినప్పుడు కుటుంబమునకు దివ్యమైన రక్షణ నొసగుచున్నది.

మీ జీవితమును

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా

లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ తో

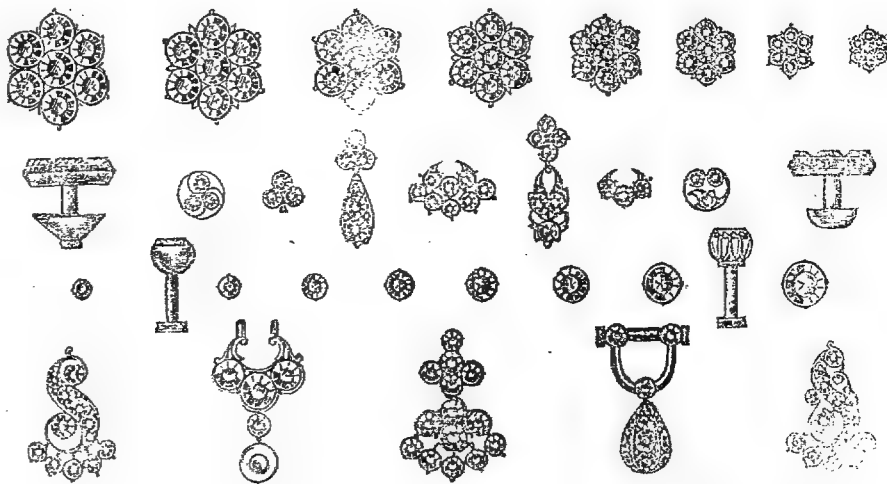
ఫీ మా చేయుడు

తక్కువ ప్రీమియం రేట్లతో ఉపయోగకరమైన సేవ నొసర్చుచున్నది. పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Mysore Branch,
152, Commercial St.,
Bangalore.

Madras Branch,
Post Box No. 237,
Madras

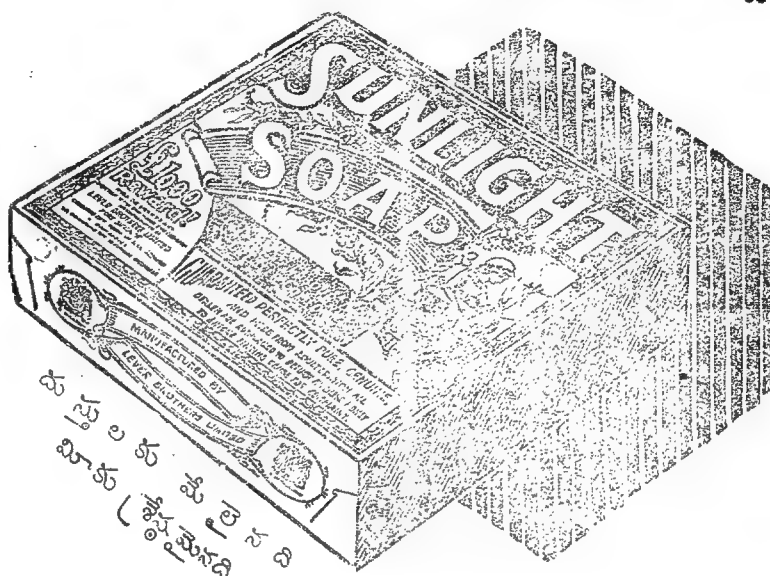
సీమనుంచి నేరుగా సీమకమలములు దిగుమతిచేయబడినవి

గాన సీమకమలముల నగలు కొనదలచినవారికి యిది మంచి సమయము. మేలయిన సీమకమలముల నగలు చౌకగరలను యిచ్చి మిమ్ములను తృప్తి పొందించునారు. వివరములకు యిదిగవ విలూసమునకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్
జువలరిమార్బు
జయలక్ష్మీ బిల్డింగు
బెంగళూరు సిటీ.

నన్ లైటు సబ్బు

దుస్తులకు మేల్ నది మితు శ్రేష్ఠమైనది

నన్ లైటుసబ్బు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. వలనగా నది ప్రపంచములో కెల్ల స్వచ్ఛతరమైన సబ్బు అగుటయే. దాని శరీరశుద్ధతయే ప్రపంచమున విడివిగా నుపయోగింపబడు సబ్బుగాచేసినది. దుస్తులను శుభ్రపరచుట కెల్లప్పుడను నన్ లైటుసబ్బునే వాడుడు.

నన్ లైటు సబ్బు

SUNLIGHT SOAP

లివర్ బ్రదర్సు లిమిటెడ్, బోంబే, పోర్టునల్ లైటు, ఇంగ్లాండు

1,000 పానులు ప్రతివిల్లయొక్క శరీరశుద్ధతకు పూచీకలదు.

(MS 18-172)

బాలురకు 18 ఏండ్లు

బాలికలకు 16 ఏండ్లు

బాలురకు 18 ఏండ్లు వివాహార్థ నయస్సుగా భారతదేశములో విధించవలెనను తీర్మానమునకు బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు ప్రతికూలులైరి

కమలాబాయి చటోపాధ్యాయుగారి యారపుయాత్రాసభవము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 20:— జర్మనీదేశముయొక్క ముఖ్యపట్టణముగు బర్లిను నగరముందు జరిగిన అంతర్జాతీయ మహిళాసభకు భారతదేశ ప్రతినిధిగా వెల్లియుండిన కమలాబాయి చటోపాధ్యాయ సతిగారు తిరిగివచ్చిరి. బొంబాయి కేపులో దిగిరి. అంతర్జాతీయసభలో వివాహార్థవయః ప్రమాణమును గూర్చి యొకతీర్మాన ముపపాదించబడినది యామెచెప్పెను.

బాలురకు, బాలికలకును సూచ 16 ఏండ్లలోపుగా

వివాహములు జరుగరాదని సభలో నొక తీర్మానమున బడెను.

ఈ తీర్మానమునకు ఒకసవరణ ఉపపాదించబడెనతీయుల విషయములో మాత్రము బాలర వివాహార్థ ప్రమాణము 18 ఏండ్లుగా నిర్ణయము చేయవలెనని సవరణ పాదించబడెను. ఈసవరణ ఆమోదించినవా రందరను హేతువొకటి కలదు. ప్రాచ్యదేశము లన్నింటిలో 18 బాలురకు నిర్ణయింపబడియున్నది గనుక ఆరీతిగా ములోమాడ కానించుట యుక్తమని వాదించిరి.

కాని యీ సవరణకు ప్రతికూలముగా వాదించిన బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు మాత్రమే.

బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు ఇందులకు ప్రతికూలముగా నిచ్చియుండినను సవరణ అధికసంఖ్యాకులచే అమోదము

బాలికల వివాహముమాత్రము 16 సంవత్సరములకు ఉండరాదని ఆన్ని దేశములవారును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదము

(అ)

మద్యపాన నివారణావశ్యకత

(శ్రీ కృష్ణస్వామిశర్మగారు)

నాగరికమును నాశముజేసి కరీరమునకు ప్రమాదమును గలుగజేయునది మద్యపాన మనిన, నిరాకరించువా రెవరుండ రనియే నాభావము. మద్యపానము మనుష్యస్వభావమును జెరచి మృగత్వమును గలుగ జేయుచున్నది. మద్యము వివ. మును బోలెడున్న సర్వసాధారణము కానేరదు. పరీక్షించి చూచి నచో పాపాణముకంటెను దుస్వభావము గలది యని చెప్ప నొప్పు. కల్లు, సారా, బ్రాంధి, విస్కీ, మున్నగు వస్తువులు మద్యమని పేర్కొనబడుచున్నవి. ఇందు నివా నిచ్చునది యని యు, నివా నీయనిది యనియు, రెండువిధములు. నివా యను పదమునకే 'ఇంటాక్సికేషన్' అని యాంగ్లమున నందురు. ఈ పదము 'టాక్సిక' అను గ్రీకుభాషనుండి వచ్చినదని యం దురు. ఈ పదమున కాభావలో పాపాణ మనియే యర్థ మని విజ్ఞుల యభిప్రాయము. దీనిచే నివా నిచ్చు పదార్థము లన్ని యు పాపాణ మనియే భావింపవచ్చును. ప్రాజ్ఞుల యభిప్రాయ ము నీదియే. కాని పాపాణముకంటెను గూడ మద్యము చెడుగని నాయభిప్రాయము. ఎటులన, పాపాణము, దానిని తిన్న వారిని మాత్రమే బాధించును. మద్యపాన మటుల గాక త్రాగిన వారిని, వారి ఆలవిడ్డలు, బంధువులు స్నేహితు లందరిని బాధించును. పాపాణము ఇహలోకముఖముల బోగొట్టున దగును. మద్యపానమో ఇహపర సౌఖ్యములరెంటికిని దూరల జేయును. పాపాణము నేపించినవారిని మఱొక విరుగుడుమందువలన రక్షిం పవచ్చును. మద్యము నేపించినవారిలో మద్యనివాతీతగాని వారిని మఱొకవిరుగుడుమందువలన రక్షింప వీలుగాదు. మఱియు పాపాణమునేపించినవారిని నిద్రించుచున్నవారితో బోల్చవచ్చు ను. మద్యనేవకులనో! పాపము! మరణించినవారితో బోల్చుట కును సాధ్యముగాదు. ఇవన్నియు ప్రతివారికిని దృష్టించరములగు దృశ్యములే.

మనము భుజించు ప్రతియాహారవస్తువును, పరిణామము జెంది కరీరమునకు బుట్టి నిచ్చుచున్నది. కాని మద్యమునకు పరిణామమును బొందు కత్తి లేకుండుటవలన నది కరీరమునకు బుట్టి నిచ్చుట యనునది యసంభవమే. కాని యది ద్రవముగనుండియే కరీరములోని రక్తముతో కలిసి రక్తమును అపరిశుద్ధమొనర్చుట మాత్రము తగ్గవుచున్నది. ఇటుల రక్తముతో మిళితమగుటన సర రక్తచలనమును మందగింపజేయుటగాక జీర్ణకోశమును పా పజేసి రక్తమును నీరసింపజేయుచున్నది. ఇవన్నియు కరీరతత్వ వేతల యభిప్రాయము.

ఇటులండ గొందఱు మద్యపానము, కరీరమున కొకవిధ మగు నుష్ణమును గలిగించుచున్నదని నుడువుదురు. ఇది మిక్కిలి సారవాటు. కొత్తనీరు పాతనీటిని గొట్టుకొనిపోయే నన్ను చు స్వభావముగ కరీరమునగల యుష్ణమును తారు మారు జేసి ము. ప ద్ర వ ము ను గ లి గి యు చు న్నది. దీని కుదాహరణము జూడుడు. ప్రాంతు చక్రవర్తియగు మొవటి నెపోలియన్ 1812 సం॥మున రుష్యాదేశముపై దండెత్తి వెడలిన యుడు, నేనలు నడువజాలకను, మార్గముననే కొందరు మరణిం చియు చరిత్రము స్పష్టపరచుచున్నది. దీనికి గారణము రుష్యా వారు ఫ్రెంచివారిని బయించుటగాదు. ఫ్రెంచివారు రుష్యా వారిని ఎదిరింపలేక పరుగెత్తసాగిరి. రుష్యాలోని చలి కోర్వ లేక మరణించిరి. కాని వీరికున్న చలిరవ్యయలకు లేకపోయేనా యని సందియము కలుగనిచ్చును. కాని రుష్యావారాచలిని తాళ కత్తిగలిగియుండిరి. ఫ్రెంచివారు సహింపలేకుండుటకు కారణము మద్యపానమే ముఖ్యము. ఇది చరిత్రకారు లొప్పుకొనిన విషయమే.

మఱియు 1870-71 సం॥మున ఫ్రెంచి వారికిని జర్మని వారికిని జరిగిన యుద్ధమునగూడ ఫ్రెంచివారి టిమిని బొందిరి. దానికి గారణముగ వైద్యులు మద్యపానము నొప్పుకొనియున్నా రు. కాని చలిబాధనొర్పుటకై మద్యము నేపించుట ముఖ్యమున కారణమును నిరాధారము.

నట్టిహేతువు చేతను మద్యపానము ఆహారమున జేరజాలదు. దీని నుపయోగించుటచే మితముగ తనవిధిని నిర్వహించుచు న్ను హృదయకమలమును పాడుజేసి తనవిధముండి తప్పునటుల జేయుచున్నది. మద్యపానము జేయువారు హృదయరోగమున పిన మరణించుచున్నారని వైద్యులు నమ్ముచున్నారు. రాత్రి సావ్యపానము జేసి పరుండిన యొకని, ఉదయము జూచిన త్రిపుడుగ నుండుట మనము పత్రికల ద్వారా జరుపుచు గుర్తున్నాము. ఇటులుండ గొందఱు మద్యపానము, నిద్రతాని కొని ఉత్సాహంతునిగ జేయుచున్నదని నుడువుదురు. ఇట్టి ఘృతమునకు దానివలన కలుగు నివాయే కారణము. ఒకడు నామోననున్న యువు మతేవిషయమును వాడెరుగనేరడుగదా.

మఱియు మద్యపానము కరీరమును కుప్పింపజేయుచు న్నుది. ప్రత్యేకముగ కల్లు కాక క్షిగలదనుట కొక యుదాహరణ యుచ్చుచున్నాను. ఏమనః ఒక ఆరటిపండు నొలిచి కొంతసేపు

కల్లునందుంచినయెడ, కొన్ని నిమిషములకే పండు సారమంత యు పోయి పిప్పియై వత్తయగును. సాధారణముగ మద్యమును నేపించువారు దీనినే నాలుకెండుకొనిపోయి రోజుకు రోజు మద్యము త్రాగు మోతాదు నెక్కువ జేయుదురు. లేకున్న రెండుగ్గానులనీరు త్రాగలేనివారు రెండుకేర (పట్టు ముకేర) ల కల్లు నమాంతముగ త్రాగుదురుగదా! వీరు ధనవన్తు మును జెందుటయగాక కరీరనష్టమును జెందుచున్నారు. కొంత కాలమునకువీరు ఋణబాధకులైనై ఆలవిడ్డల నల్లల్లడజేయుచు న్నారు. వీరు చెబుటయేగాక కటుంబమే నాశనమగుచున్నది. ఇది చాల విచారకరము! వైద్యులు పాపాణముల నెటుల నొవ ధములలో వాడుదురో యటులే మద్యపానమునుగూడ వాడవల యునని చెప్పుచున్నారు. అందునను పాపాణము లన్నిటికంటె ను గూడ మద్య ము నెక్కువ జాగ్రత్త గ వాడవలయునని చెప్పుదురు. అనగా పాపాణముల కంటెను గూడ మద్యమునందు విషపదార్థ మెక్కువ గలదని వారి యభి ప్రాయము.

ఇట్టి నియమ పరంపరలండ గొందఱు మితపానమునకు దోషము లేదందురు. విషమంత కొంచెమైనను విషమేగాని మరొండు గాజాలదు. కాని ప్రారంభమున మితపానమునే యవ లంబింతురు గాని క్రమక్రమముగ నది అతిపానమే యగును. రెండు పత్తరముల క్రితము మితపానముగ నుండినవా రెండలో యిపుడు అతిపానమైయున్నారు. కాన నిట్టి కుతర్క్కులను, అభిప్రాయములను, విస్మరించి మద్యమువలన కలుగుచున్న దోష ముల నెరిగి, దాని విస్మరించుటవలన గలుగు మేలను దీర్చులోచ నతో నెరిగి సంపూర్ణముగ విస్మరింతురు గాక! విస్మరించుటలో గొందఱికి సంపూర్ణముగ నొకే సమయమున విస్మరించుట కష్ట తరమే యగును. అందులకై ప్రారంభమున నెటుల దీనిదీనే మో తాదు నెక్కువ జేయుచుండిరో విస్మరించుటలో గూడ నటులే దినదినము మోతాదును తగ్గింపుచు విస్మరింపవలెను. ఒకే సమ యమున విస్మరించుటవలనను నెట్టి ప్రమాదమును గలుగనేరదు.

మద్యపానమును నిర్మూలము జేయుటకు ప్రభుత్వమువారి పుడేవో విధముగ పూనుకొనియుండుట సంతసమే. మఱియు దృఢప్రజ్ఞతో దీనిని దేశమునుండి వెడలనడుపుట వారి విధి గూడ నగును. ఓం తత్సత్.

సీతానగరం (గోదావరితీరము)

(న్వకీయవిలేఖరి)

జితేంద్రవీరుడు

జితేంద్రుని మరణవార్త ప్రజలలో విశేషసంచలనము కలుగజేసినది. 18 తేదీ రాత్రి సీతానగరం చతుర్వర్ణములో ఫిర్యా తాలూకాబోర్డు సభ్యులగ కాండ్రు వీరన్న చౌదరిగారి అధ్యక్షత క్రింద జితేంద్రుని ఆత్మకాంతికార్యక్రమ ప్రార్థించుచు సభ జరుప బడెను. సుమారు 1000 సభ్యులవచ్చిరి. కాంగ్రెస్ పత్రిక సంపాదకులగు కొవిండిలింగరాజుగారు జితేంద్రుని నిరసనతత్వముయొ క్క చరిత్రను, ఆయువకుని పూర్వచరిత్రను సవిస్తరముగా తెలి పిరి. జితేంద్రుని ఆత్మసమర్పణ గాధను వినినవిమ్మల ప్రతివా దును దేశమంతా కంఠంతత్వాగముచేయుకో యోచించుకొన వలెనని హెచ్చరించిరి. జితేంద్రుని నిగ్రహకత్తిని ప్రశంసించు చు, ఆతని ఆత్మకాంతిపాదవలెనని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా సభ్యులెల్లరు నిలబడి ఆమోదించిరి.

అక్టోబరు 2 వ తేదీ

మహాత్ముని వ్యక్తిత్వార్థి యుత్సవమును చాలా వైభవము గా జరుపుట కేర్పాట్లుచేబడుచున్నవి. సీతానగరం సత్యాగ్రహశ్ర మమువారు రాజమహేంద్రవరములో ఆంధ్రదేశ శిష్టుల ప్రదర్శనమును జరుపుచున్నారు. ప్రసర్యనము నాశించారి సత్రమున జరపబడును.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త. — పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాగ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టాం కుడు రచించిన ఆంధ్రవాగ్మయమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు మూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభారతి లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి, అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయశాట కము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాణముగ ఖండింపబడినవి. భాషానేపకు లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడ దగిన విశేషము లెన్నియో కలవు. —

మొ 0-12-0. పోస్టేజీ నెలు.

ఆంధ్రప్రతిక" ఆఫీసు, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా		రూ.ఆ
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు	1-4	
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-0	
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-3	0-12	
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10	
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-3	0-12	
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0-6	
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-6	
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0-8	
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8	
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-8	
11. గజ్జికీ తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-3	0-4	
12. పగుళ్లకు తైలము, శీతపగుళ్లకు	0-6	
13. కేలకు మందు సీసా 1-3	0-4	
14. చందన అత్తరు 1 డబ్బు	2-8	
15. కుష్టుకు తైలము, డబ్బి 1-3	0-8	
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు	0-2	
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0	
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0	
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8	
20. మోహినితైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12	
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-3	0-6	
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0-8	
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8	
24. సుకుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0	
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-3	1-0	
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-0	
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-3	0-8	
28. సుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-8	
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు	0 12	
30. సేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0 4	
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2 0	
32. కుంకుమపువ్వు తు 1 కి	8 0	
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	8 0	
34. కర్పూరి	86 0	
35. జాన్న తు 1-కి	8-0	

పోస్టుకర్పణలు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బసవపురాణము

కాలికో వైండు ధర 1-కి రు. రు. 2-కి రు. 2-కి రు.

గ్రంథకర్త: — పాల్కురికి సోమనాథకవి.

పరిష్కర్త: బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు

పండ్లండెవ శతాబ్దమున నెలసిన శైవమత ప్రతిపాదకముగు ద్వీపదకావ్యము. ఇందు శైవమతోద్ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్సూర్యులు, తత్సము కాలీనులునగు శివభక్తులయు చరిత్రములను నరనముగను, పాశకులు మనసుకరగి తస్మయ్యు లగునట్లు గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధురములగు జానుదెనుగుపలుకుల జాలువార్చి రచనమున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్నభిన్న రాష్ట్రములకు జెందిన పెక్కుతాళవృత్తమాతృకలతో నరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. సాతాంతరములు సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూల్యముగు పీఠిక (129 పు.) యిందుగలదు. ఆకాలపు టపూర్వ సారస్వతచారిత్రిక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగనలము పరిష్కర్త యేర్పిరూర్చినారు. ఆధునిక కవికుమారుల కిది యత్యంతోపకారకము.

పోస్టుకర్పణలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రప్రతిక"

7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల దుర్గతి

(-:-)

స్థలము కొన్ని ఇల్లు కట్టుకొన్న భారతీయులకు

ఆయింటిలో నివసించుటకు హక్కులేదు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 18:—తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల ప్రతినిధులుగా యీ దేశమునకు ఒక రాయబార వర్గమువారు వచ్చిరి. ఆ ప్రతినిధివర్గములో బీహారీలాలు యన్. అనంతానిగారు కలరు. వీరు “బొంబాయి వాయిస్” అను పత్రికయొక్క సంపాదకులు శ్రీ ప్రేమ ప్రతినిధితో మాట్లాడుచు వారిట్లు చెప్పిరి:—తూర్పు ఆఫ్రికాలోని భారతీయుల తీవ్రము ఇదివర కెన్నడును ఇంతటి దుర్గతిలోనికిని ఇంతటి అపాయకర స్థితిలోనికిని వచ్చియుండలేదు.

ఇటీవల కొంతగా తూర్పు ఆఫ్రికాలోని అప్పీలు కోర్టులో కేదార్ భాయిగారి కేసులో చెప్పబడిన తీర్పువల్ల భారతీయుల హక్కులు మాన్యుని ధృవపడినది. ఈ తీర్పులో నిర్ణయింపబడిన న్యాయసూత్ర మేమనగా భారతీయులు ఇండ్ల స్థలములను కొనుక్కొన వచ్చును. స్వంత భూములలో ఇల్లుకట్టుకొన వచ్చును. కాని, ఆయింటికి వారి భామందులు కాజారు. ఆయిండ్లలోవారు నివసించుటకు కూడ అర్హులుకారు. ఆయిండ్లలోనివసించుటకు హక్కుగలవారు యూరోపియనులే అగుదురు. అట్టియూరోపియనులయిండ్లలో నివసించునెడల ఆ యూరోపియనులవద్ద ఇల్లుకట్టుకొనిన భారతీయుడు ఇంటినవుకరుగా మాత్రమునుండుట కర్తవ్యము.

పైజెప్పిన తీర్పులో యూరోపియనుల హక్కులుతగినంత తృప్తికరముగా నిరూపణలేదని యూరోపియనులు అసంతృప్తికెంది ప్రీవీకౌన్సిలువారికి తిరిగి అప్పీలుచేసిరి. అనగా యూరోపియనులకు భారతీయులపై ఇంకకన్న ఎక్కువ అధికారములుండవలెనని వారికోరిక. సదరు ఇండ్లస్థలములను భారతీయులు కొనుక్కొనినప్పటికి ఆస్థలములకై వారు ఏరితిగా నైనను హక్కుదారులుగా నుండరాదని వారికోరిక.

తూర్పు ఆఫ్రికాలోని భారతీయులు ఉగాండా రైల్వే మార్గమున నిర్మించుటకు తమ జనసత్వములను ప్రాణములను అర్పించినది ఇందుకోరికేనా? ఈరితిగా యూరోపియనుల ముందు భారతీయులు అధోగతిపాలగుటకేనా, చరిత్రప్రసిద్ధమైన మహాకార్యమును భారతీయులు తూర్పు ఆఫ్రికాలో సాధించినది?

భారతదేశీయులు సేను అవలంబించవలసిన కార్యక్రమం ఈవిషయము విస్తృతముగా నున్నది. తూర్పు ఆఫ్రికాలోని భారతీయులు దుస్థితిని, భారత దేశీయులు బాగుగా బోధపరచుకొని ఇప్పుడిచటకు వచ్చిన ప్రతినిధివర్గమునకు చేదోడు వాదోడుగా నుండవలెను. ఈ కేదార్ భాయిగారి కేసులో ప్రీవీ కౌన్సిలు విచారణ వ్యవహారములను విరమించి భారతీయులకు సమాన పౌరస్వత్వములను ప్రసాదించుటకై బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోని అధినివేశముల కధికారము వహించిన అధినివేశ కార్యాలయమువారిని ఈ ప్రతినిధివర్గమువారు ప్రోద్బలము చేయవచ్చును. కనుక యీ ప్రతినిధివర్గమునకు భారత దేశీయులు మనఃస్ఫూర్తిగా తోడ్పడవలెను.

ఈ మాత్రము హక్కులను భారతీయులకు ప్రసాదించనియెడల భారతీయులకు ఖండాంతరములందు పలసరాజ్యము లేర్పడుటగాని, అట్టి భారతీయులకు బ్రిటిష్ వారు సంరక్షక కర్తలని వాదించుటగాని వ్యర్థవాదము కాగలదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోని అంతర్భాగముగా నుండుటవల్ల భారతదేశీయులకు గల ప్రయోజనము సందేహస్పదము కాగలదు. (శ్రీ ప్రేమ)

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల మొఱు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 20 :—ఈ క్రిందిహక్కులను తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులకై ప్రసాదించగలదులకు తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయ ప్రతినిధివర్గమువారు యీ క్రింది విజ్ఞాపనను ఇండియా గవర్నమెంటువారికి నివేదించిరి. (1) తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులకు వోటింగు అధికారము యూరోపియనులతో సమానముగా నుండవలెను. యూరోపియనుల అనుగ్రహసారము ఉండరాదు.

(2) కన్యా, ఉగాండా తంగన్యాకాపరగణాలను సమష్టి రాజ్యాంగములుగా చేర్చరచుట కూడదు. ఒకేవేళ, అట్టిసమష్టి రాజ్యాంగనిర్మాణ మేర్పడినయెడల యీ సమష్టి రాజ్యాంగ సభలో అనధికార సభ్యత్వస్థానములలో సగముస్థానములు భారతీయ ప్రతినిధులకు నిర్ణీతముగా ప్రత్యేకించవలెను.

(3) హిల్లును యంగు విచారణసంఘములోని అధికసంఖ్యాక సభ్యులు నూచించిన సలహాలోకు వ్యతిరేకముగా కన్యా యందు రాజకీయసంస్కరణము లేవ్వయు జరుగరాదు. కన్యా శాసనసభలో భారతీయులతరపున ప్రతినిధులుగా నుండువారి కొరకు నియమింపబడిన సభ్యత్వస్థానములలో భారతీయులనే

సానిక వార్తలు

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులును, చెన్నై పురి శాసనసభ్యులు నగు శ్రీ. పిల్లల గుర్ర అంజనేయులు పంతులుగారు నేటి ఉదయము చెన్నై పురి కరుదెంచిరి. మాంబళములో “మేరోజ్” గృహమునందు నివసించుచున్నారు.

ద. ఇ. బ్రహ్మసమాజము: పు సాయంత్రము బ్రహ్మ సమాజమందిరము నె 97 అడ్డె లక్ష్మి వీధియందు వి. పి. రాజు బి. పి. గారు దైవప్రార్థన సత్వి ఆంగ్లమున మతబోధ గావించెదరు.

తిరువళ్ళిక్కేణి సంగీతసభ:—ఈసభవారి యాజమాన్యమున రేపు సాయంత్రము 4 గంటలకు గోకేలు హాలునందు అరియాకుడి రామానుజయ్యంగారు గానము సత్పెదరు. కుంభకోణం రాజమూలీకృష్ణపిళ్ళెగారు ఫిడేలు, అలగనంబి పిళ్ళెగారు మృదంగమును వాయింపెదరు.

జన్నాధభక్తసభ:—ఈ సభవారి యాజమాన్యమున రేపు సాయంత్రము 4-15 గంటలకు ఎమ్మార రోడ్డునందుగల వేదవిలాసభవనమున గానవినోదము జరుపబడును. పాలఘాటు రామభాగవతాదుగారు గానము, మైసూరు చౌడయ్యగారు ఫిడేలు, దక్షిణామూర్తి పిళ్ళెగారు మృదంగము.

శ్రీ రామకృష్ణమతము:—ఈ మతముయొక్క స్వాములవారగు స్వామి అసంగానందగారు రేపు ఉదయము 8 గంటలనుండి 9 గంటలవరకు కృష్ణపృథ్వియన్ ఆగ్రహారమున గల రామకృష్ణ బాలికాపాఠశాలయందు భాగవతమును గురించి యుపన్యసించెదరు.

బ్రాడీన్ రోడ్డునందు గల శ్రీ రామకృష్ణ మతమునందు రేపు సాయంత్రము 5 గంటలకు స్వామి దేవాత్మానందగారు శ్రీ రామకృష్ణులవారి బోధనలగురించి యుపన్యసించెదరు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:—1930-1931 సంవత్సరమున ప్రాత రెగ్యులేషనుల ప్రకారము జరుపబడు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలు యీక్రిందవివరింపబడిన గంటలలో జరుపబడునని రిజిస్ట్రారుగారు నాయుచున్నారు.

ఇంగ్లీషు ప్రాజ్ ఉదయం 10 మొదలు 12-30 గంటలవరకు మేధమేటిస్సు 1 పేపరు ఉదయం 10 నుండి 12 గంటలవరకు మేధమేటిస్సు 2 పేపరు మధ్యాహ్నము 2 నుండి 4 గంటలవరకు న్యాయరత్ నైన్సుబాటన్ ఉదయము 10 నుండి 12 గంటలవరకు న్యాయరత్ నైన్సు జాయలజీ మధ్యాహ్నము 2 నుండి 4 గంటలవరకు.

రాకప్రకటన:—ఖా|| బి|| మహమ్మదు బజారుల్లా సాహెబు (రెవిన్యూబోర్డు మెంబరు) గారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి యేలూరుకువచ్చును. పి. పుట్టుగారు సామల్కోటకును, ఎస్. వి. రైల్వే యేజంటయొక్క కార్యదర్శియగు మన్ గోగారు బొంబాయికిని, డి|| బి|| పి. సి. ఎతిరాజులు నాయుడుగారు సామల్కోటకును వెళ్లిరి.

గౌ|| న్యా|| కార్నిమ్ గారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి.

డా|| పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు నేడుదయం మద్రాసు విడిచి ఆరణ్ణికేగిరి.

నియమించవలెను. ఇదికూడ సాధ్యము కానియెడల, అట్టి సభ్యత్వస్థానములలో సగమైనను భారతీయ ప్రతినిధుల వశము చేయవలెను.

(4) కేదార్ భాయిగారి పక్షమున ప్రీవీ కౌన్సిలులో వ్యవహార వ్యయమును భరించి ఆన్యాజ్యమును ఆడవలెను.

(5) తూర్పు ఆఫ్రికాలో ప్రేమ కవిమనరును నియమించవలెను.

(6) కన్యాలో భారతీయుల నిరనివాసముల కర్తవ్యమును ప్రదేశమును నిర్ణయించుటకై ఒకవ్యవసాయశాస్త్రప్రవీణుని నియమించవలెను.

(8) ఉన్నతాధికారములను ఉద్యోగములను భారతీయుల కొసంగవలెను.

(9) తూర్పు ఆఫ్రికాలో వైద్య సహాయ సౌకర్యములు కలుగజేయవలెను.

(10) ఉగాండాలోను బెంగన్యాకాలోను గల శాసనసభయందు యూరోపియనులలో సరిసమానముగా భారతీయులకు గూడ సభ్యత్వము నొసంగవలెను. (అ. ప్రే.)

బాపాలాల్ గారి బంగారు, వెండి వస్తువులు

216 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు. 3

మద్రాసు యువజనసమితి:—ఈ సమితివారి యాజమాన్యమున రేపు సాయంత్రము 5.45 గంటలకు అమ్మకాకో విలపిథిలో కార్పొరేషను మోడల్ స్కూలు బదగ్గర మద్యపాన నిషేధమును గూర్చి ప్రబోధించుటకు బహిరంగ సభ జరుపబడును.

బహిరంగసభ

మద్రాసు మండల కాంగ్రెసుసంఘపు ప్రకటన ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు రేపు ఉదయము 8-15 గంటలకు సెంట్రల్ బేవనువద్ద రైలు దిగెదరు. కావున కాంగ్రెసు సభ్యులందరూ అచ్చటకు రావలెను.

రేపు సాయంత్రము 6 గంటలకు తిలకు ఘట్టమునందు ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారిని, నయినప్పపిళ్ళగారిని సన్మానించుటకు అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారి యధ్యక్షత క్రింద నొక బహిరంగసభ జరుపబడును.

మద్రాసు కార్పొరేషను

మైసూరు దివానుగారికి సన్మానపత్రము

ఈనెల 25 తేదీని సాయంత్రము 4-45 గంటలకు మద్రాసు కార్పొరేషను వారు రిప్పను భవనమున అమీనుల్ ముల్క్ మిర్జా ఎం. ఇస్మాయిల్ మైసూర్ దివానుగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించెదరు. పైయుత్సవమున పాల్గొనగోరు పౌరులు తమవార్డు కాన్సిలరువద్ద అడ్మిషను టికెట్లు బడయవలెను.

విచారణలోనున్న ఖైదీలు

మద్రాసు శాసనసభలో ఉపపాదన

మద్రాసు, సెప్టె 21:-ఎన్. సత్యమూర్తిగారి క్రిందితీర్మానమును మద్రాసు శాసనసభలో మహాపాదించుటకు అనుమతి నొసగవలెనని శాసనసభాధ్యక్షుని లామెంబరు గారిని కోరిరి.

“లాహూరు జైలులనందు జతీంద్రనాథదాసుగారి మరణమువలన మద్రాసు రాజధానిలోని విచారణలోనున్నటువంటియు శిక్షింపబడినటువంటియు రాజకీయ ఖైదీల భోజనాదివిషయములనుగూర్చి కొన్ని ముఖ్యులగు మార్పులనుగావించుట అవసరమని యుగళవా రుద్దేశించుచు ప్రభుత్వమువారిని ఈవిషయమున వెంటనే చర్చజరుపవలసిన దని గోరుచున్నారు.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా సభ

కాకినాడ తాలూకా నీలవల్లిలో

అక్టోబరు 12 న తేది

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 18:—తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ అగ్యుక్తులగు వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు యీ క్రిందిప్రకటన గావించిరి:—తూర్పు గోదావరిజిల్లా మహాసభ అక్టోబరు 12 తేదీని నీలవల్లిలో (కాకినాడ తాలూకా) జరుగును. అక్టోబరు 2 తేదీని మహాత్మా గాంధీగారి వచ్చి పూర్తి యుత్సవము రాజమండ్రిలోని నాళంవారి సత్రములో ఖడ్గరూద్రదర్శనము దాక్షర బి. సుబ్రహ్మణ్యముగారిచే ఏర్పాటుచేయబడుచున్నది.

పండిత మాలవ్యా, డా|| అన్నారీ, పి. సి. కేశర్లకు ఆహ్వానము లంపబడినవి. ఆంధ్రదేశ నాయకుల కందరకును ఆహ్వానము లంపబడినవి. ఆంధ్రనాయకులు విచ్చేసెదరు. బీహారు, బొంబాయి, తెంగాలు, కాశ్మీరదేశము, తమిళనాడులనుండి అనేకవస్తువులు ప్రదర్శనమునకు వచ్చును.

ఇచ్చటి వర్తకులు పేదల కన్నదానముజేసెరనని వాగ్దానముజేసిరి. ఇచ్చటి కాంగ్రెసునాయకులు ఆనాడు ఇంటింటికి వెళ్లి ఖడ్గరూద్ర ఆమెదరు. తాలూకా, డేను గ్రామకాంగ్రెసు కమిటీలకూడ యీరీతిగనే ఆనాడు చేయగలదులకు కోరుచున్నాము. (శ్రీ ప్రే.)

సాంఘిక విషయములందుగాని, పరిపాలనా విషయములందుగాని, ప్రభుత్వోద్యోగ విషయములందుగాని మన యభిప్రాయములం దెట్టి మార్పును జరగజోదు. మన యభిప్రాయములతో నన్నిటి నేర్పబించెడి బ్రాహ్మణు లెవరైన నుండినచో

అట్టి వారిని మన పక్షమునందు జేర్చుకొనుటకు మాత్రమే ఈ ప్రయత్నము గావించబడుచున్నది. కావున ఇంతమాత్రమున మన పక్షమునకు హాని కలుగునని భీతి జెంద నవసరములేదు. బ్రాహ్మణులు మన పక్షముందు ప్రవేశించినను మనకెట్టి యపకృతి కలుగకుండు నటులే మనము తగిన సంతక్షణాలను ఏర్పరచు కొనవచ్చును. కావున బ్రాహ్మణ సంఘముతో రాజీ కుదుర్చు కొనుటగాదు ప్రస్తుత సమస్య. మన పక్షముయొక్క ఆశయము లను, ఉద్దేశముల నంగీకరించు బ్రాహ్మణులను మనతో జేర్చు కొనుటయే. త్వరలో రాష్ట్రస్వపరిపాలన యొసంగబడ గల దనియు, అట్టి నో బ్రాహ్మణేతరులే అధికసంఖ్యాకులై యుండుటగావున బ్రాహ్మణులను తమకుండు జేర్చుకొన కుండుట బ్రాహ్మణేతర పక్షప్రధాన సిద్ధాంతములకే భంగము గాదాయని వారు వాదించుదురు. మన పక్షముయొక్క నిబంధనలందు బ్రాహ్మణ సంఘము కుగూడ జేర్చుకొనుట కనకాశమొసంగునట్లు మార్పులు చేయవలెననియేగాని, బ్రాహ్మణులకు ఉద్యోగములు, మంత్రిపదవులు కట్టిబెట్టవలయుననిగూడ కాదు. ఈ రాష్ట్రముం దిటీవల కలిగిన రాజ్యాంగమార్పుల ననుసరించి నూతనముగ నుద్ఘాతించిన సమస్యయేగాని యిది జేరొకటిగాదు. బ్రాహ్మణేతరపక్ష మీ రాష్ట్రముందేగాక యింకను భారతవర్షమం దంతటను విస్తరింపవలసిన యవసర మెంతయేనిగలదు." అని పత్తిరి.

పి. రామనాథంగారు మాట్లాడుచు రాజ్యాంగనిర్మాణ మేదైనను అన్ని సంఘములకు తావొసంగునదియై యుండవలెననియు, బ్రాహ్మణుల జస్తి సుపక్షమునందు చేరినను బ్రాహ్మణేతరుల హక్కులు సంతృప్తింపబడునట్లు తగిన నిబంధనల గావించుకొనవచ్చుననియు పత్తిరి.

శ్రీ సురేంద్రనాథ ఆర్యాగారు నాయకు లెవరైనను బ్రాహ్మణేతరులందఱు వారిమాట శిలాక్షరముగనమ్మి అనుసరింపవలెననియు, బ్రాహ్మణులను జస్తి సుపక్షములోనికి జేర్చుకొనుట యనిన తమకు భయమే ననియు పత్తిరి.

పిదప అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

మేలైన సరుకులు

అతిచౌక ధర

మొదలరకం ఇంగ్లీషు పౌండ్రికోకు

,, బెంగాలు పౌండ్రికోకు

,, బెంగాలు బొగ్గు

,, మిషనుల కుపయో

గించు బెల్ టింగులు.

ఆకెళ్ల బ్రదర్సు,

130 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఏ జెంట్రీ కావలెను.

బర్గాయిన్స్
యూక్లిప్ టన్ ఆయిల్

నడుమనందు ఒంటియందు గలుగు బెణుకులకు, నొప్పులకు, గొంతునొప్పి, తొమ్మిదవ శిశువు, నగ్గ మొదలైన వాటికి మంచి నివారణి.

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండిన నాయువునొప్పులను కూడ వెంటనే తొలగించును.

ఉపయోగించవలసిన పద్ధతుల ననుసరించిన, వెంటనే అద్భుతమైనగుణ మిచ్చును.

శీఘ్రకాలములో నమృతమైనగుణ మివ్వగలదు. బాధను తొలగించుటలో ఆకాభంగము కానీయదు.

బర్గాయిన్స్ యూక్లిప్ టన్ ఆయిల్,
దేశమందంతటను కెమిస్ట్ లందరియొద్దను,
బజారులందును దొరకును

1

గ్యారంటీ లేనటువంటి నూనెల నువయో గించి మీ ఆహారపదార్థములను చెడగొట్టుకొనకుండు అందఱులన ఆకరిశుభ్రము ఏర్పడును. మీ ఆహారమును కోకోజములోనే నండుకొనుడు. వంటకపు నూనెలలో కెల్ల ఇది నిర్మలమైనది. గ్యారంటీ యివ్వదగినది. మీవంటవానితో కోకోజమునే ఉపయోగించు మని చెప్పుడు. 2

Coocegen

శ్రేష్ఠమైన వంటకమునకు

కారదా చట్టము

రసీంధ్రుని అమోదము

శాసించుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము

కలకత్తా, సెప్టెం. 21:—రా. బ. హరిలిలాసు కారదా గారి వివాహముల చట్టమును నేను పూర్తిగ బలపరచుచున్నాను. అని డా॥ గబీంద్రనాథ రామదాసు అసోసియేటెస్ ప్రెసు ప్రతినిధి వారి కలకత్తా నివాసమునందు సందర్శింపగా చెలి పెను. బాలికలకు వివాహమునకు కనీసపు వయస్సు 15 బాలురకు 22 యుండవలెనని డా॥ టాగూరుగారి ఆభిప్రాయము. శాసనములవలన సంస్కరణములు ప్రవేశజెట్టరాదు. ప్రజాభిప్రాయములను క్రమేణా మార్చవలెనని కొందరి యభిప్రాయము నకు బదులుగా, అట్టి మార్పు జరుగుట కంతకాలమో వేచి యుండవలెనని కనీంద్రుడు పలికెను. మన జీవితకాలమున అట్టి సామాన్యపద్ధతిని మార్పు రావేరదేమో యనిరి. ఈ దురాచార మునుమాన్యుటకు సాంఘికవిషయములందు ప్రజలు సర్వదా బద్ధ కిష్టులగుటచే చట్టనిర్ణయ మే గత్యంతరమనిరి. (అ. ప్రె.)

ఫార్మరీ నోట్లకై రాజమండ్రి జిల్లా

బడ్డి తీర్పు

విడుదల చేయబడిరి

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 19:—పూర్వ గోదావరిజిల్లా బడ్డి యగు శంకరయ్యగారు, సారంగపాడియను కృష్ణమ్మగారు విడుదలచేసిరి. పోర్టు చేయబడిన 10 రూపాయల నోట్లు 180 నోట్లు వీరి వశమందుండుటచే వీరు ఇం. పి. కోడ్ 484 సెక్షను ప్రకారము నిందితులై విచారణ చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

ఆర్థిక విచారణసంఘము

దుమ్మగూడెం (16-9-29)

పైసంఘాధ్యక్షులకు డివాన్ బహదూరు శ్రీ ఆరోగ్య స్వామి మొదలియారు యం. యల్. సి. గారును తత్సంఘ సభ్యులగు శ్రీరండు నారాయణరాజు బి. యె. బి. యల్. అండు యం. యల్. సి. శ్రీ డిక్కిని వెంటరత్న యం. యల్. సి. శ్రీ ప్రొఫెసర్ జి. రంగనాయకులు(అప్పగింపు) గార్లు పోలవరం స్వరాజ్యశ్రీ సాహెబులను దేశోద్ధారణ దీక్షాపరులు స్తుత్యు నగు శ్రీ పునులూరి కోదండరామయ్య ఎం. ఎల్. యస్. యం. గారితో నేడు ప్రాతఃకాలము భద్రాచలంనుండి బయలుదేరి లా చిలో సరిగా మధ్యాహ్నము వేళకు మాపురము చేరగలిగిరి. వీరిహక్కు ప్రాధులనుండి జనులు తడేకదీక్షా పరులై వీక్షించుచుండుటచే వీరిహక్ నాకర్షించుగానే తండోప తండములుగా నదీతరమునందు జరి, వారినందరిని పులమాలచే నలంకరించి గ్రామముందుంగల రివిన్యూకెప్టుసాపునువర్కు సాగ నంపిరి. తదుపరి భోజనానంతరము శ్రీపునులూరి కోదండ రామయ్యగారు దేశప్రభుత్వస్థితి కొంపవల్గించి చెప్పి తరువాత అగ్ర్యులగు ప్రాతమంత్రిగారు తామునచ్చినపనివిషయమై ముప్పటింది మేము యిప్పుడు రాజకీయ విషయమై వచ్చియున్న లేదు గనుక ఆసంగము చెప్పెను. ఆ సమయము వచ్చినప్పుడు నాసంగముల కూడ చెప్పగలమని చెప్పియుండిరి. తర్వాత దేశప్రభులని చేరునొందిన జిల్లా నాయకు లను దండునారా రాజు, డిక్కిని వెంకటగర్లంగార్లు కొన్ని సంగతులు చెతర్వాత కొందరి రైతుల కష్టస్థితిములు ఫలసాయములు గురి విచారించిరి. తర్వాత ఫోటోగ్రాఫ్ తీయబడెను. నాలుగుగంట పురజనులు తమకు సాగనాకు లాంచువై వెళ్లి భద్రాచలం జనిరి.

కటా గంగయ్య

సాహిత్యంపై విశ్లేషణలు

కాకినాడపద్ధత్యుద్ధనావ

(స్వకీయవిశ్లేషణ)

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 20:—ఆంగ్లేయ చక్రవర్తి యొక్క “ఎంటర్ ప్రైజ్” అను యుద్ధనావ బంగళాఖాత సమద్ర తీరమున చుట్టు విహరించుచు 18 వ తేది యుద్ధనావ కాకినాడతీరపున నిలిచియుండెను. పెద్దయుద్ధనావలలో నిడియొకటి, ఒకభక్తాంగుల పాడవుననున్నను, విచ్చిన్నననున జిల్లా మేజిస్ట్రేటును కొందరు యూరపియనులును నామమాద్రుతవల్ల చూచిరి. కొందరు పౌరులజూచుటకు జిల్లామేజిస్ట్రేటు అనుమతించి సర్దుబట్టిన కొన్ని కార్యాలయములకు పంపెను. జెట్టిపెద్ద జిల్లా మేజిస్ట్రేటును పార్టుఆఫీసరును ఉండి సుమారు 60 మందికి అనుమతులిచ్చి ఒకస్థిరుడును దానికికట్టిన ఒకపడనయందును ఓడను జూచుటకుపంపిరి. నిన్నయుదయం 8 గంటలకు బయట్రేరవెళ్ళి ఒకగంటన్నర కాలము ఓడనుచూచి మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మరలి కస్టమ్స్ తీరపున చేరిరి. సుమారు 550 నావికాదళమును సుమారు 150 మంది ఓడనడపువారును యితరపనులు జేసెదవారును మొత్తం 700 మంది యుద్ధనావలోగలరు. ఓడపైని వాయువిమానముగలదు. ఓడలో అన్నివైపులను మరయంత్రపు తుపాకులు అమర్చబడియుండెను. రెండుమైళ్ళువరము మొదలు 12 మైళ్ళదూరము వరకు తుపాకుల ప్రభావముందును. నిత్యము పైనికుట పట్టణముచూచుటకు వచ్చుచున్నారు. నేటి మొదలును యుద్ధనావమాద్ర గాలిఓడ పట్టణముపై తిరిగి జనసమూహము వాకిరించెను. ఈనావ 28 వ తేదిని వెళ్ళును.

తిరుత్తని వార్తలు

(స్వకీయవిశ్లేషణ)

ఉపాహార విందు

సెప్టెంబరు 16:—మా కార్యకర్తలగల తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన శ్రీయుతులు డి. మనిరత్నం నాయుడుగారి గౌరవార్థము నీ యూరియందలి వర్తక ప్రముఖులగు శ్రీయుత ఎ. కే. చెంగల్యరాయ చెట్టిగారు మొన్నటి సాయంత్రము తాలూకాబోర్డు భవనమునందు సునముగ ఉపాహారవిందు సంగి గౌరవించిరి. విందుక యీ యూరియందలి ఉద్యోగియులు, ఉద్యోగితరులు పురప్రముఖుల సేతులు పాల్గొని యుండిరి. విందుభాగించిన తదుపరి జరిగిన సభకు, నీ యూరి సభమాజిస్ట్రేట్ వారగు శ్రీయుత డి. కె. నీలకంఠయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత సునిరత్నం నాయుడుగారి సుగంధములగుర్చి శ్రీయుతులు వి. కనకసభాపతి వి. ఎ. సి. కదురుసేతు మొదలియారు వి. ఏ. వి. ఎల్. గాడేపల్లి సోమసుందర శాస్త్రి వి. ఏ. వి. ఇ. డి. కె. వి. ధర్మయ్య, పి. వి. కుందరవరదులు, బూమారు రామారావులు రెడ్డిగార్లు ఆంధ్రాంగ్ల బ్రాహ్మణావలయందు హృదయరంజకముగ నుపవ్యసించి యుండిరి.

యూవియన్ బోర్డు యెన్నికలు

ఈ యూరియందలి యూనియన్ బోర్డు 5 వ వార్షికము జరిగిన ఎన్నికల ఫలితము నిన్నటిదినము ప్రకటించబడినది. ఎన్నికలలో పోటీజేసిన శ్రీయుతులు మోయగూరు మనిరత్నం శ్రీయస్, పణ్ణుగ మొదలియారు గార్లలో శ్రీ మొదలియారు గారికి ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చినందున సభ్యులుగ యెన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించబడినది.

ఆంధ్ర సెనేటు ఎన్నికలు

మా చిత్తూరుమండల స్థానిక సంఘముల పక్షమున ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వములకు పోటీజేసిన శ్రీయుతులు యం. వి. రామదాసప్ప నాయనివారు, నల్లూరి నారాయణరెడ్డియారు. రంగనాథం నాయుడుగార్లలో రామదాసప్ప నాయనివారు నారాయణ రెడ్డిగార్లు అధిక సంఖ్యగల ఓట్లతో ఎన్నుకొనబడినట్లు చిత్తూరు జిల్లా కలెక్టరువారు నిన్ను ప్రకటించిరి. విజయమందిన నీయిరువురే యీ వజ్రగుడ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులుగా నుండిరి.

మీరటు కుట్రకేసు

మంషూరుగారి క్రాసుపరీక్ష

కమ్యూనిజము ప్రతికూలప్రచారము

మీరటు, సెప్టెంబరు 20:— ఫెరోజ్ పట్నీ మంషూరు గారిని క్రాసుపరీక్షనుగూర్చి యోచించుటకై డిఫెన్సు వక్తృ సిన్హాగారు తదితరులు జైలులుకిబోయి ముద్దాయిలలో వెళ్ళున మందిని జూచిరి. ఫెరోజ్ పట్నీ మంషూరుగారు సాక్షిబోనులోనికి వచ్చునపుడు నేను కోర్టు నిశ్చయముగ నుండెను. ప్రతివారును మేజిస్ట్రేటుగారు జెప్పినట్లు ఆశని మాటకై యెదురు జూచుచున్నారు. 540 కేసును ప్రకారము మంషూరుగారిని క్రాసు పరీక్ష జేయుటకు వీలు లేదని చక్రవర్తిగారు తిరిగి ఆజ్ఞాపాదించిరి. నిన్నటి విచారణ యంతయు రద్దు జేయవలెనని కోరిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు అంగీకరింపలేదు.

డాంజిగారు (ముద్దాయి) లేచి ప్రాసిక్యూషను వారికి కమ్యూనిజము గురుత్వము ఎర్ర బాణ్ణిని దివాను చమత్కారుగారు ఒసంగినట్లు లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు నిన్న ఒప్పుకొనిన విషయము కోర్టువారు సర్టిఫికేట్ ఇచ్చి యిరువదిగ, చమత్కారుగారు విచారణయందు లేరు. ఆ విషయము ప్రమాణముపై చెలుపబడినది కాదని మేజిస్ట్రేటుగారు రినిరి.

లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు క్రాసుపరీక్ష జేయగా సాక్షి మంషూరుగారు ఇట్లు చెలిపిరి. ముద్దాయి సోహనుశింగుగారు కీర్తి పత్రిక ఉద్యోగులలో నొకరవునో కాదో సాక్షికి తెలియదు. సాక్షి కీర్తిపత్రికకు వ్యాసములు వ్రాసి పంపుచుండెను. కాని అవి సరిగ ప్రచురింపబడుచున్నవో లేవో అతనికి తెలియదు. సహాయసంపాదకుడుగ నుండి వ్యాసములు తర్రుమా జేయుటయే ఆతనిపని. 1928 సం॥ డిసెంబరు మాసమున సాక్షి కలకత్తాకు సోహనుశింగు జోషిగారితోను మరి యిరువురితోను బోయి ఆ.భా. కృషీశుల సభకు హాజరయ్యెను. తక్కిన యిరువురి పేర్లు ఆతనికి తెలియవు.

సాక్షి వ్రాసిన లేఖ

మంషూరుగారు కలకత్తా సభకు ప్రతినిధిగ బోయి యుంటిని అంగీకరించెను. మీరటు సభలో తనను ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనినట్లు పేపరులో జరిపితి ననిరి.

జేమ్సుగారు—మీ రెచ్చటనుండి ప్రతినిధిగ బోయితిరి? సాక్షి—బాబుచెప్పలేదు. కొంతసేపటికి నన్నెవరు ఆశ్రయి అడిగియుండలేదనెను. వ్యాయమును ప్రత్యక్షము లాసంగ వలెనని మేజిస్ట్రేటుగారు సాక్షికి సలహాజేసిరి. చందాచెల్లించు వారవరైనను ప్రతినిధిగా బోవచ్చునని మజీదుగారు ముద్దాయి చెప్పెను. నల్లూరి ప్రతినిధుల ఖర్చులనిమిత్తము రు 170 తనకిచ్చి రకు వార్త అసత్యము. తన ఖర్చులతోనే భరించెనని సాక్షి చెలిపెను. కీర్తిపత్రికా కార్యాలయమునందు, లెక్కలో అట్లు వ్రాయబడెనని, జేమ్సుగారు చూపిరి. అందట్లు వ్రాసియున్న చో నది తప్పుయని సాక్షి యనెను. కలకత్తాలో ముద్దాయిలలో వెక్కిరిండ్లను సాక్షి చూచెను. ఒక కవరుపై పత్రికాగారి పేరుగలదెను. సాక్షి అది తనవ్రాతవలె నున్నది. సందేహము లేదనెను. ఆలేఖయొక్క ఫోటో గ్రాఫ్ నకలును వీటికి చదివెను. సాక్షి ఏప్రిలు 16 వ తేదిన ఆలేఖ హాలీంగారికి వ్రాసెను. అందు, తాను మీరటుముద్దాయిలను చూచినట్లు “జబ్బాలా గారుతప్ప తక్కినవారందరు అరెస్టులను లక్ష్యముజేయలేదు. జబ్బాలాగారినితీరి అనుమానముగవచ్చును.” అని కలదు. తమపక్షము పునరుద్ధరింపబడుచున్నదనికూడ ఆ లేఖయందు హాలీంగారికి తెలుపబడెను. సాక్షి మీరటునకు ఏప్రిలుమాసమున బోయి ముద్దాయిలను జూచినట్లు అంగీకరించెను. ప్రమాణముపై జెప్పుచున్న సాక్ష్యము, వ్యాయముగ సత్యమునే పాటకవలెనని మేజిస్ట్రేటుగారు వేరొకసారి సాక్షికి సలహా జేసిరి.

జేమ్సుగారు—ఆ లేఖ మీరు వ్రాయలేదనిరా?

సాక్షి—నే వ్రాసినట్లే యున్నది. వకీలులేఖనుసాక్షికిచ్చి అందు తనవికావని అనుమానముగలవాక్యములపైగీత పెట్టుచునెను. సాక్షి అట్లు జేసెను. వకీలు—మీ పంతకముగూర్చి సందేహము లేదా? ఉ—లేదు.

సాక్షి ఇంకను ఇట్లు చెలిపెను— ఇండియాలో కమ్యూనిజముపక్షములేదు. 1928 ఫిబ్రవరిమాసమున సాక్షి నాసిము సాఫీ గార్లతో గలసి కమ్యూనిస్టులందరికి ఒక విన్నపము ప్రకటించెను. పిదప సాఫీకు నాసిముగార్లు ఇండియాను విడిచిపో లేదో అతనికి తెలియదు. అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు పక్షమునకు ఎక్కి అనుకూల గలదు.

రషియా పరిపాలనకు ఇండియాలోని పరిపాలనవిధానము నకు భేదముగలదు.

ప్ర—రషియాలో రాజును తొలగించిరి.

సాక్షి— నాకు తెలియదు.

వకీలు—సార్వభౌముని అధికారముక్రింద సోవియటు పద్ధతి యుండునా?

సాక్షి—నే నా విషయ మాలోచింపలేదు. ఆలోచించి చెప్పుచునగా, రాజు సామాన్య మానవునివలె నుండవచ్చుననెను.

డిఫెన్సు క్ర సురీక్ష

డిఫెన్సువకీలు సిన్హాగారు క్రాసుపరీక్ష చేయగా సాక్షి యిట్లు చెలిపెను. తనకు మితముగ జ్ఞానముగలదు. జేమ్సుగారి వాగ్దారణిని అనుసరింపజాలక పోయెను. రెండేండ్లనుండి జబ్బుగా నుండుటచే నిన్ను గాభరాపడెను. బ్రిటిషు, సోవియటు, ఇండియాపరిపాలనవిధానముగూర్చి ఆయన ప్రత్యేకపఠనము గావించలేదు. అచ్చటచ్చట పత్రికలు చదువుటచే ఈమాత్రము జ్ఞానముకలిగెను. ముజఫరు, గాటిగార్లు కమ్యూనిస్టుపక్షము సభ్యులని వినియుండెను. ఇండియాలో చక్రవర్తిగారి హోదా యెట్టిదో విశదముగా ఆతడెరుంగడు. ముద్దాయిలలో చాలమంది ప్రతికారయుతలు, ఇండియాలో పెద్దలు చాలమంది యెరుంగదురు. ఇండియాలో కార్యకోద్యమమును అణచివేయుటే సామ్రాజ్యాధికారలయద్దేశము. యూరోపులోని సామ్రాజ్యాధికార వర్గమువారు లేఖలను ఫోర్టరీచేయుట సాక్షి స్వయముగ నెరగడుగాని జిసోవిఫ్ లేఖ అట్లు ఫోర్టరీ చేయబడినట్లు కార్యక పక్షపత్రికలో నడివియుండెను.

చక్రవర్తిగారు క్రాసుపరీక్ష చేయగా సాక్షి యిట్లు చెలిపెను— కమ్యూనిజమునందు తాను నిపుణుడుగాడు. సోవియటు విధానము తనకి తెలియదు. డౌనింగు పీ థి పెట్టు బడి దారుల నన్ను పుడు ఇంగ్లాండులోని ధనాధికుల నుద్దేశించెను గాని మంత్రవర్గము వారిని గాదు. రషియా ప్రభుత్వపత్రిక యగు “ప్రవడా” యొక్క కృత్రిమ ప్రశులు ఫోర్టరీ చేసి లండనులో ప్రచురింపబడుచున్నట్లు సాక్షి వినియుండెను. యూరోపులో కమ్యూనిస్టు ప్రతికూల పుగుంపులను వి. కమూనిస్టులకు హానికరముగ లేఖలను ఫోర్టరీ చేయుచున్నారు. ఇండియాలోనూడ నిట్టి గుంపులుగలవు. యూరపియను అసోసియేషను అట్టిచే, (నవ్వు) లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు యూరోపియను సంఘాభ్యుక్తుడని సాక్షి వినెను. ధనాధికులు అధికారాలవద్దకు రాదుబారము వెడలి కార్యకనాయకులను శిక్షింపవలసినదిగ కోరినట్లు తనకు తెలియునని సాక్షి జొగ్గెరుగాకి ప్రత్యుత్తరముగ సాక్షి చెలిపెను. విచారణ నాటికి ముగిసెను. (అ. ప్రె.)

కారాగృహముల పరిపాలనము

పార్టీ నాయకులు సర్ క్రీరారుగారిని సందర్శించుట
సిన్హా, సెప్టెంబరు 20:—కారాగృహముల పరిపాలనకు సంబంధించిన చిత్తునిబంధనలను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తయారుచేసియున్నారు. ఇవి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి పంపబడును. వీటినిపరించి చర్చనలుపుటకు సర్ జేమ్సుక్రీరారుగారు పార్టీ నాయకులను ఆహ్వానించిరి. ఈ సమావేశమునకు పండిత నైచూరా, సర్ డార్శిలిండ్జే, పండిత మాళవ్యా, సర్ పురుషోత్తమదాసు తామరదాసు, సర్ అబ్దులుకయముగార్లు వచ్చి యుండిరి. సర్ జార్జిపూటరు, హోండిపార్టు మెంటు కార్యదర్శి ఎమర్సనుగార్లుకూడ ఈ సభకు వచ్చియుండిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

దండేకరుగారు ఉపవాసదీక్ష మానుకొనుట

వారణాసి, సెప్టెంబరు, 21:—తన్ను ప్రత్యేకతరగతి ఖైదీగ పరిగణించుటకు సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుటచే ... కెడిమనుకే మోపబడిన సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసంఘపు సహాయకార్యదర్శియగు దండేకరుగారు ఉపవాసవ్రతమును మానుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

గుంటూరు ఆం. డి. ము. కోర్టులో

సమ్మేరీ O. S. 22/29

వాది:—కోటనరసింహం, గుంటూరు.

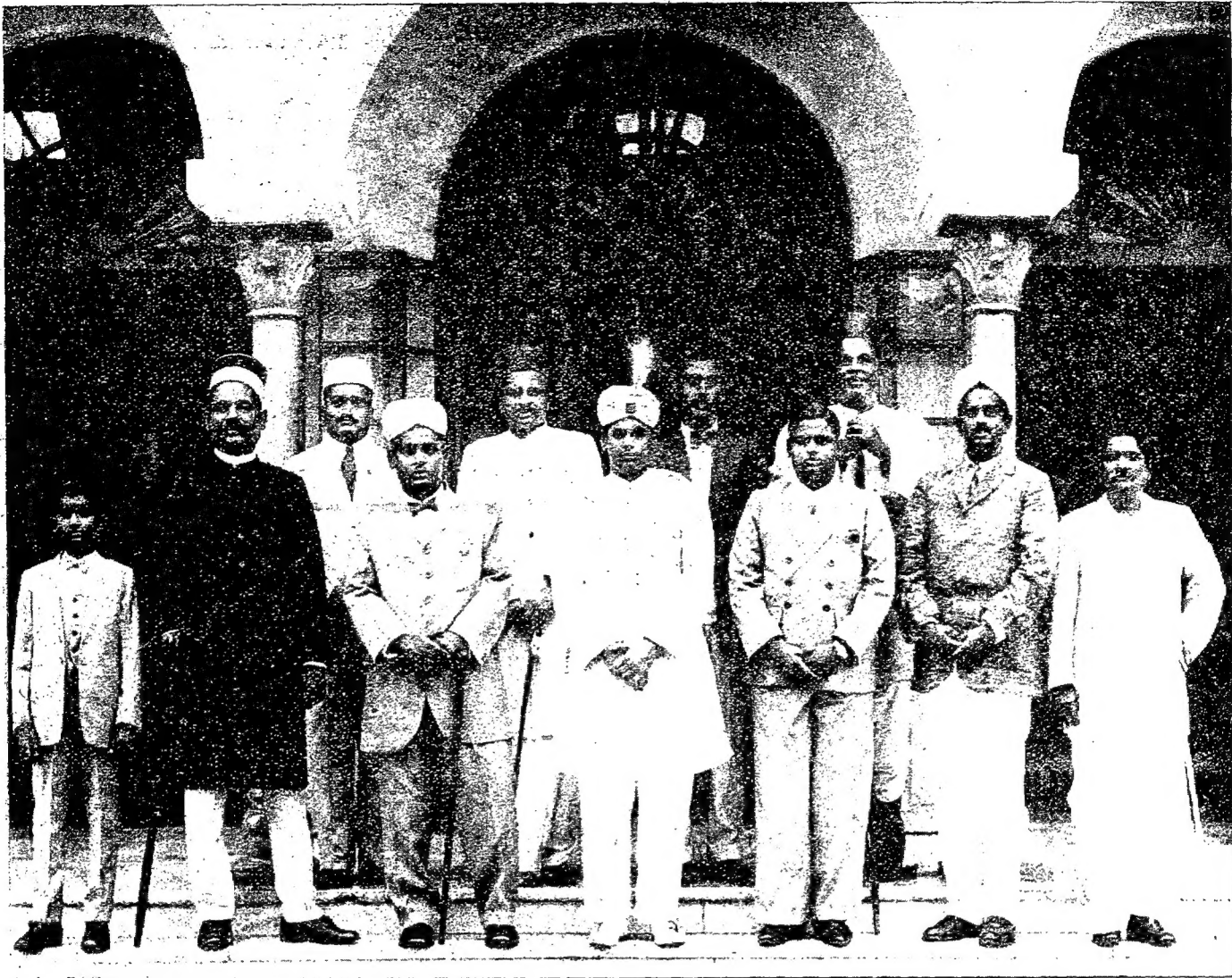
ప్రతివాది:—కర్తాప్రకాశరావు గుంటూరు, లేక, జెముడుపాడు (తెనాలితాలూకా).

ప్రతివాదికి నోటీసు

మీ మీద పై నెంబరున దావా దాఖలు కాబడి 24-9-29 వ తేదీకి వాయిదా పడియున్నది. వాయిదారోజున మీరు గల ఆజ్ఞాపకాలను తెలియ పరచుకొనవలెను.

గుంటూరు } కంభంపాటి విశ్వనాథం.
4-9-29 } వాదితరపు ప్లీడరు.

శ్రీ పితాపురము యువరాజుగారి వివాహము హోదాత్వ సమయమున తీసిన ఛాయాచిత్రము

ముందున్న వారు ఎడమనుండి కుడివైపునకు:—1. శ్రీ మైలవరము కుమారరాజుగారు, 2. శ్రీ కాళహస్తి రాజుగారు, 3. శ్రీ పితాపురము మహారాజుగారు, 4. శ్రీ పితాపురము యువరాజుగారు, 5. శ్రీ పితాపురము చినకుమారరాజుగారు, 6. శ్రీ గొల్లపల్లి రాజుగారు, 7. శ్రీ మైలవరము రాజుగారు.
పైనుకనున్న వారు ఎడమనుండి కుడివైపునకు:—1. శ్రీ కిర్లంపూడి రాజుగారు, 2. శ్రీ వ్రయ్యూరు రాజుగారు, 3. శ్రీ కిర్లంపూడి (ఎ) రాజుగారు, 4. శ్రీ రాజా వెంకటరంగయ్యపూర్వపురపాద్యురగారు.

చరచవార్తలు

బొంబయి బిషపు
(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—బొంబయి బిషపుగ రివరెండు డాక్టర్ రిచర్డుస్ ఆక్లండుగారిని పైట రివరెండు ఇ. జే. పాతులుగారి ప్లానే రాజుగారు నియమించిరి.

ఇండియను సెంట్రలు కమిటీ

నివేదిక తయారైనదన్న మాట
(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—భారత రాజ్యాంగవిధానమును సూచి ఇండియను సెంట్రలు కమిటీ చిత్తునివేదిక పూర్తియైనదనే తెలుపుచున్నది. 25 తేదీన సమావేశమగు నిండు వర్షాల్ దానిని అందజేతురట. వీరంతా నిశ్చయించుకొన్న పిదప దానిని రాజప్రతినిధికి అందజేతు రనుకొనుచున్నారట.

లండనునుండి ప్రాయశః అష్టావధి ఆఖరున బంపెదరట. ఈ నివేదిక ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడవనుటకు వీలు లేదు. భారతపరిపాలనములో కొంత యధికారమును తగ్గించి రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును ప్రవేశ పెట్టవలెనని భారతీయులు గోరిన దానిని సిఫార్సు చేసెద రనుకొనుచున్నారు. దేశములో పరిపాలన విషయమున రాజప్రతినిధిని కేంద్ర ప్రభుత్వమునకును ఏకగ్రీవ యధికారము వీయవలెనని నూచించునట. కేంద్రప్రభుత్వము ఏయావ మును దాల్చినను ఏకగ్రీవ యధికారమును గల్గియుండవలె నను చున్నారు.

విదేశాంగ వ్యవహారములలో గాని, ఇండియాకును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును సంబంధములో ఎట్టి మార్పును మోచింపరట.

వేపా విజయరామమూర్తి గారు

విశాఖపట్నం వెకిలు. మునిసిపలు సంఘసభ్యునిగ కొలు వార్చునుండి ఎన్నుకొనబడిరి.

(ఎ.కె. వి. ఎ.)

ఆర్థికసంబంధములు

సౌకర్యములు

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—బాతిసమితిసభలో ఏ ప్రభుత్వమువారును ప్రస్తుతమందున్న సంరక్షక సుంకములను రెండు మాడు సంవత్సరములవరకు హెచ్చింపరాదనియు, క్రొత్తసంరక్షక పన్నులు విధింపరాదనియు, క్రొత్తగా వర్తకమునకు ఇక్కట్లులను చెచ్చిపెట్టరాదనియు సర్వవిధముల ఆర్థికసంబంధములను కచ్చములేకుండ జేయుటకు ప్రారంభసభకు గావించవలె ననియు ఆర్థికవిషయములతో సంబంధమున్న రెండవసంఘము వారు తీర్మానించిరి.

సమద్రతీర రక్షక చట్టము

(వైర్లెస్)

రుస్సీ, సెప్టెంబరు 20:—పార్లమెంటు మరల సమావేశమైనపుడు సమద్రతీర రక్షక చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరట. ఈ బిల్లును వర్తకసంఘాధ్యక్షుడు చేతిలో పెట్టుకొన్నాడు. యుద్ధ మనకుపూర్వము సమద్రతీరము కొనుకపోవుటనుగూర్చి రాష్ట్రములకుమనవలసిన ప్రకటించిన నివేదికనుబట్టి చట్టమును తయారుచేసిరి. సమద్రము చొలుచుకొని వచ్చుచున్న చోట్ల స్థానికాధికారులతో గూడుకొన్న సంఘము సేర్పాటుజేయవలె ననుచున్నారు. వీరు ముండిట్లు సమద్రము చొలుచుకొనివచ్చి తీరమును కొనివేయకుండ ప్రయత్నించి ఏర్పాటులను జేసెదరట. సామూహికహత్యమునూ టా చట్టమున దలపెట్టరు. ప్రభుత్వమువారి దీనిని తమవిధిగా జూచుకొనెదరు. పనిలేనివారికి సహాయము చేయుటకు వీలుగనుండునట.

దక్షిణ ఆఫ్రికా

శాస్త్రీగారి కళాశాల
(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 21:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలో శాస్త్రీగారి కళాశాలను గవర్నరుజనరలు అక్టోబరు 4 తేదీన తెరవెన రని మారిటీజుబర్గు విలేఖరి చెబుచున్నాడు.

మద్యములు

1918 కంటె 1928 లో వీరు 55, స్పిరిట్సు 42 నూటికి తక్కువగా తయారు చేయబడెను.

త్రాగుడు తగ్గుట

ఇంగ్లండువెల్పులో త్రాగుడునీరములు 172,000 నుండి 150,000 కి తగ్గినవి. ఆల్కహాలు త్రాగుటనుల చనిపోయినవారి సంఖ్య 10,000 నుండి 2,000 తగ్గినవి. ఒక సంవత్సర ప్రాయము గల పసిపిల్లలు డోపిరాడౌ చనిపోవుటలో 1200 నుండి 400 కు తగ్గెను. ప్రమ్మెలలల లా కవులులలల పోయిన రోజుల సంఖ్య 1015500 నుండి 1868000 కు తగ్గెను. నిగడు త్రాగుడుకు 46000 పుట్టుక, 8000 ప్రీలు ఇత్తుతులైరి. 1917, 1918 యుద్ధములో తప్ప ఇంత తక్కినసంఖ్య ఎన్నడును లేదు.

సైమన్ కమిటీ రిపోర్టు

అస్సాము, సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారి
సూచనలు

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు (1) రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నొసగి, కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములపై సంపూర్ణ అధికారము నుంచవలయుననియు, రిజర్వడు శాఖల నన్నిటిని ట్రాన్సుఫర్రు శాఖలుగా మార్చి గవర్నరు ఎక్సక్యూటివ్ కమిషనరీలను తొలగించి మంత్రిలను నియమింపవలయుననియు, సూచనలను గావించిరి. ఈ నెల 10 వ తేది అందిన ఫ్రీ ప్రెస్సు ఆఫ్ ఇండియావారి వార్తల ప్రకారము అస్సాము ప్రభుత్వమువారు (1) ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును సంపూర్ణముగా తొలగించి ఎన్నిక సభ్యులనుండి నలుగురు మంత్రిలను ఒక గవర్నరు గల క్యాబినెటును, ఏర్పాటు గావించవలయుననియు (2) రాష్ట్రీయములలో రెండవశాసనసభ అవసరము లేదనియు, (3) భారత శాసన సభకును, స్టేటు కౌన్సిలుకును ఇప్పటికన్నను ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యము ఒకవలయుననియు, (4) పోస్టులు టెలిగ్రాఫీకు శాఖలు, విదేశ రాజ్యాంగ శాఖలపై న్యాయ శాఖలు తప్ప తక్కిన శాఖల నన్నిటిని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము పరమ గావించి బాధ్యతాయుత రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము నొసగవలయుననియు, (5) 25 సంవత్సరములకుపైబడిన ప్రతి వ్యక్తియు శాసనసభలకు సభ్యులను ఎన్నుకొను హక్కు గలిగియుండవలయుననియు (6) పోలీసు శాఖలపై ప్రజామిత్రశాఖగా నొనర్పవలయుననియు సూచించిరి. సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు గావించిన సలహాలను—అస్సాము ప్రభుత్వమువారి, సలహాలను దీర్ఘముగా యోచించిన సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి సూచనలు చాల సంకుచితవృద్ధితో గావించబడినవి విశేషపడును. సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి సూచనల ప్రకారము మంత్రిలు శాసన సభ్యులకు బాధ్యత నొసగింపక నిరంకుశాధికారమునే చలాయించెదరు. ఒకవేళ మంత్రిలు శాసన సభలకు బాధ్యత వహించినను శాసనసభలు ప్రభుత్వోన్యాయులతోను, నామినేటెడ్ సభ్యులతోను కొంతమంది ఎన్నిక సభ్యులతోను నుండిన ఏమిప్రయోజన ముండును. ఒకవేళ మంత్రిలుగ ఎన్నుకొనబడిన శాసనసభ్యులై శాసనసభలకు సంపూర్ణ బాధ్యత నివించినను, ప్రభుత్వముయొక్క సర్వశాఖలపై సంపూర్ణాధికారము వహించి, శాసనసభాతీర్మానములను విశ్లేషణ నిరంకుశాధికారముగల గవర్నరుగారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాధికారియన్న ఆరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమని విలువబడునా) వాస్తవముగా బాధ్యతాయుత రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమును ఒకవలయునని కోరికయుండిన, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ పరిపాలనావిషయములలో కేంద్ర ప్రభుత్వమున కెట్టి సంబంధముకలిగింపక, గవర్నరుగారికిగల ప్రత్యేక అధికారములను తొలగించి గవర్నరుగారు మంత్రిలను శాసనసభలకు సంపూర్ణ బాధ్యత నొసగించునటుల ఏర్పాటుగావించి నామినేటెడ్ సభ్యులతోను ఎన్నిక హక్కును విశాలముగా నొనర్చినగాని లేని ఎడల ఎంతమాత్రము ప్రయోజన నుండవలను. ఇటుల లేక యుక్తవయసు వచ్చినవారికి ఎన్నిక హక్కులను యిచ్చుటకు విముఖత్వముదాపుమా, గవర్నరుగారికి ప్రత్యేక అధికారము

40 సంవత్సరములుగా సవరముబంగారమునకును
మంచివెండికిని పరిశుద్ధమైనరత్నములకును
నాణ్యమైన పనితరమునకు ప్రసిద్ధి కెన

VEECUMSEE
చిబిల్ దాస్ & సన్స్
CHABIL DOS & SONS
వీకంసి చిబిల్ దాస్ & సన్స్
GOLD & SILVER SMITHS
DIAMOND MERCHANTS JEWELLERS

సెం. 112-113
చినాబజారురోడ్
112-113. CHINA BAZAR ROAD
మద్రాసు
MADRAS.

లను, పీటోహక్కులనుంచి, రాష్ట్రీయములలో రెండవ శాసన సభల ఏర్పాటుకొరచుచూ, కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల పరిపాలనావిషయములలో దిద్దుబాటులు గావించుటకు అధికార ముండవలయునని ఆశించుచున్న సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి సూచనలను గావించిన బాధ్యతగల భారతీయులెవరు ఆంగీకరింపరని తప్పక నోచును.

ఇక అస్సాము ప్రభుత్వమువారి సూచనల దీర్ఘముగా యోచించిన, అస్సాము ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలన్నియు యితర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనల కన్నీటికన్నను చాల విశాలభావ భూయిష్టమున యున్నను “కొన్ని రక్షణహక్కులు” నో సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నొసగవలయునని కోరుటచే ఆ “రక్షణహక్కులు” ఏవియో విశేషముగా తెలిపినగాని ఏలాటి అభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుటకు సాధనముకాదు. ఒకవేళ “భారతీయ హక్కులు” అను పదములో గవర్నరుగారికి ప్రస్తుతముందు నిరంకుశాధికారముగాని లేక కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములపై సంపూర్ణ హక్కుగాని యిరుకియుండిన అస్సాము ప్రభుత్వమువారు గావించిన విశాలసూచనలను సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు గావించిన సంకుచిత సూచనలు ఒకటిగనే భావించవలసియుండును.

వెల్లెల రామకృష్ణ.

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

వీరవధని

(రిజిస్టరు)

తెలుగుల చినుబాలను వృద్ధిచేయును. వెల బుడ్డి 1-కి రు 1-8.
ఆయుర్వేద నిలము (రిజిస్టరు) బెజవాడ.

సామగ్గికొటవార్తలు

మా తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని అధ్యక్షులుగా నత్యధిక సంఖ్యాక భూములచే నెన్నుకొనబడిన చుహారాజు శ్రీ మల్లిపూడి పల్లమరాజుగారి గౌరవాన్ని మా పురమున సానికొన్నత పాతశాలాభవనములో ఈనెల 16వ తేదీని నొక సమావేశము గావించబడినది. ఏతత్సమావేశమునకు కాకినాడ, పెద్దాపురము, వీరవరము మున్నగు పట్టణములనుండి నచ్చినవారును గ్రామస్థులును గలసి సుమారు 200 మంది ప్రముఖులు హాజరైరి. అతిథులకు ఆహారముల కొందు గావించబడినవిషయము దైవప్రార్థనముతో సభ ప్రారంభింపబడినది. వాటిసభకు పెద్దాపురం తాలూకాలోని అధ్యక్షులగు చుహారాజు శ్రీ మల్లిపూడి నాయుడుగారు ప్రధానాధిపత్యము వహించిరి. పల్లమరాజుగారి గురగణములను గామింపున పురపాలక సంఘసభ్యులు స్వాగతపత్రము ను సమర్పించిరి. సంస్కృతపండితులగు బ్రహ్మశ్రీ గామగపాటి గుబ్బారాయశాస్త్రిగారు మన్నగువాగు పలువురు ప్రసంగించిన తరువాత శ్రీ పల్లమరాజుగారు మృదుమధుర శైలితో తగు రీతిని జనాభివృద్ధి, విశేష వ్యవస్థలను అతిథులకు వందనములతో సభ ముగింపబడినది.

నొరకననువారిచే నిశ్చయింపబడిన కుష్ఠగోగ నివారక సామగ్గి మా గ్రామములో సుమారు 15 దినములనుండి మాముచేసి గ్రామములోను పరిసర గ్రామములయందును గోగులను బరిక్షించి వైద్యసహాయము గావింపుచున్నారు. చాలామందికి వ్యాధి నివారణయగుచున్నది.

(ఒక విశేషము)

ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

1927 అ. నెం. 776

నాని:—వెల్లెల నరసరావయ్య.
ప్రతివాదులు:—దర్శన బుయ్యగ వగైరా.
యా దావాలోని డిక్రిని అమలుపరచవలయులలో 1 టో
రక్షింపి తాలూకా ఆఫీసి యేలయినను కోరబడి అప్రి 27-9-29
తేదీకి నాయిగా వున్నది. ఆక్షేపా వున్నంతట ఆరోజు చెప్పు
కోడవలెను.

బి॥ శి॥ శర్మ.
వాది వకీలు.

ప్రైమో ఫోనులు

మంచి ధ్వనిగల మొదటితరగతి ఫోనులు

ప్రైమోఫోను టేబిలు గ్రాండ్స్, తమ ఆరంభితరగతి సభికారము నిలుపుకొనుచున్నవి. అదర్శ గృహములం దుండుకొనుటకు తగిన ఆదర్శముమైన ఫోనులని అనేకులచే ఆంగీకరింపబడినవి. యంగ్లీషాస్ట్రు, ప్యాకెట్, లాప రకీతమైన మోటారులతో సిద్ధపరచబడినవి. వాటికెక్కిన చుదిరి, టోకారములు, విస్తారస్వర విచ్చు పొండి, చేంబరులు, మంచిసెటలు సాంధు బాక్సులు గలిగి చక్కని నాదముగల శ్రేష్ఠతరగతి ఫోనులను ఘనతరగతి పు కొనుచున్నవి.

డబుల్ స్పీకరు నెం. 104 మోడలు రు. 100.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనులందే వైశ్వేష్యమునకైనను, ఏ కేవులయినకైనను సుంకములేకుండ పంపబడును. వలయువారికి కేటాలూ పంపబడును.

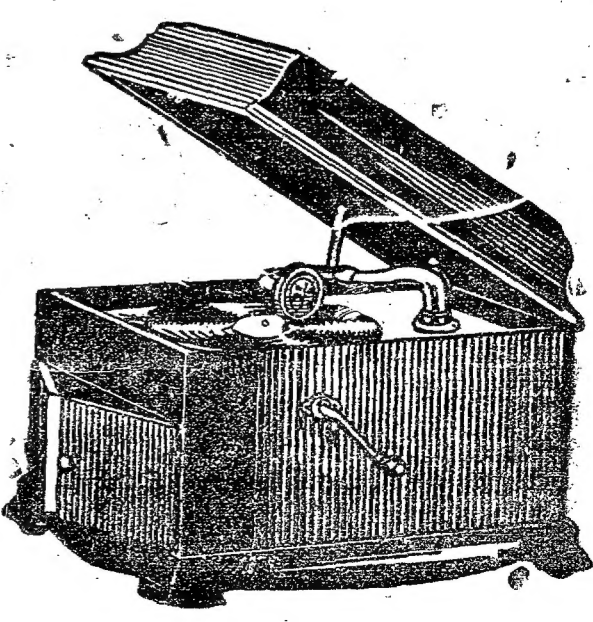
5409

ఫోన్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

103-3

ఈ ప్రకటన ప్రకటనలు ఇంగ్లీషుభాషలో జరుపవలెను.

BOMBAY PHONO & GENERAL AGENCY,
బాంబాయి ఫోన్ అండ్ జనరల్ ఏజన్సీ, 52-22-24 కాల్యాదేవి రోడ్డు, బాంబాయి.
520-22-24, Kalbadevi Road, Bombay.

Telegraphic Address "PRIMAPHONE". 103-3.

కాకినాడ తా॥ కాంగ్రెసుసంఘము

ఆదివారం 1 గంటకు సమావేశమగును

ది 22-9-1929 తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 1 గంటకు కాకినాడ తా॥ కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణసభయందు, 12 గంటలకు కార్యనిర్వాహకవర్గసభయందు కాకినాడలో పైదా వెంకటవలసతి పురమందిరమున జరుగును గావున తత్సభ్యులందరును తప్పక సకాలమునకు వయచేయ బ్రాధితులు.

విషయములు— (1) కార్యవర్గ పరిషత్తుని కార్య నిర్వాహకవర్గ సభ్యత్వమునకును శ్రీగిరిమెళ్ళ సభ్యపీఠభద్రరావు

సీమకమలములు

అందరిజేబులకు తగినవి

బోగిలాల్ మంగల్ జి,
89 సాంపీస్, మదగాను.

గారు యిచ్చిన రాజీనామా (2) సంఘపథ్యుల కాశీలను భక్తి చేయుట (3) ముందు కార్యక్రమము సామూహికముచేయుట (4) కాంగ్రెసు ఆఫీసునకు స్వంతయిల్లు (5) అధ్యక్షుడు కెట్టు యితరవిషయములు. సదరు తేదీ సాయంకాలమున బహిరంగసభ జరుగును.

పారుపూడి సత్యనారాయణ

కాకినాడ తా॥ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు

నాకాదళ నిర్ణయసభ

జపాను

(హుటరు)

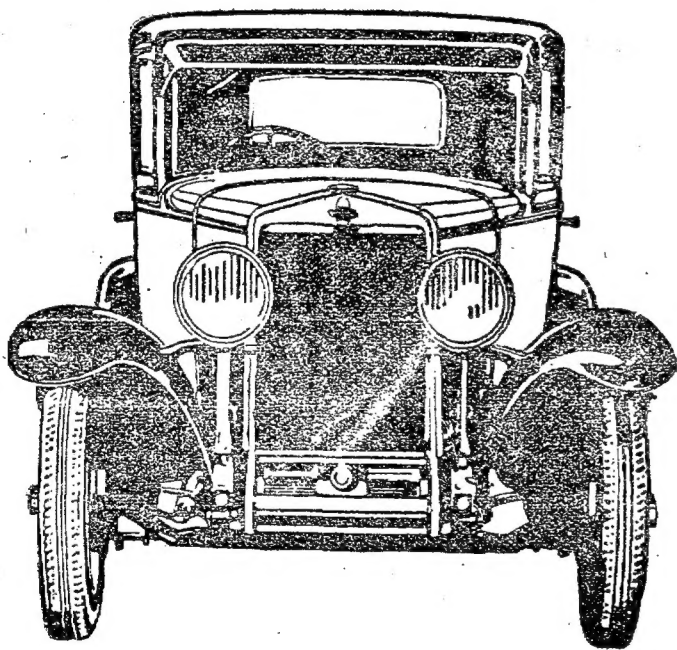
లండన్, సెప్టెంబరు 21:—అష్టోబరు ఆఖరునకు, లండన్ లో జననరిలో జరుగనున్న నాకాదళ నిర్ణయ సభకు ఆహ్వానము జేరనియెడల మూడు నెలలపరకు ప్రారంభ సభను ఆపుజేయవలెనని జపాను గోరునటు. ఆగడపున్న కాని తాము సంసిద్ధులమగుటకు వీలుండ వనుచున్నాడు. రాజోవు సభలో సరిగా నాకాదళమును తగ్గించుటకు ఏర్పాటు గానిచో నాకాదళ నిర్ణయమును గూర్చి జపాను మరల ఆలోచింపవలసి వచ్చుననుచున్నాడు.

నా ల్గి ం టి క ం టే

అట్లు

ఎ క్కు వ బా గు గా
యొ న ర్చ గ ల దు

వవరునందు, సరళతయందు, నిశ్శబ్దమునందు నూటికి 32-వంతునను గమనమునందు కదలిక లేకుండునట్లును, సిక్సు సిలండరుతోనే కొమ్మమాదిరి పంపువలన ఆక్సిల్ రేషన్యు నభివృద్ధి గాంచబడి, వ్యయమును గావించుటలో మితవ్యయమును చేకూర్చుచున్నది. దీనిని బట్టియే చివర్లెట్ ఖ్యాతి గాంచగల్గుట.

(రేపుస్థానములవద్ద ధరలు)

జనరల్ మోటార్సువారిచే తయారైనది.

టూరర్ రు. 2,595

సెడన్ రు. 3,375

ప్రాక్ డేశముల నిమిత్తం యిచ్చటనే తయారొనర్పబడుచున్నవి
సింప్సన్ అందుకో, లిమిటెడ్., మాంట్యూరోడ్డు, మద్రాసు.

జి. హెచ్. బూలె అందుకో., బెంగళూరు.

టి. షేన్స్ అందుకో., లిమిటెడ్., రెడ్ ఫీల్డ్స్, కోయంబత్తూరు.

బ్రాంచీలు:—కల్లికోట, కొచ్చి, ఎర్నాకులం.

విజయనగరము

విజయనగరమున మహాజనసము

మహారాజుగారి గుండాల రామచంద్రరావు పంతులుగారు డి. ఏ. స్టేషను 17-9-29 తేదీ సాయంత్రము 4-30 ఘంటలకు తమవారందరిని దుర్గరదుఃఖసముద్రముననుంచి దివికిగిరి, ఈయన సుమారు 82 సంవత్సరములనుండియు యీపురముననే స్టేషను ప్రాంతీకులయ్యారు, మొన్న శనివారము 14-9-29 తేదీ నీ మామూలుప్రకారమే కోర్టునకుపోయి, కోర్టులోనే స్వస్థి తప్పి పడిపోయిరి. ఆ వెంటనే తమ సహోదరస్థిధర్లు కొందరు ఆయనను తమయింటివద్దకు చేర్చిరి. అటులనే మాడుదినములుండి కుడకు 17-9-29 తేదీన ఆయన స్వగృహమునందు మరణించిరి. ఈయన కొన్ని దినములు యీ పురపాలకసంఘాధ్యక్షులు బాగాకూడ నుండెడివారు. యీయనయందు గల అభిమానముచే ప్రస్తుత పురపాలకసంఘాధ్యక్షులగు జి. రామానారాయణం పంతులుగారు, మ్యూన్సిపలు సంబంధములగు అన్ని అధికారులు, బాలు, బాలికాపాఠశాలలకుగూడ యీయన మరణసందర్భమున 19 తేదీన సెలవిచ్చిరి. మాడునెలక్రిందటనే రామచంద్రరావు పంతులుగారికి వ్యక్తిత్వార్థి అయినది. ఈయన ఆత్మకు పరమేశ్వరుడు కాంతినొసగుగాక.

గా॥ న॥ ఆయ్యంగారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాజనసభ-ఆహ్వానసంఘము

బెజవాడ-పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా.

డి 17-9-29 తేదీన బెజవాడలో సమావేశమయిన పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘ సాధారణ సభలో బెజవాడలో జరుపవలసిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాజన సభకు ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వపు రుసుము రు. 5/- అయిదు రూపాయలకు తక్కువగాకుండ నిర్ణయింపబడినది. సభలు సాధ్యమయినంత త్వరలో జరుపవలయునని యుద్దేశింపబడినవి గనుక పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా లోని కాంగ్రెసు అభిమాను లందఱు వెంటనే ఆహ్వానసంఘ సభ్యులుగాకేరి మహాజన సభలు జయప్రదముగ జరుగుటకు తోడ్పడ కోరుతాను. సభ్యులుగా చేరదలచిన మహాజనులు బెజవాడలోని పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా కార్యాలయమునకు దయచేసి తమ సభ్యత్వరుసుము నొసంగి నావలన రశీదు పుచ్చుకొన కోరుతాను. ఇంకను ఆహ్వానసంఘసభ్యులను చేర్చుటకునాసంతకము గల రశీదు పుస్తకములతో తమచేతకు రానున్న మిత్రులకు సభ్యత్వరుసుము నొసంగి వారివలన రశీదు పుచ్చుకొన గలరని కూడ నమ్ముచున్నాను. ఆహ్వానసంఘ సభా సమావేశము ఈ నెల డి 26 గురువారము బెజవాడలో జరుప నిశ్చయింప బడినది. అనాడు ఆహ్వాన సంఘమునకు అధ్యక్ష కార్యదర్శులు వై. రా. యెన్నికలు జరుగును గనుక యీలోగా వెళ్ళుట ఆహ్వాన సంఘసభ్యులుగా కేరి ఆ యెన్నికలందు పాల్గొన ప్రార్థించు చున్నాను.

నల్లూరు పాపయ్య,

కన్వీనరు.

(ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాజనసభ-ఆహ్వాన సంఘము.)

మద్రాసు నేషనలిస్టుపార్టీ

నిన్నటిదినమున తెలిసినాడు కార్యాలయమందు మద్రాసు నేషనలిస్టు పార్టీవారు డా॥ పి. వరదరాజులనాయుడుగారి యధ్యక్షతన సమావేశమయి యీక్రింది తీర్మానముగావించిరి:—1. భారతదేశ విమోచనము కొరకును, రాజకీయశైలిలు తెగువిధమున ఆదరింపబడుటకును జతీంద్రనాథ దాసుగారు నిరాచారదీక్షబూని గావించిన మహద్భుత ప్రాణత్యాగమును యీ సభవారు కొనియాడుచున్నారు.

2. జతీంద్రనాథదాసుని క్రూరమరణమునకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులనియు, రాజకీయనిర్బంధకులకు ప్రత్యేక క్షేత్రము యేర్పాటుచేయబడి, వారికి తగిన పౌరకర్మము లేర్పాటు చేయబడుటకు ప్రభుత్వమువారికనయినను తగుచర్యదీక్షింపవలసియున్నదనియు, యీసభవారు ప్రతిపాదించుచున్నారు.

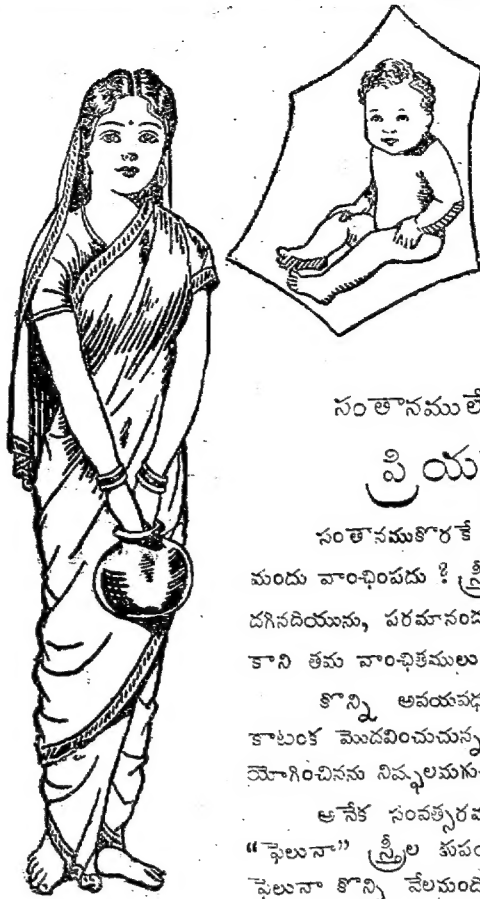
3. ఈపార్టీ సభ్యులు రాష్ట్రీయందలి వివిధప్రాంతములందును సంచారముననీ, జిల్లాసంఘముల నేర్పాటుచేయవలెననియు, యీ పార్టీయొక్క రాష్ట్రీయమహాసభ రాబోవు జనరిలో జరుపబడుట కేర్పాటు చేయవలెననియు, యీసభవారు పార్టీ సభ్యులకు విన్నవించుచున్నారు. (ఆ. వె.)

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటువలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాఱుకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనము డిప్రో, మద్రాసు బొంబాయి.

సంతానములేని ప్రతి స్త్రీ యొక్క

ప్రియమైన కోరిక

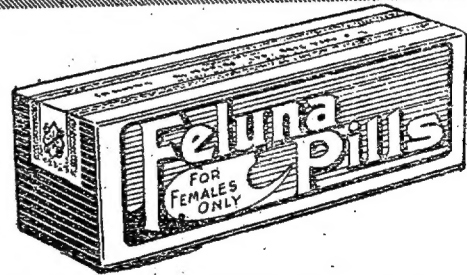
సంతానముకొరకే యే స్త్రీ రహస్యముగా తన హృదయముందు వాంఛింపదు? స్త్రీకి మాతృత్వమెక్కువ యార్హ్యునొందదగినదియును, పరమానందకరమైనదియు నగుదశయై యున్నది. కాని తమ వాంఛితములు నెఱవేరని స్త్రీ లెంతమంది లేరు? కొన్ని అవయవధర్మలోపము లామె కొరిక వీడేరుటకాటంక మొదలించుచున్నది. ఎన్ని విధముల ఔషధములు నుపయోగించినను నిష్ఫలమగుచున్నది.

ఆనేక సంవత్సరముల విశేషపరిశ్రమా ఫలితమైన "ఫెలునా" స్త్రీల కుపయుక్తమైన ప్రశంస నీయావధము. ఫెలునా కొన్ని నెలలందు స్త్రీలకోర్కెల సఫల మొనరించినది. అది తిన్నగా స్త్రీయొక్క అవయవలోపము లుండుస్థానమునకు బోయి, ఆ ప్రదేశమును శుభ్రముచేసి, ఆరోగ్యముగానుండునట్టానరించి, ఆ అవయవక్రమమును సరిచేయును. స్త్రీవిరుద్ధములైన వ్యాధులన్నింటినీ నిర్మూలించును. అన్నిటికంటె ముఖ్యముగా గర్భవృద్ధికి తోడ్పడును.

కేరీదారుధ్యముగల సంతానములేని యే స్త్రీయును, చింతింప నవసరము లేదు. ఫెలునా అపరిమితముగ సాయపడుటయే గాక, ఏస్థితిలో నున్నను స్త్రీ ఆరోగ్యాభివృద్ధికి తోడ్పడును.

FELUNA PILLS
for females only

హిందూదేశము, బర్మా నీలోను లందు అందఱు కెమిస్టలవద్దను, అన్ని స్టాండులందును లభించును. సీసా ర్యు: 2-4-0. లేక సోల్ ఎజెంట్లు:— పటేల్ అండ్ థిండ్, పోస్టుబాక్సు 888 బొంబాయి; దాదా అండు కో, నై నాబజారు, మద్రాసు.

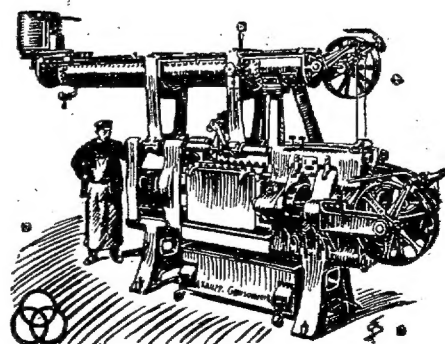

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

కుప్ప ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచము దంతటలోను గొప్పది యగు కుప్ప ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయబడినది. దీనితో సమానముగా పని యిచ్చునది రెండవదిలేదు.

హిందూదేశములో పని చేయుచు 600 కుప్ప వెల్లరులో 500 కుప్పయక్సు వెల్లరులు అయివున్నవి. గనుక యీ యక్సు వెల్లరులు అసమానమైన పని చేపకనే తెలియుచున్నది.

పళ్లచక్రములు, వరము, కోనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లు, గాస్పెషల్ క్రోముస్టీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, అముదము, అవిశి, ఆవాలు, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. అముదమును, నువ్వులు అడుటకు యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకద్రు పనికిరావు. స్వేరుపార్టుస్ సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాప్తిటరు
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ.

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,

యింజనీర్లు, బెజవాడ